

ZALA

MEGYEI ÉS HELYI ÉRDEKŰ POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES-TARTALMU LAP.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyv-kereskedő. Ujvárosbáz-utca. 513. sz.

Előfizetési árak: Egész évre 8 ft. Félévre 4 ft. Negyedévre 2 ft.

Kitűtetmények: 5 hasábos petitcor egyenként 7 kr., többesüri hirdetésnél 5 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Arverési és egyéb hivatalos hirdetések 30 kr. bélyegdíj felül 100 szög 1 ft., azontul minden szögért 1/4 kr.

Szerkesztői iroda. Hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők Bajza-utca 4. szám.

Bármentetlen levelek csak ismert kézből fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

NYILTÉR: petitcora 10 kr.

A Nagy-Kanizsai városi szabadelvű kör, a Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bankegyesület és Kereskedelmi bank hivatalos közlönye.

MERJELENIK HETENKINT KÉTSZER: SZERDÁN ÉS SZOMBATON.

Előfizetési felhívás

„ZALA“ X-ik évfolyamára.

A közeledő új év küszöbén olvasóinkhoz fordulunk, hogy előfizetéseiket megújítani, lapunkat terjeszteni és szellemi támogatásukban részesíteni sziveskedjenek.

E kérelmünket azon megnyugtató öntudattal indokoljuk, hogy feladatunknak a lefolyt időszakban lelkiismeretes buzgalommal megfelelni iparkodtunk, kötelességeink teljesítésében a becsületes és tisztességes sajtó munkásaiból híven, színtelen buzgókodtunk; bírói és képviselői valánk a megye és városunk érdekeinek, egyaránt felemlített szavunkat a közgazdasági, ipari, kereskedelmi, művelődési és társadalmi kérdések gyámolítására s az elfogulatlan ítélet álláspontjára helyezkedve dicséret elismeréssel adóztunk az érdemnek, rámutattunk a hibákra, tévedésekre és netáni mulasztásokra.

Tudjuk jól és felfogjuk az időszaki sajtó hivatását a jelentőségét, melylyel ez a működési terül kijelölt határok közt kétségtelenül bír. Mert a mily mértékben emelkedik valamely népek az egyérválaság érzetéből kifolyó nemzeti öntudata, számbavehetősege a világ-alkotó nemzetek s államok társadalmában, s ezek elmaradhatlan folyamánként öregböd. kulturai haladása, és minél élénkebb, pezsgőbb, egészségesebb s műveltebb az állam és társadalmi élete: ép oly arányokban s annál inkább szaporodnak a közegyek és organumok, melyekre belételenek nyilvánulásai tekintetében természetesen szűksége van.

És ez igazolja a sajtó jogosultságát. A sajtó mindig hű tükrö a közélet állapotának, virágzásával lépést tart s hanyatlásával süllyed. De a vidéki sajtónak: a megyei és helyi érdekű közlönyöknek még specialis sajtó feladatuk is van. Folyton figyelemmel kísérni a helyi élet minden mozzanatát, mozgalmát ébreszteni a vidéken, a hol az országos metropolisoktól való nagyobb távolságánál fogva az élethez viszonyok érezhetően s rendszerint lazábbak, aluszékonyabbak és egy folyton éber tényszerű hiányban szomorú lehangoltság és tészedés állhatna be.

Ezértük mi e szükségletet s a megyei köz- és magánélet egyetlen mozzanatát sem hagyjuk figyelmen kívül. A gyűlésterem vitái oly tolmácsra találtak bennünk, mint a szűkebb körű események s egyaránt méltattuk mindkettőt, mert a folytonos hullámas képes csak erős, életrevaló közszellemet ébreszteni. Vannak dolgok, melyeknek ép e célból nyilvános szelídítésére elengedhetetlen társadalmi szükség; s ez képezi azon pontot, melyen a sajtó és közönység érdeke érintkeznek.

Midőn mi e lap vezetését átvettük, elhatároztuk fáradságot s áldozatot nem kimélni, hogy a ránk várakozó feladatok minél sikeresebb megvalósítását eszközölhessük. — Hogy mennyire váltottuk be ígérletünket, annak elbírálását a közönsegre bízuk s ítéletét nyugodtan várjuk. Együttal azonban nem vőlünk szerénytelen reményeket táplálni, ha áldozataink viszonszásul tömegesebb pártfogásra számítunk. A megyében mi vagyunk az egyedüli politikai közlöny s helyzetünk így a közönseggel szemben máltánylásra jogosít.

A lap vezetésének átvételkor helyzetünk felette kényes volt. Miat politikai lap léptünk a nyilvánosság elé, anélkül azonban, hogy határozott pártállást foglaltunk volna. Mert hitük, hogy az időtájt megfelelőbb pártalakulások történnek. — Pártonkivüliek valánk, bár egy pillanatra sem térc el azon cardinalis elvünktől, mely bennünket a közjogi alap tántoríthatlan hívei közé sorolt. Közéleti akartuk a megyében surlódó pártok érintkezésélt s az éles ellenlétek némi kiegyenlítése után lehető összhangba hozni a politikai tényezők küzdelmét.

De csakhamar beláttuk, hogy ez erőnkét felülhaladó s tökéletesen meddő munka.

Ehez járult, hogy az ország várakozó reménye, — mely oly feszült figyelemmel nézett a jövő pártalakulások elé, — füstbe ment. Nem történt semmi, maradt minden a régiben.

A függetlenségi párt szilárd kitartással fírad elérhetlen czélokért. Szép ideák azok,

csábjuk csillogó fénye sokakat elvakíthat, de — hasztalan — mindenkor elérhetlenek maradnak. A mérsékelt ellenzék, mely oly sok kiváló parlamentári tehetséget foglal magában, napról-napra veszt számban és területben, — e mellett táborában a legchapticusabb fejlettség uralkodik. A hány ember: annyi vezér; a hány meggyőződés: annyi árnyalat. Erőtlén összefüggést a leglazább káposok, távoli érintkezési pontok képezik.

Ily körülmények közt hiába vártuk volna az események azon hatalmas viharzását mely elszakgatva a bűvös fátyolt, látni engedheté, a mint a jelen állapotok határozatlan tétveget gomolyfából új életerős pártok bontakoznak ki.

Másrészt mindinkább meggyőződünk, hogy a jelen kormány oly alkotásokkal lépett a nemzet elé, melyek mindenestre elégségesek iránta bizalmat kelteni. Nem lehet czélunk ez alkalommal sorra venni összes működését, csak röviden utalunk arra, hogy viszonyaink közt a lehető legtöbbet; a lehetetlenre pedig még egy kormány sem vállalkozott. Nem kételkedünk, hogy elfogulatlan ítélettel, — nem hallgatva a pártzenvedély vak sugalmára, — politikai ellenfelei sem vonnak meg tőle minden elismerést.

Mi tehát, belátva várakozó álláspontunk credménytelenységét, belátva, hogy a kormány feladatai tudatában a nemzet jogos igényeit kielégíteni képes és azok elérésére hasznos kitartással, és elszánt önfeláldozással törekedik, s belátva, hogy a legfontosabb, a nemzetet mélyen érintő kérdésekben lépésről-lépésre tért foglalt hazánk számára s nemcsak a dualismus viszonylataiban, hanem a nagy és művelt Europa concertjében is nyomatékkal emeli fel szavát, — mindezeket belátva — elhatároztuk, hogy nemcsak egyéni meggyőződésünk szerint érzünk vele együtt, hanem lapunkat is e pártállás tényezőjévé s nyílt közlönnyévé nyilvánítjuk. — Nagyban hozzájárult azonban kívül a szükség érzete, hogy az eddig szervezetlen szabadelvű párt megyénkben s különösen Nagy-Kanizsán határozott alakban, szervezett erővel fejlődik mind izmosabbá, minek folytán egy hivatalos organum alapítása napról-napra kívánatosabbá vált.

És e lépésünkkel már határozott politikai szint állottunk s programot adtunk.

Azonban előre is tiltakozunk kell minden oly szűkkörű felfogás ellen, mintha feltétlenül — úgy szólván — szolgálatában állnának az új iránynak! Nem, mi a tárgyilagoss, higadát véleménynyilvánításoktól soha el nem zárkózunk. Nem jettük ezt a multban és nem tesszük a jövőben sem. Bőjjön az bármely oldalról, minket nem fog soha az elfoglaltság köpenybe gomboldozva találni. A méltányos eszmecsereket — vezérelvény fentartása mellett — mindig tért nyitunk. És ha ezek szerint politikai ellenfeleink nézetét, férfias meggyőződését tisztelőben tartjuk, viszont mi is megkívánjuk és megköveteljük, hogy a mi intencióink tisztasága soha semmi oldalról a gyanúnak árnyékával se érintessék. Mi nyílt szíjjakkal megyünk a viadalba, s ellenfelektől viszont lovasias, férfias támadókat várunk és nem lépiskásokokat. — A talaj, melyen állunk egyenes, tiszta, — s ha mégis szemét akadna utunkba, azt vagy elkerüljük vagy felrúgjuk, de bele nem lépünk soha.

Ezeket kívántuk röviden megjegyezni.

Lapunk ez új évnegyedtől fogva hetenkint — mint előbb — kétszer, de mindig egész iven fog megjelenni.

A lap előfizetési ára egész évre 8 ft, félévre 4 ft, negyedévre 2 ft.

Az előfizetési pénzeket a „Zala“ kiadóhivatalához, ujvárosbáz-utca 513. sz. alatt, a lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőségi irodába, Bajza-utca 4. sz. kérjük czímeztetni.

A „Zala“ szerkesztősége.

„Zala“ tárczája.

Grossmann Ignác.

Sohasem bántott meg senkit; csak a halálával okozott mély és szinte fájdalmat másoknak, kik őt szerették. És ki nem szeretné őt? Azt a gyermekdedkedélyű embert, kiknek szeméből mindig és mindig az a jókedvű derű sugárzott ki, mely tiszta szívűnek, jó és nemes lelkeknek oly kedves nyilatkozása volt. Ki ne szeretné volna a jókedvű derű sugárzott ki, mely tiszta szívűnek, jó és nemes lelkeknek oly kedves nyilatkozása volt. Ki ne szeretné volna a jókedvű derű sugárzott ki, mely tiszta szívűnek, jó és nemes lelkeknek oly kedves nyilatkozása volt.

miék olvashatását lehetővé tette, egy kalap alá vonván minden ének- és zeneközvetítő, s aki tudja, mint elégedett meg 5 minden buzgaloméért, minden fáradságáért, a tiszta öntudattal, nem keresve jutalmát és elismerését: az bánatos szívű, lelkében tépő fájdalommal tekint az otthona felhantolt szírá, mely a jó papnak, a buszó tanárnak, az Ur fíradhatatlan szolgájának hűj porát fedi.

Áldás, béke!

Ex volt az ő kedvenc szójárása.

És valóban reá alkalmazható is, habár fájdalommal alkalmazható is reá.

37 évét élt. És e rövid élet is oly áldásos volt! Hogy tudott 5 lelkészni, mikor egy kis zenei tehetséget fedezett fel, mennyire tudott 5 ilyenkor lelkesíteni. E ő, a ki soha és sohol sem kereste az elismerést, jólleke egész melegséggel tudott elismerőleg nyilatkozni. Áldásos volt az a rövid élet, mert a példa vons s az oly nemes lélek, mint az őrá nem lehet, nem maradhat hatá nélkül azokra, kik tőle tanultak.

És a most már néma ajkakon a béke sen volt pusztá szó.

Nem volt a szaj embere és ellensége volt minden üdvözlésnek, hogyne — nem hiszem, hogy valaki ellen tartó bántogat bírt

volna táplálni szívében, mert hogyha nemes arca szelíd vonásaiiban meg is jelent volna illanatyira, a harag rutító vonása, szelíd szeméinek engesztelő fényé elsimította volna azonnal. Gyermekes kedélye nem is engedett volna helyet szívében a rút és nemtelen érzéseknek.

És lelke és jelleme e szép vonásainak köszönhetően azon népszerűséget és kedveltséget városunk minden rendű és rangú lakosainak, mely nem pillanatnyi eszesély következménye és kifolyása volt, mint szokott lenni, hanem őszinte és mélyebb vonalmon alapult.

Szívjóságánál talán csak szerénysege volt nagyobb, mely sok mély tudomány, vagy, lelkényeségű szerzetesátlárnak rendezett díszre szokott lenni. Az a meggyőző, lebbvő szerénysege volt az ő sajátos jellemvonása, mely önkénytelenül tiszteletre közt s az elismerést kivírja, mely azután önkényét szívesen, irigység nélkül nyújtatik.

Hogy mennyire volt sajátos a jellemvonás, álljon itt a következő eset.

Másfél vagy két év előtt, mikor még igen ritka volt nálunk a zene és művészet, a társasági élet, valamely szűkebb körű alkalmánál kántál s a szék, s az akkori zene

kar tagjai közül is néhányat rendszeren járatott magához, hogy a zenei részleteket beünltsa. A zene és művészet szép sikert ért. E fölött e laphoz örömmel adtam kifejezést és ismervén szerényseget, egyszerűen emlekeztem meg róla, aki nélkül egy szép, szűkebb körű istentisztelettel kevesebb lett volna. Mikor azután hozzájöttem, szeretett volna haragosan reagálni. Elértettem. És egyszer — mondá azután — megbocsát, hanem máskor ne történjék.

Szerénysegeből kifolyólag szerette a kis körben való, hasznos, szilárd működést, melynek városunk annyi valóban élvezetes östöt közönlhet.

Saját szép nagy tehetségét alárendelve városunk művészi érdekeinek s a miben százan kifíradtak, a mit sokan meguntak volna, — 5 szívesen áldozott időt és fáradságot, hogy a zene, a valóban lélekemelőt, azt a mi az anyagok föl, az égbe emelni képes, mentül nagyobb körben terjedjen, hogy annak mentül jobb, mentül több barátokat szeressen.

Szeretett is, nemcsak a művészetnek, a zene és művészetnek, hanem önmagának is, mert az őszinte buzgalom és fíradás,

az őszinte törekvés előtt meghajol mindeki, az bölönlára, szeretetre kész.

Szerették, tisztelték azok is, kik nemes szívét, jó lelkét csak hallomás után ismerték.

S azért történetet, mikor az iskolásvé elején az a hír futott keresztül a városban, hogy Grossmann Ignác inon elhelyeztetik, akkor mindenki óhajította vajna ne történék meg, és mikor kiemkösletet, hogy itt marad ismét, ép oly általános volt az öröm, az e fölötti megelégedés.

És ime, most elvesztettük egészen.

Súlyos betegség képeben közeledett feléje a halál dermesztő keze. Négy hét előtt ágyba dől. Már napokkal aszult érette magát rosszul, de a lelkiismeretes férfi azt hitte, hogy muló haj. E sorok írójának panaszkodott pár nappal aszult, hogy ágyba dől, hogy szűkebb fájdalmi vannak; de hogy állt le legyen négy kínokkal teljes hét, a szívesen gató fíradalmaknak hosszú sora, azt nem hittem volna, és nem hitte volna senki. Mert az élet szép szakában, a férfi évek teljében senkiem szereti hinni, hogy közel van a halál ölékös anyja, mely a még nagy tevékenységre hivatott férfiak életfennállt vágja el.

És mégis, mily gyakran eszeltemnek

Az uszora és büntető-törvény.

Minden korunk meg van a maga betegsége, mely a társadalomból megkivánja a maga áldozatát. Ilyen betegsége a társadalomnak az uszora is. Nem is ugyan ezen betegség, mert az emberiséggel csaknem egy idő, de éppen úgy mint más járványos bajok egyszer-egyszer nagyobb rohamokban lép fel és ilyenkor pusztításai is inkább észlelhetők.

Lépet tart a társadalom jönlétével, amint ez kedvező: az uszora megismerés hatalma, ha pedig a jönlét süllyed: az uszora ereje emelkedik!

Mint a közmondás tartja: „a baj soha sem jár egyedül.”

A zilált vagyoni helyzetnek kezeit nyújt az uszora, hogy együtt működve áldozatuk részére megtöltsék a méregpoharat vagy elkészítsék a koldusbotot!

Minden időben védekezett a társadalom eme gyilkos ellensége ellen, mindig voltak övérendszabályok, törvények, melyeknek főlata volt az uszora körmei közül lehetőleg kiszabadítani a kiszemelt áldozatot. De nemcsak hogy az uszora pusztításait nem voltak képesek rendezni, hanem mindig nagyobb hányadot foglaltak polypus karjait minden irányban megizmosodva nyújtá ki.

És dacára a fennálló törvények útjait igéző intézkedéseinek, az anyagi-jöltel súlyosodásával mindig több és több áldozat maradt fogva a polypusok között, honnét ha sikerül is szabadulnia egyiknek, másiknak, de annyira megrongyolva, elkinozva, hogy hosszú pihenés és gyógyításra van szüksége, míg rendszer lélegzhet föl!

Valamint a kifeszített pókháló nem keresve is a kis rovar, abba belekerül, épen úgy az uszora hatalma alul sem menekülhet minden ember, ha még olyan elővigyázó is akarna lenni, nem kell hozzá egyéb, csak egy kis könnyelműség!

Ismerek ifjú embereket, kiknek szülői jó vagyoni helyzetben éltek és annak rovására nagyobb költségekbe érkekedtek, mint a milyenre a szülők befogadtatták, és ezen körülményt felhasználva egyes tőzsérek, alkalmat nyújtottak a gondatlan ifjúknak előlegek által belemenni a birtokba oly mélyen, hogy mikorára az apai örökség átvételére került a sor, már az uszora volt abban az ur és az örökösök csak sáfárjai!

Hát bizony az ilyen esetek ismétlődni fognak mindaddig, míg emberek lesznek, míg a tőke jogosítva van kamatot hozni!

Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy az uszora ellen a törvény minden intézkedése fölösleges és hatástalan, nem, csupán azt kívánjuk jelezni, hogy bennünk, kik az uszora karjaiba engedjük magunkat, éppen annyi a megvetendő, mint azokban, kik könnyelműségünket kizárkányolva, a romlás, pusztulás örvényébe taszítanak. És nekünk ma-

éppen legvéresebb reményeinkben a hányor toszai tükre feltevéseinket a végzetes sors.

De a mielőtt volt Grossmann Ignác életében, olyan volt súlyos betegsége napjaiban is. Nem hagyta el derült kedélye még betegségének kinos percekben és óráiban sem. Igazi keresztényi türelmmel tűrte a fájdalmakat egyáltalán, melyből többé fölkelendő nem volt és — habár reményei közepette, hogy kiállja a súlyos betegséget — Istenben való megnyugvással és megadással.

Kiszorvadt.

Még az ég is könyveivel üntözi a felhantolt sirt. Széki az embereknek állják körül a sirt, mely betegségei kész a drága tevéseket.

Zokogó pályatársai mellett sokogó tanítványai állnak, s a lakosok számai töpött kebelük — mindgyik azt veszté el, a kit annyira szeretett.

A szeretet kiengesztel, Sirja körül lebegjen az Isten örök szelleme. — Mi pedig mindnyájan kegyelettel emlékezzünk vissza, a jó papra, a buzgó tanárra, a derék bűnös és emberre, és mindgyik a ki azt is elveszté benne, egy mint én — a lelejtetetlen barátra. Hoffmann Már.

gunknak kell védekezni az uszora ocselofogásai ellen, hogy a törvény szigorának érvényét szerzhessük, mert lehet akár milyén Drákó is az uszora törvény, — tárgyatlanná válik, mihielyt az uszora az adott kölcsönből előre kiveti az ő tetőzése szerint megadókat, amint az ügylet megkötésénél nem kellene tehát segédkezet nyújtanunk az uszoranak a törvény kijáratására!

Hanem természetesen ez csak elméletnek járja meg, az életben azonban kiterjedt alkalmazást nem nyerhet, mert községe a végső szükség vezet az uszora, mely szükség kényszerre alatt belemegyünk olyan kívánalmak elfogadásába, melyeknek káros következményeit bár előre is látjuk, de a körülmények javultával azok romboló hatását mérsékelni reméljük, ami pedig ritkán következik be!

Tékozló, könnyelműekről nem szólunk, mert hiszen ezek maguk teremtetek uszorasokat és ezek megérdemlik sorsukat, — hanem azok községe szólnak, kik jódelmük célzása bészarával költségeknek, de valamely váratlan körülmény folytán számításukban megzavartatván, pillanatnyi segélyre szorulnak, az ilyenek megmenekülésére céloz maga az uszora törvény is!

Ez-eknek kizárására a legjobb módnak az kínálkozónak, hogy alkalmának minden ipar, kereskedelem és más foglalkozási ágak kebelében olyan testületek, melyek a kartársak szorult helyzetén egyetemleges jól állás mellett valamely szolid pénzügyintézetből fölveendő kölcsön állássegítenek. Ezen testületek tagjai anyagi helyzetét ismerve megítélhetők, kinek-kinek milyen összegig nyújthatnak hitelt, illetőleg jótállást és azon erkölcsi testületek gondoskodnának arról is, hogy az illető adós kötelezettségének kellő pontossággal eleget tegyen.

Ilyen módon lassankint a személyes hitelt is meg lehetne erősíteni egyes pénzintézeteknél, hol kipróbált jellemes emberek saját becsületükre is nyervehet kölcsönt, nem jönnének olyan kényszerhelyzetbe, mely őket az uszorasok körmei közé hajtsa!

Az uszora csak is úgy szűnhetik meg, ha nem nyer táplálékot és kénytelen kiszáradni, mint a lecsapott posvány!

A polgári egylet jövőjéhez.

A nagy-kanizsai polgári egylet 1882. évi december 26-án megejtett tisztújító közgyűlésének eredménye lapunk december 27-ik számában röviden közölve lett.

Az eredménye megválnak előgedve. — Midőn azonban a választás-fölötti megelégedésünket nyilvánítjuk, engedessék meg nekünk, — hogy a polgári egylet működésére vonatkozó nézetünket általában körvonalazzuk.

Nézetünk szerint a polgári egylet — városunk társadalmi viszonyait tekintve — hízagpótló, — szükséges társulat, melynek ezen okán fogva hivatása van.

Az alapszabályok 2. §-a helyesen jelöli meg az egylet célját, — városunk polgárai között a társadalmi viszonyok megszilárdítását, — a közhasznú ismeretek gyűjtését s ezeknek polgártársaink közötti terjesztését; támogatását minden oly intézmény és lényezőnek, — mely az általános és helyi haladás emelésére szolgál.

Városunk különböző társadalmi rétegeiből, — s így városunk társadalmi viszonyai szerint divergens elemekből, alakult polgári egylet tehát, — valamint az ennek élén álló, — annak élet-szerves működését vezető igazgató-tanács, — akkor felet meg valódi hivatásnak, ha az alapszabályok föntebb idézett szakaszában előírt célra, — a társadalmi viszonyok megszilárdítására, — a közművelődés terjesztésére törekszik; egy szóval helyes érzeléssel bírand a közművelődés igényei iránt.

Nem akarunk félreértésre okot adni. — Eszünk ágában sincs azt mondani, — hogy a polgári egylet működése a közművelődés iránt ez ideig nem nyújtott volna. — Ha valaki netalán azt hozná föl: ezt megczáfolja a polgári egylet által, — az alig néhány év alatt beszerzett, — kötet száz szerint százkra menő, — válogatott tartalmu könyvtára, mely a közművelődésnek, s ennek terjesztés-

ének, — bizonyára egyik leghatalmasabb — leglényesebb eszköze. De márról nem tagadhajuk, — hogy városunkban a társadalmi viszonyok nem kielőgő, — nem szilárdak, — majd bizonyos lazultság, — majd bizonyos rezség észlelhető társadalmi viszonyainkban.

Ne kenderőzk a dolgot; — valljuk meg nyíltan, — hogy az utóbbi időben polgári egyletünk társadalmi helyzete s viszonya sem volt egészséges; — szilárdok pedig épen nem volt mondható. — Bizonyos hullámlat volt abban észlelhető, — mely a társadalmi, — s különösen a polgári egylet társas élete viszonyára nem szilárdítóg hatott, — sőt ellenkezőleg a társas élet felbomlásának csiráját hordta méhében. — A polgári egylet legutóbbi irány s működése nem a kitűzött cél felé, — hanem ellenkezőleg haladt. — Daczára annak, hogy egyleti társulásunk hivatása volna kebelében a divergens elemeket egybe olvasztani: az utóbbi időben a bizalmatlanság s az idegenkedésnek egy neme fejlődött ki: egyrésztől a szó szorosabb értelmében vett iparos — más részről pedig intelligens osztály között.

Azonban ismét nem akarunk félre értetni; — távol van tőlünk, hogy midőn föntebbi soraink az egylet tagjait két fő csoportra osztottuk, s köztük a demarcationális vonalat meg húztuk, — a szorosabb értelemben vett iparos osztálytól az intelligentiát el vitázni akarjuk. — Koránt sem; — ezzel csak csoportosítottunk, — helyesebben az egylet tagjait elemekre bontottuk föl.

Midő a két csoport — felfogásunk szerint — a városi polgárság válfaját képezi. Egyiknek a másikra szüksége van. — Ha a két csoport érdekeit egyeztetni tudja: elő áll a harmonia; meg van az egység; s ezzel meg van szilárdítva a társadalmi viszony.

Iparos tagtársainknak, — nem szabad, vagy legalább is nem helyes idegkedni, a szorosabb értelemben vett intelligens elemektől; — ennek viszont nem szabad külön osztályt képezni, frontot csinálni azokkal szemben.

Köz példá beszéd, miszerint azon kell igyekeznünk hogy mindig a magunknál nemesebbek, — műveltebb társaságát keressük; mert a nálunknál műveltebb elemekkel való érintkezés csak előnyünkre szolgál. — A szorosabb értelemben vett iparos osztályra tehát nem hátrány hanem csak előny lehet, — ha a nálánál intelligensabb osztállyal érintkezhetik, — s azzal egyesítve társulatot alakíthat, — az intelligens osztálynak pedig nem csak hivatás, hanem kötelezősége oda törekedni, — hogy a közművelődés terjesztése által a kevesebb művelt osztályt magához emelje. — Ez által ő nem vesz csak nyert; mert a köz művelődés közkinés, ezért tüzte azt ki céljaink egyletünk is.

Ha tehát a polgári egylet iparos tagjai saját érdeküket, s ezzel kapcsolatban polgári egyletünk hivatását helyesen fogják föl; nem idegenkedhetnek a polgári egyletnek úgy nevezett latinai osztályától; mert saját érdeküket, — s a polgári egylet célját csak úgy munkálják helyesen, — ha működésüket nem separátívus célok utáni szűkkelődésre, — hanem általános, — általános köz művelődési alapra helyezik; — ez esetben pedig a szorosabb értelemben vett intelligens osztályt nem nélkülözhetik; azzal karöltve kell haladniok.

Szorosra kell tehát fűznünk a szorosabb értelemben vett iparos és intelligens osztály közti viszonyt; — egyiknek a másikra szüksége van; — csak úgy fejlődhetik ki erős, egészséges polgári osztály s ezen alapuló szilárd társadalmi viszony, ha e két elem egymás iránt bizalommal viselkedik, — át hidalja az eddigi hullámlás vajtá medert, — és es solidaritásra lép.

Van reményünk hinni, hogy a polgári egylet újonnan alakult igazgató tanácsa a jelzett irányban fog működni, — s a nagy többség a helyes irányt követni fogja, — mi által a polgári egylet oda fejleszt, hogy ez a szó valódi — és nemes értelmében polgári egylet lesz.

Romboljuk le tehát kölcsönösen a válaszfalat, — rúgjuk ki talpuk alól a bizalmatlanságot, mert az ingafaj, — sűppedékes talaj; arra egyletünk jövőjét nem alapíthatjuk. — Megmutatta a közelmúlt; hogy ily alaps nem építhetünk; — pedig mi építeni akarunk, — egyletünk jövőjét akarjuk megszilárdítani.

Ne idegenkedjék, — ne zárkózzék el tehát a szorosabb értelemben vett iparos osztály a nálánál intelligensabb

elemektől, — mert csak az intelligentiával váltva, — a közművelődés utáni törekvés által érhet czélit!

A fumei kikötő és a magyar tengeri hajózás

A franciaországi sajtót és főképe a Franciaországban megjelenő szakkülső nyelvet most már komolyabban foglalkoztatja a magyar tengeri kikötő Fiume jelentősége. Nemkülömben a Konstantinápolyban francia és angol nyelven megjelenő lapok is erősen vitatják Fiumének Triesttel való versenyét az Austria-Magyarország és Kelet között fennálló kereskedelemre vonatkozólag. Azon nézet is, mely Magyarországon Fiume jelentőségéről általában el van terjedve, irányadó körökben Franciaországban és Keleten szintén igazságszerű méltatásra talál, mint eddig. Hogy a magyar tengeri kikötő Fiume versenyképességéből praktikus előnyök remélnek a francia kikötő-városokkal való tengeri kereskedelem nagyobb mérvben való eszközésére, továbbá hogy a kivitt és beozatott forgalomnak is, mely egyfelől Austria-Magyarország és Németország, másfelől Kelet kikötő és kereskedelmi helyei között létezik, fejlesztést reménylik, azaz nézőpontjain elég ecleatians példaul azon körülmeny, hogy a Magyarország irányadó körében valamint a Magyar sajtóban uralgó úrméteket Fiume jelenlegi és jövőbeli jelentőségéről — a mely „nézeteknek a „Correspondance de Pest“ az utóbb követező cikkben ad kifejtést — a Párisi lapok és a Keleten is különösen Konstantinápolyban megjelenő újságok szóról szóra reprodukálják. Ezen cikk a fumei kikötőről és a magyar tengeri hajózásról először is azt fejtegeti, hogy a magyar sajtó mindig kötelezőségének tekintette hogy mindazt párolja, ami a magyar kereskedés fejlesztéséhez és Magyarország gazdasági függetlenségéhez szilárd és gyakorlati alapra fektetéséhez hozzá járul, Magyarország évek óta milliókra menő subventiót fizet az osztrák magyar „Lloyd“nak és a magyar adósnak ezen pénzre az osztrák magyar Lloyd pénztárában mindkét kizárólag Triest város körében dolgozik. Mi nem harszolunk azon tanért, hogy Triest városát a hatalmas volna a fumei magyar kikötőre. Helytelen volna Fiume és Triest között áthághatlan érdekellenességet hozni létre, vagy a két kikötő közt egy gazdasági harc szükségességéről beszélni.

Az osztrák magyar monarchia két állama gazdasági érdekeinek kiengesztelése az 1867. évi kiegyezés által el lett érve és minden intézmény, mely Magyarország és Austria közös viszonyait gazdasági szempontból tárgyalja, a dualismus eszméjére van alapítva és a két állam két szereződő fél, mely teljesen egyenlő jogokkal bír.

Ezen jogegyenlőség, melyet a dualismus eszméjének megvalósítása által mindenütt helyre kell állítani, hol érdekellenesség létezik, még ugye valószággal kifejtve, azon kérdések összességét tekintve, melyek vonatkozással bírnak a fumei kikötő állapotára és azon évi subventióra, melyet a magyar adósnak az osztrák magyar Lloyd-nak fizetnek. A kérdésesnek mindjelen kizárólagosan a Triestnek részére hajtának. Ezen állapot sokáig nem tarthat. Igazságtalanság volna a fumei kikötő iránt, ha Magyarország saját pénzéből előreszítendő versenyárát a törekvésit.

Nem tagadható, hogy egyelőre nagyon is valószínű, hogy Austria ezen téren gyakorlati kölcsönössegot tartana szem előtt.

Enek oka nagyon egyszerű. Magyarország azon kötelezettsége, hogy áránként subventiót fizet az osztrák magyar Lloydnak, egy ezzel közt kölcsönös szereződés léteinek alapjára van fektetve.

Mivel Magyarország ugyis mindig a legismertesebb loyaltással teljesítette előírt kötelezést, nem arról van szó, hogy az évi subventió összegéből valami leengedtetés, csak arról, hogy szükséges előleges intézkedéseket tenni ezen szereződés lejáratá idején.

Ezen kérdés lényegesen actualitással bír. Először is létkismeretesen respecálni kell a létező szereződést, de a követendő eljárásit előre meg kell állapítani azon időre, a mikor az osztrák magyar Lloyd a szereződés megújítását kéri meg.

Azon szándék, hogy megtagadjuk a kérdéses szereződés megújítását, vagy csak akkor állunk rá a megújításra, ha a szereződés némiképp módosított, nem elegendő. Szükséges, hogy előre közzétesszünk azon gazdasági feltételeket, melyek a magyar kormányknak azon ügyben gyakorlati függetlenségét biztosítanak, és a melyek megengedik, hogy párolja a kivitt kereskedőt via fume az által, hogy ama subventio egy része, mely mostanig a Triestieknek jutott a „magyar nemzeti hajózási társulatnak“ adassék, és végülre, hogy az osztrák magyar Lloyd által költött új szereződésben a subventiohoz oly feltételek fűzessenek, melyek gyakorlatiabb és kézzel foghatóbb módon örök Magyarország gazdasági érdekeit. Ezen előleges munkákat előleges és rendszeres törekvénységet követel, mely teljes szerződést legyen képes alkotni.

Ezen szerződésnek ki kell ölegetnie a fumei kikötőben a magyar kereskedés számos szükségleteit.

Már többször megvilágítottuk azon égető szükséglet, hogy helyettesítsük a gazdasági szükségletek vált szilárdokat egy rendszeresen szervezett törekvénységgel által. A fumei kikötő és a magyar nemzeti hajózási társulat a leghatalmasabb eszközök a gazdasági függetlenségnek szilárd és megdönthetetlen alapra, ugyesóván nemzeti intézmények alapjára való fektetésére. Csak

erősen törekvénységgel által, melyet az osztrák állami vasuti társulattal szemben követnek. Ezen társaság, mely egyike Európa leg-hatalmasabb vasuti társaságainak, azért egyezett bele ezen szereződésbe, mert a magyar állam, a magyar államvasutak hálózatainak tökéletes kiépítése által megteremtette azon feltételeket, melyek neki a másik szereződés felül szemben való verseny képességét biztosítottak. Mindenki ismeri ezen egyszerű hadi csejt, a kizsindell ezen gazdasági politikájának eredményét.

(Folyt. köv.)

Fővárosi levél.

— Uj év. —

„Mégis okos dolog lenne, uj év napjával megcsókítani az újestendő, s inkább hátulra bigyészteni ezen egy napot! Mondá a minap egy barátom. Ez így magában nem bírány meggyűző erővel, a nagy calendarium reformator in spe követezőkép indokolta tervét: „Vagy gazdag vagyok, s ekkor egész napon adok, vagy szegény, s ekkor keres, illetve kívánok boldog új évet!”

Hát ez talán megjárja amolyan Sylvesteri csendes filozóphiának, amolyan mikor az óra ketyegése uj jóvórényt kösszi bejelenteni. A tizenkettődik óra elhangzott, a poharak kiürültek — hogy ujra megteljenek. Az igazsághív megadja Caesarnak a magját: A tizenkét óra az elmúlt esztendő, annak a történetét adjuk vissza, hűségesen követvén a „de mortuis nil nisi bene“ elvöt. Felidünk a mult év eseményeinek ködképei: a politikai, társadalmi, a családi élet mozanatai bontakoznak ki lelki szemünk elől. Nincs talán ember, aki ekkor ne lenne filozóphus, (azt mondani volna, hogy majd vice-versa nincs filozóphus, aki ez a katonámal ne embernek meg magát! De ott! Hűz még nincs tizenkét óra, még elégítünk!) Egy, kettő, ... tizenkettő! Vivat sequens! Zújjen 1883!

A vig poháro-inges a jóvórénynek szól. Tárt karokkal fogadjuk, mert jónak tartjuk; jónak tartjuk mert — még nem írjuk!

Ómót öntünk... Távozás tölem szán! Hűz ez omes, mondja mindég politikáló szomszédom! Öntik majd az ómot, de egész más eszira. Háboru lesz. Most még három csepp veres bor is ráessett az akroszra... Nini, mit mondtam vér! három részről fog az folyani... a pezsgő dugasza nagy durranással repül felébe... Aha beleszórt az agyuk... Csunya esztendő lesz... (Azok a rozsa füvek, milyen furcsa anyagot tartalmaznak... tükörtönnak a szem elé! A helyet, hogy semmit sem lásson az ember... mindent, egy egész világot lát ott!)

B. u. é. k. l. Ah! Ismerlek szép maszk! Épen 365 napja s Holsti tudja hány perczet, hogy láttalak. Itt egy forint! ... (Milyen szerények csak a teremtények! Nem is akarnak visszat boldog új évet... csak rohannak!)

Levélhordó, újságkiosztó, házmeester, kéményseprő... s a lány szurtos szőnyege van az urnak, mind előd lép... Egy szőrt lenkelti mindannyijukat; egy érzélem nyitja meg ajukat... és maszkukat. Ezen ihletteljes mondás: B. u. é. k.

Különlétek.

— Grossmann Ignác temetése. Elhunyt barátunk temetése a kikötő gyászapjában értelmében hűfű dötán 74-kor vette kezdetét. Az esze idő dacára s ok az ázra m en ő k ö z ő n a z g z arandot a paristák építse elő, hol a főgymnasium ifjúság, az isk. tanoda növendékei részfelvételük állitva, s az esz által felajánlott-térték szászarmeni néptemőre lepte el. — A házi kápolnába, a hol a ravatal volt felállítva, csak igen kevesen törtek bele s így az imposans gyászszertartást csak kevesen hallgathatták végig.

A gyászszertartás után kilozatván a koporsó, Kevecs B. a k. kir. bíró ur vett bucsut az elhunytól a közönség nevében, követező szóp beszéddel:

Megálljatok meg a koporsóval! — csak néhány percig — — addig várakoztok, míg városunk közönsége nevében bucsút veszek kedve halottunktól! — — Nemcsak rendtársai siratják elhunytában a nemes szívű rendtagot, nemcsak a tanuló ifjúság könyezi benne a kegyelettel tisztelt és szeretett tanárt; — az egész város közönsége gyászolja őt; — ő a mi halottunk!

A míg köztünk élt, — nemcsak nemes szívű rendtárs, — nemcsak ügybu-gó tanár — s az ifjúság őre, — hanem városunknak egy szépségsége, — szép műveltség, — minden szép és nemes irányú törekvésben résztvevő kiváló tagja volt.

Ez az oka tisztult gyászoló közönség, hogy bár rokonok minosen jelen a temet. keszenél, — mi mindnyájan mint rokonok vesszük körül a koporsót! A míg köztünk élt, — ha jött, — ha ment, — áldás békesség volt jelszava. Ez karakteristika őt legjobban, — mert működése valóban áldás, — megjelentése békesség volt! — Oh hogy tőlünk elvárosátval békétlenség, — miha szívünkkel! — — Valóban ha valaki őt, — úgy róla elmondhatjuk, hogy életben senkit sem bű-

Hirdetések

A vasuti menetrend

Közlekedési út	Közlekedés		Időpont	Járat	Megjegyzés
	Érkezik	Indul			
I. a) Bécs-Buda- -Pest	1. 12 ó. 18 p.	3 óra	délutáni	gyors vonat	
	2. 10 ó. 30 p.	11 ó. 2 p.	este	gyors vonat	
	3. 4 ó. 11 p.	3 ó. 15 p.	reggel	szem. vonat	
b) Bécs-Buda- -Pest	1. 11 óra	12 ó. 5 p.	éjjeli	szem. vonat	
	2. 3 ó. 37 p.	6 ó. 15 p.	reggel	gyors vonat	
	3. 1 ó. 41 p.	3 ó. 55 p.	d. u.	gyors vonat	
II. a) Bpest- -Pragerhof	1. 2 ó. 5 p.	3 ó. 45 p.	d. u.	szem. vonat	
	2. 10 ó. 30 p.	10 ó. 50 p.	este	gyors vonat	
	3. 4 ó. 31 p.	4 ó. 57 p.	reggel	szem. vonat	
b) Pragerhof- -Bpest	1. 5 ó. 55 p.	6 ó. 8 p.	reggel	gyors vonat	
	2. 1 ó. 14 p.	3 ó. 6 p.	d. u.	szem. vonat	
	3. 11 ó. 10 p.	11 ó. 35 p.	éjjeli	gyors vonat	

Felelős szerkesztő: **VARGA LAJOS.**
Társaszerkesztő: **HOFFMANN MÓR.**

NEMZETI LOVARDA.

Az ujonnan épült kényelmesen berendezett

LOVARDÁBAN

a főtéren. Naponta nagy előadás, va-
sár- és ünnepeken

2 előadás

első délután 4 órakor második esti fél 8
órákor. Naponta változó és érdekes mű-
sorozattal A műsorozat magában fog-
lalja: A magasabb lovaglás, lördömítés,
és gimnasztikát, továbbá jeleneteket és
nemajátékokat. (Pantomimikát.)

Bővebbet a napi jelentések.

1323 2-*

Mély tisztelettel

Az igazgatóság.

224/ik. szám 1882.

Arverési hirdetés.

A csáktornyai kir. járás mint tkvi
hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, mi-
ként a délszlai takarékpénztár végrehajtónak
Filipita Péter és társai nedelici lakos
végrehajtást szenvedők elleni 381 frt 79 kr s
járuléki iránti végrehajtási ügyében a nagy-
kanizsai kir. trszékhez tartozó csáktornyai
kir. járásbírósa területén fekvő a nedelici
13 szám tkvben A + 233 hrszám alatt fel-
vett a 110 frt 40 kr-ra becsült; — 363 hrsz.

a. felvett a 222 frt 90 kr-ra becsült a 2435/a
hrsza a. felvett 21 frt 35 kr-ra becsült ne-
vezett végrehajtást szenvedett nevén álló a
összesen 354 frt 65 kr-ra becsült ingatlanok a
tartozékai fele része az 1883 évi január hó 23
napján d. e. 10 órákor Nedelici község há-
záni tartandó nyilvános bírói arverésen a
kikiáltási áron alul is eladhatni fognak.

Az arverésni kívánók tartoznak az in-
gatlanki kikiáltási árának 10% kézpénzben
vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. § ában előírt
óvadékképes papírban a kikiáltást közzé-
tesíteni, a többi feltételek Nedelici község elő-
járóságánál és alulirt telekhatóságnál a
hivatalos órák tartama alatt betekinthetők.
A kir. telekhatósági hatóság Csáktor-
nyán 1882. évi szeptember hó 14 napján.
2-1-1

IDÉGBETEGSÉGEK

Mik az idegek?

Az idegek tulajdonképeni
lévénymű minden részének,
minden külső benyomást kö-
vetően az idegek közvetlen
Amely különböző az okok oly
különbözők az idegbetegségek je-
nenségei is. Első sorban az
degek összehurcolása, lesoed-
nyosda és elerőltetés, a férfiak elgyengülése (im-
potencia) és éjjeli magmúlások, az emelkedő tehet-
ség gyengülése, sapadt arc, beszárt, ték körülött
szemek, levert kedélyállapot, almatlanság, migrán
(gyógyászati fájás), fejdalmak keresztmetszeten és
hátsó részben, hysterikus görcsök, dugulás, okés-
kül aggottság, vig társaságok kerülése női beteg-
ségek, gyengésségi állapotok, verszénység, köz-
vény és csúszos ban találat, ke- és labrisztetés stb.

Az itt elősorolt összes betegsé-
geket egy, a gyógyiszmében eddig
előfordult gyógyszer sem gyógyít
oly bizonyosan és tökéletesen mint
DR. WRUN PEBUIN-POBA
(peruiál növényekből készült). — Arta-
maliansággért kezesség vállalattik.

Egy doboz ára utasítással együtt
1 frt. 80 kr.

Hattár: Nagy-Kanizsa: Prager B. Veszé-
lynövény: Giescher A. okl. gyógyszer. Bécs, II
Kaiser Josefstrasse 14. 1871 2-12.

Aluirtt mérnök által pö-
rös ügyekben szükegeltető tér-
rajzi mäsolatok és egyéb rajzok,
továbbá eredeti térrajzok, hiteles
tervrajzok és birtokkönyvek oly
földbirtokosok részére, kik ilye-
nekkel még nem bírnak, a lehető
legrövidebb időben mérskéltidj
mellett, mely esetleg részletekben
is elfogadtatik, szerkesztők meg.

Vértessy Miklós

oklevés mérnök.
(előbb kismémet) most Zrinji-utca 520.
1-1-3

A gyár felhagyása végett!

Csak 8 frt 50 kr.

58 darab

Brittania
EZÖST-EVŐ-KÉSZLET
gyári pántent bélyeggel.

Halljátok,

lássátok és csodáljátok!

Egy valódi angol elpusztíthatatlan, ma-
hadalmazott étel- és desszert-készlet finom
pohéz és masszív Brittania-ezüstből, mely
a valódi ezüstdől majd egy rangba helyez-
hető s a melynek fehérségeért 25
évi házasélet után én irásbeli
jótállást adok. Ezen garnitúra előbb
1000 mint 30 frtba került és most az
árának negyedrészeért adatik.

6 dr. kitűző Brit-tanús ezüstkész	2 frt 25
6 dr. szék Brit-tanús ezüstkész	1 frt 25
6 dr. szék másvé Brit-tanús ezüstkész	1 frt 25
12 dr. szék másvé Brit-tanús ezüstkész	1 frt 25
1 dr. szék másvé Brit-tanús ezüstkész	1 frt 10
1 dr. szék másvé Brit-tanús ezüstkész	60
6 dr. legfinomabb Brit-tanús pohártalca	1 frt —
6 dr. kitűző Brit-tanús desszert- és gyümölcskés	3 frt —
6 dr. szék Brit-tanús desszert- és gyümölcskés	1 frt —
6 dr. legfinomabb készlet (asztal)	1 frt —
6 dr. legfinomabb készlet (kés és villa)	1 frt 60
68 dr.	14 frt 30

Mindaz 58 drb., mely a fennebbi
gyári bélyeggel van punicezva, keul csak

8 frt 50 kr.

Ezen tárgyak egyenkint is a fön-
tebbi árakért adatkak a megrendelőknek
de a ki mint az 58 drbot megrendeli 14
frt 35 kr. helyett

mindgyüttvéve csak 8.50 krért megkapja
Tiszti jegy egy dobozzal 15 kr.

Minden más ezüstkészlet által hirdettet
gyártók om valódi brittania
ezüstkészlet) valóik és ezek a tárgyak
a legdrövidebb idő alatt vagy feketék
vagy sárgák válnak. En a tisztelt,
közönségnek ly garnitúrákat 2 frt
előtölben szernek mint a hogy a más
oldalról ajánlatik.

Megrendelések csak az össeg előleges beküldés
vagy postal utasítást mellett teljesítenek, s oly meg-
rendelések intézendők:

L. Nelken,

Brittania Silber-Fabrik - Hauptdepot

Bécs I. Maria Theresia-utca No. 32.

A kinek a garnitúra nem tetszik annak a pénz
müden akadály nélkül visszatartja, jelo a szöfö válla
lat-ak.

Singerstrasse 15. PSERHOFER J.-féle Gyógyszertár Bécsben.

Vértisztító labdacok — ezüstkészlet labdacok neve alatt; az utóbbi névvel tel-
jes joggal megérdemlik, mivel csak egyáltalán leg-
jobb, melyben a labdacok csodálatos szerkesztésben és nem bizonyítottak volna. A legújabb
és a legdrövidebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek 1 doboz 15 labdaccal 21 kr. 1 doboz
5 dobozzal 1 frt 5 kr. postán küldve 1 frt 10 kr. (1 bekereséssel később nem küldik szét.) Meg-
küldik utasítással együtt post-utalvány mellett. Szantalan levél érkezik, melyek iránti hála-
adnak a labdacokot melyek a legkisebb és legújabb betegségekben egészen gyógy-
tást tüntetnek. A 41 éves egyezményt tett velük, tovább ajánlja. A szantalan levél-
küldi, ide mellette küldik névvel.

Waldseefer az Ybis mellé. 1880. nov. 21.
Nyilvános közlés.

Tekintetes ur! 1882 óta szenvedtem aranyeres
bántalmak és legyerekedésben; orvosoltattam is magamat,
de minden sikert nélkül; bajom mind rosszabbá vált,
egy, hogy 45 múltával levedt hajfaját és töretem, (a
belek összehurcolása következtében); teljes óvgye-
telenség állott be, a máhlyát csak a legkeszebb
éket vagy egy korty viset nyeltem is le, míg bírtam a
puffadás, nehéz szállítás és fulladás miatt egyenesen
állni, míg nem végre az én csökkenő csudálatos hatást
vértisztító labdacok használatához folyamodtam, melyek
nem 4-5 hetes idő alatt, s egyenest csaknem
gyógyították le bajomat tökéletesen megszab-
dították. — Minék köszönetekben is a tekintetes urnak
vértisztító labdacokát s más egyéb értékes gyógyszer-
t meggyőzően ajánlom s elismeréssel megköszönök ki-
fejtését. — Kiváló mély tisztelettel

Celinger János.

Tekintetes ur! Oly szerencsés voltam, véletlen az
én vértisztító labdacokkal jutottam, melyek nálam co-
dátal nyeltek! — Ezek óta szenvedtem fejfájás és
szédülésben, egy barátom az én kitűző labdacokkal
átengedett nekem 10 darabot, s ezen 10 drb labdacok
ezen oly teljes tökéletesen helyreállított, hogy az va-
lódi csoda. — Köszönetem mellett kérek meg egy co-
magot küldeni.
Prága, 1881 márc. 13.

Pár András.

Tekintetes ur! Az 1824-ik évtől kezdve egy két
évi váltókn után folyton beteg s egészen oda voltam,
havasderék és oldalszék, undor, emelyes, hágyadtág,
forogás, álmatlan álomkálkál voltak életem napi gyö-
römet. Ezen 58 évi küzdelem 64 orvost köztük 2 pro-
fesszort Hécsből bírtam meg tanácsadás végett, de mind
hasztalan, bajom napról-napra súlyosabb lett. Még csak
ezen év október 23-án olvastam az én csodálatos
nak hirdetését, meghoztam, miután azokat utasít-
szerűen 4 héttel szedtem. 70 éves létem dacára ismét
erőteljes és tökéletesen egészséges vagyok, úgy hogy
most ismét egészen új életnek örvendhetek. Fogadj

Amerikai köszvény-kenőcs, gyomor-
ban ható, kétségkívül legjobb szer minden köszvé-
nyes és csúszos baj, nevezetesen hágyerekedés, tag-
szakadás, görös, kínges legfájás, fejfájás, fülzsakadás
stb. stb. ellen 1 frt 20 kr.

Anatherin száj-yiz, es, kir. szab. valódi
száj-nyelvgyógyászati, Popp J. G-től általáno-
san elismert legjobb fogfájástörő, 1 üvegcse 1 frt 10

Szem esszencia, Dr. Rimmerthausentól, a lát-
ás erős erőtlenítésére és leuntar-
tására eredeti füvegekből ára 2 frt 50 kr és 1 frt 50

Chinai toilette-szappan, a legkisebb-
gyártás terén. Használta után a bőr bármely nima (ess
és igen kellemes szagot tart meg. Igen sokáig tart és
ki nem szárad. Egy darab 70 kr

Fiakezőpor, Malinós ismert jeles házi-
rut, raketség, fojtóköh stb. ellen,
1 doboz 36 krajczár.

Fagy-balsam, Pserrhofer J-től, évek óta leg-
biztosabb szernek van el-
merve, mindennemű fagybajok és idült sebek el-
len 1 tégely 40 kr

Élet esszencia (prágai cseppek), Hüllrich A. W-től,
svéd cseppek) megromlott gyomor, Ross
emésztés mindennemű al-
tásti bajok ellen, kitűző házi-
rut, raketség, fojtóköh stb. ellen,
1 doboz 36 krajczár.

Élet esszencia (prágai cseppek), Hüllrich A. W-től,
svéd cseppek) megromlott gyomor, Ross
emésztés mindennemű al-
tásti bajok ellen, kitűző házi-
rut, raketség, fojtóköh stb. ellen,
1 doboz 36 krajczár.

Mindennemű francia különlegességek vagy rákarakban tartatnak, vagy kérsére gyorsan
és olcsón elküldtetnek.

A széküldés posta utján 5 forinton alól össegűnek csakis annak bátlidése után eskö-
szöletti, nagyobb összegű utasítást mellett is. 1274 4-12

Fischel Fülöp könyvkereskedése

Nagy-Kanizsan és Csáktornyán

ajánlja magát bármely nyelveni irodalmi művek megrendelésére és beszerzésére eredeti árakon.

Különösen ajánljuk:

NAPTÁRAK 1883. ÉVRE:	Közhasznú képes naptár 40 kr.	Hoffmann Mór a német nyelvtan főbb szabályai különös te-
kintettel a helyesírásra. 50 kr.
István bácsi naptára 50 kr.	Képes családi naptár 60 kr.	A nagy-kanizsai névmagyarosító-társaság évkönyve 15 kr.
Protestans új képes naptár 50 kr.	Budapesti képes naptára 60 kr.	Vaszary Béla költemények 1 frt 20 kr.
Falusi gazda naptára 80 kr.	Kis képes naptára 20 kr.	Jókai Mór. Egy játékos aki nyer. Regény 2 kötet 2 50 kr.
Lidérc naptár 60 kr.	Athenium nagy képes naptára 1 frt.	Kont A. Sándor a legveszedelmesebb szédelgés 40 kr.
Honvéd naptár 60 kr.	Közgazgatási nemzeti kalendarium 80 kr.	Marlitt E. Az ispán eselődje. Regény 1 frt 50 kr.
Népszámlónaptár 40 kr.	Családi naptár 80 kr.	Szathmáry P. Károly: Túcósok harcra. Történelmi regény
1 kötet 2 frt
Kossuth naptár 40 kr.	Megbővített közhasznú nemzeti kalendarium 80 kr.	Szathmáry P. Károly: Az amerikai verseny és a magyar
mezőgazdaság 1 frt 40 kr.
Nemzeti nagy képes naptár 1 frt.	Magyar képes népnaptár 30 kr.	As zerelem szótára és a kalauza 2 frt.
Nők naptára 60 kr.	Képes Kossuth naptár 30 kr.	Vancza M. A társadalom bogarai. Rajzok az életből 1 frt.
Borászati naptár 80 kr.	Kodolányi gazdasági zsebnaptár 2 frt	
Eötvös naptár 60 kr.	Fali naptár nagy 24 kr. kisebb 15 kr.	
Neveünk új humoristikus naptár 40 kr.		

Nagy raktár író és rajszerekből, írópapir, tinta, levélpapírok monogrammal és anélkül, tentartók, másolókönyvek, másológépek, üzleti
könyvekből sat.

Mindennemű nyomtatványok raktára ügyvédek és jegyzők számára.

Könyvnyomdámiban művek, plakátok és egyéb nyomtatványok gyorsan eszközöltetnek.

Könyvkötészetem könyvek, művek izletes és tiszta bekötését eszközli.

Diszmu-munkák is a legjobban készítettnek el

Kiadóhivatal: Fialabai Pál könyvkereskedés, Újvárosi-utca. 513. sz.

Külső árak: Egész évre 8 frt
Félévre 4 frt. Negyedévre 2 frt.

Előfizetőknek: 6 hónapra postiszor egyenlő 7 kr., többeszeri hirdetésnél 5 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Arányos és egyéb hivatalos hirdetések 30 kr. bélyegdíjra felül 100 szöglet, azonkívül minden szöglet 1/4 kr.

ZALA

MEGYEI ÉS HELYI ÉRDEKŰ POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGETYES-TARTALMU LAP.

Szerkesztői iroda. Hova s lap szellemi részét illető közlemények küldendők Bajza-utca 4. szám.

Bérmentelen levelek csak ismert keszkből fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

NYITTTÉR: postiszor 10 kr.

A Nagy-Kanizsai városi szabadelvű kör, a Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bankgyevesület és Kereskedelmi bank hivatalos közlönye.

MEGJELNIK HETENKINT KÉTSZER: SZERDÁN ÉS SZOMBATON.

Előfizetési felhívás

„ZALA” X-ik évfolyamára.

A közeledő új év küszöbén olvasóinkhoz fordulunk, hogy előfizetéseiket megújítani, lapunkat terjeszteni és szellemi támogatásukban részesíteni sziveskedjenek.

E kérelmünket azon megnyugtató öntudattal indokoljuk, hogy feladatunknak a lefolyt időszakban lelkiismeretes buzgalommal megfelelni iparkodtunk, kötelességeink teljesítésében a becsületes és tisztességes sajtó munkáiból híven, őszintén buzgókodtunk; hű örei és képviselői valánk a megye és városunk érdekeinek, egyaránt felemeltük szavunkat a közgazdasági, ipari, kereskedelmi, művelődési és társadalmi kérdések gyámolítására s az elfogulatlan ítélet álláspontjára helyezkedve dicserő elismeréssel adóztunk az érdemnek, rámutattunk a hibákra, tévedésekre és netáni mulasztásokra.

Tudják jól és felfogjuk az időszaki sajtó hivatását s jelentőségét, melylyel ez a működési terület kijelölt határok közt kétségtelenül bír. Mert a mily mértékben emelkedik valamely népek az egytűvelölés érzetéből kifolyó nemzeti öntudata, számbavehetőse a világ alkotó nemzetek s államok társadalmában, s ezek elmaradhatlan folyamányként öregbedő kulturái haladása, és minél élénkebb, pezsgőbb, egészségesebb s műveltebb az állam és társadalom élete: ép oly arányokban s annál inkább szaporodnak a közegek és organumok, melyekre beléletének nyilvánulásai tekintetében természetszerű szüksége van.

És ez igazolja a sajtó jogosultságát. A sajtó mindig hű tükrre a közélet állapotának, virágzásával lépést tart s hanyatlásával süllyed. De a vidéki sajtónak: a megyei és helyi érdekű közlönyöknek még speciális sajtó feladatuk is van. Folyton figyelemmel kísérni a helyi élet minden mozzanatát, mozgalmasságot ébreszteni a vidéken, a hol az országos metropoliszoktól való nagyobb távolságánál fogva az életviszonyok érezhetően s rendszerint lazábbak, alusszekonyabbak és egy folyton éber tényező hiányában szomorú lehangoltság és tespedés állhatna be.

Éreztük mi e szükségletet s a megyei köz- és magánélet egyetlen mozzanatát sem hagytuk figyelmen kívül. A gyűlésterem vitái oly tolmácsra találtak bennünk, mint a szűkebbkörű események s egyaránt méltattuk mindkettőt, mert a folytonos hullámszás képes csak erős, életrevaló közszellemet ébreszteni. Vannak dolgok, melyeknek ép e czélből nyilvános szelölözötése elengedhetetlen társadalmi szükség; s ez képezi azon pontot, melyen a sajtó és közönység érdeke érintkezik.

Midőn mi e lap vezetését átvettük, elhatároztuk fáradságot s áldozatot nem kimélni, hogy a ránk várakozó feladatok minél sikeresebb megvalósítását eszközölhessük. — Hogy mennyire váltottuk be ígérteinket, annak elbírálását a közönsegre bizzuk s ítéletét nyugodtan várjuk. Egyuttal azonban nem véllünk szerénytelen reményeket táplálni, ha áldozataink viszonszásul tömegesebb pártfogásra számítunk. A megyében is valyunk az egyedüli politikai közlöny s helyzetünk így a közönseggel szemben méltánylásra jogosít.

A lap vezetésének átvételekor helyzetünk felette kényes volt. Mint politikai lap léptünk a nyilvánosság elé, anélkül azonban, hogy határozott pártállást foglaltunk volna. Mert hittük, hogy az időszaki megfelelőbb pártalakulások történnék. — Pártonkívüliek valánk, bár egy pillanatra sem téve el azon cardinalis elvünktől, mely bennünket a közjogi alap tántoríthatlan hívei köze sorolt. Közvetlenül akartuk a megyében surlódó pártok érinkeztését s az éles ellentétek némi kiegyenlítése után lehető összhangba hozni a politikai tényezők küszölmét.

De csakhamar beláttuk, hogy ez erőnket felülhaladó s tökéletesen meddő munka. Ehes járult, hogy az ország várakozó reménye, — mely oly fesszűl figyelemmel nézett a jövő pártalakulások elé, — füstbe ment. Nem történt semmi, maradt minden a régiben. A függetlenségi párt szilárd kitartással fárad elérhetlen czélokért. Szép ideák azok,

csábjuk csillogó fénye sokakat elvakíthat, de — hasztalan — mindenkor elérhetlenek maradnak. A méréséket ellenzék, mely oly sok kiváló parlamenti tehetőséget foglal magában, napról-napra veszt számban és területben. — e mellett táborában a legchaotikusabb fejlettség uralkodik. A hány ember: annyi vezér; a hány meggyőződés: annyi árnyalat. Erdőben összefüggést a legaszább kapcsok, távoli érinkeztési pontok képezik.

Ily körülmények közt hiába vártuk volna az események azon hatalmas viharzását mely elszakgatva a bűvös fátyolt, látni engedheté, a mint a jelen állapotok határozatlan téveteg gomolyából új életerős pártok bontakoznak ki.

Másrészt mindinkább meggyőződünk, hogy a jelen kormány oly alkotásokkal lépett a nemzet elé, melyek mindenesetre elégségesek iránta bizalmat kelteni. Nem lehet czélunk ez alkalommal sorra venni összes működését, csak röviden utalunk arra, hogy viszonyaink közt a lehető legtöbb; a lehetetlenre pedig még egy kormány sem vállalkozott. Nem kételkedünk, hogy elfogulatlan ítélettel, — nem hallgatva a pártzenvedély vak sugalmára, — politikai ellenfelei szemvonnak meg töle minden elismerést.

Mi tehát, belátva várakozó álláspontunk credménytelenségét, belátva, hogy a kormány feladatai tudatában a nemzet jogos igényeit kielégíteni képes és azok elértésére hazafias kitartással és elszánt önfeláldozással törekedik, s belátva, hogy a legfontosabb, a nemzetet mélyen érinő kérdésekben lépésről-lépésre tért foglal hazánk számára s nemcsak a dualismus viszonylatában, hanem a nagy és művelt Europa concertjében is nyomatékkal emeli fel szavát, — mindezeket belátva — elhatároztuk, hogy nemcsak egyéni meggyőződésünk szerint érzünk vele együtt, hanem lapunkat is s pártállás tényezőjévé s nyílt közlönyévé nyilvánítjuk. — Nagyban hozzájárult azonkívül a szükség érzete, hogy az eddig szerveztelen szabadelvű párt megyénkben s különösen Nagy-Kanizsán határozott alakban, szervezett erővel fejlődik mind ismerőbbé, minek folytán egy hivatalos organum alapítása napról-napra kívánatosabbá vált.

És e léptünkkel már határozott politikai színt vallottunk s programot adtunk.

Azonban előre is tiltakoznunk kell minden oly szűkorrú felfogás ellen, mintha feltétlenül — ugy szólván — szolgáltatásban állanánk az új iránynak! Nem, mi a tárgyilagos, higgadt véleménynyilvánítások elől soha el nem zárkozunk. Nem tettük ezt a múltban és nem tesszük a jövőben sem. Jöjjen az bármely oldalról, minket nem fog soha az elfogultság köpenyében gomboldozva találni. A méltányos eszmecsértéknek — vezérelveink sentartása mellett — mindig tért nyitunk. És ha ezek szerint politikai ellenfeleink nézetét, férfias meggyőződését tiszteltem tartjuk, viszont mi is megkívánjuk és megköveteljük, hogy a mi intencióink tisztasága soha semmi oldalról a gyanunak árnyékával se érintessék. Mi nyílt sissakkal megyünk a viadalba, s ellenfelektől viszont lovasias, férfias támadások várunk és nem lépünk ki. — A talaj, melyen járunk egyenes, tiszta, — s ha mégis szemét akadna utunkba, azt vagy elkerüljük vagy felrugjuk, de bele nem lépünk soha.

Ezeket kívántuk röviden megjegyezni.

Lapunk ez új évfolyadtól fogva hetenkint — mint előbb — kétszer, de mindig egész iven fog megjelenni.

A lap előfizetési ára egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt.

Az előfizetési pénzeket a „Zala” kiadóhivatalához, új-városi-utca 513. sz. alatt, s lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőségi irodába, Bajza-utca 4. sz. kérjük czimoztatni.

A „Zala” szerkesztősége.

„Zala” tárczája.

Fővárosi tárczalevél.

Temperatura. Új év. Zöldhál. Concert. Theatrum. Trac.

Ó Sas. Halál! Te fagyos szentek legkedveseibek! — Bárban főtengre, térdem kuszra esek előtted. — Hát nem tudod hogy december van, december vége! és hogy téli kabátunk ott porlad almáriumunk legmélyén? Nem tudod, hogy vérz, látogól szent szót költésünk azon kárba vesz-t 5 laka, melyet készenre szántunk? — De kérek utolsó korcsolyázó irodában. — Ó Sas. Halál! Te a szentek pártolója ki az. Ser-vatus, Panoratus és Bonifatus oltárai megsemmisít, keblünkben most csak Tégd lomdunk... Háládszán Szent... megyetlek.

Városligeti templomod elhagyottot magis keresztilytáblát sőt redő borítja és ott ló s sepe szokott szólni, négy-öt pájks vező honoság csöcseregye.

E a 6 útközrema felüllett nem borítja szelőd legkérge, nem repül rajta s sok szép karcsú lány s menyecske, nincs oly nagy karcsú a Fővár és Salmer után a kik oly ügyesed helyesben vannak, hogy egy sany legyend felismereték, megszerongatják a kedves leányok hálygátszókát, melyek előt

bármelyikünk legalább oly szivesen térdelne, mint a plébániai templomban, melyben pedig oly szép senés miséket szoktunk hallgatni.

De ha jég nincs is, hát van fagyalt és intrika Kuglernál, sápor és quatus mindandűt, torábbá köd előtted és köd utánam. — Ezen dupla köd portió oly sürűn nehez-kedik keblünkre és szívünkre, hogy legint-musabb barátomat sem ismerem meg ha t. i. az ép Dulcineámnak vélem versenyt kur-risál, Ó az a concurrenciá! — Mikor már minden utcásonkon árulják a „boldog új-éveket” és pláne két, három egész 5 kr-vel vesztgetük.

Hiss így még a legszerencsétlenebb, legszegényebb halandó is képes magának 100 boldog és mindig új esztendőit megverseneni, sőt mi több... asonnal. — Asért is esőkent oly tetemesen a gratulatók ártake, mert egy árva frítet kiváltja magát álok. — Én szinte kiváltam magamat és oly kedvesek valának az én megváltóim kacsói, hogy saj-nakom, nem adhatók egy szál udonat új-fő-re helyett 2 szál kopott cseres bankót!

Mikor már annyira vagyok, nem állha-tok ellent azon kívánalomnak, hogy anna-milég keset szeritassak mindazokkal, a kik nekem boldog, lefordulást (p. l.) kívánnak; megjoggyevén, hogy én felvagyok menive esen jámbor óhajok viszonszásától.

Hogy Aranyországban már megkezd-ték a halászt és addig még nem igen vet-

ték köztudomásul, pedig már Ordus Maché farkasok Hercegi doktorok és Heine Lásár da'aira is táncolnak. Ó ezek ismeretlen keleti melódiaik, de a mi most 1883 18-ik nap-ján fog megenni, azt még a „Függetlenség” is mint magyar murit említeni meg.

Felekezett nélküli internationalis „Eu-rópai” 5 frtos, neveljts kossorra készült az izr. nőgyelet, melyre Balusz, és Patikárusok egyaránt gyantássák vonókat.

Aranyország keleti fokete, nyugati szőke és last nos leost. Makart piros szépségeibeg gondos mamá, hosszú szabóné gyűléseket tartanak, hogy az, mit a természet tett e szép teremtsékekért, mérték kesek által érvényre hozassák.

Rézt vesz ott sok-sok, eddig szigorúan titkolt, őrszót arany halacska, melyeket nem egy telvér római katolikus horgász tartana csalétkérem érdemnek.

Ó azok a kedves arany halacska! Fekete, tőszeszemeik csillogásánál éhmalýo sul az 1000 szál gyertya világítása, hófehér márvány kebleik pihégetés, a csigány is idősebben, lüszereben rángatja lábuk alá azt az isteni bódító, mámorító magyar csárdást.

Hát még az asszonyok! Kacsókat hév-vel szeritják boldog táncosok vállára és az a peangó mámor semmi ahos a képhez pá-rostya, melylyel hajfirtják villanyos érin-

tése bogár zomeik kacér pillantásai el-arasztanak.

Rajta tehát antisemiták! raboljátok el szépen, udvariasan szidátok legbeceseb kin-cset. Ime 5 frton megvohatitek a lotto csé-dulát, melynek terója egy szép asszony szive, egy karcsú leány keble, és szízeze: is le-letnek. — Romaiak, görögök, kálomisták, törökök (a szép Feridun boy ugy is ott les) négerék és atheisták, táncoljátok agyon sz aranyozott semitákat puisque „la garde se rend mais elle ne meurt pas.”

A jövő szerdai „philanthropicus” con-cert az idej „hangverseny” (a la Wilt) san-ton gyöngye lesz. Nem egy gyengéd kés-zorítást, nem egy hátalt pillantást nyer-hetnek egy kör- vagy szomorott szék Agiója gyánál, de minthogy megam is a jogvadászok közt vagyok, és látszókéim képviselei bejban t. i. üles körben inkább szesvednek mint állásbajhászásban legelő sorban sajt kacsóimat szoritánam meg, hátaltit gyöngéd-séggel ha Dunkl bácsi Múkijának protektója új-ján még egy Sax-lehner-hoz (támás) jut-batok.

A városi utcazi Kühnel-féle Lohengra akarom mondani hatlyú, mely a kertésze-nyok és caméliká renkeke, juttatja esembe, a „Népszínház” de nem megek simfáni, hiszen azt ugy se teszük küre, mint akár-bány kifakadásomat a „lőteji vasút igazg-

tóság” ellen melyek mindig csak szerkesztő-ségi kályhájuk és nem a közérdek melen-gotésére tartáltak alkalmasnak.

Apropos, me'engetés, fel kell említenem hogy a napokban tért vissza Párisból egy itt is meglehetősen ismert sportman a ki rendkívüli testi erejében és athlétá hexerei-jében biava, ment ki „barriere” csinálni.

Én már alig ismertem reá és jockey staturjában alig találhatók fel az egykori Hercules idomok nyomai. — Egy énekesnéf feleséget hosott magával, temetetlen pénst és négy europánküli ordót. Hja nemo pro-phetia in patria, de odakünn méltányolják a tehetőséget és Tissot (dix sols valent plus que un superfoiel) hazája a magyart is kebl-en melengeti.

A nemzeti színház előtt ha elmegyek (be úgy sem mehetek, hisz a jegyek mind ki vannak bérelve) mélyen leemelem pórga csilluderemet, mert valahányszor bekoacsintok mélyen meghat a mi Burgunk folytonos mű-vészeti emelkedése Vivat floreat crescat.

De hiszen nem veszőzöknök késszű e tricos-tracos sőt sajnos firkán se csak se vesz, azért fogadják köszönettel hogy nem folytatja S. . . . Jónai.

A Zalaegerszegi gazdasági egyesület 1883-ik évi január hó 9-én délutáni 2 órákor Zala-Egerszegben saját háza tornyában

rendes közgyűlést

tart, melyre a t. cz. egyesületi tagok minél nagyobb számban megjelenni kötelesek.

A közgyűlés tárgyai:

- a) a n. u. földmivelés, ipar- és kereskedelemügyi kir. miniszterium által helybenhagyott módosított alapszabályok értelmében az egyesületi tőkét és pénztárhoz való viszony;
- b) a vidéki körök megalakítása iránti intézkedések megteremtése;
- c) az 1883-ik évi költségvetés megállapítása;
- d) Skubliás Jenő egyesületi alelnök ur által az egyesület 1883-ik évi működéséről bejelentett indítvány tárgyalása;
- e) folyó ügyek.

Kelt Z. Egerszegben 1882-ik évi december hó 12-én,

Hácsky Kálmán m. k. elnök.

A Zalaegerszegi gazdasági egyesület 1883-ik évi január hó 8-án délután 2 órákor Zala-Egerszegben tartandó igazgató választmányi ülésre — melyen az 1883. évi — január hó 9-én tartandó közgyűlésen elintézendő ügyek előkészítőleg fognak tárgyalni, — az igazgató választmány t. tagjai minél nagyobb számban megjelenni kéretnek.

Kelt Z. Egerszegben 1882. decz. 12.

Hácsky Kálmán m. k. elnök.

Népoktatási állapotok a Muraközben.

(H. M.) A Zalaegerszegi közigazgatási bizottság 1881. évi október hó 3-án tartott üléséből egy bizottságot küldött ki a muraközi népiskolák állapotának megvizsgálására, a való viszonyok kiderítésére valamint annak feltűntetésére, hogy mennyiben haladnak ott a magyar nyelv oktatásának ügyében, illetőleg mennyiben felelnek meg az 1879. évi XVIII. t. cikknek, mely tudvalevőleg a magyar nyelv kötelező tanítását elrendeli.

Zalaegerszegi közigazgatási bizottsága hála és elismeréséért méltó intézkedést tett, mikor alkalmat adott a muraközi állapotok felderítésére, mert nem lehet semmiféle betegséget orvosolni, míg annak minden tüneteit nem ismerik.

A kiküldött bizottság egy tíz ívre terjedő jelentésben számol be kiküldetésének eredményéről. E bizottsági jelentés előttünk fekszik, mely jelentés ép oly hazafias érzületről, mint körültekintő lelkiismeretességről tesz tanúságot, tanulást tesz azon erkölcsi komolyságról, melylyel a kiküldött bizottsági tagok, valóban nem könnyű, sőt sokszor nehéz küldetésükben eljárak; leplezetlenül, egyszerűen, sehol sem szépitve, de sehol feketébben sem festve, nyújtja a jelentés a muraközi iskolák állapotának, valóban szomorú, és valóban elismorító képét, melyet csak itt-ott tesz egy-egy derűlebbé esztendő, öröndetesebb jelenség, kevésbé komor.

Vajmi szomorú feladat jutott némelykor osztályfőredek a hírlapíróknak. És szomorúbb valóban nem lehet, mint a muraközi Zalaegerszeg egy része, 70 ezer nyelvi lakosságának köznevelődési viszonyairól csak csüggedő hangon szólhat. Pedig itt számok beszélnek, oly érthetően, hogy a megdöbbenés csak nagyon is igazolt.

Nem sajnáltam a fáradságot s az előttem fekvő hivatalos jelentésből össze írtam a statisztikai adatokat, melyekhez kommentárt írni valóban nem szükséges, mert az adatok magok többet mondanak, mint a mennyit bármint kommentár mondhatna.

Hogy itt csakis a főbb adatokra szorítkozom, lelje mentességét azon körülményben, hogy különben e vázolatot félbe kellene szakítani, mert cikkek nagyon is hosszúvá nyúlnak.

A bizottság a Muraközi három járás iskoláit látogatta meg a következő rendben:

- 1) A csáktornyai járást. Ebben mindenütt a hozzá tartozó községekkel együtt 15 iskolát és pedig:
 - 1) Vratinszecz (hozzátartozó 3 községgel) tanköteles 179; isk. járt 84; csekély felszerelés; tanító magyarul nem tud.
 - 2) Muraszterdahely, 143 tanköt; járt 126 (3 oszt. 1 terem) eredményes.

3) Muraszterdahely (hozzátart. 7 közs.) tanköteles 378; isk. járt. 131. egy terem, tőrhető felszerelés, magyarul tanítatik.

4) Szelincza (hozzátart. 5 közs.) tanköt. 350, járt 103; csekély felszerelés használhatóan; tanító magyarul igen keveset tud; eredmény semmi.

5) Stridó (hozzátart. 12 közs.) 795 tanköt. látog. 177; két terem (134-43); a termek közül egy sincs tőrhetően felszerelve; a bizottság jelentése szerint itt tarthatatlanok a viszonyok; a községek nagyon távol esnek.

6) (Vizi-Szent-György) (hozzátart. 2 közs. tank. 167; járt 91, a felszerelés említést sem érdemel; a tanító Zágráiban képeztetett.

7) Ivanovecz. E helyen a bizottság a következő megjegyzést teszi: „Ezen iskola 84 gyermeknek van berendezve, de jelenleg üresen és tanító nélkül áll, mert a község a Muraszterdahelyről magyarellenes üzeimek miatt elavoltított tanítót fogadván, ez a hatóság által innen is eltávolítottatott.”

8) Pribislavec tanköt. 113, járt 100; eredmény, különösen a magyarban öröndetes; tőrhető felszerelés.

9) Podturen, tanköt: járt 133; tanító nem képesített; felszerelés rossz; eredmény nincs.

10) Beliczka, tanköt. 426, isk. járt 153. 2 tanterem; egyik üres; magyarul tanít. némi eredmény, de a haladás lehetetlen.

11) Csáktornyai községi isk. Csak dicséretet mond a jelentés, tanköt. 456, isk. járt. 401.

12) Kuraszecz állami iskola; tank. 181; előregedett tanító; rosszul magyarul; ez iskola fenntartását a jelentés célszerűnek nem tartja.

13) Nedelicz; tank. 394; isk. járt 145. (három terem; kettőben fiúk, egyben leányok); felszerelés tőrhető; eredmény dicséretes.

14) Maczinez; tank. 213, isk. járt 130, egy terem, egy tanító; csekély eredmény. (A jelentés szerint a hozzá tartozó Felső Hrástvánának, melynek 81 tank. gyermeke van egy iskola kellene.)

15) Felső-Mihályovecz (hozzátart. 13 közs.) tank. 112, isk. járt 42. (két községből a gyermekek Stájerországba Polstraubá járnak. Felszerelés jó, szép eredmény.

II. A kanizsai járásban: Légrad 3 isk. (kath., ág. ev. és izr.) tanköt. 481. Járt a kath. isk. 3 teremben. három tanítóval: 108; ág. hitv. isk. 43 tanuló; izr. isk. 22. tanuló; az oktatás az iskolákban magyar.

III. Perlaixi járás.

1) Alsó-Domboru tank. 387, isk. járt 199, 66 fiú 103 leány, fiuknál csekély eredm.; leányoknál szép. (kell még két tanterem).

2) Kottori, tank. 697, járt iskolába 215. 3 terem (egyikben padok sincsenek) csekély eredm. 2-ikban szintén nincs. haladás csekély, a 3-ikban is. Itt még 4 tanterem kellene.

3) Alsó-Vidovecz, tank: 293, isk. járt 129, egyetleneg terem, alig érteke bele a gyermekek, 4 tanterem kellene.

4) Szent-Maria, tank. 246, járt iskolába 118. Két tanterem közül csak 1 van felszerelve, nincs eredmény.

5) Draskovecz, tank. 369, isk. járt 128. semmi eredmény.

6) Ozirkovljani tank. 175, isk. járt 126, egy terem, csekély eredm.

7) Perlak, Ottak 527 tank. isk. járt 291. eredmény csak Mozgasi Anna tanítónőnél.

8) Alsó-Kralovecz, tanköt. 179, isk. járt. 115, egy terem, csekély eredmény.

9) Goricsán, tank. 468, 3 terem, felszerelve egy — egészen üres, a gyermekek 468-an teljesen oktatás nélkül.

10) Hodosáni állami népiisk. 342 tank., szép eredmény.

11) Domasinecz zugiskola, 256 tank. 185 tanuló jár állítólag, terem üres volt.

12) Daknovecz 490 tank. gyermek, 161 jár, eredménytelen.

13) Táske Szt. Györgyi özszezen 557 tanköt. 105 jár, némi csekély eredmény.

14) Orhovicza, 82 közül 66 jár, semmi haladás.

15) Szobaticzai, 430 közül jár 153 elég. eredm.

16) Sztreleczki kath. felek. fán. 292 — 106 egy terem, s z a b ó a tanító.

Összegezve most ezen adatokat azt találjuk, hogy a csáktornyai járásban a tankötelesek száma 4404; ezek közül is-

kolába jár 2028 (46%) a perlaixi járásban van tanköteles tanuló 5344 ezek közül iskolába jár 2052 (38%) Légrad mezőváros 241 tanköteles községi iskolába jár 245 (64%) — Összegezve ezen számokat a muraközi iskolakötelezett gyermekek száma 10129, ezek közül iskolába jár 4325 (42%), tehát 58% nélküli az iskolai oktatást, vagy más szóval egészen tudatlan nő fel.

Tessék ebből a tanulságot levonni. Iliha jajgatunk és moudogtatjuk; Elvész a nép, mely tudomány nélkül való; hogyha a kormányunk legnemesebb intenciói, a megyei közigazgatásnak bármint hazafias törekvése hajótörést szenved a vétkes közönyön, melylyel részint maga a nép nem iparkodik kiemelkedni tudatlanságából, részint pedig legközelebbi tankcsádó nem emelik ki.

A jelentés néhány pár sora odamutat az ezen szomorú eredményt okozott körülményre a következőkben:

Előbocsátott részletes előterjesztésünkön kívül kötelességünk még általában megjegyezni, miszerint a muraközi iskolák legnagyobb része kath. felekezeti levén, ezek a zágrábi egyházi főhatóság által kirendelt egy egyházi főtanfolygól, azután az esperes, plébános, káplán s végre sokszor a Zágrábból importált kántoraitól állat állanak s ezen körülményben leli magyarázatát azon szomorú kép, melyet a muraközi népiskoláknak fenti jelentésünkben adni kénytelenek valánk, mert csak kivétel azon néhány lelkész, ki a tanügy iránt lelkesülni tud is és cselekedve akar is, mer is, míg a többiek részéről úgy látszik az iskola nem támogatattik, részint félelemből, részint közönyből, részint talán ellenszenyéből; — pedig ezen felekezeti iskolákban a lelkészek hazafias támogatása nélkül haladás a kitzított cézlihoz nem reményelhető, minek világos tanúsága azon körülmény, hogy a hol a lelkész érdekli az iskola, ez ott több kevesebb haladást mutat. Minthogy pedig a zágrábi egyházmegyének Muraköz csak egy igen csekély részét teszi, igen természetes, hogy a zágrábi egyházi főhatóság nem bírhat kellő érzékkel, a magyar szempont alá eső muraközi iskolák speciális érdekei iránt s e tekintetben nem kegyelmezhet reménytelen a jelenlegi hazafias érzületű bibornok érsek magas személye sem, mert bármily célszerű s hazafias intézkedése, mire az alantas, az alantasabb és legalantasabb közegek révén beérkeznek, vagy egészen foganatosítás nélkül maradnak, vagy eltorzítva léptetettek életbe; kétségkívül az érsek tudta nélkül történt a többiek közül az is, hogy a hatóságilag ajánlott „Margitaféle horvát olvasókönyv az egyházi főhatóság által tiltatott s a Bécsben nyomtatott azon horvát olvasókönyvnek használata rendeltetett el, melyben a muraközi tanuló a sok magyarellenes dolgok közt olvashatja azt is, hogy „hazánk fővárosa Zágráb.”

A szabadipar és czéhrendszőr.

Minden ami megállapodik és a haladó korszellemmel lépést tartani nem igyekszik, a hanyatlás útjára jut, ha különben azon kor igényeihez képest, melyben bizonyos intézmény létesült, a legjobb, a legmegfelelőbb volt is.

Ezt igazolja a czéhrendszer bukása!

A legjelesebb nemzetgazdászok méltányolják az immár szétrobbantott czéhrendszer üdvös voltát úgy az ipar fejlesztése, mint az iparosok érdekeinek megvédése és a fogyasztó közönség igényeinek kielégítése körül egészen azon időig, míg a merov kiváltságok jellegét nem törő szabad eszmemenet hatalma szét nem feszítte azon korlátokat, melyek a legregőbb korban emeltetve maguk mögött egy olyan intézményt védelmeztek, az eredetiségében, amely nem akart idomulni a haladó kor igényeihez, nem akart módosulni, hogy más viszonyokhoz simulva olyan alakot öltsön, melyben magát minden időben megkedveltesse.

Mereven állott ellent a czéhrendszer az áramlatnak, míg ennek erje alá mosta és elmerített aljapánban a nélkül, hogy megmenekülhetett volna valami a régi rendszerből!

De valamint a természetben minden ugrás, hanem lassu átalakulás folytán jön létre minden ami új, épen úgy a társadalmi rendet nem lehet egy csapással szétvágni azon remény-

nyel, hogy a romok alatt egy új, életképes intézmény nyerve lételet!

Egyik szélsőségből a másikba estünk, midőn a korlátozó czéhrendszert fellökve, helyébe a korlátlan iparszabadságot állítottuk.

Ha a megvolt de azon alakjában már nem életképes rendszernek módosítása, átformálása és a kor igényeihez alakítása által teremtettünk volna egy szabadabb elvű iparrendszert, most nem lennénk kénytelenek azon szomorú tapasztalattal megbárátkozni, hogy a szabadságból szabadság lett és a tőke uralkodik az ipar fölött és hogy az ipar csak csak a tőkepenzesek kezében, míg maguk az iparosok nehéz küzdelmek között alig tergethetik létüket s a kényszerhelyzet alatt alig jutnak eszébe egyiknek, másiknak, hogy iparágában nagyobb tökélyre jusson, egyedül törekvésünk az önfentartás birtok: minél többet végezzük, minél nagyobb anyagi jutalom elérése végett.

Szabadipar, szabad uszora egyaránt megtermék fanyar gyümölcsöket! És romboló munkáját mindegyik azokon végezték, kik a tőke megteremtésén leg több erőfeszítéssel munkálkodnak: a kisiparosokon és a kisbirtokosokon!

Igen, a kisiparos, ki választott iparágában magát kiképezte, ezen szakmában igyekszik az előállított munkában szaktársait felülmúlni a munka jósága és tartósságában, hogy ezen előnyök által szerezzék magának minél több fogyasztót és önmagának minél kellemesebb létét biztosítsa, — mely helyzetben az állam iránti kötelességeinek minél könnyebben megfélemlésen és a tőkét az állam részére szaporítsa!

A szabadipar ezeknek szárnyát szegte, mert előállított pénzes emberek, kik sem egyik, sem másik iparágban nem nyertek kiképeztetést, hanem tömeges megrendeléseket tettek bizonyos iparcikkkekből és bolytot nyitva, azt megvették azon iparcikkkel, melynek előállítására épen vállalkoztak, a közönség — addig, míg megrövidítéséről saját kárán nem okult — ezen üzleteket vette igénybe és szükségleteit a nagy választékban vélte célszerűleg kielégítve lenni, míg aztán kiábrándulva ismét a kisiparosokhoz fordultak iparcikkjeik beszerzésére, de már ekkor a kevés kereslet, meg a gyáriparrá vált kisipar kényszerítő hatása alatt a tanult iparos is oda lett utalva, hogy minél rövidebb idő alatt készítsen el valamely megrendelt iparcikket, hogy a nagyban megrendelő elárúító rendelkezései el ne hanyagolja, különben legerőszakosabban működése sem biztosíthatja megélhetését, mert a nagyközönségnek még mindig a fényes kirakatokon álméldkó sorából csak ritkán kapván megbízatást valamely cikknek elkészítésére, hát övéivel együtt nélkülözni létét volna kénytelen minden igyekezetére daczára!

Ezen uton tehát az állam tökéjének, az adóképesség fönnállása mellett, hasznosan szolgáló kisiparosok a tőkepenzes szabadiparosok kezébe szolgáltatották a tőkét, honnét aztán az állam kisicikarni nemcsak hogy képes nem volt, és ez uton az ipar tökéletesedése is elhanyagoltott, hanem a szabadiparosok meg egyrészt lenyomta a munka megérdemelt díját saját jövedelmének emelésére; egyrészt a megtakarított tőke, az ország egyenes megkárosítására egy másik irányban lön értékesítve: az évek óta elemi-csapásokkal küzdő kisbirtokosoknak nyújtandó uszora-kölcsönre!

Eltekintve népünknek a folytonos jóléthez szokottsága által bővebb költsékekhez szokottságától, a szabadipar és szabaduszora behozatalával, véletlenül, egyidőben bevezetett elemi-csapások kényszerhelyzete alatt, melyek kisbirtokosainkra nehezdedtek, maga a kormány fölfogta hivataát és igyekezett az uszora nyúga alul kiszabadítani az ország kisbirtokosait egy országos „kisbirtokosok földhitelintézetének” létesítése által, melyet azonban, fájdalom, bölcsőjében föjtottak meg rossz akaratú és mások kárán is könnyen gazdagodni akaró emberek; — és így mi maradt hátra egyéb a kistermelőnek, minthogy az uszorások körmei kös veti magát, honnét a jö-

vőben remélt jobb termés majd kiszabadítandja!

De családott! Készen családott!

Ha a jég nem verte el vetéseit: elborította és tönkretette az árviz; — ha ez megkímélte, hónapokon át tartott szárazság ölte ki reményét!

Majd ragya, filoxera és az egyptomi bét csapás minden segédkezt nyújtott az uszorásoknak!

Azért tőkét teremtettek a kisbirtokosok is, de nem ez államnak, nem műgunknak; — hanem az uszorásoknak!

Ekkor az állam kormányzata segíteni akarván a bajon: uszoraörvényt hozott és meghatározta a kamatlábait!

De mi haszna ennek?!

Az ipar a tőke hatalma alatt sanylik! Az ipar nem érheti el az őt megillető jövedelmet és még mindig a tőkepenzesek gazdagítására van kárhözható, hogy ő maga annál mélyebbre süllyedjen!

Valamint a szabaduszorának korlátot szabott a törvény, úgy a szabadiparnak kell, hogy korlátokat buzzon. — És amit hibáztott akkor, midőn az egészben fönnállott czéhrendszert előírta minden átmenet nélkül, azon hibát kell, hogy helyrehozza egy újabb törvény által, mely a régi czéh-rendszer előnyeit megtartva, annak hátrányait megsemmisítse: de az iparosoktól az üzött iparági jártasságot, szakismeretet megkövetelje.

Mert csupán gyáriparral mellett egy nemzet boldogulását képzelnem sem lehet!

Legyen gyáriparral és minél kiterjedtebb az valamely országban, annál boldogabb az az ország, de mert a gyáriparral csakis tanult, kisiparosok emelhetik virágzásra: tartassék meg a kisipar kellő erejében, hogy az itt képzett munkások a gyáriparral emelésére képesítve legyenek és az önfentartási küzdelem ne nyomjon el bennök minden igyekezetet, minden képességnek kifejlődését!

Legyen verseny a kis- és gyárparr között; de amit a tőkepenz a nagyban termelésnél elérni képes, azt ellensúlyozza a kisipar haladottsága és az ez által nyújtott előny, úgy az ipar szerezte tőke nem jut egyesek kezébe és az állam is megkapja az őt megillető részt anélkül, hogy az egyes polgárok életképesége lenne veszélyeztetve a jogos követelmények behajtása által!

Fentebbi cikkünk kapcsán közöljük az alsó-lendvai iparárulatnak a képviselőházhoz intézett alábbi kérvényét, illetve emlékiratát, melyre vonatkozólag azon önkormányzatunk adunk kifejezést, hogy kívánatos, miszerint nemcsak helybeli iparos egytelünk, de az országban levő összes hasonló társulatok mozgalmait indítsanak meg az ipartörvény reviziója s az iparosok sorsán leendő javítást előmozdító intézkedések sürgős tárgyalásán.

Egy kimerítő kérvény a képviselőházhoz.

Mélyen tisztelt képviselőház:

Tíz éve mult el annak, hogy a törvényhozás által megalkotott ipartörvény életbe lépett s aegisa alatt az iparosok sorsa nemcsak hogy nem javult, hanem annyira alászállt, mikép az iparosok legnagyobb része ma holnap kénytelen lesz iparát abbahagyni, s magát és családját napszámból szerzett fölléréből föntartani.

Megvagyunk győződve, mikép a törvényhozás intenciója nem az volt, a mi eléretett; de leverő való az, miként az ipartörvény hazánkban, különösen a kézműipart, teljesen tönkretette, valamint tönkretette a földmies osztály legnagyobb részét az 1865. évi XXXI. törvény.

De hád beszéljenek a számok. — Csak magában a szorosabb értelemben vett Magyarországon, a Királyságon innen és tül rész, iparral foglalkozik 87,013 végén, ezek közül segéd nélkül dolgozik:

- a) városokban 35,935,
 - b) kisebb helyeken 22,519.
- 1—2 segéddel:
- a) városokban 17,985;
 - b) kisebb helyeken 5135.
- 3—4 segéddel:
- a) városokban 2843;
 - b) kisebb helyeken 286.
- 5—6 segéddel:
- a) városokban 647,
 - b) kisebb helyeken 74.
- Több segéddel:

A szent tóhat az összes iparosok... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Ennek okát mi leginkább abban látjuk... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

De van a törvény föntidézett rendelkezésének egy más, következményében... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Az ilyen pedig mihi annyira ment, hogy az ipar valamely ágának... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Gyógy bizalommal tesszük tehát sorunkat a mélyen tisztelt képviselőhöz... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Milyen tisztelt képviselőhöz! Az államnak belső jóléte, virágzása... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Mit midőn ismételve alázattal kérem, hazafias tisztelettel vagyunk a mélyen tisztelt képviselőhöz... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

az alsórendű I. ipartársulat... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Az eredmény lett t. i. elérve, hogy egyike a legzavarosabb és legbátrabb... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Az eredmény lett t. i. elérve, hogy egyike a legzavarosabb és legbátrabb... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Az eredmény lett t. i. elérve, hogy egyike a legzavarosabb és legbátrabb... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Az eredmény lett t. i. elérve, hogy egyike a legzavarosabb és legbátrabb... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Az eredmény lett t. i. elérve, hogy egyike a legzavarosabb és legbátrabb... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

elég tekintélyes állami vagyont képvisel... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

a) Hogy az ipar ipartársulat... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

c) Hogy az ipar ipartársulat... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

d) Hogy az ipar ipartársulat... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

f) Hogy a mester, segéd és tanonc... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Mind ezek ha az ipartörvényben... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Egész bizalommal tesszük tehát sorunkat a mélyen tisztelt képviselőhöz... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Milyen tisztelt képviselőhöz! Az államnak belső jóléte, virágzása... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Mit midőn ismételve alázattal kérem, hazafias tisztelettel vagyunk a mélyen tisztelt képviselőhöz... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

az alsórendű I. ipartársulat... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Az eredmény lett t. i. elérve, hogy egyike a legzavarosabb és legbátrabb... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Az eredmény lett t. i. elérve, hogy egyike a legzavarosabb és legbátrabb... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Az eredmény lett t. i. elérve, hogy egyike a legzavarosabb és legbátrabb... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

nek körül. Már tudomásunk van az „Adria”... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Tudjuk, hogy a magasabb mérvű... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Németekről és ezekről a magyar... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Ezen dolog mireánk tartozik. Magyar... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Csak ha Fiumében egy versenyképes... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

A kiadások Fiuméért és a magyar... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Ezen visszafizetés történik a magyar... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Az eredmény lett t. i. elérve, hogy egyike a legzavarosabb és legbátrabb... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Az eredmény lett t. i. elérve, hogy egyike a legzavarosabb és legbátrabb... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Az eredmény lett t. i. elérve, hogy egyike a legzavarosabb és legbátrabb... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Az eredmény lett t. i. elérve, hogy egyike a legzavarosabb és legbátrabb... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Az eredmény lett t. i. elérve, hogy egyike a legzavarosabb és legbátrabb... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Az eredmény lett t. i. elérve, hogy egyike a legzavarosabb és legbátrabb... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

lego sem a szőlővel elválasztott... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

A magyar aranyárak... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

A múlt héten több híradást... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

A bizottság saját érdekükben... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

A bizottság istállókról is fog... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Somsich Andor elnök, Makfalvy Géza... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

As árverés bizottság tagjai: Somsich... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

A rendező bizottság tagjai: Bosnyák... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Az es ügyre vonatkozó levelezések... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Makfalvy Géza s. k. Somsich Andor s. k. titkár. — — — — — elnök.

Nyílt tér. Livet Emilia kisasszony ajánlja magát a francia nyelvben való oktatásra. Ajánlatokat elfogad Fischel Fülöp könyvkereskedése.

A vasuti menetrend. Kánizsa. Peregelyi József. Érkezik. Indul. I. a) Bencsényi-Bécs. 1. 12 óra 16 p. 8 óra délután. 2. 10 óra 20 p. 11 óra 5 p. este. 3. 4 óra 11 p. 5 óra 15 p. reggel. II. a) Bencsényi-Bécs. 1. 11 óra. 2. 10 óra 30 p. 3. 4 óra 15 p. III. a) Bencsényi-Bécs. 1. 10 óra 30 p. 2. 10 óra 30 p. 3. 4 óra 15 p. b) Pragerhor-Bécs. 1. 8 óra 55 p. 2. 10 óra 30 p. 3. 4 óra 15 p.

Feljelölés szerkesztő: VARGA LAJOS. Típuskereskedő: HOFFMANN RÓZ.

kor, mine, nagysága s a mennyiben... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

A bejelentés adatait, egy a bejelentett... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

A bejelentett lovak n bejelentés... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

8. Kiküldési ár minden lóra egyaránt... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

9. Az árverésen fokozatosan 5 frtnál... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

10. Minden verő, tehát ha a tulajdonos... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

11. A vételár az árverési bizottság... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

13. Az árverés hatósági személy... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

As árverés bizottság tagjai: Somsich... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

A rendező bizottság tagjai: Bosnyák... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Az es ügyre vonatkozó levelezések... az ipar... az állam... az ipar... az állam... az ipar... az állam...

Makfalvy Géza s. k. Somsich Andor s. k. titkár. — — — — — elnök.

Nyílt tér. Livet Emilia kisasszony ajánlja magát a francia nyelvben való oktatásra. Ajánlatokat elfogad Fischel Fülöp könyvkereskedése.

A vasuti menetrend. Kánizsa. Peregelyi József. Érkezik. Indul. I. a) Bencsényi-Bécs. 1. 12 óra 16 p. 8 óra délután. 2. 10 óra 20 p. 11 óra 5 p. este. 3. 4 óra 11 p. 5 óra 15 p. reggel. II. a) Bencsényi-Bécs. 1. 11 óra. 2. 10 óra 30 p. 3. 4 óra 15 p. III. a) Bencsényi-Bécs. 1. 10 óra 30 p. 2. 10 óra 30 p. 3. 4 óra 15 p. b) Pragerhor-Bécs. 1. 8 óra 55 p. 2. 10 óra 30 p. 3. 4 óra 15 p.

Feljelölés szerkesztő: VARGA LAJOS. Típuskereskedő: HOFFMANN RÓZ.

Küldetvonal: Felső-Fülöp könyvkereskedés. Ujvárosi utca. 513. sz.

Előfizetési árak: Egész évre 8 ft. Félévre 4 ft. Negyedévre 2 ft.

Hirdetmények: 5 hasábos petitsor egészre 7 kr., többszöri hirdetésnél 5 kr. Helyigdíj 30 kr.

Arverési és egyéb hivatalos hirdetések 30 kr. helyigdíj felül 100 szöglet 1 ft., azután minden szöglet 1/4 kr.

ZALA

MEGYEI ÉS HELYI ÉRDEKŰ POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGETYES-TARTALMU LAP.

Szerkesztői iroda. Hova a lap mellyel részét illető költségek. Küldendők Bajza-utca 4. szám.

Bármentelen levelek csak ismert kerekből fogadtnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nyitlár: petitsora 10 kr.

A Nagy-Kanizsai városi szabadelvű kör, a Zalamegyei ügyvédegyület, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénzfárak, Bankegyesület és Kereskedelmi bank hivatalos közlönye.

MEGJELENIK HETENKINT KÉTSZER: SZERDÁN ÉS SZOMBATON.

A muraközi papok nyilatkozata.

Hát csakugyan kibujt a szeg a zsákból s igaznak bizonyult a mozgalom, mely pár hét óta a muraközi papok között csakugy szür alatt folyamatban volt, megjelent a nyilatkozat, hogy ők Zágráhhöz kívánunk tartozni!

Ah! tehát a papok intriguálnak Muraközben a magyar nemzeti törekvések kijátszására. Persze a zágrábi egyházmegye zsirosabb a sovány szombat-helyinél, a pap zsák pedig — mint mondani szokták — sohasem telik meg. „Hinc illae lacrymae!”

És ennek az agitatiónak zászlóvivője a perlaki esperes-plebános, kit mivel magyar származású, alig egy éve helyezte a magyar földesur, mint kegyur a perlaki javadalomba. Utóbb aztán kifutott, hogy a leginkarnatusabb illyr, de már későn volt. Hogy azonban a túske-szentgyörgyi plebános, a ki született magyar, s a ki csak később tanult horvátul, ez az ember, a ki csak pár éve csuklyás barát volt s a kegyur közbenjárására saecularizáltatott s ugyancsak az ő protectiója következtében kapta meg a magyar kormány, mint kegyurtól, Muraközben a legjobb plebániát, a nyilatkozathoz csatlakozzék, még álmondni sem merték volna; ez oly család az emberekben, melyet csak az önzés, az anyagi érdek hajhászás magyarázhat meg.

De éppen jókor jött ezen kiábrándulás, éppen akkor, midőn a muraközi iskolai viszonyok megdöbbentő adatai gondolkodóba ejtik az országot, most legálább egyenesen rámutathatunk, hol gyökerezik ezen szánalmas oktatási állapotok alapja.

A muraközi papság — tisztelet a kivételnek — eljárása meggyőzheti a nemzetet és a magyar kormányt, hogy ott már nem elégséges a magyarnyelv kötelező oktatásáról szóló törvény, nem elégséges bármily hazafias érzelmű egyházfő, nem elegendő bizonyos számú növendékpapoknak magyar szemináriumokban való neveltetése, hanem komolyan és gyorsan ahhoz kell látni, hogy ugy az iskolában teljesen érvényre emeltesék a magyar oktatás, mint a templomban is elfoglalja az őt történelmi jogalapon megillető jussát a magyarnyelv; ennek pedig csak egy módja van: az egyházat kiragadni az ottani nemzetellenes papság kezéből!

Ez a feladat vár a jelenlegi magyar kormányra; és reméljük, hogy ezen tisztán közjogi ügyet a papság mint teljesen illetéktelen faktor tiltakozása ellenére is a nemzet jogos igényeinek megfelelőleg már most lehető rövid idő alatt meg fogja oldani.

Addig is tegyen lépéseket a törvényhatóság s vegye fel a „muraközi kérdés”nek a gyűlésteremben elejtett fonatát.

Viszonyaink és teendőink.

(H. M.) Mult hónap utolsó hetében írott első cikkünkben viszonyainkat vázoltuk, a mennyire azok társadalmi helyzetünkben kifolyólag nyilvánulásra jönek. Kiszájtaknak, nem valami nagy reményekkel kecsegtetőnek találtuk azokat. Rámutattunk társadalmi állapotaink tarthatatlanságára, azon vigasztalan képre, a melyet azok mutatnak és annak szükségességére, hogy azokból okvetlenül ki kell bontakoznunk, ha nem akarjuk, hogy hiába valók legyenek

azok az áldozatok, melyeket a társadalom, minden kuszáltsága dacára, minden térer hoz.

Viszonyainkról szözlottam mult cikkemben, teendőinkről kellene szözlanom most. Ez utóbbi sokkal nehezebb feladat, mint az előbbi, mert a viszonyok mivolta önkénytelenül tünik azemeinkbe, ha körülözünk, számos jeleségekből könnyen megítélhetjük azokat, mert magunk előtt látjuk fejlődni a dolgokat a maguk valóságában, az okozatból könnyen megismerhetjük az okot s a mit önmagunk tapasztalunk, ritkán szokott az önmítás azon fokával járni, hogy hamis volna egészen a következtetésekkel együtt.

De a viszonyok, az állapotok javítására kellő módokat és eszközöket ajánlani, már sokkal nehezebb dolog. Nehezebb már azért is, mert az ilyen — a társadalom viszonyait javítani célzó eszközök lehetnek bizonyos körülmények között, bizonyos feltételek számbavételével üdvösek, de viszont nem lehetnek azok; azonkívül pedig sok ága-boga van az ilyen dolognak; megrögzött hibákat, bármily könnyűeknek is láttassanak azok eltávolíthatóknak, sokszor nagyon is drasztikus eszközökkel lehetne csak javítani s ilyenek ajánlása nem mindenkinek dolga. S a mi a fő, a lényeges: az igazságot nem igen szeretik hallani az emberek. — Van az igazságban valami nyereség, mely kellemetlenül hat az emberre, ki első sorban maga-magát szereti legjobban. Az önmegtartóadás pedig igen igen nehéz erény. Azért látjuk a legritkábban gyakorolva.

Pedig jól megfontolva a dolgot, a társadalmi állapotok javulásának első és feltétlen alapkélléke az önmegtartóadás. Míg a társadalmunknak minden rétegei többé-kevésbé ez erényt nem fogják birni, addig nincs

kilátás arra, hogy egészen jóra fordul társadalmunk ügye.

Mert a személyes és a pénzüldözathozatal önmegtartóadás nélkül nonsens; különösen pedig az első. És éppen az elsővel bírnak nagyon kevesen. Míg a pénzüldözatok terén társadalmunkban még mindig dicseretes versenyt látunk kifejtetni, de nemcsak dicsereteset, hanem sokszor magasztalásra méltót is, addig a személyes áldozathozatal terén, a hol igen sok esetben a személy önzésének teljesen hátra kell lépnie, bizonyos hátramenést tapasztalhatunk, mely föltötte bénítólag hat a társadalmi intézmények fejlődésére.

A ki elfogulatlan szemlélfője társadalmunk lassu alakulásának, lehetetlen, hogy ennek szemébe ne ötlött volna, hogy társadalmunk érezhetőleg bággyadt, különösen az utolsó években. Valami sajtóságos fáradtság vett erőt rajta, mint az emberi phisikum hanyatlásánál szokott, mikor az előregszik. Társadalmunk ijeszto módon kezdi vesztetni élelétását, az utolsó időben már nem is jól hall, idegein erőt látszott venni valami túlfeszítettség, mely azután azt okozza, hogy az erősebb inger is benyomas nélkülől vész el. Az öregség lehangoltsága vett erőt ezen a társadalmon, mely bizonyos lidércznomás folytán képtelen kifejtetni erőt, innen származik osztályainak láza, erőlen összefüggése, melyeket valahányszor a kényeztettség összehoz, látszik rajta az az erőtetettség, mely megölő betűje a társadalmi összetartozóság érzetének és szükségességének.

Ennek az állapotnak egyes okait hiába fürkészszük, sok körülménynek összejárásza szokta okozni valamely társadalom kebelében az ilyen állapotot, mely szerencsére életerős nemzetekben, csak átmenet szokott lenni; az átalakulásnak bizonyos

phásisa, melyet ha egyszer a nemzet szerencsésen túlélt, követekeznek szebb és boldogabb napok.

Az ilyen önmításból származó aléltság nem lehet igen tartós, habár egyidőre mindenesetre megbénítja, megakasztja a társadalom sok kerekli gépezetének egészségesség működését. Szokott továbbá ily állapot származni bizonyos rossz irányokból, melyek a társadalmi életben mérvadókul felülkerekednek.

Évekre számítva a nemzet alkotmányos aerája (az utolsó és legújabb) igen rövid még, s nem tartjuk ugyan a legszerencsésebb symptomának, hogy nemzeti életének ezen vele össenött formájába is némileg beleuntak látszik. De egy nemzet életében azertes egybefüggésben vannak a nyilatkozások s a mi tünemények egy az oka, lehet más tüneményeknek is az oka.

Néhányra oda akarunk mutatni társadalmi életünket vonatkozólag s s ha felvetett kérdéseinket teljesen kimeríteni nem is bírjuk, talán egyegy kifejezett gondolat ezekben az igénytelen sorokban gondolkodásra kész. Ez pedig elegendő.

Mai társadalmunknak egy cardinalis hibája van, mely mindenütt kísért félszegséggel. A látás a t! Ez pedig hamis, nem az igazság, a valóság, de sokszor még az árnyéka sem. Nem esünk miatta kétségbe, fog ez majd változni is, vagy legálább a jobb meggyőződésnek egyes esetekben tért engedni. De nem lehet tagadni, hogy intézményeinek, jótékonyaságunk és más egyéb téren is, uralkodó jelleg lett a látszat. Ha az ember ezt beismeri is hajlandó, nem szükséges, hogy mindjárt pessimistává is legyen; a mi századunknak amugy is kirívó jellemvonása. Amsz is, emez is akadályozzák a tiszta látást és utját állják a javításnak ott is, a hol az lenne vagy

„Zala” tárczája.

Czifra Juhász Sári.

Felolvasás a Károlykallai környelvelőddel egyetnek 1882 évi decz 10-én tartott nyilvános estélyén.

REDEY ISTVÁN.

Czifra Juhász Sári
Azt vette fejébe:
Elhagyja galambját,
Elcseréli sorát,
Dáma lesz belőle.

Szegény édes apja,
Szegény édes anyja
Anyit beszél neki;
De hiába kéri:
Nem fog a szó rajta.

Halványra festi
Szép két piros arcját:
Szép két piros arca
Hervastag lesz, mint a
Róssa, ha levágják.

Karton rokokóját
Karcos természetől
Lesteti, lehányja,
S ujat öli magára
Subogó seiyemből.

Subogó a seiyem,
A kötője hársány;
Csallog, villog rajta
A sok, tarka-barka,
Csipeké, gyöngy és fityol.

Csak nési, csak nési
Két édes szőlője,
Csak nési, csak nési
S a mint egy elősi,
Kiosorol a kőssye.

Czifra Juhász Sári
Nem törődik azal
Máskor az ő gondja:

Ott lesz a templomb'
Az urfi is mostan.

— Végig megy az utcsán
Magát illetgetve,
Alig ismer rája,
A midőn meglátja
Édes szeretője.

Finom a cipője,
Bússka a tartása,
A járása kényes,
Mintha csak szép fényes
Gyöngyharmaton járna.

— Czifra Juhász Sári
Ne légy olyan nagyra:
Nem illik az néked,
Nem illet az téged
Az az uri pompa.

Karton rokokóját
Ölted inkább magadra;
Sokkal jobban illik
Bécsi piros pruzslik
Karcos derekadra.

Most le két orcsádat,
Szép seiyem ruhádat
Vesd le, mig nem késő,
S kérleld meg keseregő
Szegény jó anyádat.

Szegény jó apádat.
Édes szeretődet
Vigasztald meg ujra,
Ne vigyed a sirba,
Temezőbe öket.

Elcsóbit az urfi,
Ne hajtja a esavára;
Nem gondol az soh' sem
Tiszta érselemmel
Ily szegény leányra!

Czifra Juhász Sári
Nem marad meg itthon.
Elköltöztet monom,

Budára, vagy Pestre
Az urfival ütken.

Szegény édes apja,
Szegény édes anyja
Bűbánatba esve,
Kiül a küszöbre
S kesereg miatta.

Düledszik, puszul
Kis hajlékuk egyro
Főveri a dudva,
Könyörület tartja
Egyedül csak össze.

S a két öreg látja
S nem törődik véle:
Nincs a kire hagyják
S az övüket assák
Már a temetőbe!

Ellátogat néha
Sas Pali hozzájok
S megkérdi nagy busan:
Jött-e valahonnan
Hire a leánynak?

Hogy a két öreg rá
Csak a fejét rássa.
Olyat sósajt, mintha
Abba a sósajba'
Lelke is elszállna.

Azt a lányt feledni
Nem tudja, nem képes:
Oda van a képe
A szívéhez növe,
Mint az ág törvéhez.

Boroskad a hajlék
S két öreg lakója
Most költözik gyászos
Szentmihály lován az
Örök nyugovóra.

Vártak, vártak, őh de
Nem győzték bevárni;
Pedig megjött végre,

A temetőkre,
Czifra Juhász Sári!

De jobb, hogy így történt,
Jobb hogy be nem várták:
Ugyis megrepedne
Szívük a keservebe,
Hogyha most meglátnák.

Olyan ágról szakadt
Rongyos mint a váza:
Festeni sem kell már,
Mégis elég halvány
Mindakét arczája. —

— Czifra Juhász Sári
De megvert az Isten!
Szeretőd elhagyta,
Szűlőid nyugosznak
Mélyen lenn a földben.

És az urfi is..... De
Ne szöjünk fölé!
Nagy nyomoruságod
Mutatja mily átkos
Minden kis emléke.

Az egész faluban
Nincsen a ki szánjon,
Hova lehajtat fejed,
Nincs akkora helyed
A széles világon.

S az a kis ártatlan,
O csak az ne volna.
Ki viseli gondját,
Ha baj ér anyját?
Ki lesz gyámolója?

Sas Pali csak nési,
Sokáig elnési
Egy álló helyében,
S elbusul oly mélyen,
Hogy szinte kin nési.

Tudja isten mi jár,
Mi nem jár eszében?
S egyszer csak elfordul,

A könnye kicsorol:
Nem bir a szívvel.

Czifra Juhász Sári
Fogy, fogy napról napra,
Már föl se tud kelni
S nincs a faluban ki
Szánakoznék rajta.

Csak Sas Pali nem tud
Nehesteini rája:
Sokkal jobb a lelke,
Sokkal több szerelme,
Hogy meg ne bocsátna.

Megis bocsát neki,
Mogszik a lelke:
Ott az ágya szélén
Leli nap és éjjel
Gondolatját leve.

Jaj de nem segíhet,
Nem tudja megváltni
A haláltól mégsem:
Ott hal meg időben
Czifra Juhász Sári.

Eltemetik oda
Apja anyja mellé,
A hova kívánta,
Egyéb kívánsága
Ugy nincs neki többé!

Sas Pali tiltat a
Sírjára virágot,
S minden este, reggel
Megöntösi könnyel
Mindenegyik szálát.

És a virág nyílik
Szépen évről, évre;
De Sas Pali hervad,
Hervastja a multnak.
Sok fájó emléke.

S tán el is hervadna;
De az a kis árva,
Ugyan mivé lenne?
Gondot nem viselne
Sooki csak rajta.

egkönyvben is lehetséges... A látogatás oka azután az, hogy... nem tudunk a dolog lényegével... az elismerés alapja nincs... az elismerés alapja nincs... az elismerés alapja nincs...

lyosaitják ünta látását. A külföldben... az okos legnagyobb kárt, idegenke... Pedig: Salus reipublicae... a politikai pártállás különbözősége... a külföldben tisztos a kös hasznára... való személyes barátságot. Hja! de... önmegtagadás. Ime mennyire szük... seges, praktikus erőny ez?

dítása, ki ottan a magyar borok hitelét... már is szép hírnévre emelte! A társulások és az általa vezetett... garanciával összekötött borkereskedésnek... már szép eredményre mutatkozik, mert... nemcsak hogy Europa országai mindig... nagyobb-nagyobb mértékben lesznek bo... raink fogyasztóivá, — hanem Amerika... mely világrész pedig legtöbb termész... ményeinknek hatalmas vetélytársa, bo... raink fogyasztóinak sorába lépve olyan... nagy keresletet nyitott a magyar borok... iránt, hogy éppen föntebb nevezett Gre... ger Miksa Londonban élő hazánkfia el... érkeztetnek találta az időt Amerikában... egy önálló bortszállító telepet létesíteni... melynek földadata minél nagyobb meny... nyiségét borainknak Amerikába telepí... teni át!

álmat álvó felejtethetetlen jó barától bu... csut vett. — elhangzottak. Nem szándékom a hegedni készülő... sebeket feltörni, s azért nem is foglal... kozom az előlőszózt nemes lélek rövid... földi létével; mert a kik ismerték, tud... ják ki volt ő, s milyen irányu volt élete... tudják mit veszletek benne! Szándékom az volna, hogy azon... hely, melyen a boldogult pihen, jó ba... rátaí szeretetének szerény de látható külső... emlékével jeleltessék meg, mihez pár... száz frt. elég volna. Arra kériek tehát, légy szives la... pod utján a boldogult barátait felhívni... miszerint a síremlék létesítését hozzájár...ulásukkal elősegíteni sziveskedjenek. Részemről az aláírást 20 frttal meg... kezdem s ezen összeget bármikor rendel... kezésedre bocsátom. A síremléket a boldogultat jellemző... „Áldás, békesség! a név és állás és az... hogy „az emléket barátai emelték” — felírat elegendő volna. Isten velünk! x. y. Mi igen örömezt magunkévá tesszük... ezen kegyeletes szép indítványt s a fel... állítandó síremlékre ezennel aláírást nyi... tunk, a magunk részéről ahoz 5 frttal... járulván.

sem állt, mindenfelé valódeges tenger terü... el. A víz folyását árad. Ez a szörgeom, jan. 5. A sáncok át... szakadtak, a víz rohamosan tolt a Tabánba... Dunacsusz, keresztutca, Árokra, Tabán dere... kig víz alatt. Mindenütt ladikon közelednek. A víz-több mellékutczába behatol, a... határ elborítva az országutakat szintén. Dóczy... túsparancsnok éjjelre lámpákkal ellátott la... dikokkal tűzoltókat rendelt ki. Sarlay ren... dőrőlönök szerencsétlenség elhárítására intéz... kedéseket tett. A vezély nagyobbodik, a... víz egyre árad. A vezélybizottság permanens... Az előntő utczákat a hatóság éjjelre kivi... lágitatja. Erős szél a géákat teljesen únkro... teszi. Fagy; a víz állása: 592. Pozsonyból... és Komáromból áradást jeleznek.

A magyar borok külföldön.

Régi ideje annak, hogy a magyar borok: Angliában az erősebb fajok, Franciaországban a gyöngyeb, de zamatos csemegeborok és a savanyú ujborkok — pezsgő gyártáshoz — míg Sveiczban a vörös borok fogyasztókra találtak, de a kivitel még mindig kevés mennyiségre szorított az átlag termeléshez képest, mivel vagy lekötlen borkupeczek szállították borainkat, kik a haza jó hírnevét nem törődve, ha egyszer jó minőségűt adtak: kétszer bizonyosan berántották a megrendelőket; — vagy egyes termelőktől történtek bevásárlások és mivel a magyar faj még mindig alkalmatlan elem a kereskedés üzésére, egy eladás alkalmával kíván meggazdagodni és hogy szaporítsa, meghamisítja áruit, ami által hitelét veszti és így a külföldi borkereskedők teljes bizodalmat mindedig nem helyeztek borkereskedelmünkbe.

Mindezen körülmények tehát nyűgei voltak borkereskedelmünknek úgy, hogy egy-egy bőtermés idején a helyett, hogy áldást képezett volna a termelőre, még kárát járta, mert piacra nem lévén, annyira lenyomták a bor árát, hogy a hordó értékebb volt a bornál s biz így a nagy termés nem minden embernek okozott örömet!

Egyesek, kik utat és módot találtak boraink értékesítésére kifelé, meggazdagodtak, kisebb termelők tengődtek. Ezen körülmények által indítva, az országos gazdasági egylet kebelében azon életrevaló intézkedés történt, hat év előtt, hogy a bortermelőket, kik a külfölddel üzleti-összeköttetésbe akartak lépni, csoportba gyűjték és boraink kezelési ügyeiben tartatván, maga az egyesület közvetítette a kereskedést a külfölddel, természetesen erkölcsi biztosítékkal szolgálván saját tekintélyével! Nagyban hozzájárult ezen szervezkedés életrehozásához Greger Miksa, rég idő óta Londonban élő hazánkfiának buz-

Síremléket Grossmann Ignácznak.

Lapunk egy előfizetője s az alsó-lendvai társasélet egyik kitűnő alakja, a következő levelet intézte hozzánk: Kedves barátom! Grossmann Ignác barátunk váratlan s meglepő halála, hogy mily leverőleg hatott barátai s ismerősei körében, híven tolmácsolak a fájdalom szavai, melyek Kovács Béla barátunk ajkáról — akkor, midőn az örök

De édes múzsám, ha nekünk nem tessék valami, másnak még mindig tessék és a mi véleményünk még nem lehet irányadó arra nézve, a mi a divatban szép vagy nem szép. De nekem úgy tetszik, hogy valami mégis van abban a kalapban, a mi nemigen tetszős; — hiszen egyiknek-másiknak, a kinek tele arca van, talán jól is áll, mikor esik az eső, de nem találod Szalamander, hogy bizonyos kivívó jellem van abban a kalapban, oztán a nőknek, a kik hordják, olyan marialis kifejezést kölcsönöz, s tudom hogyha '100 at egymás mellett látnál párosan magad felé közeledni, azt hínnéd ijedtedben, hogy az Amazonok hada kelt-fel újra. Szás előtt meg is futnék ám, leltem múzsám a jó lesz most e tárgyról elhallgatni, késő tjei van, nem szeretném, ha ilyen Rembrandt kalapoktól álomban haborgatnám. Egyébként pedig vigasztalódjál. Tudod, a mi divat, nem tart sokáig, megteszi a körutját és ebben rendszeren Kanizsára ér. Látod most már olyan színóros prusziféléket is szokás hordani, megérjük meg, hogy a szép magyar kalap jön még egyszer divatba, azután majd újra beszélünk a divatról. Most pedig múzsám, egy kicsikét várakozás! meggyújtom a spirítust, — a víz forr, a thea elkészült, pipára is gyujtok, no most megint beszélnék.

Mondj valami szép regét! Regét! szegény tárcsáiról! A mai világban regét. A múzsák nem azért mondjanak meg benneteket, hogy regét mondjanak. Gyermeknek való az, tisztelt uram, — nem ebbe a korba való, mikor a valóság legtöbbszé tul-tess a regényesség s a csudában nem hisznek semmit. Igaz, igaz; de mindenki szeret visszaemlékezni gyermekéveire, melyek minden embernek a csodás bizonyos emlékeivel bírnak, s mikor az ember egy kicsikét éri

Táviratok.

Zágráb, jan. 5. Mint hivatalosan konstataitott, a tomacsiai adóvégrehajási zavargások alkalmával két ember megöle-tett s 20 megsebesült. Ezenkívül Terketics és Komorin (Zagoria) községekben is fordultak elő zavargások.

Zágráb, jan. 5. A határvidéki vá-lasztási törvény az engedélytelenség kivételével általában mindenkre jó benyomást tett. — Csak a fölött sajnálkoznak, hogy a határvidéki képviselői számát kézbécsitették és hogy a zaumberaki kerület a választási törvényből kihagyott, a mi az Ausztriával függőben levő tárgyalásokra való tekintetből történt. Itt mindamellett azt remélik, hogy a vitás kérdés úgy fog oldónteni, hogy a zaumberaki kerület Horvátországhoz, illetőleg az István koronájához tartozik.

Zágráb, jan. 5. A muraköz papsága egy itteni lapban kijelenti, hogy a zágrábi püspökségtől való elszakításukat sem nem követelték, sem nem kívánják. Páris, jan. 5. Chancy tábornok hirtelen meghalt. Páris, jan. 5. Az összes lapok sajnálattal emlékeznek meg Chancy tábornok elhunytáról és az alkalmából egyesülnek azon fájdalmas visszaemlékezésében, hogy az ellen-állás lelke Gambetta és annak kardja Chancy volt. Chancy temetésé, ki széhhűdében halt meg, Chalonban megtévőd.

Komárom, 5. Este 7 óra 50 perc. A Dunában a vizállás magassága most 19 láb. Tegnap óta a víz öt hüvelyket áradt. A hajóhid feljárója vízben áll. A vasutól átkelő kocsikba becsap a víz öt hüvelyket áradt. A hajóhid feljárója vízben áll. A vasutól átkelő kocsikba becsap a víz; az emberek rögtönzött dobogásban közelednek. A gőshajózási társaság összes épületei vízben állanak. A katonaság dicseretes buzgalmat fejt ki s nagy szorgalommal és kitartással épít gátakat. A Vágduna meg egyre fölfelé folyik. Ma este óta az erős szélvihar óriási hullámokat zúdít a gyöngyös gátakra, s tartani lehet attól, hogy ezek nem állják ki az ostromot. A Vág-hidat az ár elszakította. A Duna tulpartján és a Vágon túl, a merre a

Fővárosi levél.

Alig indult neki a farsang, máris teljes virágjában van. Nem kevesebb, mint ötvenhárom bál van a legközelebbi „napokra” hirdetve. Izgatottság, buzgólkodás mindenfelé. Támogatjuk a partien-larizmust, csak hogy tánczolhassunk. Nem irtóznak, zalai létünkre a „Nógrádi bál-tól,” „czivillettünkre a „Tiszti kaszinó bál-jától,” „sohse volt gyula a kezünkbe és első vagyunk az „Asztalosok bálján;” mindig verekedünk, s éjjel után 3 óra-kor hagyjuk el az „Egyetértés” egylet bálját. Mindent, mindent megteszünk — csak hogy tánczoljunk.

Egy kis statisztika soh'sem árt. Lesz az idén báljuk először az ipar részéről a mézárásoknak, kovácssegéd-eknek, asztalosoknak, borbély- és fod-rászsegédeknek, kath. legényeknek, pin-czereknek és bádogosoknak. A második csoportba sorozhatók a megyei és városi bálók (e jogczimek alatt persze Budapestén tánczolunk!) Kö-vetkeznek az értelmiségű osztály báljai: Népevelők, iskolazsék, jogászok, orvo-sok, technikusok, egyedül a szegény filozof-terek maradnak józan, rajztanárok, tisztvi-selők, szobrászok, festők, tánczvigalmi.

Negyedik statust a hadsereg szol-gálatja a tiszt bálokkal (számra nézve 6 ilyen lesz); az egyéves önképztesek, valamint a honvédek bálja szintén ide sorozható. Egész rendszert lehetne még a megnevelemített mulatságok fajairól fel-állítani. De hát a czél szentesíti az esz-közöket. Tánczolni, mulatni pedig elég nagy czél!

A nemzeti színház operájának arany napjai vannak. Viltné köztük van, ez elegendő a helyzet megismertetésére. Az ő négyhavi vendégszereplése van hivatra az egész év sivar műsoráért kárpótolni a dalmi közönséget. A legkiválóbb operák ismét napi-renden vannak. Ismét gyönyörködünk Hunyady Iszidó (ezen opera tegnapi előadásán jelen volt a trónörökös-pár) „Aida,” „Sába királyneje,” „Proféta,” „Ilugonották” szépségeiben Wiltné mű-vészetét itt általános vonásokban meg-kritizálni akarni, annyit jelentene, mint érdemeiből levonni. Operánk zenekara s balletje, valamint a gondos rendezés te-kintetében csakugyan kitűnőnek mond-

Czik-czakk.

Jere ide, egyszerű múzsája a szerény tárcsáiról. Új ide mellém a kandelábor, csövegünk egymással. Régen volt szerencsém. Már majdnem a tél felét szerencsésen átél-tük volna, anélkül, hogy láttuk volna a te-lei, úgy mint az rendszeren megjelenő szokott arokban a régi jó időkben, mikor még az időjárás szeleségei nem ejtették kétségbe a jó földimies gazdát; mikor a tavasz — ta-vasz volt reményi ébresztő derűjével, mikor a nyár meleg, az ősz szép varfőnyes, a tél kemény hideg, havas, szimkós volt, a maga rendje és módja szerint. S látod édes múzsám, az a szeleségei időjárás még nekünk tárcsá-irólknak is teljesen elrontja hangulatunkat, kedélyünket, hiszen télen csak nem irhatunk tárcsát a vizről, tavaszkor a fagyról, télen a melegtől, csak nagyon komoly dolgok vol-nának. Itt a vonal alatt pedig a t. cs. kö-zönséget mulattatni akarjuk, hogy negyed óránként eljuttuk fölső eszlelmekedéssel beszállunk az omnibus aliquid, ex toto nihil, elröppent gondolatok, ép oly kevésé má-lyok, mint a mily kevésé magasak, csak azért hát, hogy legyen valami, a mi pillan-atsra ingerelje a gondolkodó tehetet; nem is kell ide gondolni, csak ület, egy szik-rácska, mely jótékony változatosságot nyujt-sos, a nehézsé politikai tárgyak súlyos útjeit szellett. No, mit szállassz ehez, édes múzsám, legalább is öt hasábra van szűkségem, mi-ről írjak, miről szóljak? Terjedek ki fölöttem áldogó szavakat, hajolj sikkadál ille-mben, sugd meg miről írjak, csak szerencsésé gondolat legyen!

Nem tudod, hogy Párisban a tekin-telben mindenható. Azt tartom, hogyha a di-vat nagyhatalmu uralkodója szemétkosarát tenna a fejére, a mi külföldben szép lással bíró nőnek azt is fejükre tennék. — Igazad van, nem minden szép, a mi divat; de hát azért divat, hogy nem kell okvetlen szépek lennie. Oly mily rettenetes kalapokat lát az ember, esernyőnek is bevalónék némelyik, kü-lönösen, ha oly sorány, méla, ábrándos szemű nő fejen van. Nem is mindenkinek való, édes múzsám és sok szép helyig bizonyosan nem is szive-szen teszi fejére azt a madárjésztő hástetőt, mely alatt a szép arca is sokat vesz, hát még az, amelynek vesztési valója nincsen. A neve sebb, mint a formája. Abban is igazad van, te derék, besző-dés múzsá, Rembrandt igen szép név, a mi-nap mondja egy szép nő, hogy valami spa-nyol pecsétvétnök volt egykor, ki bankókat hamisított, a kinek megszokása mellett, ilyen kalapot vett tehát a fejére és annak homá-lya alatt sikerült is megugrania. — Mit megugrania? — Nagyon ross-zul vagy értesítve, kedves Szalamanderem, ha ilyen vastag tudatlanságot fogok elárulni, mint tárcsáiról, akkor bál lesz, talán el is bitted, hogy Rembrandt pecsétvétnök volt, hiszen Rembrandt festő volt, híres nagy festő. Valóban festő volt? Közönséges szives felvilágosításodot, a most már jobban is ér-tem ennek a kalapnak a jellemét. Mondd csak, édes múzsám, nem a középkori német nők hordtak ilyen kalapokat? — Hordták azt mások is, — de a né-met asszonyoknak legjobban áll, mert azok többnyire riták. — Bis azt még nem hallottam. Min-denesetre díszrendő discretio a németországi nők részéről, látnák, hogy kíméletesek vol-nak fejük iránt.

Hm! kezd érdekelni es a rego. Házaságuk hetedik napján 7 órakor este jött haza a férj. Nagy búsan az asztal-hoz ült és elköltötte vacsoráját. Az asszony korán felkelt, elkészítette a reggelit, s csodál-kozott hogy férje 7 órakor reggel még nem megy a műhelybe. A mint szótan bejött a szobába, irrtóztos látvány tárult elé, 7 sebből véreztve terült el az ágy mellett. — Tisztelt múzsá, maga nagyon unal-massá kezd lenni; ez nem rego, sőt egyál-talán semmi; valami régi kacsat melegít fel, a mit valami tárcsá régen ismételt már, olva-sóli elé; kíméljen meg, ön álmos, édes múzsám, jobb lesz, ha aludni men. No, no, Szalamander, csak ne oly ha-ragosan. Neveztesz dolog az, hogy ebben a párbán a 7-es szám lett oly ominosusá. Mondja meg röviden, meghalt az a bol-dogtalan férj. Nem halt meg, valami rossz olóvalaszur-kálta meg magát. S mi jutott eszébe a szerencsétlenség, hiszen semmi oka sem volt rá. Az orvosok megmentették. Sők vért nem vesztett, nem is volt sok vesztési valója. Mikor szótan felgyógyult, ömögödtet, hogy boldogtalan császára a törököknek Ab-dui Asiz, kiről szintén azt híresztelték, hogy olóval velett véget életének, annyira hatott rá, hogy ő is megpróbálta. Mikor szótan megunták azt a lapot, a honnan a szerencsétlen szótát az a hirt vette, akkor látták, hogy az annak a lap 7-dik évfolyamának 77-dik száma volt. S ez az egész? Nem regényes dolog ez? Egy múzsától nem elég regényes. De a serek beteltek. Ha mindig csak ilyen dol-gokat hoz, akkor maradhat drága múzsá, a honnan jött. Az ilyen dolgok még a bűjben sem elegendők. Szalamander.

Ab, nekod nem tesséknek a Rembrandt kalapok? — Jó lással van, édes múzsám, az igazat megvallva, nekem sem igen tesséknek. De az a divat, az a divat!

hat. Azt bizonyítani, hogy az opera a dráma egy házbán, mindkettő szabad gondolat akadályozza, felesleges. S ép azért szükséges fog elcsúszni az új operák, melynek teljes elkészüléig még egy év kívánatik.

A nemzeti színház pénteki estjén került színe Rákosi Jenő új vígjátéka „Ida” cím alatt. Már maga azon körülmény, hogy Rákosi hosszas szünet után, amely alatt a könnyed bohózat, majd a regényirodalom és a zsurnalisztika terén működött, lépett ismét ez intőre színpadra, érdekeltséget keltett a premierre iránt. Mára arról pedig mindenki, aki Rákosi irodalmi pályáját ismeri, tekintve az ő tehetséget a buzgalmas, eredeti, értékes alkotást várhatott „Ida” vígjáték-e? Nem. Hát színmű? Az sem. Hát mi? Mindkettő. Furcsa, a szó szoros értelmében eredeti mű. Meseje új, bonyodalom bonyodalomra halmozódik, hogy ép oly ügyesen megoldassék.

Meseje egy szerződés szerinti házasság. Idét Oreglaky gróf csak azért veszi el, hogy benne gyermeke számára anyát nyerjen; férfi jogok nem léteznek rá nézve. E viszony ridegségének tarthatatlansága, feltehető frivólitásával, képezi a dráma csomóját. — Ragyogó dikció szellemes dialógus, határozott jellemfestés teszik a darab fényoldalait. Rákosi első fellépése „Aezopusával,” ujszólát alkotott; „Idával” határozott jóoldali daczára sem bírt megbarátkozni a közbésg.

A népszínházban egész seregével találkozunk az új daraboknak, melyek nagyjából operettek. „A kertészleány” Lecoqu legújabb operetteje kedvező fogadtatásra talált. Noha a mester előbbeni műveihez „Angot,” „Nap és Hold” hoz nem is fogható. Meseje mint minden operett-szövegét elmesél, képtelen; zenéje vig. kedves, enyvelő.

Follinus vidéki színésztől adtak elő e héten egy új népszínművet „Szegetszeggel” címmel. A darabról tudjuk, hogy a legutóbbi népszínmű pályázaton dícsértet nyert, ami talán önmagában meg nem mond igen sokat. Egyik fővárosi lap igen jellemzően paraszthózatnak nevezte el. A mű tehetségre vall, kezdetek még éppen buzdító lehet a siker, melyet a nagyszámu közönségnél a szerző aratott!

Közegészségi viszonyaink.

A közegészségügyi intézménynek célja: a közegészséget előmozdítani és megőrizni értelmes, tevékeny szakközégek által, hogy az ország kebelében minő lendület nyert az ügy, kitűnik a központi és a megye törvényhatóság közegészségi intézkedéseiből. Az ügy iránti buzgóságnak igen elismerésre méltó jelét adta Ugocsa megye törvényhatósági bizottsága, mely 1882-dik évi október hó 5-én szabályrendeletet hozott „a körörségi fizetések kivételése, behajtása és kezelése tárgyában” melyből e helyen csak a 1. és 5-ik §. kívánjuk felemlíteni ajánlván figyelmébe a legközelebb érdeklött közegészségeknek.

1. §. „A körörségi évi fizetése 400 frt, lakpénz 100 frt, és utitartalnya 100 frt. összesen 600 frt, mely összeg, az orvosi közhöz tartozó közegészségek között az alantabb álló mőszakok értelmében vettetik ki s e közegészségek által fizetetik.

6. §. „A járásbeli szolgabírók kötelessége a kimutatások megérkezése után nyomban kellő eréllyel megtenni a szükséges intézkedéseket arra nézve, hogy a hátralékok befizetessenek s ha a közegészségek egy negyedévi hátraléknál többel tartoznak, a hátralékok végrehajtás után behajtandók, az előjárók mulasztása esetében pedig az 1876. V. t. cz. 18 és köv. cikkének 13-ai alkalmazandók.”

Ez az ügy iránti szeretet és kötelesség. Kezdi belátni törvényhatósági bizottságunk a közegészség előmozdítása és megőrzése iránti intézkedések égető szükségességét, tudva, hogy a társadalomnak, az államnak, munka és keresetképes népre van szüksége. Szerencsés az a társadalom, az az állam, mely a címzett ügy előmozdítása és megőrzése munkálata körül az elismerés és díjazásban nem szűkszik.

Szolgálaton irányni Ugocsa megye törvényhatóságának azon erkölcsi intézkedése más törvényhatóságoknak és köv. cikk a szép példát, mert az bizonyos, hogy a méltó elismerés mindenesetre a közbésg elismerés, a társadalom és az ország, valójában jövedelmében fog visszatérni. 1883. január hó 8-án.

Tersánczy József
járásbíró.

Különfélek.

— Kiténtetés. A hivatalos lapban olvasva, hogy 5 felső Wlascica A. t. a. l. nyug. kir. törvényes. elnöknek kitűntetési alkalmából fogadja a kiténtetett öszinte gratulációkat.

— A Jan. 7-ki bál az idén nem sikerült egészen, a menyiben az alkalommal nem jött össze oly nagy község, miként a bál régi hírneve a mostani előkészületek és fényes kiállítás megérdemelt volna. A negyedik alkalommal 20—22 pár táncolt. A jelenlevők azonban annál vigabban mulattak, úgy hogy a vigalomnak csak reggeli 8 óra vetett véget.

— Radocza János városi irnok hosszú sarvasztó betegsége után a halál f. hó 6-án véget vetett. A temetés 8-án nagy részvét kísérettel ment végbe. A boldogult tehetős és szorgalmas tisztviselő levén, nagy nyomorban hátra hagyott gyászó családja könyörületes érdemes; miért is felhívjuk a nemes emberbarátok a főleg a tanács figyelmét, hogy a szenvedő család első szükségletén némi segedelemmel segíteni sziveskedjék.

— Általános megdöbbenést keltett a hír, hogy Kálmán György bánok szentgyörgyi plébános f. hó 6-án reggel levelezése az udvarán levő kutban halva találtott. Bővebb részletek hiányoznak.

— Névnyagorítások. Szommer Pál zala-egerszegi illetőségű posonyi lakos saját, valamint Zsófi nevű kiskoru leánya vezetéknevének „Nyári”-ra kért átváltostása a nm. belügymin. m. é. 6849. szám. a. kelt rendeletével megengedtetett. — Fr. edmann Alajos tapolcazi illetőségű ugyanotti lakos saját, valamint kiskoru Adél, Arabella, Flóra és Árpád nevű gyermekei vezetéknevének „Feleki”-re kért átváltostása a n. m. belügymin. m. é. 70883 szám. a. kelt rendeletével megengedtetett. — Stechlich Lajos nagy-kanizsai illetőségű ugyanotti lakos vezetéknevének „Mezei”-re kért átváltostása a nm. belügymin. m. é. 70876 szám. a. kelt rendeletével megengedtetett.

— A balaton-zalai vasút. A „Nemzet” decz. 30-ki számában dr. Hercegh Mihály úr igen figyelemre méltó cikkét közzől a fenti czímen, mely egy Veszprémi Állomástól kiindulva a balaton-füredi, akala-i, kővágyó-cséri, galács, tapolcazi, seregélyi, keszthelyi és zalavári állomásokon keresztül menve Komárom városánál egyesülve a Déli vas-pálya vonalával. E vasutat nem csak a vidék földrajzi fekvése, anyagi és szellemi jóléte, de kormányi és országos érdek is parancsolja.

— A muraközi népisékek állapota megvizsgálása ügyében kiküldendő bizottságba, mely Gönczy Pál vallás és közoktatásügyi m. kir. min. tanácsos ömágának elnöke alatt a hó közpe táján kezd megmunkálását; meghívtattak Zalamegye 16 és alipánja, a perlaki és csáktornyai járások szolgabírói, továbbá Besseney Ernő és Urváry Lajos képviselők, Zalamegye kir. tanfelügyelője, végre a zágrábi érsekség, illetve annak képviselője. Tekintve, hogy a bizottság tagjai Muraköz magyarországi ügyét szívtükön hordozzák, más részt a muraközi iskolák állapotát részint tapasztalattól, részint a közigazgatási bizottsághoz beadott jelentés alapján ismerik s így már előre is kellőképpen vannak tájékozva, a bizottság működéséhez a legszébb reményeket fűztük.

— Értesítés. A nagy kanizsai kisdudnóvelő egyesület jótékony célú sorjegyeinek huszár 1882 évi deczember 31-ől a nmségü m. kir. pénzügyminiszteri irodájának 1882 évi deczember 22-én 75,567 sz. alatt kelt magas rendeletével 1883 évi július 1-ől napjára halasztott, mely papou a huszár viz-szatortatlanul s okvetlen megtörténné. Az elhalasztás indoka az, hogy a kibocsátott sorjegyeknek csak egy ötödét sikerült előtértesíteni, e mellett 20 ezer darab sorjegynél több volt a közönségnél kint, melyért sem az érték nem küldetett be, sem a sorjegyek vissza nem érkeztek s így a kitűntet jótékony célú a kívánt mértékben nem értétt el, bizonyára a minden szép, jó és nevesérett lelkesülő érdekeltek szives beleegyezésével szíves tudomásul s a czélt továbbra is kegyes pártfogásban részesítik. Mire nézve hazafias bizalommal biztositással felkértem mind szokat, kiknél még sorjegyek vannak, hogy az értékesíteni mielőbb kegyeskedjenek. Újabb megrendelések közönséggel vétettek s posta fordultával eszközöltetnek. A huszárnak 1883. évi július 1-ől napjára történt elhalasztásával sem a tervezetben, sem egyéb intézkedésekben változás nem történt. A nyere-ményi tárgyak Mihly offer nagy-kanizsai ékszeres utraknál van elhelyezve s mindenkor megtekinthetők. Továbbá minden érte-telre a nagy kanizsai kisdudnóvelő egyesület nádorutcai ovoda-épületében levő irodában nyertés, levé a levelezések is bérmentésel intézandók. Nagy-Kanizsa, deczember 31-én 1882. Hazafias biztositással a sorjaitól rendes bizottság nevében Somasi Lőrincz biztositási elnök és pénztárnok.

— Köszönet nyilvánítás. A balaton-füredi szeretetház névrendeként az elmúlt év karácsony ünnepén is gazdag ajándékokkal magrakott „karácsonyfa” örvendeteltette meg. Most is, mint eddig minden évben, ták. Orbán Ignác öszinte nemeseleki buzgalma hosta öszinte ar ajándékok megvárásiás szük-ségeket, mely 51 frtot tett ki. Ehhez adakoztak: Budapestről: Formágyi Eleonora 2 frt, Molnár Teréz kisasszony 50 kr, Szilassy Aladár 5 frt, Szilassy Mária 5 frt, Veszprémből: Michelini, szül. Dukas Rozália 10 frt, és egy másik alkalm: N. Pécselel: Imrek János 5 frt, B. Furedi: Écsy László 5 frt, Sz. Hata Lajos 1 frt, Téring Anna 50 kr, Mianie Jung 1 frt, N. N. 1 frt, Écsy József 1 frt, Rabsch Róbert 3 frt, Hoppe Agost 1 frt, Arkauer 1 frt, Sulyk Imre 1 frt, O. O. 1 frt, Károli Nándor 1 frt, Orbán Ignác 1 frt, Koller Károly 5 frtot. Fogadják a nemes szívű gyűjtő és adakozók, a megörvendettel árvák, s az intézet igazgatójának nevében hála köszönetemet. Balaton-Füred, 1883. jan. hó 4-én, Nagy Áron a szeretetház igazgatója.

— Jótékony célú táncszórót rendez, a nagy-kanizsai kisdudnóvelő egyesület választmánya január 27-én Knortzer Frigyes termeiben. Belépő díj 1 frt. Jövedelme az egyesület alapítókéjé javára fordítatik. Akik meghívóra igényt tartanak s bármi okból nem kaptak volna, sziveskedjenek az egyesületi titkárhoz fordulni. (Nádorutcai ovoda épület, titkári iroda.)

— A n. kanizsai torna-egylet rendez évi közgyűlést f. hó 14-én tartja meg a torna-csarnok helyiségében: Dr. Gerő József mint titkár.

— Szatmár-Némethi szab. kir. város a múlt deczember hó végén ipar műkiallítás rendezett kisarállás a városban élő iparok köréből, Szatmár iparcikk lön kiállítva, melyeket a község nagy részvétellel nézett meg. Naponta 7—800 látogatók. Fővédnök a nemzeti ügyek lelkes barátja Dr. Schlouch Lőrincz szatmári püspök volt. Ugyanott elhatározta a város közönsége a villanyvilágítás behozatalát, mely czéltól az előintézkedések megtételére a szatmári gőzmalom igazgatója megbízással Budapestre utazott a Ganz-féle gyárral összeköttetésbe lépni! — Vajjon mikor újághatunk ilyen híreket városunkról!

— A dragonyosok, kik ugyancsak „cséhl” köszöntöttek be Keszthelyen, elégedetlen lévén kaszárnyával, lövetőkkel, melyeket a város hatósága bocsajtott rendelkezésükre s tisztjeik az első kávéházban a „Hepp, hepp...” gundyal mellett mulatoztak, most már kezdik belátni, hogy Keszthely még sem Nagy-Szőlős! Sőt ellenkezőleg, ha simulnak a polgársághoz, hát jó állomás hely a katonaságnak. Ugylátszik, hamar belátnak a dragonyos tiszturak is a közlekedés, polgárság és katonaság közt, szembeállítandó lenni. Helyes!

— Kögyűlés. A keszthelyi polg. olvasó-egylet f. hó 6-án tartott közgyűlésén megválasztá 1883-évi tisztviselőit. Es pedig elnöknek Dr. Lipp Vilmos, alelnöknek Simon Lajos, pénztárnoknak Garay Sándor, háznagynak Stieder István, könyvtárnoknak Illy József és Lövinger József, jegyzőnek Békei J. és Pölts P. — Az olv. egylet a farsang végén társas-estélyt rendez. Vigalom rendezőkül megválasztottak: Garay Sándor, Hencz Lajos, Stieder István, Békei J. Vlasits J. — Dr. Lipp V. elnök ígéretet tett a közgyűlésnek, hogy a bójt alatt az olv. egylet helyiségben felolvasást tartand, mely örvendetes tudomásul vétetett. A volt pénztárnok, Br. L. számadatételre hivatik fel s míg annak eleget nem tesz, támasztott viszatérítési igénye vissza-utasítatik.

— Az iskolai takarékpénztár Keszthelyen a közs. elemi isk.-ban f. hó 5-én 140 betevővel tnyleg életbe lépett.

— (A honvédbál és a király.) A honvédtiszt öszvegyek és árvák ellátási intézetének alapja javára, mint már említettük, január 11-én tnyes bált rendeznek a fővárosi vígjátékban. A rendező-bizottság részéről ma Károlyi Gyula gróf, Henneberg tábornok, Bittó Kálmán és Dóry Lajos s a királynál jártak audiencián, hogy meghívják a bálra. A király rendkívül szívesen fogadja őket és így nyilatkozott előttük: „Nagyon örömeim tartom a mozgalmat, melyet megindítottak, és mindent el fogok követni, hogy a siker elősegítem. Ha valami gátló körülmény közbe nem jön elfogok menni én is!” — A királytól József főhercegre ment a deputáció, kinek megköszönték, hogy elvállalta a bál fővédnökségét. Voltak aztán a Koburg hercegi pártnál is, a mely szintén megígérték, hogy elmegy a bálra. Az eddigiek szerint a fővárosban a honvédbál lesz az idei farsang legfényesebb mulatása.

— A walesi herceg és a magyar ipar: A walesi herceg Szabó János fővárosi öszönél megrendelt annak idején egy magyar női díszmentét, mely most elkészült és néhány napig még megtekinthető esti 5—7 óra közt fentennek kigyó-utcai üzletében. A mente igazán szép munka, a nemzeti színház mintájára készült. Gyönyörű fehér brokát ösztekesítésű virágosokkal nyitott ket-lős ujakkal, széles kerek gallérral, kilyál szép esztrókaprémnel szegélyezve, a gomboszat ösztekesítésű átszőtt fehér selyemszőr és tista gombkötőmunka minden drágaköl-dékkel, díszes vattirozott, fehér atlasz le-tűszelve. Ára 2000 frt. Egy másik rendelése a hercegenek egy fekete huszárka szintén brokátból, melybe nagy kalászkok vannak öszve, és asztalyán prémnel van beszegve, fekete selyemszőrrel és vitékszőrrel, szorosan testhezálló és Bialának a „Huszár-csiny”-ben használt egyik huszárkájára után készült.

— Hol van az arany Trombita? A múlt év végén Debreczenben elhunyt Boda Jánosról igen érdekes dolgot mond el a „Debreczen”. Az 50-as években annyira buzult a hazai irodalomért, annyira lelkesült a hazafias tárgyú versekben, hogy többek közt kiváló tanuista meg Szárogy Gyula híres „Arany Trombitáját”. Egy ízben a zsendárok meglejtették nála keresni az Arany Trombitát. Kérdik tőle szobájában, hogy itt van-e az könyv? Boda nyugodtan felelt: „Itt van, uraim, keresétek meg; az a kötelességük!” Azok öszve-vissza hánytak mindent, még a padlót is felszedték, de hát nem találtak semmit. „Mondjameg már, hol van?” kérdik a zsendárok. Itt a szobában, a hol én vagyok”, felelt Boda. Megint csak keres-tek vagy egy óra hosszat, aztán megint kér-dezték: „Hol van hát az Arany Trombita? Adja már elő, mert biz isten baj lesz”, Boda nyugodtan mosolygott, aztán csak annyit mondott, fejére mutatta: „Az az „Arany Trombita” itt van a fejemben; innen el nem vehetik!”

— Örült a nemzeti színházban. A nemzeti színház tegnap előadásán, a negyedik felvonás vége felé a III. emeleten egy elegáns öltözött fiatal ember hirtelen felugrott a székről s a lámpaostét felkapva egész erővel a földszintre dobta. Ugyanolyan mozdatulatot tett, mintha maga is utána akarna ugrani, azonban szerencsére a rendőr éppen molett állott s a tett végrehajtásában megakadályozta, karját megfogva, kivette a színházból. A folyosón, majd a színház udvarán a fiatal ember elkezdett kiabálni, dühöngeni s egyre azt hajította, hogy: „nem nem nyitom ki a pénztárt!” Minden, csillapító szó hatatlan volt a dühöngő lecsendesítésére, minek folytán az időközben értesített rendőri felügyelet tartó rendőrtisztviselő, a szerencsétlen megörült fiatal embert egy polgári biztos és egy rendőr kíséretében, kocsu beszállította a Rókus megfigyelési osztályára. A szerencsétlen ifjú K. technikus, jó órádu szülője gyermeke. A jelenet semmi zavart nem idézett elő a színházban, a menyiben a ledobott lámpa senkit sem ért s a község azt hitte, hogy valamelyik páholyból véletlenségből esett le, különben meg az ifjú eltávolítása rendkívül gyorsan történt.

— Hatos Sándor rablójáról, a ki tudvaleg az új épületben van fogásában, azt írják, hogy rendkívül jókedvű. Ré lehet mondani, hogy azért, mert „vesztett érzi”. Egész nap fűtől, énekel s ha arra figyelmeztetik, hogy szálljon magába, csak azt feleli: De már, a mig élek, már csak nem akarok busulni! Ugyis tudom, hogy nemo-kára felakasztanak! Sainte vagyokzik már arra, hogy a siralomháza vigyék. Akkor legalább — így szól — kedvére jehetik, ihatik majd, amit akar. Hébe-korba rágyújt egy kis csárdára is, aztán úgy járja, mintha a falujában csárdában pügetné meg a kedvét. De különben látjuk rajta, hogy ezt a vidámságot csak erőlteti magára; nem szív-ből jön az. Éjjel nyugtalanul hánnya veti magát kemény fekvő helyre; álomban olykor nagyokat sóhaj, aztán fölriad és ré-mülten né körül. A kik figyelemmel kísér-ték az ilyen bűnbűnök lekiáltapótát, azt mond-ják, hogy Hatos is néhány nappal kivégez-tetése előtt magába száll majd.

— Nyugalanságok a Boccában. Budáról jelentik, hogy az elmúlt héten Póbori főbél, a Kolozs hegyén ismét fegyveres felkelők jelentek. Kedden éjjel a hegyen puskalövésnek halottak. A nyugtalankodók ezuttal ismét a póbori felkelők voltak, a kik a montenegrói határvédelem pár nap előtt megadták magukat, de megint szabadlábra helyezték. A lövészek az jelenetláb, hogy a próbori zsendárcaszárnya megint ostrom alatt van s erről a hír meg is érkezett Budára, a honnan félészáz vad-dás és egy ösödőr csapat vonul ki Póbori felé, mikor oda értek, a felkelők már tul voltak a határon, éppen úgy mint az utolsó alkalommal.

— A közmunka és közlekedésügyi magy. kir. miniszterium a távirat fokozottabb mértékben igénybe vevő feleknek alkalmat akarván nyújtani arra, hogy távirataikat a lehető legrovidebb idő alatt feladhasák, megengedte, hogy ily felek által feladott táviratok 1882. évi január hó 1-ől kezdve az egyes távirata állomásoknál hitellel is elfogadjassanak, még pedig a következő feltételek alatt: 1. A magántáviratoknak feladása utólagos lezámolás mellett csak az állami fő-és tisztállomásoknál és csak a táviratokat jelen-tékeny mennyiségben feladó feleknek enged-tetik. 2. Az engedélyt erre a felek irásbeli beadványban az illetékes táviratigazgatóság-nál tartoznak kérni. 3. A fél az engedély megnyerése után köteles, feladott táviratai díjának fedezetül a forgalom irányában ki-zámított, de legalább 50 frtyi öszveget, a táviratigazgatóság által megjelölt távirad-pénztárban nem kamatozólag 8 nap alatt letenni; táviratait az engedélyben megjelölt táviradnál a czélné vásárlandó lapokra írva s ugy a feladási lapra, mint az ahoz tartozó szelvényre vagy bélyeg nyomtatát alkalmazni, vagy nevet olvashatólag ráírni; az általa feladott táviratok szelvényeit a távirada állomások, illetőleg pénztár felhívására, az engedély különben megjelölésének terbe mellett, 24 óra alatt készenpénzsel beváltani. 4. Az előbbi pontban említett, sarga színű papírra nyomott, szelvényen állított feladási lapok ára 10 példány tartalmára fűzetenként 5 frt 25 kr. Elrontott ily lapok darabonként 1 kr. befizetés mellett ujakkal perdeltetnek ki. 5. Ha engedélyes a kedvezménytől visszalép, vagy ha az engedély bármely más okból megszűnik, a letett öszveg, illetőleg a feladott táviratoknak esetleg még be nem váltott szelvényeiret érdekes díjak levonása után abból fennmaradó rész, az az engedélyesnek a pénztár által, az eredeti elismervény vissza-szolgáltatása mellett visszatérítetik. Sopron, 1881. deczember havában.

A keres. és iparkamra.

— A folyó örvével egy új szaklap indult meg „Oktató házi orvos” címen. Ezen gyógytudományi és egészségügyi hetilapozója hogy az egészség fenntartása és visszaszerzése iránt a tudományban megállapított módokkal a nagyközönséget megismeresse. Igazán mélyen érzett szükség, hogy egy megdöbbenő szomorú ábon álló közegészségügyi viszonyaink ily uton is javittatnak. — A lap előzetési ára egy évre 4 frt.

— A „Petőfi-társaság” könyvkiadó vállalta előfizetést nyit III. (1883—85) évfolyamára. — A jelen vállalat czéjja válogatott eredeti művek közzéadására által a magyar könyvpiacról a selejtes külföldi termékek lezárítása. — Valóban megérdemli a pártolást. — Egy évfolyam előfizetési ára bekötve 7 frt.

Irodalom.

As alább közzétett művek megrendelések és kaphatók F. Ischér Könyvkereskedésben Nagy-Kanizsa.

— Magyar népdalkedvelők figyel-mébe! A „Magyar Dal-Album”-ból, mint a magyar népdalok egyetlen folyamatosan lévő egyetemes gyűjteményéből megjelent a VI. kötet 3-ik füzeté is a 641—660. számú, köv-kezős dallamokkal: 1. Boldogok mi 2. Bort ittam én. 3. Borzadalmas csend köse-pett. 4. Buczusnak szavam. 5. Bára hajlik a szomorú fűz. 6. Buszi a cserháti legény. 7. Buszi a vén gazda. 8. Busziok én, majd megöl. 9. Buzsa, buzsa, be szép tábla. 10. Csak gyönyörű nemzet. 11. Csizogott egy szép menyecske. 12. Csaplárosné piros virág. 12. Csendes éjjel mesze tájon. 14. Cserge-dés kis patak. 15. Daru megfűz meg a go-lya. 16. De táin, de táin. 17. De szeretnék anygal lenni. 18. De szeretnék páva lenni. 19. Domonkosi, domonkosi menyecske. 20. Egy kis kenyér, egy kis só. A „Magyar Dal-Album” IV. kötete ismét tíz havi fűzetben jelenik meg és pedig 200 daltartalom-mal. Előfizetési ár egész évre: 10 fűzetre 1 frt 80 kr, félfévre: 5 fűzetre 90 kr. Egyes fűzet ára 25 kr. Minden fűzet bérmentés-küldetik szét. Előfizetések legcélsejtűbben pvtanítványon a „Magyar Dal-Album” ki-adóhivatalához Győrbe intézendők.

— Megjelent az „Öngyűv” című közhazszo mű 16-ik füzeté írta Knorr Alajos, kiadja ifj. Nagel Otto Budapestben a nemzeti színház bérházában. E fűzetben a szerző befejezi a váltó ügyekbeli eljárás ismertetését, közli a kereskedelmi és föld-ségügyben követendő eljárások szabályait, ezután ismerteteti a bányatörvényekbeli eljárást, nevezetesen a bányahatósági és bányabíró-sági eljárást, ezzel átír a polgári ügyekben fogantatandó végrehajtások szabályainak ismertetésére e czéltól közli a végrehajtásra vonatkozó általános határozatokat, a ké-szpeubeli követelés behajtására irányított vég-rehajtásra vonatkozó általános határozatokat, és is m e r t e t t i az ingóságokra vonatkozó végrehajtás szabályait. Ez igen érdekes tartalmú fűzet ára. 30 kr. Az Öngyűv eddig megjelent 1 egész 10 fűzetei mint a munka első felkötete külön fűzve kapható. Ára 3 frt.

— Megjelent a „Ország-Világ” január 7-ki száma a szokott díszes és pompás kiállításban. Közli Csengery Gusztáv elbeszélését „A migránsok mint háziasszony” Göbi Imre hangulatlejtjes költeményét: „lemondás”-t Hessy József kisebb elbeszélését: „Máso-dvirágás”-t. Érdekes czikk a dr. Tóth Sándoré, melyben a szászok népénekeiről érte-kezik s sikerült fordításokban mutatja be azok költészetét. Dr. Nagel Emil „Állatkín-zás és állatvédelem” című korszerű czikke a jog elvei s az emberiség szempontjából tárgyalva, történeti és művelődési példákkal is illusztrálja. Színtelen alkalomszerű czikk a Kodolányi Antal szakaszeri dolgozata, mely az egészségügy körébe vág, s melyet minden családnap, de minden kereskedő és iparos figyelembe melegen ajánlunk. Ez a „Vasárnapi munkásszűnet” kérdése. — Az „Ország-Világ” — igen látvány, reudas heti társasít közöl — igen helyesen; ezáltal is Ábrányi Emilnek szépen írt társasja van benne. Gambetta Leórd, Wimpffendorf fő élet-és jellem-rajzot közöl e szám s a rovatokban megem-lékesik a hazai és nagyvilági fontosabb eseményekről. A rejténykedvelő olvasók számára is bő alkalom van egynéhány jól delűtán unalmait elűzni. Rejtényei mindig kitűnőek. Ezuttal Lauka Gusztáv egy kötetét sorolják ki az előfizetők közt. Képei csaknem mind magyar tárgyak. Így Munkácsy Mihály nagynevű festőnk gyönyörű festménye a „Léto-gatás” egy fiatal anyánál” című, nagy le-jetes metazetben bemutatva; a „Csárda előtt” és „Pusztai kép” — mi is lehetne más kép, mint magyar? Remek fatemetés az „Alvajáró” is. Egyéb szintén sikerült képek: a császári alapítványi és a bécsi Schotterching, a le-gérett Ring-színház helyben, Gambetta és Wimpffendorf, az öngyilkos nagykövet bé arc-képe. T. olvasóink becses figyelmét ezuttal is a legmelegebben felhívjuk e lapra, mely a legzajrosabb szemmel itelve is, hazánkban paratlanul áll. Előfizetheti Wilkens és Waidl kiadókánál, Budapest korona-herceg-utca 3 szám. Előfizetési ár egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, évnegyedre 2 frt 50 kr.

Nyilttér.

Unger Berta

Reichenfeld Ede

jegyzetek.

Gyékényes.

N.-Kanizsa.

Hirdetések.

A vasuti menetrend.

Kassluba		Ipöl		Kassluba	
Érkezik	Indul	Érkezik	Indul	Érkezik	Indul
1. 12 ó. 10 p.	3 óra	délután	vagy: vonat		
2. 10 ó. 30 p.	11 ó. 5 p.	este	vagy: vonat		
3. 4 ó. 11 p.	5 ó. 35 p.	reggel	szem. vonat		
b) Baros-Bécs-ujhely					
1. 11 óra	12 ó. 5 p.	éjjel	szem. vonat		
2. 5 ó. 37 p.	8 ó. 35 p.	reggel	vagy: vonat		
3. 1 ó. 41 p.	2 ó. 55 p.	d. u.	vagy: vonat		
II. a) Bpest-Fragerhof					
1. 2 ó. 5 p.	3 ó. 45 p.	d. u.	szem. vonat		
2. 10 ó. 30 p.	10 ó. 50 p.	este	gyors vonat		
3. 4 ó. 31 p.	4 ó. 51 p.	reggel	szem. vonat		
b) Fragerhof-Bpest					
1. 5 ó. 55 p.	6 ó. 5 p.	reggel	gyors vonat		
2. 1 ó. 14 p.	2 ó. 8 p.	d. u.	szem. vonat		
3. 11 ó. 10 p.	11 ó. 30 p.	éjjel	vagy: vonat		

Felolós szerkesztő: **VARGA LAJOS.**
Társzerkesztő: **HOFFMANN MÓR.**

Aluirott mérnök által pörös ügyekben szabványosított tér-rajzi másolatok és egyéb rajzok; továbbá eredeti tér-rajzok, hiteles tér-rajzok és birtokkönyvek oly földbirtokosok részére, kik ilyenekkel még nem bírnak, a lehető legrovidebb időben mérsékelt díj mellett, mely esetleg részletekben is elfogadtatik, szerzethetők meg.

Vértesy Miklós
oklevél mérnök.
(előbb kisméret) most Zrínyi-utca 520.
1 3-3

Bérleti hirdetés.
Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a sáncai téglagyár 1883 évi január 15-én reggeli 9 órakor a legtöbbet ígérőnek bérbeadatik. A feltételek a városi számvevőésérnél betekinthezők.
Kelt Nagy-Kanizsán 1883 január 3-án.
5 2-3 **A városi tanács.**

6059/82.
Pályázati hirdetés.
Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa részéről a városi kórház orvosi állására mellyel 200 frtyai évi fizetés jár, pályázat hirdettetik.
A pályázni kívánók eddigi működési terüket igazoló okmány ügy eredeti, vagy közjegyzőileg hitelesített orvostudori oklevéllel felszerelt kérvényüket ezen hirdetés keltétől számított 15 nap alatt a városi polgármesteri hivatalnál adhatják be.
Kelt Nagy-Kanizsán 1883 jan. 3.
4 2-3 **A városi tanács.**

5859/882
Arlejtési hirdetés.
Nagy-Kanizsa város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a városi őrszemes kongó utak fenntartása, homokozása és öntözése 1882 évi január hó 30-án a városi tanács-terembe arlejtés utján kiadatik.
A feltételek a városi számvevőésérnél betekinthezők.
Kelt Nagy-Kanizsán 1883 január 3-án.
6 2-3 **A városi tanács.**

SEEFELNER J.
INGYEN
ÉS BÉRMENTVE
küldi kívánatra
150 Cotillon-FIGURA
utását
a m. kir. udv. Cotillon-
felszerelés.
BUDAPEST.

Singerstrasse 15. **PSERHOFER J.-féle** gyógyszerár **Bécsben.**
sz. gold. Reichsapfel
Vértisztító labdacsoq ezüstpelyes labdacsoq neve alatt; ez utóbbi nevet teljesség, melyben a labdacsoq szedő hatékony szerkesztésben nem bizonyították volna. A legmakacsabb esetekben, melyekben minden egyéb szer alkalmatlan, ezen labdacsoq számtalanszor es a legrovidebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztetik 1 doboz 15 labdacsoval 21 kr. 1 tekeres 6 dobozzal 1 frt 5 kr. postán küldve 1 frt 10 kr. (1 tekeresnél kevesebb nem küldetik szét). Megküldik utánvevő vagy postautalvány mellett. Számtalanszori levelek, melyek iról hírlap munkálatok a labdacsoqért melyeknek a legköltségteljes és legújabbabb betegségekben egészégek helyreállítását kérik. A ki csak egyszer kísérletet tett velük, tovább ajánlja. A számtalanszori íratok közül, ide mellékelve küldünk néhányat.
Waidhofer az Ybs mellé. 1880. nov. 21.
Nyilvános közönet.
Tektetés ur! 1862 óta szenvedtem aranyeres bántalomban és húgyrekedésekben; orvosiálltam is magamat, de minden siker nélkül, bajom mind rosszabbá vált, úgy, hogy idő múltával heves hasfájást is éreztem, (a békéi Gőzszagorodás következtében); teljes ötvágytalanság állott be, s mihelyt csak a legcsakább ételt vagy egy korty viaszt nyeltem is le, alig bírtam a puffadás, nehéz szállítás és fulladás miatt egyenesen állni, míg nem végre az én, csaknem csodálatos hatású vértisztító labdacsoq használatához folyamodtam, melynek nem tévedettél el hatásait, s enigmat csaknem gyógyíthatatlan bajomat tökéletesen megszüntetted. — Minak következtében én a tektetés urnak vértisztító labdacsoq a más egyéb erőtelj gyógyszerért nem győzöm hálni a sikeremért elégedetkésen kifejezni. — Kiváló mely tisztelettel
Csigér János.
Tektetés ur! Gy szerencsés voltam, véletlen az én vértisztító labdacsoqhoz juttam, melyek nálam ezúttal miveltek! — Ezek óta szenvedtem fejfájás és szélhűtésben, egy barátom az én kúrási labdacsoqal átengedett nekem 10 darabot, s ezen 10 drb labdacsoq engem oly teljes tökéletesen helyreállított, hogy az a jóddi esed. — Köszönetem mellett kérek még egy csomag küldeni.
Prága, 1881 márc. 13.
Fár András.
Rayko, 1879 november 22.
Tektetés ur! Az 1824-ik évi keddve egy két évi váltás után folyton beteg s egészen el voltam, heves derék- és oldalifájások, undorélményes, hágyadtság, forraság, álmatlan éjszakákkal voltak életem napi gyötrelmei. Ezen 53 évi időközben 84 orvost köztül 2 professort Bécsből hívtam meg tanácsadás végett, de mind hiatalosan, bajom napról napra súlyosabb lett. Még csak ezen év október 23-án olvastam az én családablancsal hirdetését, meghoztam, miután azokat utasítás szerint 4 hétig szedtem, 70 éves létem dacára ismét erőteljes és tökéletesen egészséges vagyok, úgy hogy most ismét egészen új életnek öröndölhetek. Fogadják
Amerikai köszvény-kenőcs, gyorsan, san ható, kétségelentől legújabb szer minden köszvényes és csúszós baj, nevetszesen hágyadtság tag-szakgatás, gőres, bőrgyógyás, fejfájás, fülzsakgatás stb. stb. ellen 1 frt 20 kr.
Anatherin száj-viz, cs. kir. seb. valódli Popp J. G-tól általános elismert-legjobb fogfentartó szer, 1 üvegcsé 1 frt 10
Szem-essencia, Dr. Romerthausentól, a legelső erőteltésére és lenyartására eredeti üvegcsékben ára 2 frt 50 kr és 1 frt 50.
Chinai toilette-szappan, a legkötelesebb a szappan-gyártás terén. Használt után a bőr bármilyen sima lesz és igen kellemes szagot tart meg. Igen sokáig tart és ki nem szárad. Egy darab 70 kr.
Fiakerspor, általános ismert jeles hálszer húr, rut, rekedtség, fojtókósb stb. ellen, 1 doboz 36 krajczár.
Fagy-balszam, Psershofer J-tól, évek óta leg-biztosabb szernek van elismerve, mindennemű fagybajok és hólt sebek stb. ellen 1 tégely 40 kr.
Élet essencia (prágai cseppek, svéd cseppek) megromlott gyomor, rossz emésztés mindennemű al-teti bajok ellen, kitűnő hálszer, Egy üvegcsé 20 kr.
Mindennemű francia különlegességek vagy rakarokban tartatnak, vagy kérsérok gyorsan és olcsón eszközölhetnek.
A eszközölés posta utján 5 forintot alól összegnél csakis annak beküldése után eszközölhetik, nagyobb összegnél utánvevő mellett is.
1874 6-12

Csukamáj-olaj, valódi eredeti igen megtisztult olaj a legköltségteljes minőségű.
Egy üveg 1 frt.
Por lábizzadás ellen. Ezen szer eltávolítja a lábizzadást s az ezáltal keletkező kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit, és ártalmatlan szernek van bebizonyítva.
Egy doboz ára 50 kr.
Georgé Pats pektorale-ja, sok év óta ismert, köhögés, rekedtség, hurut, mell- és tüdőbajok gyógyhatásúak ellen legjobb és legköltségteljes segédanyagok általánosan elismerve 1 doboz ára 50 kr.
Tannonchin-hajkenőcs Psershofer J-tól sok év óta ismert, a legköltségteljes és legújabb szer a legújabbak általánosan elismerve, 1 csomag 2 frt.
Egyetemes tapasz, Stendel tanártól vágott és szűrt sebek, mérges kelések, a lábak régi, időszakonként felgyölt ké-lesel, hátsók mirigykelesek, fájó pokolvar, sebes és gyulladós sebek, megfagyott tagok köszvény és hasonló bajok ellen jónak bizonyult. Egy tégely 50 kr.
Egyetemes tisztító só, Bullrich A. W-tól megzavart emésztés minden következményét, u. m. fejfájás, szédülés, gyomorégés, gyomorhív, aranyer dugulás stb. ellen 1 csomag ára 1 frt.

NEMZETI LOVARDA.
Az újonnan épült kényelmesen berendezett **LOVARDÁBAN** a főtéren. Naponta nagy előadás, vasár- és ünneppapokon
2 előadás
első délután 4 órakor második esti fél 8 órakor. Naponta változó és érdekes műsorozattal. A műsorozat magában foglalja: A magasabb lovaglás, lödimitás, és gimnasztikát, továbbá jeleneteket és némajátékokat. (Pantomimikát.)
Bővebbet a napi jelentések. 1823 4-
Mély tisztelettel
Az igazgatóság.

10 1-3
Egy már harmincz év óta fennálló
isr. vendéglő (Traitairie)
azonnal igen előnyös feltételek mellett átadandó. — Bővebbet Killer Henrik vagy Tivadar uraknál.

2786/1kv. 1882.
Arverési hirdetés.
A nagy-kanizsai kir. trvszék telekvisztálya részéről közhírré tétetik, hogy Zala-megye öszesített árvtára végrehajtónak Ferencz József végrehajtást szenevő elleni 206 frt tőke s jár iránti végrehajtási ügyben a szent lizlóli 7 sztykben A 1-5 sorozám a felvett ingatlanok Ferencz Józsefet illető 346 frta becsült fele része 1883. évi február hó 12. d. e 9 órakor Szent Lízlóli a községbíró házánál felp. ügyvéd Dr. T. T. helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladni fog, mely alkalommal a venni szándékosok tartoznak a fenti becsár 10 % át bányapénz fejében készpénzben vagy óvadékközpapírban a kiküldött kezéhez letenni.
Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a nagy-kanizsai kir. trvszék tikvi osztályánál s a Szent Lízlóli község előjáróságánál betekinthezők.
Nagy Kanizsán a kir. trvszék mint tikvi hatóságának 1882 évi október hó 14. napján tartott üléséből.
11 1-1

Fischel Fülöp könyvkereskedése

Nagy-Kanizsán és Csáktornyan

ajánlja magát bármely nyelven irodalmi művek megrendelésére és beszerzésére eredeti áron.

Különösen ajánljuk:

- NAPTÁRAK 1883. ÉVRE:**
István bácsi naptára 50 kr.
Protestans új képes naptár 50 kr.
Falusi gazda naptára 80 kr.
Lidércz naptár 60 kr.
Honvéd naptár 60 kr.
Népszámlónaptár 40 kr.
Kossuth naptár 40 kr.
Nemzeti nagy képes naptár 1 frt.
Nók naptára 60 kr.
Borászati naptár 80 kr.
Eötvös naptár 60 kr.
Nevesünk új humoristikus naptár 40 kr.

- Közhasznú képes naptár 40 kr.
Képes családi naptár 60 kr.
Budapesti képes naptára 60 kr.
Kis képes naptára 20 kr.
Athenium nagy képes naptára 1 frt.
Közigazgatási nemzeti kalendárium 80 kr.
Családi naptár 80 kr.
Megbővített közhasznú nemzeti kalendárium 80 kr.
Magyar képes népnaptár 30 kr.
Képes Kossuth naptár 80 kr.
Kodolányi gazdasági zsebnaptár 2 frt.
Fali naptár nagy 24 kr. kisebb 15 kr.

- Hoffmann Mór a német nyelvtan főbb szabályai különös te-
kintettel a helyesírásra. 50 kr.
A nagy-kanizsai névmagyarosító-társaság évkönyve 15 kr.
Vaszary Béla költemények 1 frt 20 kr.
Jókai Mór. Egy játékos aki nyer. Regény 2 kötet 2.50 kr.
Kont. A. Sándor a legveszedelmesebb szédélgés 40 kr.
Maritt E. Az ispán cselédje. Regény 1 frt 50 kr.
Szathmáry P. Károly: Tudósok harca. Történelmi regény 1 kötet 2 frt.
Szathmáry P. Károly: Az amerikai verseny és a magyar mezőgazdaság 1 frt 40 kr.
As zerelem szótára és a kalauza 2 frt.
Vanca M. A társadalom bogarai. Rajzok az életből 1 frt.

Nagy raktár író és rajzszerkekből, írópapír, tinta, levélpapírok monogrammal és anélkül, ténlatartók, másolókönyvek, másológépek, üzleti könyvekből sat.

Mindennemű nyomtatványok raktára ügyvédek és jegyzők számára.

Könyvnyomdámban művek, plakátok és egyéb nyomtatványok gyorsan eszközölhetnek.

Könyvkötészetem könyvek, művek izletes és tiszta bekötését eszközi.

Diszmu-munkák is a legjobban készítettnek el.

Kiadóhivatal: Fischer Pál utca 513. sz.

Előfizetési árak: Egész évre 8 ft. Félévre 4 ft. Negyedévre 2 ft.

Reklámárak: 6 hasábos politior egyenként 7 kr., többesre hirdetésnél 5 kr. Helyi díj 30 kr.

Arányos és egyéb hivatalos hirdetések 30 kr. helyi díjjal felül 100 szögig 1 ft., asztal minden szögért 1/4 kr.

ZALA

MEGYEI ÉS HELYI ÉRDEKŰ POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES-TARTALMU LAP.

Szerkesztői iroda. Hova a lap szemléi részét illető közlemények küldendők Bajsa utca 4. szám.

Bérmenetlen levelek csak ismert kezekből fogadjatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

NYILTTÉR: patitsora 10 kr.

A Nagy-Kanizsai városi szabadelvű kör, a Zalamegyei ügyvédegyet, a Nagy-Kanizsai és Délzalai takarékpénztárak, Bankegyesület és Kereskedelmi bank hivatalos közlönye.

MEGJELENIK HETENKINT KÉTSZER: SZERDÁN ÉS SZOMBATON.

Az erdőterület elkülönítése.

Miután az 1879. évi XXXI-dik törvény 17. §-a határozott utasítást ad az erdőterületeknek kezelésére, különösen azon erdőterületek érdekében, amelyek mint közkegyi erdők ismereteseek, és mivel Kanizsa város erdő czimén felvett 4000 holdon felüli oly területtel rendelkezik, mely terület egyuttal legelőül is használatik, nehogy tehát a legeltetés jogosultásával bíró közönség az üzem terv beosztásával a marhatenyésztés tárgyában hátrányszemvedjen és mivel kell, hogy az erdőterület elnevezés alatt kijelölendő térség, mint ilyen az erdőkezelés törvényes eljárása alá vonatva külön kitüntetésék és a hivatkozott törvény értelmében készitendő üzem terv is csak is ezen területre irányoztassék — Nagy-Kanizsa város képviselőtestülete a legközelebbi mult 1882-ik évi decz, 28-án tartott közgyűlésében gazdasági bizottsága által javasolt oly megállapodásra jött, hogy az egyesített Nagy- és Kis-Kanizsa városok határában elhelyezett a város keleti és nyugoti részein található legelő és erdő területből 2000 hold térséget, vagy is a keleti részből 1000 és a nyugoti részből szinte 1000 hold területet kijelölve, mint erdő területet fog jövőre kezelni; és mivel ezen szándokba feltételek a törvényből folyó felügyeletét fogva a megyei közigazgatási bizottság eljárása alá tartozik, e tárgyban az indokolt folyamodvány a szándékolt kijelölés jóváhagyása végett oda felterjesztendőnek határozatott.

Miután azonban a város gazdasági közönsége részéről több egyesek ezen kijelölés folytán a legeltetés körüli jogaikban sérelmet vélnek és ezért javajavazásnak, jó volna, hogy ha az általam hivatkozott törvény figyelembe vételével aggodalmaikat eloszlatnák. Mert hisz az erdőterületül kitüntetendő térség ép úgy mint a legelőterület a város érdekelt azon közönségét illeti, mit eddig is illetett. Hisz az erdőterületül kijelölt térség az üzem terv beosztása szerint évenként előre kitűzendő forda alá lett vonandó, így például, ha az egy tagba kijelölendő 1000 hold fordája 100 évi turnusba vétetik fel, abból évenként 10 hold terület jön levágás alá, a fentmaradott rész azonban tekintettel az erdőkezelést megkívánó előjelzésre teszem évenként 20 hold elöpihenőül jeleltetik, a többi szálalás rész legelőül használható lesz, valamint szinte a már vágásul felhasználított területen a fa növényezés képest mihelyt az veszély nélkül használható lesz, szinte legeltetőül lesz használható.

Ezen intézkedés által míg egyfelől a fatenyésztés megóva és biztosítva lesz, ugyanakkor az érdekelt közönség jövedelmi forrása is biztosított lesz.

Azok tehát, kik ezen intézkedés által jogaikban sértve érzik magukat, jó lesz, ha az erdőterület azon szakaszát, mely az erdőkezelés tárgyazza, maguknak elolvastatják és azon város hatóságát, mely a törvény keretében intézkedni van hivatva, ügyködésében csak elősegíteni iparkodnak.

Az igaz, hogy jövőre csak is az erdő testből évenkénti vágásul kijelölt területet szabad levágni és azt onnét elszállítani, más területen ily vágások nem eszközölhetők, de ezzel is nemcsak hogy a nagyközönség jogai sértve nem lesznek, de igen is azt biztosítva látom.

Eenyit kívántam a kételemek eloszlatása érdekében nyilvánosság elé hozni.

Kovács János, városi képviselő.

Jó tanács? De hát melyik az?

(T.) Kételemek kezdek Pulszky Ferencnek az ő nagy eszében. Mert kérem szépen, én éppen az ellenkező vélemény változást tartom természetnek és az olyanokat, — tehát nem az olyant, hanem az olyanokat, — a milyeneket ő cselekszik, természetellenesnek. Mert a míg fiatalember valaki és szélső radikálisokkal tart? Az, a természetes fejlődésnek igen elfogadható egészséges tünete; hanem mikor valaki fiatalkorában szélső radikális volt, aztán a hány párt van, már valamennyinek híve volt, s végig menyén valamennyin, öreg korára ismét visszafelé a szélső radikalizmus felé veszi utját: azt egy oly nyughatatlan szemlennel tartom kinek, mert helyesítő tehetsége nincs, megállapodott meggyőződése sem lehet, s így véleményére sem lehet adni semmit, mert annak, amit ma mondott, holnap már az ellenkezőjét mondja.

Eppen Pulszky Ferenczel történt meg, hogy ez előtt nyolcz, kilencz évvel mint Gyöngyös városának képviselő jelöltje, roppantul feltűnő erős beszédét mondott a Bethlenek, Bocskayak, Rákócziak és Kossuthok ellen, kimutatván, hogy ezek az ország előmenetelét mindig hátra vetették, hogy ezeknek köszönhetjük elmaradottságunkat, mert a nemzet és uralkodóház közt a választalat

újra meg újra felállítván, mindig újabb és újabb harcokat kezdtek, hogy 300 éves történelmünk nem volt más mint örökös harc, pedig a nemzeteket a béke szokta emelni, és a harc szokta tönkre tenni, sat. stb.

És ugyanazon Pulszky Ferenc, aki 1873-ban, tehát 10 év előtt ezt beszélte, aki már ekkor európai pártjain keresztül a loyális ne továbbjait ért el, az óta visszafelé vevén utját, bolygó üstökös köd képében ismét a radikalizmus egén kezd mutatkozni és még azokat az írókat is pecsovicsoznak mondja, kik az olyan emberek tetéit, kiket ő elítélt, kritika alá merészeli venni sőt többet mond: kárhözátja azon fejedelmeket, kik rosz tanácsadóikra hallgattak. E szerint nemcsak a politikus, hanem a psychologus vélemény szabadságának is neki megy s tőri, zuzza a logikát, meg a lélektani következtetést, s a kezébe vett nagy kalapcsot olyan határozottsággal forgatja, mintha előtte ismeretlen lenne minden tudomány, s nem indulna más után, mint egy lázas fej gondolkozása után.

Megfogja tehát nekünk engedni Pulszky Ferenc, hogy mi őt semmi egybűnek, mint évről-évre változó, átmeneti politikusként tartván, véleményére semmit ne adjunk, — azon állítást pedig, hogy vajjon az, ki a rosz tanácsokra hallgat, rosszul cselekszik-e? A lélektan fegyvereivel vívjuk meg.

Hát először is az a kérdés, hogy ki mily körben növekedett, ki mily körben forog, s kinek mennyi alkalmá volt arra, hogy a jó, avagy rosz tanácsok közt, különbséget tehesen? Mert hogy aki rosz tanácsadók után indulva cselekszik, hogy az nem cselekedhetik jól, az nagyon természetes, amde, hogy az illetőt, a ki rosz tanácsok után indul és cselekszik, lélektanilag bűnösnek ítélnesük, előbb mindig azzal a körülménnyel kell tisztában lennünk: vajjon volt-e alkalmá arra, hogy a rosz tanácsot felismerje, s hogy a jó és rosz tanácsadók közt

különbséget tehesen? Mert ha gyenge gyermeksége óta rosz tanácsnál egyebet nem hallott? Honnan tudhatja akkor, hogy mi a jó? Pláne a politikában, hol a jó meg a rosz, annyira relatív fogalom, hogy hazája boldogításának módjait felett egy Széchenyi és egy Kossuth, nem volt képes meg-egyezni.

Aztán meg ne altassuk magunkat azzal az önmítással-e vagy bizeléssel, hogy mi nem vagyunk forradalmi nemzet. Mert hát nagyon jól tudja azt a történelem, meg azok a kiket illet, meg a kik történelmet olvassák, hogy az vagyunk, sőt ugis vagyunk ismeretesek a külföld előtt. Nincs olyan századunk a melyikre két forradalom ne essék, de némelyikre esik tíz is. Hát hol ennyi a forradalom nevésséges ott azt állítani, hogy mi igen békés és loyális nemzet vagyunk. Ezt az illetők képmutatásnak vehetik és képmutatásra kényszerülnek ők is. Holott az igazság az, hogy mi bizony forradalmi nemzet vagyunk. Csinján és bölcsen kell velünk bánni, mert a ki aztán a szeretteinket megnyeri, azért meg élünk halunk. Vagy megölünk valakit vagy meghalunk érte, de a közep-utat nem igen ismerjük és szíveljük. Ez az igaz.

És ezt nagyon jól tudták Bécsben mindig és nagyon jól tudják ma is, amde a mai uralkodói család egy-egy tagját kivéve, sohasem tudták eltalálni a magyarság véralakához és őszinte jelleméhez mért politikát, noha mindig találgatták, de az is igaz, hogy a találgatás közben vagy hat forradalommal küzdöttek meg és minden forradalom után új találgatásra voltak utalva.

Hát mondom, mikor egy Széchenyi, mikor egy Kossuth nem bírtak meg-egyezni a helyes irány felett, hogy lett volna az könnyű egy olyan uralkodónak, kinek a magyarság egyrésze, kezdettől fogva halmos ellensége vala és csinált légyen jól, csinált légyen rosszat, az egyre

„Zala“ tározója.

Miska bácsi.

Főelvási a körökállal közművelődési egyesületnek 1882 évi decz. hó 10-én tartott nyilvános esztélyén.

RÉDEY ISTVÁN.

Miska bácsi! menyőkdáti! Mi dolog ez, hallja? Mint a nyiló busavirág Ugy virít az arca! Tán csak nem járt holmi tilos Rosz dologban kelmed? Es hogyha járt, érte ugyan Gonoszul fizettek.

„Dehogy jártam, dehogy jártam! Őlje meg a bánom Mind valahány vén asszony van Eszen a világon! Hát képséid csak kedves bosém, Ma ebédkor épen Feleségem holmiásgért Halhazspott véletem. S a dolognak vége az lón A kismetelje, Ot ujjával est pingálta A képes felemre.“

Tigrisvívó egy jószág az A kend hitos társa: Azt mutatja legalább is A keme vonása.

„Mit-e tigris? Tízszé sárkány! S legkivált azóta Egyik-egyik felel hogy a Három X-et bordsja. Mert látd' bosém oly portácska Ez az asszony féle, Mig fiatal, addig len' csak Osmeteljei véle: De ha véndi, olyan mint az Eszen: meméti régtől, Amúli jobban társatit“

A marását, mérgit. Dimeg dussog, a nyelvének Soha nyugta sincsen, Pénsért nem adna egy jó szót Nem pedig hogy ingyen. Hanem ott verné a.....Mindes Csak tőrhet' volna, De mint látod néha így az Öregére fogja; — Azért tanulj kedves bosém A más állapotján: Tarts szeretőt, amde soha Meg ne házasodjál.

Az én képeskönyvemből.

Apró rajzok a félig mult időkől I.

A mindenes.

Emlékszem régiokról. Van egy-egy esemény, bármily egyszerű ember életében, mely különösen, ha az illető szeret melegszeni a multon — el-mésődhatalanul véli magát emlékeztetőbe. Az ilyen kis események feljegyzése nem minden tanulság nélküli, s az eszmétársulás folytán sok más kellemes, sőt gyakran kellemetlen dolog is jut eszébe. Az egyes szálak össze-fonódnak és végre is egy egészet képeznek. A kinek események és dolgok iránt élénk érseke van, gyakran elmult évtizedek csekély eseményei is felélednek lelkében, különösen akkor, mikor nem futó érdekek voltak rá a dolgok.

Hadd emlékezzem én is vissza egy pár ilyen csekélyke eseményre, talán bírnak azok érdekelni mások előtt is.

A Kunságban tartózkodtam. Voltam ott nevelő, s kaptam honorárium fejében félszázadóra 40 oszt. ért. frot és egy pár fejelős csizmát, de ilyen csekély honorárium mellett ebelttem napjában 6-szor vagy 7-szor, s mindig annyit a mennyi kellett. Pedig a Bacsokorszában volt az, egy 1880-ban. Az ebélok nagy szolgálatom volt.

mert pesti dekkoromban majd felkopott az állam, és Petőfiként a fogamat mindig, fel-tettem az elroszadásodástól. Használtam is az alkalmat, s a mint észrevettem, derekigaz-dasszonyom nem is panaszkodott soha rossz étvágyam miatt, sőt mindig méltó csodálko-zását fejezte ki emésztő tehetségem fölött. A kosztom miatt nem is panaszkodtam semmit.

A honorárium csekély volt ugyan; de egy fiatal 20 éves embernek, a ki azonfelül vad pótló is, és Petőfit utánova nyakakendő nélkül járt, csekély igényei vannak. A jó koszt mellett bizony csakhamar megfele-dkeztem a pesti sovány napokról, s az itt fűtölt dragoderosz mástfalkrajcsárosokról, mert a gazdám finom tiszoroffi szűz dolányt eszított, s nekem úgy tetszett, hogy a jó koszt és a szűz dolány mellett veszedelmes módon fejlődik bennem a költői productio. De csak a magam számára irat, nem kerestem a nyilvánosságot, habár Vahot Imre és Pákh Albert akkor már jóakarattal busditottak a vorsírásra.

A gazdának egy fia volt. Mikor gond-viselőre bista, azt mondta: Nézzé csak bosém uram, itt van az én fiam, és pedig itt, (és ekkor egy hatalmas mogyorófalócsát adott a koszebe) az én mindenesemnek, a Péternek a palcsája, a többi a maga dolga. A gyerek azonban vélelőndi nem is olyan rosz volt, ha nem is tanult nagyon sokat, és azért történt, mert az anyja mondta, hogy ne öljem azokkal a tudományokkal, jobb lesz minden héten egy-kétszer kikocsni a Bala pusztaba.

Es nekem is tetszett, mert szerettem a szabad természetet, és tudvalegő dolog, hogy ez sokkal jobban szolgál az egészségnék, mint a folytonos tanulás. Meg is fertünk az én növendékemmel nagyon jól, és — meg-szerettük egymást, s különösen az én jó tu-lajdonaim miatt, hogy mindig ellensége voltam minden kinszának.

Volt az én gazdánknak egy mindenes, kiroli már itt említés volt téve, a ki a há-ban a szákok összehámitásától és a kert ápolásától kezdve egész a széles levellé tisz-oroffi dolány török, vagy magyar módra vá-gásáig mindent elvágott.

Igen derek ember volt a Péter bácsi, a hogy én hívtam, nem magyarek már, ha-nem már úgy túljárt a 40-en.

Még olvasgattam is tudott; vittem is egyszer-mászor neki egy-egy terméket a ponyvára.

Ugy áldogtunk mi együtt körül-bőlül egy negyed estendeig.

Egy napon Kis ujjallára kellett neki menni. Késő óra volt, és este hét óra tájba jött vissza. En szobámba üldögéltem, hosszú pipából bodor füstötök eregetve, mikor Pé-ter bácsi kopogtatott szobám ajtaján, és fel-szólalásomra benyitott.

No mit hozott Kisujjalláról Péter bácsi — szólak feleje.

Haj! ifj'uram, — szól Péter — nagy dolgok fűj'ák agyamat, tanácsért jöttem ifj'uramban, nem tudom mit csináljak.

— Hogy hogy — mondam én, — va-lami különös dolog történetett, hogy én hosszám fordul tanácsért! egyébiránt tudja Péter bácsi, szivesen megteszem a mit lehet, szóljon hát.

kor buszt veszek a hátról, 10 estendő óta vagyok már itt, hát nem olyan könnyen tudom azt neki megmondani.

— No, ha csak ennyibe van Péter bácsi, hogy a gazdának nem meri megmondani, hogy nem lesz többé mindenes, majd meg-mondom én neki. De foglalt még nem vett fel Márion gazdától?

— Nem én, majd a tavaszi kisujjál-lási vásárkor megisszuk az áldomást.

— Na jól van Péter bácsi, majd el-osalnájuk a dolgot, aztán a kisujjállási vá-sárkor, magam is elkísérem ide, majd együtt isszuk meg az áldomást. Addig még meggon-dolhatja magát, hátha csak jobb lesz min-denesnek itt maradni.

Haj ifj'uram, vakarta fejt az én Pé-terem, nagy bogarat tett az én fülemben az a Márton gada. No majd megtátjuk. — Eszel elhagyta szobámat.

A vacsora fölött éppen alkalom volt Péter ügyét szóba hozni.

A gada éppen földiosérte, hogy milyen bú eseléd, nem korhely, nem isakós, s hogy némikép megtalmassza, 10 évi szogálatideje eltelte után egy pár szép oszímával, meg egy új dolmányával fogja megiegni.

No, mondom én, alighanem késő jön ajándékával, — mert az imént hallottam, hogy Péter számadojuhásznak megy Fegyverekre, vagy legalább szándokoskai meneti.

A meglopottetés a gada részén volt, nem akarta elhinni, de mivel tudta, hogy nem az ujjamból szopom az efféle híreket, hát valami igaz csak lesz benne, bosszankodott egy kevéssé, de mielőtt Pétert hivatta volna, bosszúságot egy pohár borral lecsillapította, s a pompás túrosléptényből még harapott egyet. Aztán azt mondta a cselédnek, hogy hívja be Pétert.

Mikor a mindenes belépett, bistaólag rá-nestem, s a szegény tudta már, hogy most 5t valatni fogják, úgy is állt ott az asztal előtt, mint egy vén bűnös, és kucsmáját csak egyre forgatta.

Hát — kezd a gada — igaz-e az Péter, hogy maga számadó juhásznak igé-keszt a Mártonnak Fegyverekre?

ment. A jót még rosszabbra magyarázta a rosszat.

De hiszen itt van a mai kormány, mellyel szemben a magyaroknak ugyanazon töredéke áll, melynek képvétele a mindenkori Isten sem tudna tenni. Már pedig az a kormány magyar, ismeri a magyarok, közt van, belőle van, mégis úgyancsak ezén járjon, ha meg akar állni a talpán. Hát egy idegen uralkodó család, mely történelem szava után mondom: mindent megkísértett már, de semmivel nem bírt menni semmire. Na e szerint mindenki, a ki a lélektant csak egy kissé ismeri, befogja látni, hogy a legtöbb félrelelés nem annyira rossz szándékból, mint folytonos kísérlettelésből, tapogatásból és tévedésből, néha pedig az ügyeknek mindkét részéről való elmergésítéséből történt.

Vittek fel oda elég magyar embert tanácsadónak, s hogy olyat ritkék, a ki magát az uralkodói házhoz hűségesnek mutatta, az nagyon természetes. Azért lehetnek azok jó magyarok is. Adtak is azok jó tanácsot először, de ismerve nemzetünk természetét nem csodálkozhatunk rajta, hogy a jó tanács is mindig rosszul ütött ki. Mert hiszen az uralkodóház mindig megakart tartani az országot és olyan rövidlátó csak nem volt, hogy kész akarattal csinálja az elégedetlenséget és elszakadást vágyat. Ezerszer nagyobb érdeke volt annak megnyerni a magyart, mint a magyarok, megtartani őt, s így mindig valószínűbb, hogy az idegenkedést nem felőlől hanem alulról szorították, s az ellenük alkalmazott erőszak a félelem kifolyása vala.

Hát hogy ily körülmények közt melyik tanácsot ismerje el egy ember jó tanácsnak, azt igazán nehéz meghatározni. — Hiszen a függetlenségiek még ma is azt tartják, hogy az uralkodónak rossz tanácsadói vannak és hogy magyarellenesen megy minden. Sőt a régi állapokat magasztalják! És bizony akkor mint tagadják, de hiszen minden igazságról látjuk, — hogy forradalmi irányt adtak volna neki, csak lehetett volna, sőt a török-orosz háború alatt sem rajtok mult, hogy nem lett forradalom, hanem Tiszán.

Ki tehát most már a jó hazafi és mi az elfogadható jó tanács? Mi magyarok sem tudjuk meghatározni, hát csodálhatjuk az uralkodói házat? — Hátha pláne még most is forradalomba mennék, mit kellene akkor annak az uralkodói háznak gondolni?

Na hát kérem, mikor másokat bírálunk, magunkat is bíráljuk meg, mert okos következtetéshez csakis ezen az uton lehet jutni.

Coquelin.

Az a kérdés most már, vajjon művész, politikus, avagy mindkettő-e Coquelin ur?

Szívesen hiszünk, hogy tisztelt olvasóink nagyjából előtt e név tökéletesen ismeretlen; még az osztrák fővárosban is kevesen ismerék, ezáltal még ma sem ismerték a nagy művészt, ha vendégszereplésével a bécsi közönséget nem részesítette volna csak kevéssel ezelőtt, valóban kellemesen töltött órákban.

Coquelin a párisi „Theatre Français” tagja és a bécsi Carlzinház igazgatójának sikerült őt és társaságát néhány este tere megnyerni. Nagy port vertek a művész előtt Bécsbe érkezett hírek, de parányit sem voltak túlozva; mert Coquelin a francia színpadon ugyanaz, mint kitűnő honfitársunk Sonenthal is (a bécsi burgszínház tagja) a német színpadon. A rövid pár napok alatt Thália papjai voltak a nap hősei az osztrák fővárosban, — különösen midőn a genialis bécsi író Schlesinger Zsigmond ur színdarabmal lepte meg a közönséget, mely ez életben csak egyszer lőv adta és pedig ez alkalommal Sonenthal és Coquelin a német és francia színművészet legkitűnőbb alakjai léptek fel egyszerre.

Uton utfélen Coquelin neve fordult meg mindenki nyelvén, — a sörházakban, kávéházakban Coquelin képezte a beszéd tárgyát, — a lapok lezúrtították hasábjairól az újdonságok, közgazdaság, táviratok és politika rovatát és csakis Coquelin foglalkoztak, elvették hoztak egy egy szeszátváltó hírt tartalmazó táviratot, azt is két sorba szorítván, — csatoltak hozzá néhány iránytadó nézetet s azt is csakis gyorsan vetették papírra, — egyzóval Coquelin volt Bécs minden körében a kis isten.

Mint hogy minden mulandó a földön, úgy Coquelin vendégszereplése is elmúlt. Elutazott innen, hogy Szt.-Pétervártól és Moszkvában mutogassa művészi játékát. Még e hóban Budapesten fog vendégszerepeln.

Coquelin elutazása utáni napokban a közönség mohón kapkodott a lapok reggeli és esti kiadásaihoz, hogy a táviratok útján vegyenek tudomást arról, vajjon Coquelin az orosz fővárosban is oly tárt karokkal fogadtatott-e mint itt Bécsben? A táviratok kedvező hírt hoztak, a hullámzó kedélyek máris csillapolni kezdtek, midőn egy más hír terjedt el az osztrák fővárosban, mely nem csekély sensációt keltett, s amely hír azonban még inkább felizgatta a kedélyeket, mint Coquelin vendégszereplése.

Egy bécsi lap hozta a sensációs hírt egy szép reggelen és a kérdéses lap azt akarta tudni, hogy Coquelin csupán a vendégszereplés köpenyegé alatt utazik, feladata azonban sokkal fontosabb; mert éppen e köpeny alatt Gambetta megbízásából politikai ügyekben utazik Ausztriában és Oroszországban és csupán azért teszi meg Európát útját, hogy

játékával a politikai misztériót eltakarja.

Most már kétségkívül azon kérdés tárnk eléll valjon Coquelin művész, avagy politikus-e? Hogy művész, azt tudni senki sem fogja, mert Coquelin addig sem nyíltan, sem pedig incognitó a politikai világban nem ismerték. A világ nagyrésze keveset v. n. csak beavtva, a Francia Osztrák és a Francia-Orosz politikai viszonyokra és annál inkább könnyű volt ily megbízás híreit Gambettáról terjesztgetni, minthogy ez Gambetta halála után egy-két nappal történt. Itt azután már nem lehet információ vagy interpelláció miatt Gambettához fordulni, — mert a gyönyörű beszélő sjak örökre becsukottak. A francia nemzet mentője most már nehez hantok alatt fekszik, a fiatal köztársaság mentőjét, megteremtőjét és egész Európa a genialis politikai pártvezért gyászolja benne.

És talán ép azért híresztelte azt a kérdéses lap, hogy Coquelin politikai ügyben jár el; mert meg volt győződve arról, hogy nem kell a demitől avagy a hatalmas orrtól félnie. Azonban a végzet másképp rendezte el az ügyet és nekünk alapos adataink vannak kezünkben, melyek világosan kitüntetik, hogy egy francia-orosz szövetségre gondolni nem is lehet, — legutóbb Gambetta tökéletesen lehetetlennek tartotta.

Az ügy már magában véve is nevezetes, mert Gambetta, a tapasztalt és ritka tehetségű politikus más oly egyént is találta volna, aki lényegesen párányí jártassággal is bír politikai ügyekben. De, hogy Gambetta egy, politikai ügyekben tökéletesen járattan színezet bízom meg oly ügyben, mely két európai nagyhatalmi sorsára bír lefolyással, — ezen már van okunk kételkedni.

Ámbár a világtörténelem elég oly jelenetet mutat fel, melyben abszolút incompetens egyének dönték el nemzetek sorsát, — mint ahogy a francia paraszt fogatta el Bonaparte Napoleont és ezáltal nemcsak a nagy császár hatalmát törte meg, hanem a francia császárságot is a republika karjaiba dönté; vagy pedig, hogy a menekvő XVI. Lajst egy zsendár-örmester szolgáltatta át vérszomjazó öldözőinek és ezáltal a dynastia eltűrtetett és ismét a republika vergődött uralomra, — nem mernék kételkedni a Coquelin megbízása felett sem; mert utóvégre lehetséges.

Azonban, mint már említettük, fontos adatok levén birtokunkban, melyek segélyével ezen állítást tökéletesen megczáfolhatjuk és egyáltalán Gambetta politikai nézeteit — saját szava alapján — nyilvánosságra bocsájthatjuk. De erről jövő cikkünkben.

Sommer Sándor.

Politikai hírek.

Orosz lap Bosniáról. A szentpétervári „Golos” beismeri, hogy Bosznia-Hercegovinában, főleg Kállay igazgatása, teljes nyugalom uralkodik. A bosnyák nép rája, hogy beteljesedik-e a miniszter ígérete vagy nem? Ha beteljesedik, a nép is visszatér társuláshoz, ha nem teljesedik be, a belháború tőle még hívesebben fog lobbanni. A mohamedánokról egyebekéül egy példával is illusztrálva megjegyzi, hogy azok még mindig Szambul felől várják a napot s nem bíznak az osztrák uralom állandóságában.

A szerbiai egyháztörvény tegnap került a skuptina elé. A javaslat egyéb szervezeti intézkedés mellett a püspöki színot összeállítását szabályozza, a metropolita-választás ügyét a kormánytól függőleg rendezni s a megválasztott püspökök és metropolita megerősítését a király jogának mondja ki. Az egyszer visszatért egyéüt újra megválasztani nem lehet. A törvény, páns-és állás-vétele büntelésekkel van biztosítva. A skuptina az előterjesztett javaslatot egyhangulag elfogadta.

Az orosz-szidők kivándorlása végre megkezdett. Bródiól jelentik, hogy a város egészen megüszült a menekülőktől. A lembergi hivatalos lap e tényt tudomásul véve, dicseri a közhatalóságok erélyét, tapintatosságát, valamint az „alliance israelite” összes fiókjainak hathatós közreműködését.

Az olasz kormány és az irredenta. Az olasz irredenta utóbbi zavargásai, mint Rómából jelentik, megrendítettek az olasz kabinét állását. Mancini a külügyi budget megválasztása után lezárja tenni mandátumát s ezzel kifejezésre fog kerülni az az antagonizmus is, mely a kabinét tagjai és Depretis miniszter közt már rég óta lappang.

Az árvíz.

Sulyos csapás látogatta meg ismét hazánkat. Egyik virágzó megye sok közegét víz borítja és sok ezernyi lakosság lett hajléktalanná. 250 ezer hold földet pedig a vízár borítja és teszi használhatatlanná. A legnagyobb erőfeszítések dacára nem lehetett gátat vetni az árnek és minden kísérlet hiúnak bizonyult. A nagy szerencsétlenség, melyre most az ország figyelme fordul, a január 10-diki országgyűlésen kettős interpellációt tárgyalt képezte, mely interpellációt a reá vonatkozó feleletekkel együtt itt közöljük.

Az országgyűlési interpellációk. A napirend előtt Moesari Lajos a győri árvízről hozza szóba.

Moesari Lajos: Meltóztatásék megöngedi, hogy a ház figyelmét azon nagy szerencsétlenségre hívjam fel, mely hazánk egyik legnagyobb városát, Győrt és vidékét és vele együtt pedig a Csallóköz egy részét érte. (Halljuk!) Az árvízveszély Győrtől és vidékét, értesülésem szerint bly nagy, hogy az a szegedi katasztrófát megközelíti. És bizonyos analogia is van a két város szerencsétlenségének okai között. Győr városa ugyanis áldozata a szélszerűen Rába-szá bályozásnak éppen úgy, mint Szeged városa a szélszerűen Tiszaszabályozásnak. Itt az ország lesz hivatalos intézkedni, mert Győrnek

helyzete oly válságos, hogy az ország gondoskodását igénybe kell venni. Most azonban csak a szerencsétlensékről való mélyebb gondoskodásról, csak nyomorának elhárításáról lehet szó. Múltan a nyomor sokkal nagyobb, semmily az a város és a megye rugón segíthet, bátor vagyok azon kérdést intézni az igen t. kormányhoz, illetőleg a belügyminiszter és közlekedési miniszter urakhoz: méltóztatták-e és miként intézkedni arra nézve, hogy azon nagy nyomor, mely az áradás következtében Győrt s annak közvetlen vidékét sújtotta, lehetőleg gyorsan és sikeresen enyhíttessék.

Komlóy Gábor b. közmunka és közlekedési miniszter: T. képviselő! (Halljuk!) Tekintve azt, hogy a t. felszólaló képviselő ur kérdése a jelenleg is még függőben levő veszélyre vonatkozik, helyesebb tartom arra nézve az épen kezemenél levő adatokkal rögtön szolgálni. (Helyes.) Ámbár e tárgyban az interpellációs könyvben, úgy tudom már van interpelláció bejegyzése, néhiny adatot, melyek magára az imminens veszélyre vonatkoznak, bátor leszek már most előterjeszténi, mellobb egybírkat azon intézkedéseket, melyeket a t. belügyminiszter ur van hivatalra megtenni, nevezetesen a melyek az élelmezésre és elszállításra vonatkoznak.

Már napok óta figyelemmel kísérem azon veszélyt, mely a Duna rendkívül áradása által Pozsonymegyet, különösen annak csallóközi részét, Mosonnyit, Komáromot és Győrt érhették, a állandó érintkezésben lévén a hatóságokkal, valamint a Rábaszabályozási kormánybiztos úrral, mindazon intézkedéseket, melyeket ők ajánlatba hoztak és részben olyanokat, melyeket nem is hoztak ajánlatba, de észlelgesen láttam, megtettem.

Jelenen a hol szükségesnek látott katonaság, műszaki csapatok rendelkeztek ki, habár e tekintetben a műszaki csapatok létszámának nagyon csekély volta mellett korlátolva voltam.

Továbbá — s ez már fontosabb — gösahajók rendelkeztek oda, s innen egy, a vízvédelmi munkákban gyakorlott, tapasztalt megbízottja a kormánytunk küldetett a helyszínerre, a ki jelenleg ott működik és minden hivatalos és magán adatok szerint, teljes erélytel és sikerrel jár el.

A legújabb időben egyebirant az onnan jővő tudósítások hivatalosak úgy mint magánosok, a veszély apadását jelentik. Arról hálá Istennek nem lehet beszélni, hogy oly nagy katasztrófával állnánk szemben, mint a mivő a szegedi volt. Hiszen Győr nem kálamban fekszik, az ottani házak nem sárból, válygából vannak építve, hanem kőből. Győr-Szigetot és Győr-Ujvárost ismételve előtötte rég időtől fogva a Rába és a Duna; Istennek hálá töl éleik azokat, tul fogják élni est is. Arról tehát nem lehet szó, hogy a szerencsétlenség oly nagymérvű volna, mint Szegednél, de mindenesetre elég jelentékeny, hogy minden eszközt meg kell ragadni, hogy következményei lehetőleg enyhíttessék és az ottani szenvedő lakosságon lehetőleg segíteni legyen.

Bátor leszek pár táviratot, melyeket erre vonatkozólag má reggel kaptam felolvasni, melyek az ottani viszonyoknak élénk képét adják. Ezeket egyenesen Győrből vettem. Az egyiket gr. László alispántól kaptam, mely tegnap este 6 óra 30 perczkor adatolt fel, és így hangzik. (Olvasza.) „Győr-szigetet és Révfülék községében lakókönök emberek, marhák, vagyon mentettek. Eddigi tudomás szerint emberélet áldozatul nem esett. Már több ház összedőlt. Ezek egybírkat, mint több tudósításból látunk, mind ki-bb és sárból készült házak. Többi községekben közlekedési akadályok miatt semmi

Bizony téns uram — nyugte ki nagynehezen Péter, igaz is, nem is igaz, — hát voltaképen bizony igaz az.

Hát ninosen megelégedve nélam Péter, azt tartom semmi baja sem az eddig.

Nem is mondtam én azt téns uram, hogy a legkisebb bajom lett volna; de hát örökkéig csak nem maradhatok mindenes; aztán szedd életem lesz számadó-juhásznak; minden ember iparkodik, hogy sorsán javítsa.

Ejnye Péter, replikált a gazda — hát magát a nagyravágás bánja, no lám, bis ezt még nem tudtam soha. No de jól van, Péter, elmebet, mikor az esteudoje kiélt. Azért megkapja az új csizmát és a dolmányt s mit szánam.

A hü család szemében csillogtak a könynyek, annyira elráskenyült, nem is tudott szólni egy szót sem, hanem úgy sompolygott ki a szobából.

Péter pedig, a ki dolgát eszentul is a legpontosabban végezte, napról-napra jobban beleélté magát abba a gondolatba, hogy ő most már számadó juhász lesz.

S mikor a tavassz vásár napja elérkezett, benemem vele Kisujszállásra, s ott vártauk be a koromszában Márton gasztát, a ki úgy dőlőtt be is vetődött.

No Péter, mondá mindjárt, a mint be-lépre meglátta a mindenesit, kinek lábán a gasztától kapott új csizma, testén pedig a szép póstó-dolmány volt — nem bánta meg az igényt?

— Nem biz én, mondá hetykén Péter.

— Akkor aztán meg is jessük az áldomást. Előbb elmondom mi lesz a com-munió. El is monda neki szépen egy-másnak, és Péternek azra sugárzott az örömtől és megelégedéstől.

Aztán pedig Márton gasztá hozottott bort, melyre Péterünk nem igen szokva volt. Nagyon jóvan eszednek ismertem, nem is láttam soha régebben.

Most azonban, lehet, hogy a nagy örömtől, lehet mert volt módja benne, mert Márton gasztá nem igen felekedett, sorjában és megelégedé gyönyörűleg kóstoltatja garafol-

a moszolyokat, egyre kocszintgatva velem is, Márton gasztával is.

A vendégszoba egyik kuckójában három szál csigány huzta keservesen. Egy begődte, egy flótás, meg egy nagybögös.

A mi Péter barátunk ezeket is kinálgatta folytonosan, ő is neki levült mindjében és jobban, és kezdett feleselgetni Márton gasztával is. Hogy ő emilyen meg amolyan számadó juhász lesz, a miyen az egész Négy és Kiskunságban ninosen; de még Karczagon sem. A bor egészen neki hevítette a mi szegény Péterünk phantasiáját, a csigányokat maga mellé állította és a primának a markába adván egy újondujt flórest, a mit Márton gasztától kapott (tizet kapott ilyet) parancsolgatta a maga nótáját.

Hiába mondogattam neki, hogy jó lesz már hasa menni, mert még baj talál lenni, nem akart a szavamba hallani. A vásáros népség is lassanként elszéledt, mert őt felé járt az idő.

De bizony — ifjú — mondta egyremásra, ma mulsunk. Huzd rá csigány.

Egyeszer azonban a bögő elhallgatott; vagy a hurja pattant el, vagy a bögös fáradt bele, — a mi pedig a szegény bögőnek a szerencsétlenségére éppen akkor történt, mikor Péterünk az flebe is belefáradt és elkezdte rakni a csárdát, hogy a koromszá-beli vendégek szája is hallgatott s mindazok ői, a számadó juhász az avanszírozott vigkedvű mindenesit nézték. — Rámordult már egy párszor a bögőre, hát hogy miért nem húzza, de a bögő még csak mindig nem szólt; akkor aztán nemes felhevülésében fogta a mi Péterünk nagy botját és olyat vágott a bögőnek hasára, hogy a három mind anonnal lepatlantak s a bögő reoegyre asztörtött.

A csigány ugrott egyet lejtében. — Aztán pedig elkezdett jeajgatni és mindenesféle tonusban elszírta az ő szegény, ezer forintos bögőjét.

Péter is megseppent egy kicsit, nyomban elült a jó kedve, odahit ismét az asztalhoz és fejt leyerébre hajtra elbusulta magát.

Na Péter bécsi — mondám kis vártatva — haza kisse indáni, nem gondolja?

Mégyek én a pokolba, mondotta morgván, mit csináljak én ezzel a csigánnyal.

Az pedig még folyton jajgatott, és jajgatásába belvegyült a flótás és hegedős siránkosása is. Vége van a mi baidánknak, kiáltották folyvást.

Az alatt oda jött a koromszáros is, jó lumora ember, a ki állpultva a situátiót megkísérelte a kiegyesést.

No Bende — mondá a bögőnek — mennyit ért a te bögőd?

Jáj, jáj — felelte es, nem adiam vóna szász forintért.

Dehogy nem adiad vóna, te csicsa, hiszen már egy volt csirizsel beragasztva. Tíz forint csak elég lesz, micsoda?

Szabadkosott egy darabig a csigány, de hát annyival is megelégedett végre. Az én Péter barátom, ki úgy látzik a bögő szétrepedése után teljesen kijásoadott, néhány szívról vette ki lábujjából a 10 frtot, melyből 9 forint a Márton gasztától kapott pénzéből volt, és keserves kinok kösött olvasta oda a csigányt, a ki vijyrogva azt mondotta: Tessék máskor is páracsozni.

Azután mégis csak sikerült Péterit kocóra szállítanom és szép holdvilágos estén mentünk haza.

Mánap feltűntem esendes volt. És még asztán is.

Eszrevettem, hogy valamin tőri a fejt. Egy pár nappal a történet után csakugyan benyitott ismét a szobámba, kesében egy tiszá bankót tartott.

Edecs ifjúram kezdé beszédét, volna egy alálatos kéresem. Irjon egy levelet a Márton gasztának, tegye bele azt a tíz forintot, és kérje meg a nevemben, hogy oldjon fel a szerződésom alól.

Mit, kiálték meglepetve, hát nem akar számadó juhász lenni.

Nem én — mondá. Megmaradok én annak, ami voltam; most is szegyélem, hogy Kisujszálláson annyira beragtam. Ennek is az én számadó juhászágom volt az oka.

Igazán? — kérdém, hát nálunk marad mindenesek.

Itt maradókné, ifjúuram, itt halok meg; legyen számadó juhász akarká.

Megirtam a levelet, elküldtem a tíz forintot és pár nap múlva asztán visszajött a hír, hogy Márton gasztá már más számadó juhászt kapott.

Péter tovább is megmaradt mindenesnek, de sokáig nem felejtette el a bögőt meg az ő — tíz forintját.

Szorgalom és kitartás az iparban.

A világon semmiből soha sem lesz semmi; és minden ami van, annak megvan a maga oka. A szorgalom és kitartás sem reptul az ember szájába, mint a sült galamb, hanem azt is meg kell az szerezni és pedig éppen szorgalom és kitartás által. A szorgalom és kitartás éppen olyan mesterség vagy művészet, mint például az, hogy házat tudjak építeni vagy araképet tudjak festeni vagy hegedűt tudjak játszani. Tanulni, gyakorolni kell azt, mint mindent mást, a mit tudni akarunk. Ha valaki, a ki egész életében asztal foglalkozott, hogy például meséket és homokot hordott, egyszerre kapná magát és hangversenyt hirdetőre, hogy magát mint hegedűművészt produkálja: rettenetes felfűlés, csufság lenne a dológ vége. Ha valami tudós vagy államférfi — lenne különben bármily lángos — arra az életre vetemednék, hogy mint költőtanácsos végig tipeg a tíz ölnyi magában kifeszített kötelen: előre látás, hogy már az első lépésnél lefordulna és minden tudományával együtt kitűrné a nyakát. Ezt mindenki nagyon természetesen tartja. De ha valaki, aki magát a szorgalom és kitartás mesterségében sohasem gyakorolta, — a munkájuk egyszerű-egyszer neki faulodnak és asztán mihamar kiáll, azt nem tartják természetesenek. Sőt az ilyen ember esetleg keserű panaszokban tör ki a sors ellen, hogy lám, más milyen könnyen tud szorgalmas és kitartó lenni s ő nem tud — ő meg van átkozva a sorsól!

Ismerjük a szorgalom és kitartás mesterségét vagy művészetét, melyet tanulni és gyakorolni kell a világon senki sem sajátulhat el; de egyszerre mind oly mesterség, melyet sokkal-móddal mindenké megtanulhat. Mint minden más mesterségéül, úgy itt is egyik ember talán valamivel könnyebben boldogul; a másik nehezebben, de ha valaki helyes uton és módon fog hozzá, előbb-utóbb mindengyk siker arathat.

Hogy miképen kelljen eljárni e mesterség megtanulásánál, arra nézve általános szabályt nehéz felállítani. A hány ember, annyi különböző természet és hajlam. Mind-egyikül más-más segédeszköz vezet sikerre. Egyiknél az illető munka vagy foglalkozás iránti benső hajlam elegendő, a másiknál az önbiztosító büszkeség, a harmadiknál az övé iránti szeretet s azok sorsának javítása iránti vágy, a negyediknél az elvárás és a jövőreli aggodalom, az ötödiknél a dicsekvő, a hatodiknál egyszerűen a félelem és más emberek parancsaiának ereje, — mindezek és még számos más tényező tudokul szolgálhatnak arra, hogy valaki szorgalmas és kitartó legyen. Emellett a szorgalom és kitartás mesterségében minden ember tulajdonképen csak önmaga lehet magának tanítómestere. Első feladat, hogy önmagát megismerje, hogy gyengéit kitanulmányozza, s aztán folyton szem előtt tartsa egyáltalán, a mi által magát legerősebben inditvata érni a szorgalomra, a hogy másfélől mindig kerülni igyekezzék azt, a mi által megtántorodhatnék. Mert gyarlóság minden emberben van: és sokkal könnyebb ki-térni azon utról, ahol elbukhatik, mint a ki-sértésnek neki menni és mégis szilárdan megállani. Ezért mondjuk az új imában is: „Ne vigy minket a kísértetbe!”

De ha nem lehet is minden emberre alkalmazható általános szabályokat felállítani, vannak mégis olyan eszközök, a melyek a legtöbb esetben sikerrel alkalmazhatók.

Egy ilyen nagyon hatályos eszköz már említettük, midőn a munkaszereletről szóltunk. A ki munkája iránt szeretettel viseltetik, az azt könnyen, ügyrőlán jեսzvé végzi; míg a ki ugyanazon munkát csapásnak vagy büntetésnek nézi, az azt csak nagy testi és lelki gyötreléssel tudja végezni.

Livet Emilia

Kisasszony ajánlja magát
a francia nyelvben
való oktatásra. Ajánlatokat elfogad
Fischer Fülöp könyvkereskedése.

A vasuti menetrend

Kanyissa		Érkezések		Indul	
a) Bismuth- Bács	1. 12 ó. 16 p. (Bismuth)	2 óra	délután	vegy. vonat	
	2. 10 ó. 20 p.	11 ó. 2 p.	este	vegy. vonat	
	3. 4 ó. 11 p.	5 ó. 15 p.	reggel	vegy. vonat	
b) Bács-Bismuth	1. 11 óra	12 ó. 5 p.	éjjel	vegy. vonat	
	2. 5 ó. 27 p. (Bismuth)	6 ó. 15 p.	reggel	vegy. vonat	
	3. 1 ó. 41 p.	2 ó. 55 p.	d. n.	vegy. vonat	
II. a) Bismuth- Pragerhof	1. 2 ó. 5 p.	2 ó. 45 p.	d. n.	vegy. vonat	
	2. 10 ó. 30 p.	10 ó. 50 p.	este	vegy. vonat	
	3. 4 ó. 31 p. (v. v.)	4 ó. 37 p.	reggel	vegy. vonat	
b) Pragerhof- Bismuth	1. 5 ó. 55 p.	6 ó. 8 p.	reggel	gyors vonat	
	2. 1 ó. 14 p.	2 ó. 4 p.	d. n.	vegy. vonat	
	3. 11 ó. 10 p.	11 ó. 30 p.	éjjel	vegy. vonat	

Felolvas szerkesztő: **VARGA LAJOS.**
Társzerkesztő: **HOFFMANN MÓR.**

4579 (kv. zsk. 1882. július 7.)

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. trszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Szabó Éva férj. Szabó Ferencné végrehajlatának Kovács János végrehajlatát szenvedő szepetneki lakos elleni 86 ft 60 kr tőke 1875 évi okt. hó 10 napjától járó 8% kamatok, 17 ft 70 kr per 6 ft 25 kr végrehajlati, 11 ft 45 kr jelenlegi, a még felmerülendő költségek iránti végrehajlati ügyében a fent nevezett kir. trszék területéhez tartozó a szepetneki 16 székelyben 1. 26 hrsz. a. felvett ingatlanok Kovács Jánost illető 110 ft-ra becsült fele része egy a rigyázi 206 székelyben 748 hrsz. a. felvett ingatlanok szintén Kovács Jánost illető 247 ft 50 kr-ra becsült fele részére 1883. évi mártius hó 15 napján és pedig a szepetneki ingatlan d. e. 10 órákor szepetnek község házáknál, a rigyázi ingatlan d. u. 2 órákor Rigyázi község házáknál felp. ügyvéd Hertelendy Béla közbejöttével megtartandó nyilvános arverésen eladatul fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitétt becsár. Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10% készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezére letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben még pedig az első az arverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a 2. ut ugyanattól 30 nap alatt, a 3. ut ugyanattól 60 nap alatt, — minden egyes részlet után az arverés napjától számított 6% kamatokkal együtt az arverési feltételekben meghatározott helyen és módozatot szerint lefizetni.

Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított arverési feltételek a hivatalos órák alatt a nagykanizsai kir. trszék tkvi osztályánál a szepetnek és Rigyázi község eljárási ügyében megtekintethetők.

Nagykanizsa a kir. trszék tkvi osztálya 1882. nov. hó 29-én. 16 1-1

8307 szám. Érk. nov. 19 1882.

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. trszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Dobrin Benő nagykanizsai lakos végrehajlatának Kupó István végrehajlatát szenvedő felső-rajki lakos elleni 84 ft 15 kr, 1879 évi január hó 1-én napjától járó 6% kamatok 26 ft 52 kr, a végrehajlati 10 ft 20 kr, arverés kérvényezési 14 ft, arverés megkötési 9 ft 50 kr jelenlegi a még felmerülendő költségek iránti végrehajlati ügyében a fent nevezett kir. trszék területéhez tartozó felső-rajki 319 székelyben A + 420 hrsz. alatt felvett váltású köteles ingatlanok Kupó István tulajdonát képező 230 ft-ra becsült hason fele 1883 évi március hó 20 napján d. e. 10 órákor Felső-rajkon a községbíró házáknál felp. ügyv. Rapoch Gyula v. helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános arverésen eladatul fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitétt becsár. Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10% készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezére letenni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben még pedig az arverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt, a másodikat ugyanattól 60 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 90 nap alatt, minden egyes részlet után az arverés napjától számított 6% kamatokkal együtt az arverési feltételekben meghatározott helyen és módozatot szerint lefizetni.

Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított arverési feltételek a hivatalos órák alatt a nagykanizsai kir. trszék tkvi osztályánál a felső-rajki község eljárási ügyében megtekintethetők.

Az elrendelt arverés a fentiek tkvben leírtak szerint.

Az arverési hirdetmény a tkvi hatóságnál kifüggesztésé egy Felső-Rajkon a szepetneki község házáknál és a községbíró házáknál helyben hírlapban egy ízben beiktatás által közzététel.

Az arverés teljesítésére Barta György végrehajtó küldetik ki.

II. Arverési feltételek.

1) Arverés alá bocsátatnak a felső-rajki 319 székelyben A + 420 hrsz. váltású köteles ingatlanok Kupó István tulajdonát képező 230 ft-ra becsült hason fele.

Kikiáltási ár a becsár a az ingatlanok a kitétt egy határnapon a becsáron alul is el fognak adatul.

2) Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10% készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezére letenni.

3) Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az első az arverés napjától számított 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 60 nap alatt, az utolsó részlet pedig ugyanazon naptól számított 90 nap alatt minden egyes vételrészlet után az arverés napjától számított 6% kamattal együtt a bírói letétek tárgyában 394/581. sz. a. kibocsátott ig. min. rendeletben meghatározott mód szerint a nagykanizsai kir. adó-mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz utolsó részletbe fog becsámitatni.

4. Az arverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, — megjegyeztetvén, hogy a vevőnek vételi bizonyítvány az 1881 évi 60 t. cz. intézkedéssel képest csak az esetben fog kiadatul, ha az arverés napjától számított 15 nap a. az idézett t. cz. 187 §-a értelmében megfizetésének megfizetéséig utójánál nem tétetik.

A birtokba lépés napjától a megvett ingatlan haszna és terhei a vevőt illetik.

5.) A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és a kamatainak teljes lefizetése után fog a vevő javára hivatalból eszközöltetni.

A kincstári illeték a vevőt terheli.

6.) A mennyiben vevő az arverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, a megvett ingatlan az érdekeltek bármelyikének kérelmére az 1881 évi 60 t. cz. 185 §. értelmében vevő vesztélyre és költségére bánatpénzének elvonása mellett újabb arverés alá bocsátatnak a csupán egy határnap kitűzése mellett az előbbi becsár illetőleg vétel áron alul is eladatul, a a mulasztó vevő a vételár különbözötét megfizetni tartozik, melybe azonban elvonatott bánatpénze beszámítatik.

Ha az ingatlan az újabb arverésen az előbbinél nagyobb áron adatul el, a vételár többlet a mulasztó vevőt nem illeti.

Nagykanizsa a kir. trszék tkvi osztálya 1882. évi nov. hó 29-én napján tartott üléséből. 15 1-1

8913/1882 szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi 60 t. cz. 102 §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. bíróság 8913/82 számú végzése által Fischer Ignác nagykanizsai lakos végrehajlati javára Reich Ferenc és Grünfeld Jakab lakosok ellen 600 ft. tőke a járuléki erejéig elrendelt biztosítási végrehajlati alkalmával bíróság lefoglalt és 2499 ft-ra becsült 6 drb. hámos ló, 1 vastengelyes kocsi, 2 vastengelyes szekér, 1 sajtor kocsi, 10 m. mássa rozsa, 8 m. mássa buza, 5 m. mássa árpa, 3 drb. tehén, 1 ökör tőke, 1 drb. szecsa vágó gép, 150 m. szena, 1 db. 10 lóerőjű gézgép, 1 drb. kétjératu malom szerkesztéssel álló ingóságok nyilvános arverés útján eladatul.

Mely arverésnek a helyszínén, vagyis alperesek lakásán és malom helységükön leendő eszközölésére 1883-ik évi január hó 23. napjának d. u. 1 órája határidővel kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen arverésen, az 1881 évi 60 t. cz. 107 §-a értelmében, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatul fognak.

Az elárveresendő ingóságok vételára az 1881 évi 60 t. cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kiűzetendő.

Kelt Nagykanizsán 1883 ik évi jan. hó 7 napján.

BARTS GYÖRGY
kir. bírósági végrehajtó.

2360/82 szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bir. végrehajtó az 1881 évi 60 t. cz. 102 §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a letenyi kir. bíróság 2360/82 számú végzése által Kiss József végrehajlati javára Bicsák György kányavári lakos ellen 445 ft tőke, és ennek jár. erejéig elrendelt kielég. végrehajlati alkalmával bíróság lefoglalt, és 4:0 ft-ra becsült két piros szőrű kancazó, két pej csikóból álló ingóságoknak nyilvános arverés útján leendő eladásá elrendeltvén, ennek a helyszínén, vagyis Kányaváron alperes lakásán leendő eszközölésére 1883-ik évi január hó 17-ik napjának d. e. 10 óra és következő órája határidővel kiűzetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, — hogy az érintett ingóságok ezen arverésen az 1881 évi 60 t. cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatul fognak. — Az elárveresendő ingóságok vételára az 1881 évi 60 t. cz. 108 §-ban megállapított feltételek szerint lesz fizetendő.

Kelt Letenyén, 1883-ik évi január hó 2-án.
EGYED JÓZSEF
kirj. végrehajtó.

10 2-3
Egy már harmincz év óta
fennálló
Isr. vevőglő (Traiteurie)
azonnal igen előnyös feltételek
mellet átadandó. — Bővebbet
Killer Henrik vagy Tivadar
uraknál.

Férfi gyengeségek, megroggalt idegzet, titkos ifjakori vétek és kiesapongások.

(parul nővényekből készitve.)

Egyedül csak a peruin-por

alkalmas a nemző és szülő szervek mindenféle gyengeségeinek elhárítására, s így a férfiaknál a **tehetetlenség** (férfi gyengeségek) s a nőknél a **magtalanosság** eltávolítására. Nem különbözik pótolhatlan gyógyszer az idegrendszer minden bántalmainál. A nedv, és a vesztések által előidézett elerőtlenedések, s nevezetesen a kiesapongások, befertőzés és az éjjeli magömlések, (mint a tehetetlenség egyedüli okozója) által előidézett férfi gyengeségi állapotoknál, valamint a kéz és lábak ideges reszketésénél, az által oly szer van nyújtva, mely által az elmaradhatlan eredmény okvetlen elérhetik.

Minden a fent elősorolt betegségeknek, egyetlen szer nincs oly alkalmas mint a Dr. Wrun Peruin-pora. Arthatlanságáért jót állunk.

Egy adag ára használati utasítással 1 ft 80 kr. 1270 3-12

Raktár: Nagykanizsa: Prager B. Vezérügyvétség: Gischner A. okl. gyógyszer. Bécs, II. Kaiser Josefstrasse 14.

649/82

Bérelti hirdetmény.

Nagykanizsa város rendezett tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a sauzai téglaryár 1883 évi január 15-én reggeli 9 órákor a legtöbbet ígérőnek bérbeadatik. A feltételek a városi számvevőségnek betekintethetők.

Kelt Nagykanizsán 1883 január 3-án.

5 3-3 **A városi tanács.**

649/82

Elektro-homöopathia.

Az elektrohomöopathia híres böterjedelmű tankönyve, mely minden, még gyógyíthatlan betegségek kezeléséről is szól, a Bérard lelkész által készített 6-dik francia kiadás után éppen most magyar nyelven is megjelent és minden könyvkereskedésben kapható. Ára 2 ft.

Budapest. Az elektro-homöopathikus csillagszerek főraktára Birodalmi Gyógyszertár a Nádorhoz vézei körút 17.

Az elektro-homöopathia konzultáló orvosa **Dr. Fleichtmann A. Csorváson.** Békéscsaba. 1167 9-12

7 2-3

Hirdetés

A kereskedelmi és iparbank részvénytársulat Nagykanizsán ezenel közhírré teszi, hogy az igazgatóság a folyó évi december 23-án tartott ülésben az alapszabályok 10. §-ában körülírt jogának alapján az **intézet részvényitkéjének kiegészítése czéljából minden részvény után 20 frtból álló új befizetést** elhatározott. E befizetés teljesítésének záros határnapjául jövő 1883. évi január utolsó napja tűzetik ki; megjegyeztetik mégis, hogy e részlet befizetésébe a közgyűlés által meghatározandó 1882. évi osztalék — szelvény értéke betudatik.

Együttal értesittetnek a tisztelt részvényesek, hogy miután a teljesítendő új befizetés után a részvények befizetett értéke 120 ft lesz, az eddig forgalomban volt ideiglenes részjegyek ujjakkal, még pedig **120 frt befizetéséről szóló részjegyeket fognak kiűzetetni.**

Ennek eszközölhetése végett felkértenek a tisztelt részvényesek, miszerint a régi részvényeket az intézethez, innen nyereendő térítvény mellett 1883. március 1-31-éig beszolgáltatni, illetőleg posta útján beküldeni sziveskedjenek. Az új részvények rövid időre ezután az illetőknek kézbesítettetni fognak.

Kelt Nagykanizsán 1882. december 23-án.

Az igazgatóság.

6059/82

Pályázati hirdetmény.

Nagykanizsa város rendezett tanácsa részéről a városi kórház orvosi állására melyre 200 frtyai évi fizetés jár, pályázat hirdettetik.

A pályázni kívánók eddigi működési terüket igazoló okmány ügy eredeti, vagy közjegyzőileg hitelesített orvostudori oklevéllel felszerelt kérvényüket ezen hirdetmény keltétől számított 15 nap alatt a városi polgármesteri hivatalnál adhatják be.

Kelt Nagykanizsán 1883 jan. 3.

4 3-3 **A városi tanács.**

6059/82

Árlejtsi hirdetmény.

Nagykanizsa város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a városi özszes kongó utak fenntartása, homokozása és öntözése 1882 évi január hó 30-án a városi tanács terembe árlejtsi útján kiadatik.

A feltételek a városi számvevőségnek betekintethetők.

Kelt Nagykanizsán 1883 január 3-án.

6 3-3 **A városi tanács.**

1192 11-15

HARLANDI kötőfonál és orsóczérna

A bécsi és párisi kiállítás alkalmasabbaknál nagyobb örmekekkel kitéve gyári jevény orsó-zérnára

Általán kedvelt kiűző minőségű kapható **Osztrák-Magyarország** minden nagy és nevezetes kereskedésben.

gyári jevény kité-fonásra
Általán kedvelt kiűző minőségű kapható
Osztrák-Magyarország
minden nagy és nevezetes kereskedésben.

NEMZETI LOVARDA.
Az ujonnan épült kényelmesen berendezett **LOVARDÁBAN** a főtér. Naponta nagy előadás, vásár- és ünnepnapokon **2 előadás**
első délután 4 órákor második esti fél 8 órákor. Naponta változó és érdekes műsorozattal A műsorozat magában foglalja: A magasabb lovaglás, lövöldözés, és gymnaszlikát, továbbá jeleneteket és némajátékokat. (Pantomimikát.)
Bővebbet a napi jelentések.
Különösen figyelemre méltó Mister Shilly világ-hírű kigyóember fellépte.
1323 5-6 Mely tisztelettel **Az igazgatóság.**

HOFF
JANOS
maláta-kivonati
egészségi-sör.
Ezer ember ennek köszöni egészségét és örvend é'et'ek.
58-szor kitüntetve.
Nyilvános köszönet és ritka módja az elért **gyógyeredménynek** 1882. augusztus 21-ről
egy anyától, ki tudja hogy család-jában hátráltan öröm uralkodik, mert lánya, ki a legirtózatóbb félelemre adott okot, a Hoff János féle maláta-kivonati sör és a koncentrált maláta-kivonati használatát folytán meggyógyult.
Hoff János urnak cs. kir. udvari assallító, cs. kir. tanácsos, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a több porosz és német rend lovagjává a Hoff János féle maláta-kivonati sör és a koncentrált maláta-kivonati használatát folytán meggyógyult.
Egyetlen leányom, ki már öt év óta heves köhögés- és mellfájásban szenved, a legirtózatóbb félelemre adott okot; ekkor lettem figyelmeztetve annak egy hírlapi hirdetésüvére, melynek következtében az ön jeles maláta-kivonati sörrel küldeményt hoztatam. Ezen idő óta azaz jan. 1-től, jul. eleig használtam leányom a maláta-sört, valamint a koncentrált maláta-kivonatot és oly jelentékeny javul, hogy már most is teljesen egészségesnek mondhatjuk. Mi mindnyájan gyermekünk életének megmentőjeként tekintjük önt s örök hála-ra köteleve érezsük magunkat **Neumarkt** 1882. aug. 24. Tisztelettel Ichi H. földbirtokos Neumarktban, Stájerországban.
A valódi Hoff János-féle maláta kivonati egészségi sör ára:
Maláta egészségi sör 1 öveg 60 kr., 6 öveg 3 ft 60 kr., 11 öveg 6 ft 20 öveg 10 ft 50 öveg 30 ft 1/2, álló maláta csokoládé 1 2 ft 40 kr. II. 1 ft. 60 kr. III. 1 ft. (Nagyobb mennyiségűnél szabott) Maláta csokoládé 1 öveg 60 kr. IV. 6 ft, csokoládé I. Pragerit gyermek-tap-maláta 1 ft. Koncentrált maláta-kivonati 1 öveg 1 ft. 60 kr. II. Maláta-karó egy öveg 60 kr. 30 kr. Egy térs maláta-füred 80 kr.
Pharmak: Fesselhoffer József, Srtém & Klein; Zala-Egyszerű: Hubinsky Adolf; Sopronban: Müller P.; Keszthelyen: Wirtsch Ferenc; Kaposváron: Lappacz Gy.; Kápolcán: Hár I.; Vasváron: Kusy; Hochingert gyógyszerészek; Edgörsi Kaiser & Luz; Nemesvárad: Keleny N. J.; Körömszék: Samson György; Pécs: Spitzer Sándor; Kress: Haaszy T & Sz.; Veszprémben: Csellusz Vince gyógyszer. 9 2-17

ZALAI

MEGYEI ÉS HELYI ÉRDEKŰ POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES-TARTALMU LAP.

A Nagy-Kanizsai városi szabadelvű kör, a Zala megyei ügyvédegyület, a Nagy-Kanizsai és Délszalai takarékpénztárak, Bankegyesület és Kereskedelmi bank hivatalos közlönye.

MERJELENIK HETENKINT KÉTSZER: SZERDÁN ÉS SZOMBATON.

Szerkesztői iroda. Hova a lap ves-
teli részt illesz költségeik kölden-
dők? Haza utca 4. szám.
Bírómentő levelek csak ismert ko-
zebből fogadjanak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.
Nyilatkozó: postakora 10 kr.

Fajunk szaporatlanságának okai.

Igaz, hogy valamely nemzetnek életképességét műveltségének foka és önvédelmi képessége határozza meg; de ahhoz, hogy művelt, illetőleg művelhető tagjai legyenek valamely nemzetnek, kell, hogy az a művelést elfogadó egyedekkel is bírjon, kell, hogy a nemzet szaporodjék, mert földi rendeltetésünk az, hogy az élet tartama alatt helyünket kellőleg betöltve, utódokról gondoskodjunk, kik megőrizték emlékezetünket és a tökéletesedésre segítők az általunk megkezdett intézményeket.

Ha valamely nemzet szaporatlan és szerzőmennyét, birtokait, szokásait, nyelvét ninosen kire hagyja közvetlenül: idegenek foglalják el a tárt és maga a nemzet azon mértékben gyöngül, erőtlenedik, a milyen mértékben ékelődnek sorai közé idegen nemzetiségűek idegen, törekvészekkel!

A nemzetiségek ilyen tarka vegyületével bíró ország, mint édes hazánk, alig van több a föld kerekén.

Ez magában véve nem volna nagy baj, de baj az, hogy minden ajku lakosa e hazának nagyobb számbeli szaporodásának örvend, mint maga a törzs, a magyar faj és amely arányban szaporodnak az idegen ajku honpolgárok, azon arányban növekedik a fészterő, mely e nemzet szétbontására mindent elkövet és nem riad vissza a hálátlanság vádjától sem, csakhogy a főszerepet egyik vagy másik nemzetiség magához ragadhassa ha azon áron is, hogy

a hon határain kívül élő nemzetnek kezére játszása az édes hazát, mely a méltatlant éppen oly szeretettel ápolja, mint méltó fiát!

Nyelvében és szokásaiban él a nemzet! E nagy igazságnak ismeretére jött nemzetünk is az utóbbi időkben és örvendtes haladás észlelhető helyely-közvet a magyar nyelv terjedésében a külsőböző ajku honpolgárok között, de em még sem ér föl avval, ha maga a nemzeti törzs gyarapodik és nem idegen támaszokra van utalva fennállhatása!

Fajunk szaporatlanságának számtalan adatait tárja elénk a halálóránai statisztika és szak-mint naplajok; tudományos körök, sőt maga a törvényhozó-testület is eleget foglalkozott az erre közreműködő okok megszüntetésének módzataival és éppen ezen általános érdeklődésnek köszöni lételet a közegészségügyi törvény is, mely azonban még sokkal fiatalabb intézmény, mintsem életbeléptetésének üdvös hatását észlelhetnők már!

Ha egyszer átmegy a nemzet vérebe ama törvény, ha egész terjedelmében keresztül lez hajtva: üdvös voltáról lesz alkalmunk meggyőződni!

De vannak nemzetünk szaporodásának olyan akadályai is, melyeket a közegészségügyi törvény magában megakadályozni nem képes!

Ezek között nem kis szerepet játszik a nép műveltségének alacsony foka s az ezzel járó babonáság és a kuruzsolás iránti előszeretet, meg az általános nyomor!

Az előbbinek romboló hatása

abban nyilvánul, hogy az ujszülöttek különféle javes- szomszéd- és komaszonyok névete és módja szerint leznek előforduló betegségeikben gyógykezelve és a tudatlanságnak legnagyobb részeik áldozatául esik mielőtt ideje lenne veszedelmükön a józan belátásnak segíteni; az utóbbi pedig arra kényszeríti a népet, hogy családok minél kisebb száma maradjon, hogy a létérti küzdelem részükre meglegyen kevesebbet és akadnak rozleletű nők, kik kenyérkeresettükre teszik a rendszeres magzat elűzést, miként azt a legközelebbi időben Vas- és Sopronmegyékben fölfedezett esetek igazolják!

Az ilyen bajokon már csak a büntető törvény kérielhetlen szigora segíthet! Megszüntessék a humaniamus érzete és elfoglalja helyét a megtorlás égető vágya és bár Széchényi nagy hazánkia azt mondá egykoron: „oly kevesen vagyunk, hogy még az apagyilkosnak is megkellea kegyelmessül!” kell, hogy suttas a törvény a bűnösöket, hogy ez által visszaretentse és megkevesbitse a gyermekgyilkosok számát.

Mert bármennyi ellensége van is a különböző betegségek alakjában, az ujszülötteknek, azok alig visznek olyan pusztitást véghez az ujszülöttek között, mint a mennyi születendőnek világrajvetete lez meggátolva a lelketlen anyák és még lelketlenebb közreműködők által!

A bíróságokra vár a feladat, hogy egy a lelketlen anyák, mint a közreműködők irányában a törvény egész szigora alkalmaztassék, hogy még a leggyoszabb érzelműek is

viszarontentessék, mert különbben még sokig kesereghetünk nemzetünk szaporodásának akadályai miatt a nélkül, hogy azon valamit segíthetnénk.

Már az ösöket is előveszik.

(T.) Nem mulaszthatjuk el, hogy be ne mutassuk igen szűrt dírszövegek az az nagy szabású frázisokat, melyekkel a szélsőbal, mikor a tömegében mézes madzagot akar keresztülvinni, élül szokott.

„Az ezred évi!” Ez a crime az Egyetértés azon cikkének, mely az ezer év előtti és mai időről elmélkedvén, a többi közt a következő nagyhatású (!) ékesen szóló frázisokat csillogtatja bázó olvasól előtt: „már t. i. hogy keserű könyekre fakaszsa azokat. Ugyanis:

„Árpád és a hét vezér, Tisza Kálmán és a nyolcz miniszter, Történetet alkotó hősök, kik milliók ellen küzdve szerzik meg a hazát, s törpe cigányok, akik az ősi örökséget megtartandók, segítséget koldulni szomszédba járnak.”

„Vérzerzés és közjogi szerződés.” „Földszerezés karddal, s földvesztés licitáczió.”

„A Lehel csatákürtje, mely diadalra tüzel s a végrehajtó dobja.”

„Vérbeles az országigazságot tevő bírása s Pauler Tivadár.”

„A község gyűlése, melyen az egész nemzet vesz részt, s a mostani magyar parlament.”

Ezekből a frázisokból kiindulva, éli le aztán az „Egyetértés” vezércikkírásának keserveit, hogy mikor aztán munkájára visszatér, elégedetten sőt hátsón fel: ennyi megint elég egy dózisnak.

És hogy ezeken a frázisokon a szélsőbal közönség nagy része lelkesedik, az bizonyos, de hogy ezeknél a frázisoknál gyarlóbb frázisokkal akartak volna valaha publikumot hódítani, azt semennyiért csak hiszadjuk el. Mert ugyan definiáljuk csak ezeket a frázisokat egy kissé:

„Zala” tárczája.

A különcz.

Néhány évi távollét után szülővárosomba érkeztem, s mindenki elhíhet, hogy első dolgom volt, kebelbarátom Varsady Sallárd után kérdésközüdi, mivel folytonos levelezésben is voltam. — „Még mindig oly jó barátja vagy annak a különcnek? Kérdezi tőlem jó anyám. — Micsoda különcnek? Feleltem, én Varsady Sallárd barátom után tudakozodom, nem pedig egy különc után. — Hissz épp az a különc a te kedves barátod. — Mit, az én barátom különc? hogy hogy! Eredj csak hozzá, mondá anyám, itt valahol a sas útszélen lakik, ha nem oszlatkosom. — Rövid kérdésközüdi után rákadtam lakására, s megkopogtattam az ajtót. — „Szabad, felel egy erőteljes férfihang, s én az ajtót kinyitva, hámaló barátom karjai közé vettem magamat. — No az szép megjeletés, mondá Sallárd, egy toposban be sebzámha mint a villám az égbe. — Új le, s hozzáid el étemen. — Elbeszélgetünk jó hosszúig, míg végre én azon kérdést intéstem barátomhoz, mondandó nekem el, mért nevezik őt a városban különcnek, — hisz nem látok én senkiében sem egy nagy fekete macskát, sem is veszem észre, hogy nyáron egy től kintnél viselne s mégis azt mondják rá, hogy különc!

Barátom sikeresen mosolygott, s mondá: nem is vagyok én oly különcösök különc, nekem más bogaraim vannak, csak haljaid! s Sallárd elmondá nekem a következőt: — „Én, — mint azt már régen tudod — a legnagyobb ellensége vagyok mostani fordé társasági viszonyainknak, a vallási egyenlőséget mindig rajongtam, de az addig sajnos még nem érte el az azt fokot, hogy csak megközelítendő jószág lehetne megmondani. De nem is ezen oszám. hanem a közöny- ségek által szerzetem magamnak a „különc” epitetust. — Határozott ellensége

vagyok a vajszínű kesztyűnek, a focakafarku kabátoknak, melyeket úgy neveznek hogy „frakk.” A elquest sem szenvedhetem, s midőn oly bátor voltam többször mulatságokban eszen „szükséges kellékek” nélkül megjelenni, mindenki csodálkozva mondá: ni ni hogy különcöködik a Sallárd. — Egyszer még plane oly merés voltam egy kisasszonynak szemébe hányni, hogy miért másolja be arcaát ujnnyivastagságra poudre de riz, vagy valonin-nel, hisz piros posztag arca szaszarta szebb természeti színében, mint ha úgy né ki, mint a ki sorvadásban szenved. — Jépusom, nekem van bátorságom, de hogy én azt megégyeser egy nőnek megmondjam, inkább inkább bele tessom a nyelvéme s üdibe, s less akkor belőlem egy második Mácusi Soaveola (habár az csak a jobb kezet merte a tübbe tenni) mert a mit akkor hallottam segítségül feleim a mama, papa meg a pénikéitől brrr ha csak rá gondolok, borsodák a hátam.

Egy különben nagyon eszes hölgyvel egykoron a neveltetésről beszéltem, s említé hogy kis leánya a mily jó tanuló az iskolában, s less akkor belőlem egy második Mácusi Soaveola (habár az csak a jobb kezet merte a tübbe tenni) mert a mit akkor hallottam segítségül feleim a mama, papa meg a pénikéitől brrr ha csak rá gondolok, borsodák a hátam.

Egy különben nagyon eszes hölgyvel egykoron a neveltetésről beszéltem, s említé hogy kis leánya a mily jó tanuló az iskolában, s less akkor belőlem egy második Mácusi Soaveola (habár az csak a jobb kezet merte a tübbe tenni) mert a mit akkor hallottam segítségül feleim a mama, papa meg a pénikéitől brrr ha csak rá gondolok, borsodák a hátam.

Szorgalom és kitartás az iparban.

(Folytatás és vége.)

Ennek a hibának rendszert épen azok vannak leginkább kitéve, kik a természetől legkedvezőbben vannak tehetséggel megáldva. Bármily fáradságtalan legyen is különben a kapkodó ember, s bármily jó kedvvel fogjon valamely dologhoz, sohasem fogja nagyra vinni. Először ugyanis nagyon elforgásolja erejét, mert hol abba, hol abba kap, s ezért minden egyes dologban kevesebbre képes, mintha ereje egysejete volna. De továbbá, miután a helyes sorrendet sem tudja megtartani, egy-zer olyant akar végezni, a mire még nem képes; mások ismét olyant, a mi sokkal gyengébb erőnek való, s mi tehát figyelmet és tanulási vágyát már nem tudja ébren tartani. Mindenek a körülmények előbb-utóbb elkedvetlenítik őt, elveszik önbizalmát, vagy ellenkezőleg tülsikadottá teszik, — egyszóval megsejtárik nyugodt, derült munkakedvét, — s szálta megsejtárik a siker legelső feltételeit.

E szerint mindenkinek, a ki magát a szorgalom és kitartás mesteriségben ki akarja képezni, mindennek felett óvakodni kell a kapkodástól. Arra kell törekednie, hogy minden munkájában bizonyos helyes sorrendet kövessen, hogy sohasem fogjon olyan valamibe, s mire még kellően alkészítve nincs, s hogyha valamit már teljesen megtanult, igyokozzék mindig egy lépéssel előbbre haladni, újat, jobbat tanulni; — hogyha csak lehet, ne fogjon addig más valamibe, míg s készen levő dologt be nem végezte; és mindennek felett ne legyen ingadozó abban, a mibe fog, s ne akarjon valamit ma így, holnap meg

amogy tenni, egyszóval törekedjék arra, hogy működése legyen mindenben rendszeres és következetes.

Az új eljárás rendkívül megkönnyíti még a legkevesebbet látzó feladat eljésítését is, még ellenben az, ki rendszeretlenül, kapkodva szokott eljárni, gyakran a legkényesebb dolog is lehetetlennek fogja találni, s attól visszariad, még mielőtt befejező. — „Jelleped, a mit egy kintől rajtanár tanítványának mondott, s ki nagytehetségű, de kapkodó természettel volt. — És a tanítvány egyszor az eleje adott nagyobb rajzainkat látva, azt mondta, hogy azt nem tudja megcsinálni. A tanár erre így felelt: „Nincs a világon az az ember, a ki egy harapásra csak egy karaj kenyeret is meg tudna enni, de nincs olyan sem, a ki egy egész nagy kenyeret is meg ne enne, ha azt darabonként harapáról harapára eszi.”

A nép élelőlcöessége, mely az ugynevezett közmondásokban nyilatkozik, régen tisztába van a rendszeres elgyéről. — Minden nemzetnek vannak ilyenforma szó-járásai, mint: „Ki sokat markol, keveset szorol.” „Lassan járj, tovább érez.” s több eféle. E közmondások azt jelentik, hogy nem kell kapkodni, hanem rendszeresen lépésről-lépésre kell haladni.

A rendszerességhez tartozik az is, hogy az időt helyesen tudjuk beosztani és felhasználni. Az angol példabeszéd azt mondja, hogy „az idő pénz.” Egy bölcsész meg ennéb többször ment és azt mondta: „az idő több mint pénz, az idő — élet. Az időt okosan felhasználni tehát a legnagyobb életbölcsesség. De kétszerezem becses az idő fiatal korunkban. Kétszerez becses azért, mert ifjúkorunkban tehetségünk legfogyakonyabbak. A mit a gyermek vagy ifjú jászva megtanul, azt az idősebb férfi gyakran erejének teljes megfeszítésével is alig képes elsajátítani. — Ezért mondja a közmondás: „A mit Janoska meg nem tanult, azt János sohasem fogja tudni.” Ifjúkorunknak tehát minden percét a lehető legjobban kell felhasználnunk.

Az idő helyes beosztása és felhasználása

lésa egyike a gyakorlati élet legkevesebb feladatainak. Erről a tárgyról egész köteleket lehetne írni, de e helyen meg kell elégednünk néhány rövid megjegyzéssel.

A dolgozó ember nagyon hasonlít a vasuti mosdonyhoz. Mielőtt a mosdony elindul, jókora idő kell az előkészülethez: rendbe kell mindent hozni, fitteni kell a gépet stb., azonkívül, ha a vonat elindul eleinte lassan megy és csak később — mozgás közben — jön igazi lendületbe, mikor aztán ugyszóval repülve siklik végig a síneken. Ilyenformán van az ember is mindenféle munkájánál. Neki kell készülni a munkának, és eleinte lassan, óvatosan indul a munka; de ha az ember melegsik, könnyen és gyorsan megy.

Ha ezt tudjuk, kézzefogható lesz előttünk az is, hogyan kelljen a munkánál eljárunk, hogy az időt kelljen felhasználnunk. Óvakodunk kell mindenféle hibába való megsejtáskötől, holmi pipárgyujtogatásoktól, babráslástól, ácsorgástól, szórakoztató ötlektől stb. Az ilyen félbeszakítások, a mellett, hogy sok időt rabolnak, még azért is igen károsak, mivel a munkás sohasem melegendhet neki igazán a munkának. Egész munkája csak egy impulzus, mely s ha jön a pihenés ideje, azon veszi észre, hogy alig végzett valamit. Ennek óvása nem is lehet igazi kedve ahhoz, a mit csinál. Szóval egész munkája csak időlopás.

Hasonló oknál fogva az is nagyon káros, ha valaki minden lépten nyomon más-más munkába kap. Egyszer egy kicsit fűrészel, aztán gyalog, aztán véa, aztán enyv után néz, aztán ragaszt, aztán megint fűrészel stb. Ilyen eljárás mellett felényit sem lehet végezni, mintha a munka kelljen meg van osztva, és helyesen be van rendezve; ha e szerint folyton megsejtás nélkül melo.

Miután azonban az ember nem gőj mely ha egyszer megindítja, addig megy mag meg nem álljuk, hanem az ember előbb utóbb mégis kifárad; magától értetik, hogy bizonyos időközönként pihenőt kell tartanunk. A pihenés minden emberre szükséges

Milánai emlegetek, a mit a mai világban nem méltóztatnak helyezni.

Ha így, hogy akkor nem egy volt, mert akkor azt mondta a fejedelem: Édes hívem. A te búságodért és szolgálatodért nekem adom Pest vármegyét, ha éppen nem annak hívták is akkor.

Ugyan mit említesz, most az ország, ha azt mondáná a fejedelem: Kedves hívem Nagy György. Eddigi hűségesszolgálataidért nekem adom a pannoniai uradalmat. Azokat pedig, kik szavaikat merték emelni ellenem, fogjátok meg és vesétek börtönökbe.

Igy tettek pedig akkor. Mit ma? Ma eladják a nem szükséges földet, és árát országos, úgy nemzeti közöcsélekre fordítják. Ez a licitáció. A Lehel csatakrítje, mely diadalra tüzel, s a végrehajtó dobjá. A Lehel csatakrítje igen is diadalra tüzel, hanem azért Angburgtól nem jött harca csak 9 magyar, Lehel maga is oda veszett. — Ez is történelem. Akkor igen is nem volt végrehajtó dobjá, mert a nemes hódító nem fizetett adót, de ha a meghódított jobbágy, az „ó nép” nem fizetett, hát akkor a háttán doboltak, vagy dobra hűzták a börtörtérmezben.

Ez sem frázis. Ez is történelem! Végre „Vérbulcsu mint az ország bírása, és Pauler Tivadár.” Vérbulcsu nem ismerték, Paulert ismerjük. Hogy Vérbulcsu milyen jogtudor volt, nem tudjuk; hogy Pauler, milyen jogtudós, azt tudjuk: és ha most már választanom kellene, a nélkül pedig, hogy az óok szent emlékéért méltó emlékmű, mindenesetre inkább választanám birkánál Pauler Tivadart, mint Vérbulcsut. És talán a nemzet nagy többsége így lenne vele.

Az a szédülés tehát, mely az ezer éves történelmi alakok nimbuszát, a mai történelem alakjainak lekisebbitésére akarja feshasználni, nagyon tul megy a határon és nagyon a tömeg szja íze szerint való lehet, de nagyon alacsony féken álló korteskedés. — Hátha mi még Hely Ignácot, Verhovay Gyulát, Sembery Istvánt, sat. állítanánk Arpád és Tubunt mellé? Az lenne még csak a furcsa.

Hát hagyjuk mi meg az és történelem kegyelt nagy alakjait azoknak az időnek; és ne ássuk fel sírjaikból, hogy a mai világ korteszégeit használjuk, mert hiszen azokhoz a szabadelvű pártnak éppen annyi joga van mint a szélsőságnak, és bizonyos nem fognának megengedni hogy csakis saját csaljakra összpályják. Hát hajtsuk emlékeik előtt térdet, emeljünk az ezer éves történelemnek a nemzet méltóságához méltó szobrot, ámdé ezen a révem meg a mai nemzedéknek

és annál szükségesebb, minél erősebben dolgozunk. De nem épen szükség, hogy a jeleni időt hasonaltalun elvesszessük, vagy épen kártyukon údon eljazzassuk. A ki teszi munkát véges, annak szellemi tehetőségei az alatt nem fáradsnak ki, s viszont a ki szellemi munkát véges, annak testi képességei munkája közben pihennek. A legjobb pihenés tehát abban áll, ha üdüléssel azon képességeket foglalkoztatjuk, melyek rendszer munkák közben pihennek. Ha egész nap kézzel dolgozunk, szabad időnkben szellemi munkát kell elvéggeznünk. Ez nemcsak hogy ki nem fáradsz, hanem ellenkezőleg felelő. Ha azonos könyvek olvasása, különösen olyanok, melyek iparunk elméleti titkaiba avatnak be bennünket, vagy a melyekből a polgári és társadalmi életben szükséges ismereteket meríthetjük, továbbá a rajolás és általában az ismételt nemzeti művészet stb. mind oly foglalkozások, melyek a pihenés óráit nemcsak betöltik, hanem meg is édesítik. Ezenkívül tapasztalati tény, hogy szellemi képességeink kifejtése a kézi munkára is képesebbet tesz bennünket. Ennek oka igen egyszerű. Minden szellemi foglalkozás az agyvelő munkájával jár: és valamint a testi munka isminkat fejleszti, úgy a szellemi munka agyvelőnket és a vele kapcsolatos idegrendszert fejleszti. Az ember egész teste lelet pedig az idegrendszer és annak körülete, az agyvelő uralkodik. Minél fejlettebb az agyvelő, minél hatalmasabb az idegrendszer, annál élénkibb és mozgékonyabb a test, annál kevésbé van kitéve a károsításnak.

A szellemi munka tehát állandólag hat még a testre is. Hogy ez mily magabiztosan jöjjön létre, az kiderül abból, hogy mintha emberek élnek és működnek, mindenképpen arra törekednek, hogy találjanak munkát, melynek által a testi működés, és az által a testi képességeik is élénkítők. Ennek az egyszerűnek természetnek az oka: például az ember talál, lát, és, dobog stb. Mindezek bizonyos körülmények által okozott idegmozgásokkal hozhatók létre, és a fejlett agyvelő a hatalmas idegrendszerrel már-már ösztönös élményeket okozhat például. Az ember csak ideg őrüg hatékony, s a hatékony idegrendszer az az, amely nagyobb viszonylatban működik.

nek, — ha csak nem szűbbül, — sárba taposnák az akarjuk. Mert lebet idő, amikor a Lehel kúrtjének hárságát teletelnek viszhangonni fogják és oly magára csop fel a magyar nemzet harmadik részének lángra, a milyen nagy nem volt még soha, mert: „Magyarország nem volt — hanem lesz!”

A népek foglalkozásnemének megoszlása.

Figyelmet érdemel a jelenség, hogy egyes megyék, kivált országok területén miként oszlik meg a foglalkozásnemek különfélése egyen vidékek szerint. Először pillanatra hajlandó az ember azt hinni, hogy a lakosság természeti hajlamából ered az, miként egy vidék lakosainak földművelésel, a másik kézműiparral, harmadik vadászattal, halászat, majd bányászattal foglalkodik kiválóan és körükben csak kivételesen mutatkozik a foglalkozásnak más nemű is. Ezt pedig sem az emberek külön hajlama, vagy előszeretete valamely foglalkozás iránt, sem a véletlen nem szűli, hanem a talajviszonyok kényszerű követelményeként alakul a munkánem megoszlása a szerint, amint a talaj, vagy helyi viszonyok egyik, vagy másik kenyérkereseti forrást nyújtják az azon területen lakóknak.

Sik rónák a földművelésre önkénytelenül kínálkoznak, tehát a rónáság lakói földet művelnek, míg hegyes, erdős vidékeken a vadászattal, állattenyésztéssel, füzület, falpar nyer kifejlődés; folyók partjain lakók között a halászat, hajózással és ezzel összekötött kereskedés önkénytelenül kínálkozik keresetforrással, míg az érces v. sóbányák lakói között a bányai par nyer kifejlődés.

Az ipar és kereskedelem aztán magából az őstermelésből szükségképpen kifejlődik, mert mit csinálna a földműves, a bányász természetnyelével, ha nem jönne segítségére az ipar, mely feldolgozza a természetnyelvet a fogyasztók szükségletéhez képest, és mit lenne az iparos, ha kézművének, gyártmányának forgalombahozatalával nem gondoskodnák a kereskedők, ha segítségül nem jönne a tőke?

E három tényezőnek össze kell működnie és tényleg össze is működik, mert hiszen egymásra vannak utalva, egyik a másik feltételezi és nem nélkülözheti. Az ipar a szerint fejlődik valamely vidéken, minő nyeresztményt a fogyasztók kínálkozik a legtöbb anyag.

Buza termelő vidékeken a malomipar, répat termelő vidékeken a cukorgyárak és így tovább honosodnak meg és természetesen azon iparág körében száznak százekek nyújtanak foglalkozást!

A kereskedelem az aztán mindenütt megtalálja a maga működési körét, ahol termelés vagy ipar, bár mely minőségben, a körül lévő fogyasztók szükségleteinek fedezésén felül képes előállítani árukat!

De hogy a könnyen hozzáférhetőség a kereskedelem kifejlődésére a legkedvezőbb körülmény, az önkénytelenül értendő.

Onnét van, hogy oltós és jó közlekedési utak egyes termelő vidékeknek áldásává válnak, mivel a forgalom gyors és könnyű volta a keresletet teszi nagyobb, a nagyobb kereslet pedig a termelőket sarkallja kettőzött szolgáltatásra, hogy minél nagyobb mennyiséget bocsáthassanak világgá természetnyelvének, iparcikkeiknek!

Sokat vitakoztak a fölött, a foglalkozási-módoznak melyike bír a legnagyobb jelentőséggel, illetőleg az első-ső jog melyiket illet meg.

Nemelyek a földművelést tartják a legjelentékenyebb foglalkozásnak, mások az ipart.

E kérdést érdemlegesen igen nehéz volna eldönteni! Mert mit tenné az ember természetnyelvével az ipar nélkül, mely átláthatatlan, földolgozza az őstermelés mindenikét, annak értékét, keresettségét nem emelné és ha az értékesített cikkeit a kereskedelem a világ piacán nem értékesítené!

lett alkalmassá tette a nyeresztményt bizonyos célra, annál drágábban váltakozt az vissza!

Innét van az a törekvés, hogy hazánkban az őstermeléssel az ipar és kereskedelem összehangolásra hozassék, hogy a természetnyelvi lehetőleg részben az előállítási helynek legyen használhatóvá tette, mert akkor az egész haszon az országban marad és nem kell idegen piacra vizszavennünk drága pénzben azt, mit oltósan voltunk kénytelenek elvesztetni!

Termelő ország hasznok. Elő is állít mindent, a mi a közélet szükségleteinek fedezésére csak megkívántatik ósanyagban, de nem mindent állít elő úgy, hogy mint iparcikk feladatának megjelöljen.

De hála az egyesek buzgalomának, hála a kormány igyekezetének, időest kapott az iparügy a helyes irány és fejlődés felé, most már nagy részben fölünk van függővé tette a kivétel, hogy bent az országban protejles ipart létesítsünk, mire névbe az ipartörvények módosulása égetően szükségesnek látszik, mert a különböző állami iparszolgálatok is csak azon esetben felelhetnek meg a hozzájuk fűzött reménynek, ha az ottan képzett egyének az életbe lépve iparkodásuk eredményét meg egyrészt a fogyasztó közönség pártfogása által támogatja, más részről a kormány a visszaélések és elnyomások ellen hathatósan védelmezi!

És e tényezőknek életbeléptetését a aztán megerősödését eléggé hangosan beszélő szükségességé tette a tízevi föltétlen iparszabadság élete alatt szerzett tapasztalat, mely az mutatja, hogy a szakszerűleg képzett iparosok száma megfogyott és azok végző elnyomással ellen állami iparszolgálatok fölléptése vált szükségessé, az ipartörvény revíziója és a kor kívánalma szerinti módosítása is immár előadhatatlanná lón!

Reméljük, hogy a megindult mozgalmak hazánkban a különböző foglalkozási nemek szélesebb csoportosítására és országra névbe hasznosító tételére a legelőzelebbi jóvát a kívánt megoldást adandja!

A balaton-zalai vasut.

Mióta a zala megyei Balatonvidék a déli vaspálya vonalától elesett, naponként súlyosabban érzi ennek hátrányait. Azóta jobb közlekedési eszközök hiányában, a kereskedői forgalom alig mutat időkint nagyobb élénkséget és kisebb piaccal megszűnővén, árucikkei csak a legnyomottabb áron értékesíthetők. Pedig ha egészen el nem alszunk és megvannak bennünk csak egy parányi része is azon életrőlélőnek, melynek a külföldi tavas országgrészek előrehaladásukat és jólétük köszönhetik: akkor a balatonparti, különösen pedig a zala megyei balaton-vidéki városok gyorsabb fejlődés útján felvirágozhatnak.

I. Nem a balatoni hajózást akarom én itt érteni. Amár ha a Kisfaludy-gőzös, a termények, áruk, lovak, kocsik stb. szállítása végett, rakodó deregyekkel és komppal ellátatnak és egész hosszban napokint végig járná a szép magyar tengert, a benyuló földnyelveket és kiszállótak pedig egyelőre a haszonban részesülő parti közlegyek eszközök: már csak az egymaga sokat tenné a Balatonvölgyi keleti hasznosítására. Hátha még csatornák és zsilipek útján a Dunával és Drávával is összeköthetnének a gőzhajózást! De erről majd máskor szólnunk.

Hanem akarom érteni a balaton-zalai vasutat, mely a nyugati vaspálya veszprémi állomásától kiindulva a balatonfűredi, akali, kövágó-őrsi, galácsi, tapolczi, edercsi, keszthelyi és zalavári állomásokon keresztülmenvén, Komárom városánál egyesülve a déli vaspálya vonalával.

Hogy Magyarország ezen egyik legszelidebb és legkellemebb vidéke elhanyagolt állapotából és a forgalmi élszigettség szűkített korlátai között kiemeltesék, s az élénkibb és szabadabb közlekedésnek visszadásassék, nemcsak a vidék földrajzi fekvése, anyagi és szellemi jóléte, de kormányi és országos érdek is parancsolja. Ilyen érdek: a lakosságunk 18 ezer boldon termő 5-6 százezer akóra tehető börtérmeze, Fűred és Héviz, e két híres hideg és meleg fürdőknek hozzáférhetőbbé tetele; környékben való felhasználása a dúsárgag kőbányáknak, melyeknek különféle termékeit faragás-, építkezés, utcai kövezés, lépcsők, ajtószárak és malomkövek s más hasonló célokra lehetne alkalmazni; a kimeríthetlen murrátelep, melyekkel a legtávolabb eső tájakon is oltós és mállár utak közművelésnek; va-

lamint a hegyekben több helyütt (Édericsen, Dörtyögés) mutatkozó kőszelvények, melyek minden keresés nélkül önként hirdetik magukat a vízmosások által, nagy előnyére a vállalkozó szövetkezeteknek, mely saját egyéni nyereségén fölül e vidéket a végképp élszigettségétől is megmentené, ha a világgforgalmi vasut halozatába beegészíteték.

És ha csak után azt kérdezzük, kit illet mindezen érdek előmozdítása, érvényesítése: a felelet alig lehet más, mint az, hogy elősorban Veszprém- és Zala megye balatonparti birtokosait, másodsorban pedig az érintett megyék beljebb lakó földtulajdonosait. Mert ha ezek nem szeretik magukat annyira, hogy az eszmét megvalósítsák, mily okból szeretnék őket mások. Pedig valóban csak egy kis önszeretet kell hozzá és a gondolat testet öltött. S ezen parti vasut oly fordulatot idézne elő e gyönyörű völgy jelenlegi szunyagzó, mintegy álomban szevederő állapotján; annyira nevelné az egész vidék életérét, éleveségét s oly hosszú láncolatát vonná maga után a legzsebb és egyelőre ki sem számítható fejlődésnek és haladásnak, hogy a veszprémi, különösen pedig a balaton-zalai földbirtokosok és lakosok mintegy varázslat által kiemelkedvén a mostani sanyarú körülményekből, oly helyzetbe jöhettek, milyen például a szép májusi tavasz a kellemetlen, ködös decemberi téli estékhez képest.

Nehéz lenne ugyan kimerítően megfólni, mi mindent volna maga után ezen balaton-zalai vasut; mert az ilyen közlekedési eszközök, mint a tapasztalás bizonyítja, sokszor csodákat művelnek és szerföltött tágitják az emberi életnek a haszou és kellem, mint különösen társadalmi diszkórét is. Egészen új társadalmi viszonyokat, egészen új nemzedéket szülnék, megáldva haladási vágyggyal s élénkibb hazafias tetteróval.

Az új vasut legelőször is közönszerésre és a legjobban értékesíthető kőbányatelepek kiaknázására fogja serkenteni. Mert ha lesz fogyasztó, lesz felaláló is. Most, mint a jelenségek már is mutatják, kimeríthetlen közönszeregeken, illetve a mostani civilizált becséle szerint, a lehető legnagyobb kies fölött, nyugszik, álmódoszik Veszprém- és Zala megyében nem egy szegény ember. Értékét alig ismeri még mostan; mert eddigéle sem maga, sem más nem használta. A vasut csakhamar meghozná a bányászokat is, és az ilyen földek egy emelkednek az árban, mint az oly telek, melyek két, vagy három emeletes ház épül. — Mi ösztönöl szolgálatra, hogy földünk mélyébe, gyomrába minél mélyebben behatójunk.

Az új vasut továbbá szorosabb és könnyebb összeköttetésbe hozná Veszprém-Zala- és Somogy megyék saját szerű terményeit, gazdaságait az ország azon részeivel, hol ilyesnek nem léteznek, pedig szükségeltetnek; megközelíthetőbbé tenné inkább megkedveltetné gyönyörű magyar tengerünket Budapesttel, ennek orvosai-val, köz- és magán tisztviselőivel, tőképézeivel, az ország északi, déli és nyugati vidékeivel és arra öntöz betné ezek lakosait, hogy ott nyaralókat építtessenek és a külföldi helyett itt keressenek edző pihenést, szórakozást és biztos fölülést. Munkafáradt ember, ha megpillantja a Balaton viztörét, már életkedvet, új életerőt érez ereiben östörgezeni. A tenger igaz, nagyobbzerű látvány, de komolysága miatt sok tekintetben mögötte áll az ilyen kis tó kellemének, sőt ennek szelid, de kivált mivel partja, nyári lakhelyül, még felül is mulja mindazt, mit a zordan tenger közelébe ajánlhat.

II. De volna-e miudéből haszna a részvényeseknek és az e tájon lakó birtokosoknak? Hogy a balatonpartik és a környékbeliek általa igen sokat nyernének, az előttem kétségkívül. Mert ezek nemcsak azon tiszta nyereségben, illetve osztalékban részesülnek, melyet a gőzös a részvényeseknek keres, hanem ezen fölül még azon roppant nagy haszonban is, mely a közlekedő telek, házak és földeknek előre ki nem számítható azonban teljesen biztosnak mondható értékemelésében mutatkozik, elanyira, hogy a környékbeli lakosság ezen vasut kiépítése által még akkor is sokat nyerne, ha részvénye mitsem gyümölcsözne, sőt veszteséggel járna; — még akkor is eléggé kárpótolna lenne azon előnyök által, melyek a Balatonvidék életrebreztése által előbb-utóbb, de elmaradhatlanul bekövetkeznének. Avagy föltéve, de meg nem engedve, hogy a részvény egyelőre semmit, vagy alig jövedelme valamit: még az esetben is panaszokdhatók-e veszteségről az, kinek az ingat-

lana például közelebb eső fekvésénél fogva 1000, 5000 vagy 10,000 frt-al emelkedik becserékben: bocsáthat-e káról az, kinek a vidék egyik részén gazdaság, ipar vagy kereskedelmi telepe van, mely folyton öszezétkételetében áll egy másik részén, hova különben vasut hiányában csak nagy idő-, erő- és pénzaldozattal juthatna el. A távolagsá megrovíditése, bármily módon történjék is az, néha egész tájképek föleg pedig az élszigetelt városok és községeknek rögtön megkétezerrel, sőt még ennél is magasabbra emeli becsét. Ezt bizonyítja legalább a vasutak története és a tapasztalás.

Mivel tehát ezen vasuti vállalat létesítése első sorban a veszprém-zalai birtokosoknak áll különös érdekében, mert ők ki sem mondható élsyőkben résztlenének általa, nekik kell az ügy élére állani. Ha ők megmozdulnak, bizonyosan nem fog késmi, ott fog teremni a vállalkozás is, ki ámbár az érintett vidéken semmit sem bír s tán nem is magyar, kinek szíve hevesebben dobogna hazánk előmenetelén, de azért nyögött felkiáltással és az anyagi haszon reményével fogja kezébe venni a kivételt. Mert a szakértők meggyőződése: hogy a balaton-zalai vasut, mint vállalat is, megteremné rögtön hasznos gyümölcsöt. Ugy okoskodnak, hogy az a sok százezer mázsa gyarmatára a tengerpartról; azután a só, készen, a különféle termékekkel ezen a vasuton szállítatának a dunántúli kerület megyéibe és városiba. És ugyan számítások, hogy a balatonvidéki híres jó borok erefelé venniék utjokat Horvát- és Stájerországba, Varasdi-, Marburg-, Pettan-, Laibach-, Budapestre és tovább. Nem is említe azon sok utast, kik erre járnak és Balaton-Fűredén már most is oly szép számmal megfordulnak évenkint és eltekintve azon élénkségtől és új, meg új keresetforrástól, melyek több kevesebb idő leforgása után e vállalatból származnának és a melyek a legvérmesebb várakozást is messze maguk mögött hagynák.

A vasut, ha megvan, mindenütt és mindig megteremti magának a kellő forgalmat, mert a közlekedést könnyűvé s kellemessé teszi. Ez a forgalom személy és árucikkállásokban a Balaton-völgyben még most alig észlehetőleg növekvő mérvben létezik elő. Mert hiszen egyik nemzetgazdánk szerint csak a kő, fa, meg a rab illi egy helyütt; míg a lelkes és szabad ember, kivált ha könnyen teheti szerét, majd közelben, majd távolban, de mindig mozogva, s csak ritkán nyugodva gyakorolja erejét.

S aztán vajon adhatna-e ki balatonvölgyi birtokos néhány száz frtot valami kellemesebbre és hasznosabbra, mint épen ezen vasuti részvényekre? Bizony alig! A tihányi, szági és keszthelyi uradalmak és ezekhez képest a többi földbirtokosok nem gyarapodnának-e már csak egy év alatt is törzsértékükben sokkal többet, mint a mennyit tulajdonosaik részvényeikbe fektetnének.

Erősen hiszem, hogy azon fekete színű jöslat és keserű siránkozás dacára, melyből most oly erősen viszhangzik a levegő: olyan megféle átalakulásra menének át ezen uradalmak és fekvéségek, mintha egy mesélőgömb és szelidebb világrészbe lettek volna átvárászolva.

A szándékolt vasut kiépítésére, szerencsés talajviszonyainál fogva, mivel hegyi akadályok és magaslattal alig kellene itt ott megküzdödni, a már megtörtént kizámítás szerint elegendő lenne mértékűtlenként 80000, beleértve a tra-ceirozást, kisajátítást, a fel- és alépít-ményeket, a hidak és kisebb csatornák rendezését, pályafelszerelést, a mozdony és szállítószereket, egyezsval a teljes fundus instructust. Arról is van tudomás, hogy a szükséges tőkésösszegeből 500,000 forintot részvények útján azonnal lehetne értékesíteni és hogy a környékbeli községek az egész vonalon nagy készséggel járulnának hozzá, úgy a szekeres, mint a kézi ingyen-munkával, sőt kő- és murva-telepeiket is önként és ingyen felajánlják.

Fogjunk azért kezét Balaton-Veszprém- és Zala megyei birtokosok. Ne számoljunk azon néhány száz frtot, s melybe egy egy részvény kerül. Hiszen ennél Fűredén csak egy nyári évad alatt is több pénzt költenek el igen sokan köztünk haszonnélani mulatságokra. Csak egy kis önmegtartóztatás, csak egy kis áldozat a hazafiaság nevében és a vállalat sikerülési fog. Hatékonyan fog ennek előmozdításához járulni, erkölcsi támogatásával, nemcsak Veszprém és Zala megye közönsége, hanem a kormány is, mert az ügy fejlődése és sikere országos érdek.

Sokat megalapítottunk egyen másod-
lag is a lételemmel. De azért semmi
sem vesztve meg. Hazánk nagy prófé-
tája Sándor úr mondja: hogy a magyar-
ok az elcsúsztatott helyrehozásában
rendkívül, csaknem a csodával határos
teszt és szellemi ereje van.

Dr. Herczeg Mihály.

Levelezés.

Kövekkália, jan. hav.

A kövekkáliai „kőművelői egyeslet”
előző h. 8-án tartotta meg rendező évi köz-
gyűlését.

Vörösmarty Isidor egyeslet elnök emel-
kedett hangulattal elnöki beszámoló beszédet
tartott. Azután a pénztári számadás vizsgá-
lattal foglalkozott, melyből kiderült, hogy az egyeslet múlt
évi bevételje 172 ft 40 krt, kiadási pedig
140 ftot tesz ki, így tehát a pénztári ma-
radvány az évre 32 ft 40 krt.

Ezután az egyeslet hivatalnokai választás-
tálat meg a folyó évre.

És pedig: elnöknek: a volt elnök
Vörösmarty Isidor; alelnöknek Csomes Elek;
titkárnak: Pálffy Dienes; pénztárnoknak:
Smiedt József. A könyvtárnoknak választása
függőben hagyatott, addig is azonban meg
a választás megejtési fog, a könyvtár keze-
lésére Rédey István egyeslet tag keretelt föl.

A bíráló bizottság a következőleg ala-
kított meg: elnök Vörösmarty Isidor; bi-
zottsági tagok: Rédey István, Csakó Imre,
Pálffy Dienes, Márton Imre. A fölolvás-
tásnak munkák ezen bizottsághoz nyújtán-
dók be.

A választmány meg így alakított
meg: elnök: az egyeslet elnök; választmányi
tagok: Rédey István, Csomes Elek, Pálffy
Dienes, Smiedt Fülöp, Márton Imre és Smiedt
József.

A múlt évben tartott az egyeslet két is-
ben is fölválasztást. És pedig:

- I. Jun. 10-én. Tárgy:
a.) „A hasznos” Petőfőről. Szavaltá
Pálffy Dienes rendező tag.
b.) „Erdőben.” Eredeti raja. Fölválasztá:
Vörösmarty Isidor elnök.
c.) „A veszni tért.” Eredeti népszámít.
Fölválasztá Rédey István rendező tag.
II. Nov. 10-én. Tárgy:
a.) „Ráhel siralma.” Aranytól. Szav-
altá: Vörösmarty Isidor elnök.
b.) „Földművelés és házi ipar.” Fölvá-
lasztá: Csáigány Károly rendező, Kövágó-
Éderől.c.) „A reményről.” Fölválasztá: Csáigány
Károly rendező.d.) „Költemények.” Fölválasztá: Rédey
István rendező tag.

Mulatságot rendezett az egyeslet három
isben.

I. Febr. 10-én. Hasonló sikerült bál a
vidéken addig nem tartott.

II. Jul. 1-én. A kövekkáliai ugynevezett
„Felső” erdőben, ezen a páratlan szép-
ségi helyen tavaszi mulatság tartott.

III. Nov. 10-én. Az ekkor tartott
fölválasztás végül igen sikerült és fesztelen,
kedélyes mulatság volt.

Mind a fölolvásokon, mind pedig a
táncgyűléseken képviselve voltak a város
és vidékek legintelligensbb elemei.

Az egyeslet helyiségét a múlt évben se-
keasztal és könyvtárral rendezte be.

A múlt évben az egyeslet a következő
lapokat járatta: „Budapesti Szemle,” „Posti
Hírlap,” „Bolond Istók” és a „Zala.” A folyó
évre járnak a „Kosoru,” „Posti Hírlap,”
„Magyarország és a Nagyvilág,” „Bolond
Istók,” „Zala” és „Keszthely.”

És az egyeslet rövid, alig egy éves mű-
ködésével valóban sűrű nyomokat hagyott
hátra a községben nyilvánulásában; működési
körébe vonni a kifejtésére juttatni igye-
kezett a vidék szellemi erőt is; ezenkívül
szoklatlan életszeletet kellett Kövekkália és
vidékének közeletében.

Az az irány, melyet az egyeslet követ;
az az údvás hatás, melyet a körvétel
helyes képződésére városunkban és vidékén
gyakorol; az irodalmi színvonalon álló föl-
olvások, melyek a közművelődés terjeszté-
sére mind jótékony befolyással vannak; kell,
hogy elismerést érdemeljenek. A legközinté-
ben üdvösüljön is azért az egyeslet.

Kövekkália, 1883. jan. 10-én.

Csákvölgyi.

Grossmann alapítvány.

Főtisztelendő Pap János ke-
gyesrendű főgymn. igazgató urnak
lapunk mult számában közölt fel-
szólalását lapunk lendvai barátai
magáévá téve az eredetileg terve
vett emlékkő helyett az igazgató ur
felszólalása értelmében alapítvány
fog léteztetni, melyre ezennel meg-
nyitjuk a gyűjtést, kérve a boldogul-
nak barátait, hogy a szép czél érde-
kében adakozni sziveskedjenek.

Eddigi gyűjtésünk:	
X. Lendván	20 ft.
Szerkesztőség	5 ft.
Ebenspanger Leo ur	20 ft.
Gutmann László ur	20 ft.
Összesen	65 ft.

További adakozásokat készsé-
vel veszünk és nyugtázzunk.

A „Zala” szerkesztőség.

Közlönyök.

A nagy-kaminnal kedvese/5-
egyeslet 1883. évi január 27-én Nagy-Ka-
nasán, az „Arany Szarvas” vendéglő dísz-
teremében sárkúrti táncszalonon rendezte,
melynek rendezője: Vidor Samuét r. bi-
zottsági elnök. Biau Nándorné, Fosselhoff
József, Györfy János, Örmény Antal
Rosenfeld Adolf, Schreyer Lajos, Som-
siók Lőrincz, Vágner Károly, Weiser Jó-
sef, Wittinger Antal, Aray István,
Baranyai Béla, Bona Endre, Fülöp Ká-
mér, Gutmann László, Hauser János ifj., Hor-
váth György, Köhler Gyula, Losonc Hyer-
nim, Iohán. Merkly Antal, Olip Ernő, Pa-
taky Endre, Rácz Kálmán, Székely Tivadár,
Stakera János, hadn., Uriny Pál, Ver-
bászy Henrik, Sthadu, Viszlendy Imre,
Belépti vagy karaszfogó: 1 ft. — Jegyek
előre válthatók Belus József és Práger Béla
gyógyászok urnakál és este a pénztárnál.
A tiszta jövedelm a későbbiek egy részét
alapítvány gyarapítására fordították. Felül-
szólások későbbiek fogadtatnak és hírlap-
nyugtáztatnak. Kezdete 8 órakor.

Gyászúri. Lapunk sárkúrti ves-
tése a hirt, hogy Dr. Pressaburger
Jakab hosszú szenvedés után elhunyt. Béke
poraira. Az elhunyt családja fogadja részvé-
tünk bszinte kifejtését.

Több vármegye fiatalága 1883.
évi jan. hó 30-án Nagy-Kanisán a Szarvas
vendéglő nagyszobájában Zártkörű r. tá-
n c s a b á l t rendezte, melynek részvevői:
Augusz Zaiga, Bánó Imre, Baranyai
Béla, Boseredy Lajos, Boda Jenő, Botka Fe-
rencs, Chernel Antal, Chernel György, Csé-
nek Miklós, Farkas Imre, Fitos Márton, Gó-
sics Kálmán, Hertelendy Féri, Jozsaneky
Imre, Kemény Andor, Merkly Antal, Nus-
kovics Sándor, Oltay Guidó, Oltay Miklós,
Dr. Pajsa Mihály, Dr. Pecsek Gyula, Pet-
rich Lajos, Radó Zoltán, Sarlay Ferencs,
Sarlay Gyula, Soós Pongrács, Salics Dez-
sö, Tallian Andor, ifj. Thassy Lajos, Viszlendy
József, Viszlendy Sándor, Dr. Zarka
Miklós, Botka Jenő.

A kaminnal hölgyek is részvevő-
társaságba álltak, hogy jövőkomban
vagyis január 20-án a „Szarvas” nagyszobá-
ban pikniket rendezzenek. Ohajjuk,
hogy ezen vizálorra, mely az ideai farsang
legkedélyesebb és fesztelenebb mulatságul
igérkésik, a mely hivata leend egy alkalom-
mal a merő félreértésből felbört bizonyos
socialis csoport kiközösödni, szimpte szívvel
minden hátsó gondolat nélkül minél nagyobb
eszmában jelenjenek meg a számításba vett uri
közönség.

Mint a Budapestben járt kül-
döttség értesült, az üresedésben levő bíró ál-
lomára a kinevezés legközelebb megörtenik,
az elnöki azonban meg hosszabb ideig
szándékolatuk üresedésben hagyatni. Pedig
mindkét állomásnak betöltése egyaránt ége-
tően sürgős. Már 2 éve nincs a törvényes-
nek választás elnöke, hanem teendővel egyik
legjobb bírói erő van igénybe vére; ki dol-
gosak aután ezen bíró helyett? Az igazsá-
gügyminiszter ur sziveskedjék megfontolni
ezen körülményt.

Ismét egy kis felelet
a „Z. K.” t. szerkesztőségének. Bo-
csánatot kértünk t. olvasóinktól, hogy
ismét személyes ügygyel — a ma-
gunk személyes ügygyel — kell fog-
lalkoznunk. De kényyszerítve vagyunk
rá. Olvasóink bizonyára emlékeznek
arra, hogy a Z. K. a múlt év vége
felé megjelent egyik számában né-
mely cikkjeinkre való hivatkozással,
azt állította fölölünk, hogy mi azon
vezérszavakat könyomatulapokból
szedeggettük. Alulírott szerkesztőség
tűstent azon cikknek írójához fordult
felvilágosításért, s az író nem is ké-
szett a Z. K. ezen állításait leválbe-
lileg megczáfolni. A levelet közöltük
a Z. K. szerkesztőségével közlemé-
nyének helyreigazítása czéljából, azt
hívén, hogy ez a legtisztességesebb
mód valamely hibának helyrehozá-
sára néve. Azonban csalódtunk!
mert a Z. K. ez évi 3-ik számában
hozzánk intézett szerkesztői üzenet-
ben most meg odatereli a dolgot,
hogy ő nem csupán azon T. jegyü
vezérszavakról gondolt, hanem a
„Kéziratok” gyűjteményében meg-
jelent egyéb közleményekre. Hát ké-
rem így sincs igaz a Z. K. nek és
mi most a „Kéziratok” szerkesztő-
ségétől szerzünk bizonyítványt, hogy
azon gyűjteménynek mi nem is va-
gyunk előfizetői és így nincs is jo-
gunk azon cikkgyűjteményből vala-
mit felhasználni. A többit aután
a közönség ítéletére bizzuk.

A szerkesztőség.

Nyilvános közönet. A nagyka-
nasai késednevelő egyeslet sárkúrti ren-
dező bizottsághoz folytatódva újabb a kö-
vetkező felhívásokat, illetleg adakozások
folytat be: Bajai l. kath. főgymn. 1 ft.,
Lajos missei r. kath. plebánia 1 ft., Ringer
József Bpest 1 ft 10 kr. Györmegye alsz-
pánja 1 ft., Nagy Károly Andrásbáda 1 ft.,
Gróf Zolnay Róbert Bpest 50 kr. Tenke
László Bpest 2 ft., Kelenen Kajtán Gy-
vád Bpest 30 kr., Előd vöröskereszt egy-
let 50 kr. Adrigán Dező Somlyó-Vásárhely
1 ft., Zalambáhyai postamester 50 kr. Báró
Eötvös József Gyergyó Bpest 1 ft., Baranyai
Péter Gygy. Bpest 1 ft., Fornasok Sándor
Bolognanyos 2 ft., Obál Mihály híd-
kúri postam. 1 ft., Rieder Anna Neó 1 ft.

Dr. Szeba János lakossági plebánus másod-
szobán 1 ft., Jozsevicz Károly Mobsok 50 kr.
Kamormayer Károly Bpest 1 ft., Zombor-
lyai vöröskereszt-egylet 2 ft., Báthor Gá-
spár Balinca 50 kr. Hontmegye alszpanja 50
kr. Soproni takarékt. egylet 50 kr., Porcsalmi
postamester 20 kr., Frank Dező Miklósz 1
ft., Győr soproni vasút áll. főnök 1 ft.,
Kompa Sándor főgymn. Bpest 1 ft., Kász-
káróly Gygy. Bpest 1 ft., Habony József
Bpest 2 ft., Hertelendy Béla Nkanisza 2 ft.,
Hónig Mór Bpest 3 ft., Tomcsányi Sándor
Marzali 2 ft., Felas-izskai plebánus 50 kr.,
Báthor Mihály szerkesztő Kassa 1 ft., Gr.
Khus-Héderváry főispán 2 ft., Fiechl Pál
Nkanisza 2 ft., Farkas János Úszög 50 kr.,
Kajós József uragy. képv. Bpest 2 ft.,
Balás Mihály szirmai postam. 50 kr. Somi
állomásfőnök 80 kr., Csongrádmagosi posta-
meester 50 kr., Popovics Zeigmond Karczag
50 kr., Goldner D. Tapolcsán 20 kr., Mosoni
vasuti áll. főnök 50 kr., Pap János főgymn.
Nkanisza 1 ft., Eln Sándor szabó Len-
gyeltől 1 ft., Hochreiter László Curgó 1 ft.,
Kasovkovicz Boldizsár Kaposvár 1 ft., Kont
László Nézőre 1 ft., Cseukey Géza Nyitra 2
ft., Bács Fiáth Pál Bpest 1 ft., Összesen 54
ft 30 kr., előbbivel 725 ft 12 kr., melyért
a bizottság nevében hálas köszönetet nyil-
vánított. Nagy-Kanisza, jan. 16-én 1883.
Somcsion Lőrincz, bizottsági elnök, pénz-
tárnok.

Dr. Neumann Ede az elmult
szombat tartotta meg próbazónoklatát a
helybéli isz. imaházban, magyar nyelven. A
szónoklat nyomtatásban jelenű meg, tart-
almi tekintetben nem ohajjuk most bírálást
adni, de jellemzően talán megemlíthetjük,
hogy a fiatal hitzőnek általános elváltában ré-
szesült. Szép szónoki tehetség elvtáshatlan,
előadását nemcs hév és bensőségteles pas-
hós jellemzik. Nyelve magyaros tiszta. A
hitközség meghívása folytán a legközelebbi
szombaton német prédikációt tart. A zsidó
rabbináriumnak, mely ily kiváló örököt
beszélhet a magyar zsidó hitközségeknek
rendelkezésére, csak színtén gratulálhatunk.
A község határozata elé nem kívánunk vágni,
de annyit kockáztatunk, hogy a magtá-
mutató fiatal hitzőnek mind tudományá-
nál, mind tehetségénél fogva a legnagyobb
reményekre jogosít kifejtendő lelkesi mű-
ködésére néve.

Krausz Gyula jóhírű táncme-
ster, ki városunkba érkezett és a tánczani-
tást elkezdette, ajánljuk figyelmébe a szülök-
nek a tánczokorvó fiatalágnak.

A fiatal gazdászok bálja Kesz-
thelyen. Az „Amazom” szálló terme a farsang-
on f. hó 13-án nyit meg először a „fiatal
gazdászok bálja” részére és pedig szobben,
fényesebben, mint a mult években. A bál-
anya Hertelendy József volt, ki fényes volt
a bálnak. A ugyeseket 26 pár tánczolta.
Ejfelután nem kis zavart okozott a bálban
levő közönségnek a Hajdu-utcában támadt
tűz eset, mely hamarosan eloltatván, helyre-
állt a nyugalom a bálteremben is s kezdetét
vette a füzértánc, melyet Jakabffy rendezett
nagy ügyességgel. A bálban jelen voltak a
a helybéli és vidék szép hölgyeinek szim-
jaja.

Adományozás. Keszthely város
nagyérdemű bírása, id. Reichl Venczel ur a
keszthelyi kórháznak három drb. 100—100
ft névértékű aranyrezt adományozott. Is-
ten éltesse a nemeslelkű adományozót!

A vörheny ismét kezd uralkodni
Keszthelyen; jan. 5-16 12-ig 9 gyermeknek
észleltett a vörheny, miert is a keszthelyi
közönséggyűji bizottság „járvány bizolt-
ság”-gá alakult.

A győri árvakárosultak javára
Keszthelyen gyűjtönek. A város 20 ftot, id.
Reischl V. vörö 10 ftot irt alá. A szép
példát sokan követik.

Házasság. Weltner Adolf földbir-
tokos f. hó 14-én házasságra lépett Keszthely-
ben Hoffmann Regina k. a. nyal.

Bál naptár. Keszthelyen a far-
sangan következő mulatságok lesznek: jan.
20-án a főgymn. táncsálly; — jan. 27-én
az iparos ifjak bálja; — febr. 1-én az ipar-
társulat bálja; — febr. 2-án a csónakáz-
óegylet bálja; — febr. 3-án az olvasó-egylet
társas-csállye.

Bécs a nőkben. A ki a Mi-
sissippitől keletre eső államok valamelyiké-
ben lakik, úgy mond a „Cincin. Commer-
cial”, alig képzelteti el, hogy az Egyesült
Államokban tartományok vannak, hol a nő-
nem igen gyarlón van képviselve. Pedig a
nyugat és északnyugat némely részében ez
a körülmény uralkodik. E bejon az új-angol
államok bizonyos mértékig annál inkább se-
gíthetnének, mert itt a női lakosság száma
igenis talnyomó. Nevezetesen Maine-ben a
statistikai adatok szerint három asszony esik
egy férfira, New-Shampshireben és Termont-
ban négy nő egy férfira, Massachusettsben
három nő, Rhode-Islandban két nő egy fr-
fira, Connecticutban három egy férfira. New-
Yorkban három nő két férfira s az atlanti
államokban ugyanez az arány áll.

Az alakulóban levő gentry-
kaszinó felől következő sorokat vetjük: A
társasok címűt meggyál az alkuló községi-
lés lez illetékes megállapítani. Czélja: A
magyar társadalm középosztályának oly
érdekű központot nyújtani, mely a társas
szórakozásokon felül közhassnu elméked-
és és eszmecserék előmozdítására szolgál-
jon és a közös értekek érvényesítésére, az
észleltetése értekek kifejtése. Ezenkívül felada-
túl tűzi ki a kör: hazafias, közművelődési
és szórakoztatói esztétik, viszonyaihoz mér-
ten úgy anyagilag, mint szellemileg és ér-
kölcösiileg támogatni és előmozdítani. Testületi
működése köréből azonban ki lesz zárva
minden politikai és felekezeti jellegű tevé-
kenység. — Ezek szerint ezen társasok
megállapítása egyik fennálló kör vagy ka-
szinó ellen indított mozgalomnak nem báty-
gandó.

A békés-egylet gyűjtyi ple-
bánus Kálmán Gygygy. Előző 6-án reggel 7—8
óra között az utváriban levő kálmán hofian
találattat. A hatóság és orvoserendőri vizá-
gálat megejtetve, a hallók külérőszak nyoma
legkevésbé sem észleltetve, azonban a
nyak, szm, és fülk szerkezet kék szim
arra enged következtetni, hogy valószínűleg
egyvaló alkalmas körkötésében beállott frö-
léi rohamban ugrott a kutha. Est létezik
igazolai azon körülmény is, hogy az elhunyt
már két hét óta földtáiban szótlan és büs-
komor volt, folyton arról panaszkodott, hogy
oly nagy mervű agy-vertóulában szenved,
hogy sokszor irai vagy gondolkodni is kép-
telen.

Hítka eset. Győrben egy bank
pénztárnoka a napokban nem jelent meg a
hivatalában egy reggel a nélkül, hogy igaz-
solt volna távolmaradását. Így volt az más-
nap is. Ekkor már fölérte a gyaru. A
pénztárnok nem jött el harmadnapra sem.
Állalános let a fölláborodás a szellemi föl-
jelenteni a hatóságnál miht sikkasztott, meg-
szokésével idokoltva a vádat, rendeljék el
elönce a vizáglatot! tagyont, a mi notán
van, vegyék szá alá és a többi. A vizágló
bírószá megjelent a szimn s a sikkasztó
pénztárnokot sikerült kinyomoznia. Othon
volt szegény a lakásán beszorulva az árviz
által a már akkor három nap óta nem etett
egy falatot sem. Néha az optizmussal el-
nök fel az emberek, de mint a példa mu-
tálja, rendkívül esetekben a pessimizmussal
is fel lehet állni.

Jókai pongyolában. Láng Lajos
ma válnék meg a szorokan vett hírlapíró
pályától, a Nemzet munkatársától s néhány
hírlapíró barátjától kedélyes lakomával bu-
csuzott el, melyet természetesen számos po-
hárköszöntő füzerezett. Jókai felköszöntötte
a távozó szerkesztőt, a távozó szerkesztő
Viasz Irut és új szerkesztőt, Viasz és Ha-
lás Jókait és Csernónyt, Hegedűs a név-
telen munkatársakat, Keszler igen szellem-
esen a jelenlevő kiltumkátársakat, Csernóny
Hegedűst, Bekácsot, Mikszáth Kálmán
Csernót. A lakoma legkedvesebb cukor-
kái természetesen a Jókai mondásai voltak.
Mikszáth panaszkodott hogy nehezen meg-
neki a mesecsinnak. „Csigát egyél öcsém
— mondá — én mindennap azt eszem, azok
sugárja a mesémet.” Elmondta egy jóízű
tréfáját is: „Bankettre hittak a napokban.
Sohogy se akaródzott elmenni. De mit mon-
djak? Szereplőre eszembe jut, hogy Huzár
leg most csinálja a szobromat, a mit tudvaló-
leg míg az agyá mintá kézzel vízzel szok-
tak losolni mindennap. Ez jó ötlet! Leültem
s megirtam, hogy nem mehetek, mert mind-
untalan vízes borogatást tesznek rám. Így
esett meg én rajtam, hogy nem hazudtam
egy szót sem, de még sem mondtam igazat.”
Azonfeldi is sokat tréfált még szomszédaival,
Berzevicz Alberttel és Szilágyi Sándorral
— kik természetesen szinte mondtak sike-
rült toasztokat. Közel éjjelig volt együtt a
vidám társaság.

A honvédbárról még valami
felirattal a Fővárosi Lapok a következő, fi-
gyelemre méltó sorokat közli:

A honvédbárrák fényes eredménye van
a tisztis özvegyek és árvák alapja javára.
Azt mondják hogy vagy hétézer irt a tiszta
jövedelem. Ez természetesen nem mind a be-
lépti jegyek árából, hanem adományokból és
gyűjtővekből gyűlt be. Maga Elek Gusztáv
honvédbárrák a nemzeti kaszinóban igen nagy
összeget gyűjtött. Sokan, a kik jegyeket vet-
tek, nem jelentek meg a bálban, mely vala-
mivel népebb is lehetett volna. A nyitra
álló kis terem például csak megányban pi-
hentü kiválóik menedékhelyül szolgált, —
tánc és közönség nem volt benne.

Társadalmi életünk egy pár sajnós vo-
nás is feltűnt a fényes bál képeben.

Egyik az, hogy a vagyonos és művelt
zsidó családok tagjai távol maradtak. Ezek
az idén nem farsangolnak nyilvánosan a házi
mulatságokban elégtük ki jövedyüket — ma-
guk közt. Kár. Mert afféle bántó hangulat,
melyet a már szerencsésen mulóban levő an-
tiszemintimusz kavart föl, bizonyára nem lé-
teszik a budapesti elit-bálokban s minden ren-
dezőleg örömet látni őket. Hiányukat a
közvilágalmak külső dísz és pénztári jövedelmé
mindenesetre megéri. Önelégítésére pedig
a fővárosban nincs semmi ok.

A másik, a mi eszemt szurt a bálban, a
főrangú nők ama magafartása volt, hogy mi-
dön a quadrilleba a „chán”-re (kézfogásra)
került a sor, mind egyszerű kileptek. Pedig
oly bálban voltak, mely zárkörű, melyet a
király is megisztelt látogatásával, s melyben
a rendezőleg maga teljes birtoktételül szolgált
arra néve, hogy az ismeretlenekkel való
keystya köztégsa semmi csoport nem ütött
vona a nimbuszon. Ellenben előmozdított
volna egy szép elvet, azt t. i., hogy művelt
társadalmban magának a műveltségnek kül-
lönféle osztályok közt is némi kapcsolatot kell
képeznie.

Harmadik feltűnő jelenség volt itt is,
mint még minden bálban, a csárdások végire
mehetetlen lármája. Sehol a világon, finom
nők jelenlétében nem csapnak a jövedvel
ilyen fülszűrt zajt. Az ízlés és jó hangot
bántja a szokás. Szakított kelene vele. Meg-
említjük még, hogy fülszűrtánc nem volt, a
mint nem lesz a mai jogásbálban sem. Kezd
kimmenni a divatból, mert egyfelől igen sokba
kerül a csoportja a jötkönyvelemek hasznát,
másfelől ha a táncokör háromszorosan ül,
rendesen csak az első sor hölgyei táncol-
hadják ki magukat. E tánc mellőzését lehet
indokolni. De sohasem lehet azt, ha egyes
ifjak a szűnra után kestyűtelül táncolnak.
Igaz, hogy Páriban legújabb divat — meg
a hölgyeknél is — kestyű nélkül ül a szim-
háiban s jelenik meg az estélyen. De a ki
táncol, mégis csak vegye tekintetbe, hogy
a felér ruhádrakak bebaratása sohasem
fog a kellemetlen esztétikákat közt szá-
míttatni.

A táncosnői ügy. A Post-
Lloyd ma egyen társadalmában közli dr. Seb-
-

haner, dr. Mihálovics és dr. Belki vélemé-
nyét a tiszadai hulláról. A vélemény a
következő körülményekre jut: „Mint hogy
szemléltve mindazokat az indokokat, melyek
Tratler és Kiss doktoroknak tiszadai első
boncolásról a rokonok nagy része által a
hullának nem azonosként való felismerése ál-
tal a hullaméreg megbizonyítának, megdön-
tötték, részünkörül megmondhatjuk, hogy sem
a tiszadai hullát első boncolással, sem pótló-
lagos megvizsgálással, sem az ismételt azo-
nosági eljárás egytelensége ténykörtelmény
sem szolgálhat, mely a hullaméregre engedte
következtetni, mely a tiszadai hullának
Solyomsi Esterrel való azonoságának le-
teltségét, sőt valószínűségét kizárná.”

Három krajczáros egyeslet.
Zala-Egereszen Kovács Károly ügyvéd ked-
vezményese következtetben három krajczá-
ros ügyelet alakult, melynek czélja éven-
ként az elárvtal, szegény gyermekekét ka-
rácsony s jándékkal ruhával ellátni. A gyűj-
tést magokra vállalt hölgyek rendkívül buz-
galmat fejtettek ki. A legelsőgy sárban
utczáról utczára járva 625 aláírt gyűjtöt-
tek, a mi hallatlan valami Zala-Egereszen
sőt jellemű még az, hogy az egyeslet pártól
tagjait inkább szegénynek, mint jómódúak
írakoztak be. Az egyeslet elnökéül Ruszics
Károly, pénztárnokul Stromeyerné választ-
attak meg.

A horvát ellenzék ábrándja-
ról hoz egy igen tanulságos cikket a sa-
grábi „Agr. Zig.” utóelő száma. A cikk sorra
elemzi az ellenzék löbortjait s aután a kö-
vetkező tételben záródik le: „És mindehhez
esatlakozik az a boldogtalan régeszme, mintha
az egész világrand egyedül Horvátország
nagyása körüi fordulna meg; az a romlásra
vezető lépés, mely egy láthatatlan isten-
ség után készül, hogy Horvátországot meg-
mentse képzelt szerezőfényességéből, félre
tolván szim elöl a föld valamegyi más té-
nyezőjét. Szorongó szívvel kérdezünk, vajon
nem érkezett-e meg Horvátországra néve
az önimádság és a bálványozás örültáegnek
ama korzaka, mely minden romlásra ítélt
bírodalom esztéblomását szíttetni szokta.”

A tanügy érdekében közöljük
a következő sorokat, tanítók szűkessége tájé-
koztatására. Az iskolai takarékpénztárak ellen-
őrzése. Az országos magyar gazd. egyeslet
iskolatakaréképénztári szakosztályának a mult
ülés alkalmával kiküldött bizottsága ma délután
ülést tartott. A tanácskozás tárgyat gr.
Károlyi Sándor szakosztályi elnök azon in-
dividuyának megbeszélése képezte, mely szer-
int, tekintve az iskolai takarékpénztárak szá-
porodását az országban, egyelőre háromlő
felelősség szaporodását, ohajtanó volna, ha
ezen pénztárak kezelésével megbízottakat bi-
zonyos módon ellenőriznék. Az elnök ré-
mutat az iskolaszékekre, mint melyek a leg-
egyszerűbb módon hajthatók végre az ellen-
őrzésért; másrészt ré mutát a hazánkban is
valószínűleg meunkorra meghonosítandó
postatakaréképénztári intézményre, melynek
az iskolatakaréképénztári intézmény mintegy
a gyűjtője, arteriája. — Hosszabb eszmecse-
re után abban állapodott meg a bizottság, hogy
addig is, míg majd a postatakaréképénztári
intézmény életbe lép, csakis olyan jelentést
fogad el az iskolai év végével a tanítóktól,
mely jelentéseket az iskolaszék vagy a közsé-
gi felkész vagy a községi előjáróság lát-
tamoz. A számadásoknak évközben való ellen-
őrzéséről pedig köteles a kezelő tanító a
község egyik tekintélyes tagját felkérni, hogy
időközönként a számadásokat átvizsgálja. A
látamozott kimutatásokat a tanítók a tan-
felügyelő utján küldik az ország. gazd. egye-
sülethez. Végre ellátározta a bizottság, hogy
a szakosztály bejegyzésével megkeresi az
ország. gazd. egyesület igazgatási tanácsmányát,
hogy kerje fel a köztisztviselő minisztert, hogy
ezen határozatokat az iskolaszékekkel a közsé-
gi felkészekkel és előjáróságokkal tudassa
és őket hívja fel, hogy az intézmény fejlődé-
sét lehetőleg előmozdítsák és a kívánt látta-
mozást megtegyék.

Vendégek Keszthelyről. A keszthelyi
m. k. gazd. tanintézet harmad éves hallgatói
írja a „Sopron” Dr. Csánády Gusztáv ur a
gazd. tanintézet vegytan tanárának vezetése
alatt tudományos kirándulást tettek a pető-
házi cukorgyárba és ez alkalommal egy-
szersmind városunk gyárát és egyéb nevezet-
ességeit is megtekintették. Itétőn azaz és
hó é-n a déli 1 órai vonattal érkeztek Sopron-
ra és a „Fehér Rózsa” szállóba szállot-
tak; másnap a reggeli vonattal Petőháza-
mentek ki, hol a cukorgyárt tekintették
meg. Alkalmunk volt a gyárról sok dicséret
hallani az s ezekben elismert tekintélytől,
Dr. Csánády Gusztáv urtól, a kirándulást
vezető tanártól. Petőházáról visszatérve,
a szerdai napot városunk gyárának meg-
szemléltésére fordították. Végezve tudományos

Kiadóhivatal: Fischer Fülöp könyv-kereskedés. Ujvárosi utca. 513. sz.

ZALA

MEGYEI ÉS HELYI ÉRDEKŰ POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGETYES-TARTALMU LAP.

Szerkesztői iroda. Hova a lap eslemleri részét illető közlemények küldendők Bajna utca 4. szám.

A Nagy-Kanizsai városi szabadelvű kör, a Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy Kanizsai és Délzalai takarékpénztárak, Bankgyeösetlet és Kereskedelmi bank hivatalos közlönye.

MEGJELENIK HETENKINT KÉTSZER: SZERDÁN ÉS SZOMBATON.

Jöjjünk vele tisztába.

(T.) A háboru mindenkor nehéz dolog. Még csak költői, még csak festői fantázia sem kell hozzá.

varnak neki vágott volna, az nagyon könnyen tönkre tehetné volna magát. A stratégiai helyzet tehát kitünő volt.

És ez is a mi legtermészetesebb érdek-szövetségünk. Minket az orosz Európában, Angliát Azaiban fenyegeti.

Ha tehát az angol az egyiptomi

kérdéssel készen lesz, nem jó lenne vajjon bekopogtatni az oroszhoz és megkérdezni tőle komolyan, hogy mit akar?

Hát vajjon birodalmunk diplomatái és kormányunk, nem gondoltak-e már arra, hogy ezt az időt nem kellene bevárnunk, hanem beszélni kellene a muszka urral oly hangon, amilyent nem hallhatna: verekedés nélkül.

Budapest, január 18. 1883.

n.— A külföld, mely Magyarország közállapotairól, viszonyairól, a magyar közvélemény áramlatairól az itteni német lapokból informálja magát, az utóbbi idő alatt kétségtelenül azon meggyőződésre jutott, hogy Magyarországon általában uralkodó a nemes embereknek, a régi magyar birtokos-osztálynak gyűlölete.

pet, melyen a civilizáció a modern műveltség s állami konszolidálttság terén mind nagyobb lépéseket tevő Magyarország alapstik.

Ilyenforma lehet az a meggyőződés, amelyet hazai állapotaink felől a hazai német lapok külföldön támasztanak — s bizony azt nem köszönjük meg nekik.

Mi tudjuk, hogy mit tartunk arról a magyar nemesi birtokos osztályról, melynek a német lapok már létjogosultságát is tagadják.

mis felfogásból, a tőkének kedvezett a törvényhozás is. Tehát vagyonában megfogyatkozhatott, ámde azért a nemzet színe-javát, legműveltebb részét képezi ma is, politikailag pedig a magyar államnak és társadalomnak pótolhatlan és megbecsülhetetlen alkatelemét képezi.

S teljesen porba esett fáradság a megyei intézmény ellen tanúsított agyarkodás is. Az országban nincs párt, mely régi nemzeties önkormányzati alapjából azt kiforgatni akarná; csak egyesek fixa ideája az, melyet a nemes-ember-gyűlölet s ennek befolyását elutasítandó akarók céljaira hatalmasan kiaknáznak.

A hazafias erények állandó gyakorlata tehát az, mely az új rétegeknek a megyei közéletben megszerezheti az özet vagyvotuknál, intelligensifjúknál fogva megillető befolyást.

„Zala” tárczája.

Egy zongora története.

1848-ban a párisi „a quare de Orleans” valóságos mélikasos hasonlított, melynek királynéja Sand asszonygy volt.

De a mi történetünk, illetőleg a zongora története, 1840-ben, tavaszkor kezdődik. D'Ortigue barátommal látgatom fel a „Zala”-t, hol a derék Zimmermann sijaát

megszöregtetük. Előtte való nap töredékéből a tanár huppelendóját öltém magamra, mire ő — egy igen szeretetreméltó levélke kézre vettem — visszaküldte palotai-mat! Előbb d'Ortigue barátommal kikalkuláltuk, hogy ezért tisztelegnem kell nála?

lól vagy emlékeztetőből ösino-an játszva, a hangversenyeken vagy színházokban hallottakkal emlékeztetőbe visszaláthatva és újra feleleveníthetve, hogy műkedvelő énekeseket vagy énekesnőket megelégedésükre kísérhesen.

revéré, hogy egy szeretetreméltó Bilyg Klapjára út — tudák, hogy a szívnek nem volt része benne.

vességre kért. Az éjtelni egy vendégem jött postakocsny, kit ostakának vagy magyarok tartok. Körül-belül ösnel egykoru, széke, szeme a tenger sűrűnek változóköny két szimétrai bir, természet karosn, tartás elegans modora változott, de mindenekefttel kiemelkedő mélabus arcosnne, mely egy a legkönyösebb embert is megijasztja.

magatartás, ha nem tudnák azokról, hogy az új rétegektől érdekeik védelmére mandátumuk nincs, s hogy eljárásuk főindító oka egy elképzelés és jó nagy fokú üzleti spekuláció.

Vizeink rendezéséhez.

Egy teljes hétig a Duna áradása foglalkoztatta hírlapjainkat. Mindenki remegve várta az áradat leérkezését, mely a Duna felső völgyében annyi pusztítást vitt végbe. Pozsony, Győr, Esztergom utcáiban csakugyan behatolt az árvíz, — Budapestet jó csillaga védte a katasztróphától.

Csak is jó csillaga Ámbár a fővárosi lapok kötelességéhez tartozik Budapest védekezésével foglalkozni, a vidéki sajtó annyiban szintén felemelheti szavát, amennyiben a főváros nem a budapestieké, hanem a nemzeté! A modern centralizatio oda halmozta föl a tudomány s művészet kincsét, az intelligencia és industria legjobb erőt. Az 1838-iki árvíz elsöpörhette Pestet, akkor még nem volt az igazi főváros, legfeljebb az ország első megyéjének székvárosa. De manapság Budapest összerombolását az ország sinléte meg.

Pedig közeledek a katasztróphához! A Duna medrének tulságos összeszorítása, a hányagut és különben is haszontalanul végzett kotrás évről évre emeli tőkret.

— Évenként megújul az aggodalom, hogy fővárosunkat előnti a Duna. Majdnem mathematicai bizonyossággal lehet előre megmondani, hogy a tavaszi és nyári áradások minden évben egy-két hétig igazolomban fogják tartani a budapestieket és sok tenni valót hagynak az ad hoc összeült vészbizottságnak. Persze, ha a baj elmúlik, naprendre térnek felette. A hírlapok újra politizálnak a következő tavaszig el való fejtése a fenyegető veszély. A pozsonyi és győri katasztrópha azonban elég nyomós ok arra nézve, hogy komolyan nézzünk a veszély orvoslásához. Mert a mi a győriekkel, esztergomiakkal történt, megeshetik a pestiekkel is és nem épen képtelenség arra gondolni, hogy a vészbizottságok dacára is egyszerű csak a váci ut hátsórai közt fog hőmpolyogni a Duna árja s elsőpri szép fővárosunkat, melynek kiépítése és csinósítása annyi időbe, munkába és pénzbe került.

A győri s esztergomi veszedelem Bpestre nézve intő jel lehet. De nem is annyira Bpestnek, mint inkább az országnak kötelessége a főváros felett öröködni. Sem szivattyuzással, sem helyi elentőségű ideiglenes erejű védtöltésekkel, nem menthetjük meg azt, hanem egyes egyedül az által, ha a részleges szabályozás helyett az egész Dunavölgy rendszeres szabályozásához kezdünk, ha a vidéki szabályozó-társulatok államiakká lesznek s egyöntetű terv szerint járnak el.

A Duna levezető csatornája az összes magyarországi vizeknek; a Tisza minden kifejlett hydrographiai egységéé mellett csak is mellékfolyója a Dunának s hogy mennyire függ kiadásában a Dunától, sőt annak mellékfolyóitól: a Dráva és Szávától, megmutatta a szeptemberi katasztrópha. Annak a nagy Dunának, mely körülbelül 8914 mfdnyi területnek vizét szedi magába, s hazánkban átlag 560 meter, sőt Zimonynál 1300 m. széles, egyszerre 150 m. szűk, 140-160 m. magas sziklával kerített részen át kell vizét beszoritania. A kazáni sziklafalak csőcsőjéhez kevés az ereje, mert majd egy mrtflényi hosszúságban kellene magának sziklaútát vájnia; s így történik, hogy vize, bármelyik mellékfolyójának áradásakor megtorlódik, mivel a nagy vízmennyiség egyzserre le nem folyhat a sziklaszorulatot s a megtorlóított ár visszatartja a mellékfolyók beömlését, tehát azokat is megdagasztja. Nemcsak a Tisza tükre emelkedik ha Zimonynál a vízmérő a Duna nagy vizállását jelzi, megérzi azt a Béga, Temes, de még a Rába is.

Nézetünk tehát azokéval correspondál, a kik azt hiszik, hogy a dunai völgyrendszer városait, tehát a Tiszavölgy, Bácság, a kis magyar Alföld helyégeit akkor fogjuk megmentetni a permanenssá vált áradási veszélyektől, ha a magyar medenczeek kicsurgató részét, a kazáni szorulatot legalább is 260 méternyire kitágítjuk. A természet maga mutatja meg a mikéntet. Mig a Duna esése átlag 0.43 m. mfdenkint, addig Kazán alatt 3/4 kilométernyi uton 13 méternyire esik; ott újra szélesedik medre, ha tehát kitágítanak a kazáni részt, a megtorlóított ár nagy sietséggel folyhatna le Orsova felé és nem remegtetné évenként fenyegetőző árvízével a magyarországi medence külsőben is eléggé sújtott lakosait. Akkor a fővárost sem kellene féltetnünk, míg a kivezető meder mai keskeny voltánál évről-évre nagyobb a valószínűség, hogy Budapestet előbb-utóbb előnti a Duna árja.

De hát! Hatalmas gondolat villant meg agyamban. Ha előttem volna a berlini Tagblatt azonnal megnézném, nincsen-e benne valami hitelen levél Párisból, mert nem lehetetlen, hogy valami gazdag zsidó tőképészes vesztegette meg a török herceget, a valami turpiás rejlik alatta, — valóban, szép interpelláció tárgyát képezhetné az ismét a magyar országgyűlésen. Majd büntessék abban a híros nagy lapban, mely párisban össze-köttesései fogva még Dombaszögön is tart szavallható riportereket s a párisi tudósít-sokat főher sör mellett valami berlini kurtia korembán írta.

No de, hagyjuk a poliitkát, s „Kukoricza haj” — nézzünk másfelé. Budapestben minden harmadik ember Coquelin-nel üdvöli egymást, de kevesen hallották az ő monológját. Ugy járt Budapestben is a Coquelin, mint majdnem az egész világon minden híres író. Sokak dicserik, de a legkevesebben olvasták.

Csak monologizált. Mert a kivél dialogizált volna a megbetegedett. Az aestheticusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját, a publikum azonban úgy látzik nem igen akar épülni rajta.

No de pénteken is beszél; némely embernél pedig a péntek valósgos szorossá nap és talán ő is azon emberek közé tartozik.

Ami a publicusok nagyon dicserik elő-számóját,

Nagy Kanizsa, 1883. január hó 18-án. Bika...
Lederer Anna mint nővér, Weiss...
Blau Mari, mint sógorok. Lederer...
Blau Manó, Blau László, Blau Móricz...
mint sógorok.

Meghívó. A pinczerek vizsgálom...
rendes bizottsága 1883. évi január hó 25-én...
az „Oronok” szálloda átnevezésben Torma...
Annak számára kérem megköszönni...
készen áll a közérdekű társaságot...
rendez. A meghívó márkáit nem ruházható...
és egyenként beletölti legyél is szolgálat. Kesz...
8 órákor. A t. helyek kétszáz...
személyt foglalnak meg.

Tóth Béla színtársulata Vesz...
prémium fokozódó érdekeltet kelt. A publi...
kum elcsúszta leányán látogatta a színházat...
a minék részben a nagy lidog (8-10° fok)...
és a béli előkészületek voltak okai — de az...
igen változatos repertori és a színház...
közvetlen csakhamar méltánylára talált. „A...
től leány” mult vasárnap p. o. telt házat...
csúszta. Erdely Bertát nem győzték még...
sajálni. Ő és Kolay Etel, no meg akia...
A vesprémiek kedvencei. Hát hogy a fő...
színházunk nem hozzájárul a portrék. Szabó...
Dáninak volna hangja, de hát még sokat...
tanulnia. Legutóbbosabb a színpadon Köves...
és Kovács Mór, kik vesprémiben is elism...
revel találtak ki. Legjobbban tettem...
eddig a „Tót leány”, Bocaccio. Olivett...
lakodalmá, Nap és hold, Caíra nyomorúság. Innen...
20 előadás után Egerbe szándékozik a színtar...
sulat.

A csáktornyai állami tanító...
képzés névrendései a „magyar tanító...
országos Arvákára” jávára 1883. évi február...
hó 3-án a „Hattyu” vendéglő nagytér...
mában hangversenyvel egybekötött...
és a k. m. u. l. a. g. o. t. rend...
tánc mulatságot rendeznek. Bele...
tíj: Személyleg 1 frt. Csáládjegy 3 frt. Fe...
lülvezeték köszönettel fogadják a hírlap...
nyugtáztatnak. Kezdeté este 7 órákor...
Műsorosa: I. „Török borsd.” Mandel...
től. Előadja a képzési négyeskar. II. „Ma...
gyar népdalok.” Előadja a képzési négyes...
kar. III. „Az obsolet.” Garaytól. Szavaltja...
Békányi Tivadar tanár ur. IV. „Erd...
népköltészet előadja a képzési négyeskar...
V. „Magyar dalárdul.” Huber-től. Előadja...
a képzési négyeskar.

Gambettinák a kereszt leánya...
egyik bpesti nevelőintézetébe jár. A leány...
néve Alma Leona Duma de Sajó. A leánya...
apja magyar származású volt ugyan, de...
azért a francia hadseregben szolgált. Így...
lett Gambetta, leánykájának keresztapja...
Jelenleg a kis árról egy bpesti román író...
gondoskodik.

A trónörökös ötvenes. Egy...
mikolcsivéki szőlőben a trónörökös...
kölve a dolgot beszél: Mikor a királyi...
ere jártában a Koburg herceg erdejében...
vadászgatott, egyszer este...
helyébe vetődött; mivel már nagyon me...
szó volt a hercegi kastélytól, nem akart...
a viaszlámpát, hanem benézett egy szeg...
vegy kunyhóba, akitől éji szállást kért...
Adult is az neki kétszáz, a királyi...
pedig máskor virradóra újdonság...
ötvenes bankóval hálálta meg a szives...
szó. Az asszony hamar elment a falubéli...
bolhos, bevásárolt egy kis reggeli...
a királyi számára, aztán fizetni...
szó. De bezeg az ötvenes bankó...
szó. „Hogy lehet ilyen nyomorús...
sán tengődő vénasszonynak ötvenes...
gondolta magában a hamar el...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

A tísz-dadal hullárcsok szak...
érték megvizsgálás-át a kir. fölg...
bivalóság is tudomásul szorván, irak...
indítványt tett a nyiregyházi kir. ügy...
hez, melyben kifejté, hogy az új...
(Scheuthauer, Mihálikovics és Belki)...
előterjesztése mutat az első szak...
véleményétől. Előkez képet a bünyé...
rendelkezéséhez tartva magát indítvány...
hozza; hogy a főlvetelt eset most...
szakértői vizsgálat harmadik fóruma; a...
budapesti egyetem orvosi kara...
előterjesztése.

Lepás a vasuton. Nagy Mihály...
szabadkai asztalosmester Budapest...
Zala-Egerre utazván, a helyi indóh...
kiszállt a coupéba a téli felöltő...
Mikorra visszatért, pénztárcájának...
melyben 180 frt készpénz volt, h...
rendőrség szonnan nyomozást...
de az nem vezetett eredményre.

Színházi előadás, még pedig...
a javából fordult elő a hó 7-én a...
„Politeama”-ban. Ruy Blaznak...
adása; a ház teljedt tel volt, de...
tudott egyetértően a színház...
nézetében. A második felvonás...
szíjós „bis” és „non bis” kiáltás...
„Ura! „Nem kell!” hangzót...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Becsületes rabló. Bisenk...
vel ezéltit duagzadg göng keresked...
meg Drinspölyben a 280 aranyat...
alaptanyul a macedoniai kolostornak...
A perjel maga ment el a pénzért...
rablók állottak útját a bár...
tolla, hogy a pénz nem az övé, el...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Felolvasás. A kereskedő ifiak...
önképzés egytelésen 1. é. január hó...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Hallatlan vadás. A gennai...
Nostra Signora della Consolazione...
ban a missz pátalan...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Ami kiválhatta hogy mint jutott a...
„Akkor hát az a vadász...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Magyarok jelenet folyt le a hó...
8-án, mint Dicsőszőlő...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

A milwankeeli szállóház...
Newyorkból írják január 11-...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Rudolf trónörökös tekintettel...
arra, hogy úgy Au-ztriában, mint...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Rövid hírek; Szántzenegy...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Lepás a vasuton. Nagy Mihály...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Becsületes rabló. Bisenk...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Felolvasás. A kereskedő ifiak...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Hallatlan vadás. A gennai...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Magyarok jelenet folyt le a hó...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Mire való a kórház? A nap...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Sakálha. Lenx Oszkár, a híres...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Furcsa fogadásiában részesít...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Utazás a holdba. Kán Ágost...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Rövid hírek; Szántzenegy...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Lepás a vasuton. Nagy Mihály...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Becsületes rabló. Bisenk...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Felolvasás. A kereskedő ifiak...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Hallatlan vadás. A gennai...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Magyarok jelenet folyt le a hó...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Mire való a kórház? A nap...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Sakálha. Lenx Oszkár, a híres...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Furcsa fogadásiában részesít...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Utazás a holdba. Kán Ágost...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Rövid hírek; Szántzenegy...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Lepás a vasuton. Nagy Mihály...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Becsületes rabló. Bisenk...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Felolvasás. A kereskedő ifiak...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Hallatlan vadás. A gennai...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

4490 tkv. 1882. szám.

Arverési hirdetmény. A csáktornyai kir. járásbíró...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Arverési hirdetmény. A nagy-kanizsai kir. törvényszék...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Arverési hirdetmény. A nagy-kanizsai kir. törvényszék...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Arverési hirdetmény. A nagy-kanizsai kir. törvényszék...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Arverési hirdetmény. A nagy-kanizsai kir. törvényszék...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Arverési hirdetmény. A nagy-kanizsai kir. törvényszék...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Arverési hirdetmény. A nagy-kanizsai kir. törvényszék...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Arverési hirdetmény. A nagy-kanizsai kir. törvényszék...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Arverési hirdetmény. A nagy-kanizsai kir. törvényszék...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

KÖZGAZDASÁG.

A „The Greenham” életbiztosító...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

A „The Greenham” életbiztosító...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

A „The Greenham” életbiztosító...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

A „The Greenham” életbiztosító...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

A „The Greenham” életbiztosító...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

A „The Greenham” életbiztosító...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

A „The Greenham” életbiztosító...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

A „The Greenham” életbiztosító...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

A „The Greenham” életbiztosító...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Szerkesztői üzenetek.

n-d-r. Helyben. Ezt a rovatait nem...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

L. Helyben. Ötöt felhasználunk. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

B-i. Keszthely. Ha nem családod már...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Dr. L. Gy. Csáktornya. Jó lenne...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

Dr. Wl. Gy. Bpest. Gratulálunk; a...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...
szó. Az asszonyt a bírót. Az...

A vasuti menetrend

Vasúti társaság	Közlekedés		Állomás	Vonat
	Érkezik	Indul		
a) Dévényi társaság	1. 12 ó 16 p	3 óra	déli	vagy vasút
	2. 10 ó 20 p	11 ó 5 p	este	vagy vasút
b) Dévényi társaság	1. 11 óra	12 ó 5 p	déli	vagy vasút
	2. 10 ó 20 p	11 ó 5 p	este	vagy vasút
c) Dévényi társaság	1. 11 ó 20 p	12 ó 5 p	déli	vagy vasút
	2. 10 ó 20 p	11 ó 5 p	este	vagy vasút
d) Dévényi társaság	1. 11 ó 20 p	12 ó 5 p	déli	vagy vasút
	2. 10 ó 20 p	11 ó 5 p	este	vagy vasút
e) Dévényi társaság	1. 11 ó 20 p	12 ó 5 p	déli	vagy vasút
	2. 10 ó 20 p	11 ó 5 p	este	vagy vasút
f) Dévényi társaság	1. 11 ó 20 p	12 ó 5 p	déli	vagy vasút
	2. 10 ó 20 p	11 ó 5 p	este	vagy vasút
g) Dévényi társaság	1. 11 ó 20 p	12 ó 5 p	déli	vagy vasút
	2. 10 ó 20 p	11 ó 5 p	este	vagy vasút
h) Dévényi társaság	1. 11 ó 20 p	12 ó 5 p	déli	vagy vasút
	2. 10 ó 20 p	11 ó 5 p	este	vagy vasút
i) Dévényi társaság	1. 11 ó 20 p	12 ó 5 p	déli	vagy vasút
	2. 10 ó 20 p	11 ó 5 p	este	vagy vasút
j) Dévényi társaság	1. 11 ó 20 p	12 ó 5 p	déli	vagy vasút
	2. 10 ó 20 p	11 ó 5 p	este	vagy vasút
k) Dévényi társaság	1. 11 ó 20 p	12 ó 5 p	déli	vagy vasút
	2. 10 ó 20 p	11 ó 5 p	este	vagy vasút
l) Dévényi társaság	1. 11 ó 20 p	12 ó 5 p	déli	vagy vasút
	2. 10 ó 20 p	11 ó 5 p		

ZALAI

MEGYEI, ÉS HELYI ÉRDEKŰ POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES-TARTALMU LAP.

A Nagy-Kanizsai városi szabadelvű kör, a Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai és Délszalai takarékpénztárak, Bank egyesület és Kereskedelmi bank hivatalos közlönye.

MEGJELENIK HETENKINT KÉTSZER; SZERDÉN ÉS SZOMBATON.

Külsőhivatal: Fischer Falusi könyvkereskedés. Ujvárosi ucta. 513. sz.
Külsőhivatali árak: Egész évre 8 ft. Félévre 4 ft. Negyedévre 2 ft.
Hirdetmények: 5 hasábos politisor egysége 7 kr., többesre hirdetésnél 5 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Árverési és egyéb hivatalos hirdetmények 30 kr. bélyegdíj felül 100 szög 1 ft., azontal minden szögért 1/4 kr.

Szerkesztői Iroda. Hova a lap eszlemi részét illető költségek küldendők Bajsa ucta 4. szám.
Bérmertelen levelek csak ismert kezekből fogadtnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.
Nyilttér: politisora 10 kr.

Szőlőváltás.

A képviselőház f. évi január 20 án tartott ülésében egy törvényjavaslat tárgyalatott és fogadtatott el, mely a bortermelő megyék s így első sorban a mi megyénket is kiválóan érdekli s igen közérőlel érinti. — Arról volt szó, hogy a váltásgkötéleteknek arra nézve, hogy a váltásgkötéletek mentül könnyebben törleszthessék, jövődjére miú kedvezményekt és könnyebbitések nyujtassanak, mert hogy az eddigi állapot továbbra felet nem tartható, leginkább kitűnt azon körülményekből, hogy a szőlőváltási hátralék az országban ma már mintegy 10 millió frtra rug s hogy a mellett ma már 4000 holdnál több szőlőbirtok elhagyatván, pusztán és parlagon hever. — Ezen szomorú jelenségnek első oka már a szőlőváltási törvény anyagi dispositióinak hiányában fekszik, amennyiben ezen törvény az országos közvetítés melletti kényszerült eseteinek meghatározásánál egyedül és csupán csak a váltásgkötésnek és kötelezettségnek között fennálló jogviszonyra reflectált, de teljesen ignorálta az ezzel sokszor ellentétben álló tényleges viszonyokat. — Mihelyt kitűnt, hogy oly földről van szó, mely szőlőművelés czímén quasi örökhasznosítva adatott s hogy a bér nem pénzben, hanem természetben lerovandó, akkor a birtok a szőlőváltási törvény értelmében már megváltás alá került, ha mindjárt nem volt is beültetve s ez képezi első alapját azon bonyodalmaoknak és vesztésegeknek, amelyek később bekövetkeztek. — Azonban teljesen elhibázott volt azon miniszteri szabályrendelet is, mely szerint a váltásgi eljárás constituáltatott. Ezen szabályrendelet szerint mindenütt, a hol a felek között egység nem létezik, választott bíróság döntött, de hogy a választott bíróság miként járjon el, részleteiben sehogy sem szabályoztatott s tekintetben csak annyi mondatott, hogy a választott bíróság az akkori polg. perrendtartáshoz tartozik alkalmazkodni. Ez pedig nagy baj volt, mert a váltásg-

kötelezettek az egész szőlőváltást el-lenszenvel fogadták s szemben vele csaknem minden esetben a passiv ellentállás álláspontjára helyezkedtek kivált Zalamegyében, a hol a választott bíróság előtti tárgyalásokon többnyire meg nem jelentek és arról, hogy kellőképp megvédelmeztessék, éppen nem gondoskodtak. Így történt azután, hogy a váltásgkötések melyek a törvény szerint az 1858-tól 1867-ig terjedő évtized alatt divott borárak átlagához képest voltak meghatározandók, többnyire olyan pinczekimutatások alapján, melyek szerint a váltásgkötésnek a bort az említett évtized alatt akonként 10—12 frjtával értékesítették, szokatlan s a mostani boráraknak éppen meg nem felel magasságban lettek megállapítva, mert a bíróság minután a váltásgkötéletek nem védekeztek és megvédelmeztetésükrol a miniszteri szabályrendelet sem gondoskodott, kénytelen volt az akkori perrendtartás értelmében az ezek szerint kifogás alá nem vett pinczekimutatásoknak hitelt adni és azok alapján a váltásgkötés akonként 10—12 frjtával megállapítani még oly vidékeken is, ahol a bor must korában 2—3 frjtával is tetszés szerinti mennyiségben összevásárolható.

Ehez járult még, hogy addig, míg az 1857-től 1868-ig terjedő évtizedben többnyire bő termés és a bornak csaknem mindig kellő ára volt, — azóta egészen mostanig alig volt termés a bornak pedig semmi ára, úgy, hogy a kedvező évtized eredményeiből idomított váltásgkötések a mostani termésk eredményeiből nem voltak fedezhetők és a hátralékok évről-évre növekedtek miglen ama restanták körülből 10 millióra felszaporodtak, dacára annak, hogy a végrehajtók kivált Zalamegyében türelmesen dolgoztak és ennek folytán megyénk több községéből, nevezetesen Orozstony és Kercsenyből házat, szőlőt ott hagyva már számosan ki is vándoroltak!

Ezen pénzügyi és közgazdasági szempontból egyaránt veszedelmes állapot a kormány segitendő, már a mult

év folyamán törvényjavaslatot nyujtott be, melynek dispositiója szerint a dözsma váltásgi hátralékok likvidáltatni és a behajthatlan tartozások leírati fognak, a fennmaradt tartozásokra nézve pedig megengedtetik, hogy azokat az eddigi évi járadéknak megfelelő összeggel lebeszen törleszteni és hogy a fizetésbeni késedelem miatt a közadók módjára kamatot ne kelljen fizetni.

Már a mult évben ismertettük és bíráltuk a törvényjavaslatot, mely a képviselőháznak mult szombati ülésén került tárgyalás alá és elvben az egész ház által egyhangulag elfogadtatott. A részleteknél télt, ugyan az ellenzék egy pár kifogást, nevezetesen, hogy a törvényjavaslat 3. §-ának 2-ik pontjában foglalt azon kedvezmény, mely szerint az eleve megállapított váltásgkötés bizonyos esetekben is szállítható és kellő mértékére redukálható, sőt egészen el is engedhető, ne csak azon kötelezettek részéről, akik a szőlőbirtokot már elhagyták, de egyáltalában mindazok részéről legyen igénybevehető, a kik bebizonyítják, hogy tulságos váltásgkötéssel terheltettek, a másik ellenvetés pedig arra vonatkozott, hogy a váltásgkötés ilyen reductioja vagy elengedése, ne bizassék a miniszter kényére és kedvére, hanem első fokon a megyei közgazdasági bizottságra vagy más valamely fórumra — mindkét ellenvetés azonban megczáfoltatván, az eredeti szerkezet változatlanul megszavaztatott.

Jölehet az első ellenvetés nekünk is meglehetősen plausibilisnek tetszik, mert ha áll, hogy a jelzett calamitások és bajok mindabból keletkeztek, hogy a váltásgkötés annak idején tulságos magasságban lettek megállapítva, akkor ez bizonyára áll, nemcsak azon szőlőkre nézve, a melyek már elhagyták és most parlagon hevernek, de kétségtelenül azokra nézve is, a melyek maigán is művelés alatt állanak: mindazon-

által mégis az eredeti javaslatot acceptáljuk, mert azon áldozatokat, melyeket az ország jelen törvényével a szőlőgazdáknek legfőképp a szőlőkultúra érdekében hozza, a művelés alatt álló szőlőknek pedig a kultúra érdekei nézve veszélyeztetve.

Azért valljuk csak meg őszintén, hogy az ország és különösen megyénk szorongatott szőlőgazdáiak igazán szánandó helyzete szempontjából nagy vívmányt képez ezen törvény, miért is a midőn a kormány ezen elhatározásához és intézkedéséhez őszintén gratulálhatnánk, lehetetlen volna nem kiemelni, hogy ezen súlyos bajnak orvoslásához vagy legalább lényeges enyhítéséhez megyénk egyik képviselője Veszter Imre nagyban hozzájárult, a midőn máj. 4-én tartott egyik szép beszédeben az országgyűlést és kormányt a szőlőváltásból keletkezett óriási calamitásokra figyelmeztette.

Czikk-czakk.

(A politikából és társadalomból.)

Petitiók tárgyalta a mult hét utolsó napjaiban és a jelen hét elején az országgyűlés. Még a tapo'czi kérvény van hátra. Arról majd csak utólagosan beszélünk itt.

Az antizemita elvek vezérei némely kerület katolikus papját is reá bírták igazgatni, hogy a zsidók és keresztények között köteendő házasságról készült és az országgyűlésen behozandó törvény javaslat ellen kérvényezzenek. Ezt néhányan meg is cselekedtek élre állítván a dolgot eltekintve attól, hogy a szabadelvűség fogalmi amúgy is összevannak zavarva a legújabb idők, némely kedves hangzású „sehagvört”-jei által.

Pedig a tiszteletreméltó spát Göndöcs Benedek új nagyon csatlakozik. Minden animositástól ment független és biggadt szempontból itélve semmi veszedelmet sem rejt magában a keresztény vallásra és a keresztény hívők lelki életére vagy údvére nézve az a törvényjavaslat, mely a keresztények és zsidók közt köteendő házasságot szabályozni akarja.

Nézetünk szerint éppen ellenkezőleg, s talán igen sok embernek, (a ki talán nem

is lelkesül annyira” a polgári házasságról) meggyőződését fejezem ki, mikor mondom, hogy a keresztény és zsidók között megengedett házasság esetében, még reversális nem léteben is, a gyermekek minden esetre a keresztény vallásban fognának neveltetni, akár a férfi akár a nő legyen a zsidó. Azok előtt, kik a viszonyokat smúgy is ismerik, fölösleges ehes bővebb magyarázatot is adni. Azonkívül is e lapokban többször szóllalt fel a polgári házasság kérdésében Cz. K. munkatársunk, ki bőven és behatóan fejtegette az ily házasságok társadalmi előnyeit. Nem kell félni attól, hogy a hit- és erkölcsi élet csorbát szenvedjen.

Az a jelenség, hogy a polgári házasság a legkatolikusabb államokban minden vesztély nélkül áll fenn, mutatja, hogy az attól való félelem legalább is túlzott. S Németországban is csak a reakcióhoz szegződött párt szóllalt fel újabb időben ellene, anélkül, hogy a legconservatívabb kamarák megengedték volna, hogy a szabadelvűség portulátumain csorbát ejtsenek: Minden időben voltak olyan emberek, kik jobb ügyhöz méltó szívósággal oda rajolták a „mumust” jisztegetve agyremekkel a könnyenhiroket. Minden ország támasza, talpköve az erkölcs” ez bizonyos, de sokkal jobb, ha az ily vegyes házasságok megkötéséhez belegyünk a papás is, mert sokkal kevesebb veszedelmet rejt magában, mint mikor (amint az élet oly sok példája mutatja) a válházasságban élők között oly folyton gyarapodnak a törvénytelen ügyben szóllottak száma.

Azután a modern államnak (a szó nemesebb értelmében gondolom ezt) bizonyos postulatumai vannak, melyeket az államférfiaknak ignorálni nem szabad. E postulatumok közé tartozik az országban élők különféle nemzetiségű és felekezettek közt szükségképen fenntartandó béke.

Ezt a békét olyan ráfogásokkal, jiszte kiáltásokkal megzavarni, mint, hogy a katolika vallás vesztélyben van, a keresztényeket egyenjogositani kell s. a. t., melyek nemcsak hogy a helyzetnek meg nem felelnek, hanem túlszokat és hazugok, nem bölcs cselekedet. A katolika vallásnak Magyarországon meg van régi fénye, befolyása minden téren, s valamint az ország sokat köszön e vallásnak a közoktatás, a köznevelés, a tudomány és művészet terén, az államférfiak enunciatióiban semmi sincsen, ami e befolyás el nem ismerné, vagy ezt eszentul nélkülös akarná. Az olyan úres hadikiáltások tehát

„Zala” tárczája.

Falusi Quodlibet.

Mióta Porzó remek tárcza levelei megjelentek, egész mania lett a tárcza czikk irás. Boldog, boldogtan próbálgatja szárnyacskáit, azon reményben, hogy a magas röplőt szat megközelítheti. Ez a törekvés, ha nem is teljes, de sokszor meglehetősen eredményes sikerült is..... No de kitartás! édes tárcza czikkíróim! Nemes törekvéstököt siker koronázhajta, hiszen gyakorlat teszi az embert ügyesé. — Nem egy nap a'at épült Róma!

Apropo! Porzó! hogy is juthatott szerbe a mi kedves Ágai bácsinknak ezt a „szót fölvenni! mikor azt biztosan tudom, hogy a porzónak halála ellensége és munkaszaklása meg a legfinomabb balatoni porzót sem tűrné meg, sőt még tán szialta sláit sem. Mert, hogy a mi kedves Porzónak mily nagy az antipathijája meg a legeszkélyebb porzó ellen is, azt volt szerencsém esekélyesgönnök tapasztalni.

Fortuna asszony már jó pár éve, hogy látat fordított nekem. Egy isben meguntam durcsakodásait, gondolva, ha a helyem nem jön Mohamedhez, úgy az meg a helylős. Amint a gondolat megszelletett, tette is vált! Gesejűtatem belyumai, elindultam a hűtlenné lett asszonyág keresésére, fölmentem Buda-pestre. No de hiába! dolog nélkül sehol sem élhet az ember! Elővettem tehát elrosszáodott tollamat, s a karcolást újra megkezdtem.

Ágai bácsi szívesen fogadta ületimet, s utóbb, midőn bevallottam neki, hogy nem különöse vagyok, hanem régi napasomosa, igen szívesen látott valóban szerény munkaszaklájában s nem egy drága emléktű óráit látottam nála. Azonban, ob sors! egyszer megis kivertem öt pilégnájából. Tévédéből ugyanis Posner Károly lozag urnál copir írták a én sem ügyeltem rá, hanem a miál haza értem, azonnal használatba ve-

tem s éppen szerencsétlenségemre az első munkát a „Borszem Jankó” részére írtam meg vele.

Perze, én bizony szoktam porzót használni, így hát jól beporoztam az írást. Azaz átkozott tinta meg úgy magához szoritotta minden szemét, mint valamely parlagi gavallér imádottját!

Jött a vasárnap, semmi rosszat sem gyanítva lapozgattam a „Borszem Jankó”, de bárhogy kerestem közleményemet, nem találtam benne! Rosszat sejtve a szerkesztői üzenetekbe” s imel! Saulust nem sújthatta érzékenyebben az égi sugár, mint engem az üzenetek első sora. „O.....nak.” Nem tudtam a Zeharától előlvasni, mások kiméjlen meg a sok porzótól!..... Gondolkostam, mitévő legyek, azonban csakhamar leírtam ugyanazt a közleményt, de nem poroztam ám be! S ime a mi előbb a porzó miatt a papirkosárba vándorolt, már a következő számban megjelent! Azóta ha „Porzónak” írok, soha sem porozom be.

De pardon! annyira belemertültem a multak emlékébe, hogy majdnem elfeledkezem a jelenről! Leszállt hát ismét a földre, azon földre, melyen ha a három szent király meg nem könyörült volna rajtuk, szeptember óta annyi eszarsport sem taláhattunk volna, a melylyel Ágai urat meg lehetett volna bosszantani. Hála Istennek! csillag helyett jó csipőse északkeleti széllel jött tek a napkeleti bölcsek, belátták nagybölcsen, hogy egy kis fagy többet ér nekünk mint akármilyen fényes csillag! Legnagyobb hidegünk volt 11-én teljes 7 fok! No, de ha csak annyi maradt volna, assai is megelégednénk, azonban minthogy a szelek jobban délkeletre fordultak a thermometer is föllebb szállt s déli órákban 2—3 fok melegei mutat. A Murán pár napig meglehetősen strútement a jég, azonban a közlekedést a tulpartal nem szakította meg.

A mult héten a déli vasút mérnökei három napig mérgettek a Mura folyását, talán szeretnék már levezető hidak építését szükségesnek tüntetni fel! Pedig az vidé-

künk életkérdése, s már évek előtt kellett volna gondolni rá, ma pedig annál is inkább, mert a steiner Mura szabályozásán folytán ott az árterületek el lettek zárva s így áradás alkalmával 24 óra alatt több millió köbméter vizzel rúdul ránk több mint a szabályozás előtt, így azon pár hid, mely a déli vasút vonalán létezik, teljesen elégtelen a roppant víz tömegek leeresztésére.

A mult hét folytán a környékbeli lakosok közül sokan jöttek hozzám kérdezni: való-e, hogy a miniszterium rendeletet adott a zsidók kiűzésére? Nevetre kérdeztem, hogy kitől hallották ezen badarságot? Egre, földre bizonyították, hogy igaz a dolog, mert Fityóháza már ki is van írgasztva a hirdetés! A kiváncsiság elhajtott s, s ime! ugyancsak szegyezve találtam az „Ebredjünk” című Nyireghyászán nyomtatott lap egy példányát. Kérdésközdtem, hogyan tehettek ily végtelen bolondságot, a végre kiútl, hogy a község részére megküldött mutatónyiszmatot a falu bölcsse, az öreg mester elővasta, és nem tudván azt a cifra nevet „Demosthenes” magának megmagyarázni, kiútlotte, hogy az az új miniszter, a ki a zsidóságot kikergetni akarja, így hát a bíróval együtt legjobbnak találták, az új miniszter rendeletét, régi szokás szerint kiszeggetni!

Még egy eredeti eset jut eszembe: Pátróba dolgozott egy kanizsai csizmadia a karácson ünnepek előtt. Csizma fölőlásért kapott egy pár vörös kakast. Haza is akarta ő kigyelme vinni Kanizsára őket, azonban nagy bölcsen kifundálta, hogy levél nélkül vesztélyes dolog lehet az, mert az uton még ráfoghatnák, hogy lopja. Elment tehát a bíróhoz, kért ott két marhalovelet. A jelenlevő jegyzőségűd készségesen hozzá fog az iráslhoz s kérdi a bölcs csizmadiat „milyen szőre van?” „Dehogy szőre”, felelt a hűstünk, „vörös tolla, ifju uram!” „Elment az esse marának? hol látott tollas borjut!” „fűrmedi rá a jegyző segéd.” „Dejzen kérem aláan nem is borjura köll nekem a marhalovelet, hanem két kakast vettem, ott kint hagytam őket a pitvaron, ha tetszik behozhatom.

Brunner.

Gambettáról

Mult czikkünkben említettük, hogy Coquelin egy bécsi lap szerint politikai missióval jár Ausztriában és Oroszországban és pedig Gambetta megbízásából.

Ami Ausztriát illeti, könnyen megoldjuk e hírre a cátozatot. Felkerjük lapunk szives olvasóinak figyelmét lapunk előirt bécsi munkatársának azon czikkére, melyben az osztrák-magyar és német szövetség egyik pontját is ismertette: ha vissza emlékeztünk azon pontra akkor tudjuk, hogy ha egy harmadik állam kívánkoznék az osztrák-magyar és német szövetséghez csatlakozni, akkor ha ezen harmadik állam csakis másodrendű lehet, azaz a lárrendelt. Már pedig feltesztük Gambettáról, a francia diktatórról, hogy ő, ki a francia nemzetet a tönkretűtéstől megmentette, ő, ki egy elbukott nemzetet emelt egy napon fényes pórsra, hogy ezen Gambetta és ezen Franciaország sohasem fog egy oly szövetségbe lépni, hol ő csak másodrendű szerepet játszik, legyen bár szövetsége akár az angol, akár a halsalmanaknak nevezett német.

Másrésztől pedig tudjuk azt jól, a Francia ország és Ausztria-Magyar ország közt fenálló politikai és diplomati viszonyoktól eszen csupán az obligat viszonyokon alapultak, tehát tulajdonképeni reális alapja nincs. Ezt a kérdéss, az a bécsi lap is hiszi, mely a Coquelin missiót trombitálta, de Coquelin itlélet csak személyessétesnek tartotta, — tehát a további cátozatotól ellátlunk.

A másik pontot Oroszország képezné; de mielőtt erre áttérnénk, szükséges, hogy Gambetta nézetét a német birodalomról is ismertessünk.

Szepe Mór bécsi hitlapjának többször volt alkalmá Gambettáról Párisban beszélni, — annak jegyzetei nyomán kövöljük Gambetta szavait.

A lapok előgster híresztelték, hogy Franciaország a vesztett csatát még visszafizeti Németországnak, hogy az Gambetta szavai lenné, hogy Gambetta minden tehetőségét ezen csatára fordította.

volna, hogy Elzászt és Lotharingát visszafoglalhassa és azt az öt milliórdot kamatosztól és a kamatok kamataival együtt mint győztes vihessse vissza Párisba. Lehet, hogy ez így történt volna, ha Németország egy más hatalommal lett volna baja, ámde Gambettának sohasem volt szándéka Németországot addig megtámadni, míg erre neki kedvező alkalom nem nyílt volna.

Gambetta mindennek előtt a tények embere volt. A politikában neki a tények első, az értelem második és a kíváncságok harmadszorban állottak, és azután, ki veheti tőle, mint francziától rossz néven, hogy a pillanatot csakugyan kívánta, midőn az szerencsésen megérkezett, melyben Franciaország Németországgal szembe? ki nem képes az ő értelemét fölfogni, hogy ő, a legyőzött diktátor nemzete erejét, melyet a csatában vesztett, hogy becsületét megmentse, ismét a morális és katona erő felállításán dolgozott? De ő a tényeknek megadta jogait és a valódi viszonyoknak megadó értelmét. O értelette Németország erejét valóban megmérni, de ő irakodott Franciaország erejének túlbecsülésétől.

Hosszu, hosszú idő után.... talán. Nagy és körülményes előkészületek után, ha a helyzet Európában tökéletesen megváltozott, ha e győzelem minden lehető és képzhető előkészületek halmasa által lesz biztosítva.... e n! De ő azt jól tudta, hogy ő nem leas az, aki Németország ellen a revanche csatát megkezdte és komoly akaratú volt, hogy Franciaországot „kalandokba” ne bocsássa.

1880 május 15-én, tehát akkor, midőn Gambetta a kama elnöke volt és midőn nemzetére döntő befolyással bírt, egy angol lap hozta Bismark herceg belső szavának híret azon commentárral, hogy a herceget ez csatába bonyolította és mint a legalkalmasabb objectumot Franciaországot támadja meg, — az alkalommal tehát, mondá Gambetta:

„Nem hiszem Bismark herceg szavát, de azt sem, hogy képes legyen most nekünk hadat üzeni. Lehet, hogy ezt öt évvel előtt lehetett volna, mikor alkalmas pillanat

...és a gyenge elméjük feláztatására, az elégedettség csillására valók.

As országgyűlési határolt folytatásos tárgyalása ezen kérvényeknek mutatja is, hogy a magyar országgyűlés, melyből csak senki sem fogja megtagadni, hogy jó keresztény, Gondos Benedek urnak indítványát visszavetette. Az egész ház, az indítványoson kívül a kérvényi bizottság véleményére járult. — A keresztényeknek, ha csak tulzásokra nem akar menni, nem kell összeközeledni a szabadvilágúakkal, a valódi kereszténység mindig megtalálja azon igazi mértéket, mely mindig üdvére volt a községnek, a hónak.

As első szónok ki a kérvények fölötti vita folytatásában felszólalt — Ugron Gábor volt. Megjegyzése, melyet mindjárt a beszéd elején tett, hogy t. i. nézete szerint a kérvényekben elmondott ügyek nem kizárólag a katolikus egyház gravamenjei, hanem a társadalom-éi; azért csak a tulzás és a rosszal felfogott érdekek állíthatók fel e dolgokat mint a katolikus egyház gravamenjeit. Sorba veszi azután a kérvényekben felszámolt dolgokat, és végre azon meggyőződésre jut, hogy e gravamenek a reactio gravamenje, az a reactio, mely a multtal szakítani nem akar, a jelenet ki nem békülhet, és a jövőtől fél, az a reactio, mely sporadikus bár, itt-ott felemelkedik s. a. t.

Igen meggyőzőleg szóló beszédjének egy utolsó passusa: „Ezen reactionariusok a megkezdett útványon tovább akarnak haladni, akkor legelőször is a katolikus laikus ellen kell küzdeni. A katolikus laikusok nem ismerhetik el, hogy a katolikus vallás és a demokratikus haladás egymással ellentétben állanak. Az evangélium termékenyítő ereje nincs kimerítve, s az emberiség megváltásának nagy műve még uinas befejezve. A népek felszabadulása a jogegyenlőség és szabadság intézményei által fog megvalósulni, azon jogegyenlőség alapján, mely nélkül Krisztus tana, senkit sem zár ki.

Szóltak még a tárgyhöz: Irányi Dániel, Mocskary Lajos, Vidovich György (kath. lelkész) báró Prónay Dezso, és a vita bevége után Tiszta Kálmán.

Irányi Dániel azt találja, hogy a kérdéses kérvények valamely kiadott jelező eredményei, mert mindegyik egyformán van indokolva. A ház figyelmét felhívja azon hangra, mely ez kérvényekben uralkodik. Egyrészt tulzásokat tartalmaznak, másrészt vadakat a törvényhozás ellen, oly vadakat, melyek az igazságok ellene mondának. Kiemeli ezek közül a szantovai, szikarói, kikindai és mária-kemendi kérvényeket, melyekben sajtóságos indokolások olvashatók.

Mocskary Lajos úgy tapasztalja, hogy ezen kérvényekben a reactio támadása látható a szabadság vívmányai ellenében, a melyekkel az 1848. korszak ajándékozta meg a nemzetet.

Vidovich György szintén elfogadja a kérvényi bizottság javaslátát. Éggy Prónay Dezso.

A javaslát majdnem az egész ház által fogadtatott el.

Következett azután a hírhedt tapolcai kérvény tárgyalása.

Bezeviczy adta elő a kérvényi bizottság javaslátát.

Azután Istóczy szólalt fel, — az Egyetértés szerint igen bágyadtan, egy határozati javaslattal nyújtán be, melyet kivül még 8-an irtak alá. — A tárgyalás másnapra halasztatott.

lett volna hozzá és talán most sajnálja is, hogy az alkalmat nem használta fel; de most már késő. Ilyen vállalatokhoz szükséges a kellő pillanat és a kedvező helyzet. (Il faut avoir pour de pareilles entreprises l'occasion et la bonne chance.) Az alkalmat egy oly nagy diplomata mint Bismark kereste előidézheti, de nem a „bonne chance”-t.

As igaz, hogy Bismark herceg minden tetteben Franciaországot szem előtt tartja (il vise toujours la France), de Németország részéről Franciaország ellen egy támadó csatáról szó sem lehet.

„Ami pedig minket illet,” folytatta Gambetta, „mi még sokáig nem gondolunk egy csatára Németország ellen, és inkább a sirba feküdném (je mourrais plus tôt), mielőtt én egy ilyen kalandos vállalatot megengednék. Franciaország kedvező óráját befogja várni (la France attendra son heure et son temps), és valószínű, hogy addig a jelen generáció elülnek. En tehát nem hiszem, hogy Bismark hercegnek alkalma lenne benünket megtagadni és ha valahol a hit áll, hogy mi támadhatnánk, akkor ez vagy tévedés, vagy szándékos rágalom.

Most már mi Gambetta saját szavait olvasva, azon nézelen vagyunk, hogyha a Gambetta által szem előtt tartott pontok fehéllének, akkor mi egy német francia háborút aligha fogunk megérni. Igaz, hogy a viszonyok változhatnak; mert a hős arszán már megszűnt élni, de ami ezeknek az állapotai szolgáljon ama koholmányra, mintha Coquelin Gambetta megbízásából utaznék.

Tudja azt Gambetta, hogy Németországban a politikai és stratégiai viszonyok össze vannak törve és hogy amily mérvadó személy Németország politikájában Bismark herceg, éppoly nagy és befolyásos kapacitás Vilmos császár. Így történt az, ha Gambetta Németországról beszél, akkor a beszéde éppoly befolyásos Vilmos császárt mint Bismark herceget. Sőt, ha Gambetta gondolatait figyelemmel kísérjük, akkor azon tapasztalatunkra jutunk, hogy azokban a német császárnak bámulatos szerep jutott.

Ó hitte hogy Németország seregeinek,

Az Ipar kiállítások haszna.

Mióta a gyári-termékek előállítására az ország minden piacát, a kézmű-ipar annyira elvesztette talaját, hogy erős lábbal azon meg nem állhat. És a gyári-ipar nem tágit, még folyton tért hódítva terjed annyira, hogy immár a fogyasztó-közönség jajdul föl a kéziipar érdekében és módokról, eszközökről gondoskodnak minden irányban, melyekkel a kéziipar megmenthető legyen a végső bukástól!

A főváros munkásai négygyűléseken, a vidéki iparosok kérvényekben panaszkodják el nyomozást helyezettük, országgyűlés, miniszterium mind, mind mozog, látják a bajt, akarnak is segíteni, de hát minden jóakarattal, minden törekvéssel megörök a kérdésnél: miként?!

Ha közösen érezzük a veszélyt, mely a kisiparosok elszegényedése folytán az ország adóközösségének csökkenése miatt nemzetgazdaságilag fenyegeti az országot pusztulással; ugy közös erővel kell, hogy magunk segítsünk a bajon és ne várjuk fölülről az érkező segílyt, mert sem az ipartörvények reviziója, sem a felsőbb ipartanárok létesítése, amivel a kormány segédkezett nyújthat a hanyatló kisiparnak magukban véve el nem hártják a bajt, mely immár nagyon is kiterjedt mértékben érezhető.

Mutassák meg először is az ország nagyobb városainak iparosai, hogy képesek jó és a czólnak minden irányban megfelelő czikkokkal ellátni a fogyasztó-közönséget és e czélból rendezzenek városokint iparkiállításokat, hol közszemlére kiteve az ipartermékeket, azok megtekintése által nem csak, hogy mindenki közvetlen szerezhethet magának meggyőződést, hanem szakértők megbírálásának is alávetve az egyes tárgyak a szakbirálatok által mintegy ujjmutatást nyernek arra nézve, hogy ki-nél és hol szerezhetnek be szükségletüknek megfelelő árukat!

Ha az ilyen ipartárlatokon bebizonyították az iparosok ügyességüket, — aztán a fogyasztó-közönség a sor támogatni a hazai ipart és azok termékeinek fogyasztása által kiszorítani az idegen, ki a gyári termékeket.

Önként értetődik, hogy iparos és fogyasztó egymást kölcsönösen

kell, hogy biztosítsa. Az Államodan jó és lehetőleg jutányos áru adása, ez pedig a méltányos árak megadása által!

Az ipartárlatok míg egy részről erkölcsi becsat nyújtanak a szorgalmas, ügyes iparosnak az által, hogy készítményét kitüntetés éri, másrésztől anyagi hasznot is szerez annak, mert általában elismert és jószágért kitüntetett árucikk után mindenestre többen támasztanak keresletet, mint kevésbé tökéletes készítmény iránt; aztán az iparosok között is versenyt indít, mert a selejtes iparczikket készítő munkást kevesebben fogják felkeresni készítményeikért, minék következtében életbevágó kéreltség válik nála: akar-e tökéletesedni iparaterén, hogy jobb mestertársaival megállhassa a versenyt, vagy pedig elmaradottságának büntetésül a nélkülözésekkel kíván inkább küzdeni!

Epen városunkban még más üdvös eredményt is hozhatna létre egy kéziipar kiállítás: védegytellet kapcsolott ipar-csarnokot.

Egy ilyen iparcsarnok létesítésére helyiségetül magától kínálkozik a délzalai tókarékpénztár épülete, melynek udvarán levő boltokban külön-külön lehetnének elhelyezhető az egyes ipartermékek.

Ezen iparcsarnokok két irányban hatnának jótékonyan: először a fogyasztóközönség biztosítva lenne, hogy szolid árért jó árut kap, másodsor a vagyontalanabb, de szorgalmas iparosnak lehetővé lenne tőve általa, hogy folyton dolgozhassék, ha megrendelői nem is látnák el elegendő munkával!

Az pedig oly módon történhetné, hogy az iparcsarnokot a fogyasztók és iparosokból alakult választmány ellenőrizné arra nézve, hogy eladás végett csakis jó minőségű és czéljának minden irányban megfelelő árukat fogadna el és mindjárt az elfogadás alkalmával megszabná azon méltányos árat, melyért az iparostól átvetheti, illetőleg azon árt, melyet a vevőtől az eladandó árucikkért követelni lehet. Minden tárgyon nyíltan fölírva az eladási-ár, a vevő is nyugodtabban vásárol, hogy tapasztalatlansága nincsen kiaknázva magasabb ár fizetetés által, egyszerűsége afelől is nyugodt lehetne, hogy a kiválasztott tárgy jószágáért a csarnok választmánya

vállal felelősséget és így ez oldalról sem szedetik rá!

Szegényebb iparosnak vagy előleget adhatna a csarnok egyesülete, vagy az egész értéket lefizethetné, hogy ez által tegye lehetővé újabb munka elkészítését!

Hogy a csarnok kezelése sokba ne kerüljön és a kezelési-költségek sem a készítő bérét le nyomják, sem a vevőtől tulzások árát ne igényeljenek: egy elárúsítóra lehetne bízható minden árucikk, melyek szám szerint egy könyvbe lennének bejegyzendők a fölvetel és elárúsítás napja, a készítő neve és meghatározott ára. Eladás után egyszerűen töröltetve a bejegyzett czikk az eladás dátumát jegyezve eléje!

Az iparcsarnok vagy az egyes szakmák iparosaiól alakult csoportok által lehetne kápezhető és minden szakmában az egyesületi tagok sorrendben két-két naponként teljesítenék az elárúsítást külön díj nélkül; vagy egy társulat alakulhatna az összes ipartermék összpontosítására iparcsarnok alakítására, mely társulat aztán belátása szerint kezelhetné ügyét.

Magától értetődik, hogy a fogyasztó-közönség hazafias érzelte kívántatnék aztán hozzá, hogy ezen csarnokok létesülhessenek és fennállhassanak a rendszeres fogyasztás folytán!

Különböben jelen czikknek nem lehet föladata a létesítendő iparcsarnok szervezetét adni, csupán az eszmét fölvetni volt hivatása.

Egy társas-estély.

Keszthely, 1883. jan. 21.

Évek óta Keszthelyen alig volt a farsangnak mulatsága, mely az itteni társadalom színt-javát olyan szép számban hozta volna együvé, mint a helybeli jótékony nőegylet (társas-estély). A nőegyleti társas-estélyt azért adták nemcsak gondolkodó és cselekvő hölgyek, hogy a legnemesebb czél — a jótékonyosság — látszan hasznát. Ésa közönség általán kézzelgősen segítette elő a rendezés élen álló hölgyek törekvést, mert szívesen ment el jótékony czélra emni-inni és táncolni, a hol tudta, hogy jól fogja magát találni.

A tegnapi éj ismét megmutatta, hogy Keszthely és vidék közönségének a nemesebbek iránti fogékonysága egy cseppet sem tempult: s náluk a mulatság taló hajlandóság sem csökkent ez évben! Teleszeli voltak az „Amazon” szálloda termei a mult éjjel megtartott nőegyleti társas-estélyen olyan nagy és szép közönséggel, a miőt akár a jótékony czél, akár a társas-estély möltán megérdemelt.

Az estély minden tekintetben a legkiválóbbak közé sorolható, a jótékony czél

a bejött tiszta jövedelem által nemcsak sokban mosdítottatott elő, hanem a megjelent község is ritka kedves éjszében részvétel

Az estély sikere az egytel 3 első Csák Antalné, Beck Vilmosné és Vértessy Ivánné urnók fáradsáttal munkásságának tulajdonítható. Kivülök ott voltak még a nőegylet buzgó választmányi tagjai: Bakcsay Sándorné, Reháik Lajosné, Udvardy Györgyné, Hoffmann Mórné, kiknek valamint az elsőnököknek gazdagon megrakott asztalaikkal, a jótékony czél iránti tekintetből kedves, szép kisasszonyok a nemzetiségű hölgyek, teljesíték a feladatukat. Ezek közt láttuk: Weltner Adél, Vertessy Jolán és Gizella, Nagy Gizella és Malvin, Erlich Amál, Csák Irma, Marcsányi Etel, Neumarik Jozefa, Gröber Lujza, Klein Fanni, Meisler Mari, Ifjays Vilma, Breyer Irma, stb. k. s. t.

A társas-vacsora 11 órakor felfüggesztetett. Az asztalok eltávolítása után kezdett vetni a táncos szép csárdások. Ebben a jellemző kisasszonyok különösen tetézést nyertek. Csak 1 1/2 óráig jártak szakadatlanul e szép nemzeti táncot. A négyeseket legkevesebb 80 pár táncolta.

A fentebb említettek kivül a nők közül ott voltak: Derrarica Kálmáné, Somogyi Elekne, Dr. Singer B. né, Weltner J. né, Nagy Pálné, Udvardy Istváné, Kremmer Istváné stb., Nagy Mariika, Garger Zsuzsi, Vid Lujza, Gugger Róza, Veichinger Tóni, Stoker Vilma, Károlyi Zsófi, Geiringer Gundli stb.

A fáradsáttal derült jókedvűnek a reggel vetett véget.

A ruházatról.

Ha már az ember él, egészségesen kíván élni, mert ugyan mi lehet kellemes a betegeskedés, a nyomortelt életben?

Azért dolgozunk, azért fáradozunk, hogy terékénységünk gyümölcséivel főtartsuk egészségünket, kellemessé tegyük létünköt. Ennek eszközei a táplálkozás és ruházódás is, mert testi jólétünkhez megkívántatik, hogy távol maradjanak tőlünk minden olyan érzések, melyek arra tesznek benntünket figyelmessé, hogy szervezetünk valaminek hiányát éri!

Hogy — különben egészséges állapotban — jól érezzük magunkat, szükséges, hogy azon melegség, mely szervezetünkben folyton fejlődik, mindig egyenletes legyen — a mi rendes körülmények között 30 R° szokott enni. Ha ezen foknál nagyobb a hőképzés: a belső forráság kellemetlen érzése, — ha kisebb a fázás érzése győtri az embert.

De ahhoz, hogy a szervezetben folyton képződő hőség föl ne halmozódjék, sem pedig tulzatosan el ne vezettessék, szükséges a hő-szabályozás.

Maga a természet gondoskodott is eme szabályozásról az által, hogy a belelégzés, meg a bőr kiparólgása által folytonosan hőség ugárzik ki testünköl és pedig a szerint, amint több vagy kevesebb hőséget fejleszt szervezetünk nyugalom, vagy erősebb munka közben.

És mert szervezetünkben — ép állapotot érve — télen, nyáron egyenlő mennyisége a hőnek fejlődik ki és mert jőérésünk főtöradással megkívántatik, hogy testünk közvetlen környezetében 16—18 R.°-nál több meleg ne le-

osupán a császár személyéhez van törve, ki a legnagyobb és legártósebb politikai és katonai eredményeket tudja felmutatni.

1880 szeptember 23-án, röviddel a köztársaság verősejtes napjai után, (az első nagyszerű állami ünnepély július 14-én volt) és Gambetta cherbourgi beszéde után az öreg császár egészségi állapotáról kedvezőtlen hírek terjedvén, Gambetta a császárról nemcsak legnagyobb tisztelettel, hanem valódi bámulattal emlékezett meg.

„Vilmos császár halála.” — mondá Gambetta — „borzasztó horderőnek volna lénye, nemcsak Németországra nézve, hanem egész Európára, melynek nem akartam mondani, hogy reánk nézve kedvezőtlen esemény lenne. De, mindent mindennél — én a német császárt rendkívül uralkodónak tekintem (un souverain fort a fait hors ligne.) És különben a katonai szempontból. Ő a német katonaságnak legideálisabb séméje. Ő az, aki kivételes személyisége által a német hadseregnek megadta a jótársaság színesét, élénk erejét, szoros összetartását. Ez azon ember, aki a modern katonai szellemet a középkor harcossáinak lovagias szellemével összehasonlítani tudta. Lovagok és a tudományos tábornagi kar tagjai itt egyesítvék. Moltke ur bizonyonnyal nagy tábornok, de én mégsem hiszem, hogy ő valaha képes lett volna a német hadsereghez hasonló befolyást hasonló és közvetlen hatást gyakorolni, mint az Vilmos császárból kisugárzik. Vilmos császár, hogy őt egy szóval jellemezzem, a valódi imperator. Bár halála után a német hadsereg megtartja kifőttségét, de mindenkor hiányosni fog ott a vég oszp, a szellemi összetartás.”

Ugyanezokor Gambetta a röviddel eseltt Cherbourghban tartott szónoklata felől is beszélt. Tudvalegőleg ezen szónoklata Berlinben a legkellemetlenebb benyomást gyakorolta, melyet nagyon háborusnak tartottak. Freycinet sietett is a német kormányt az ellenkezőről meggyőzni

Gambetta mindenütt így nyilatkozott: „Cherbourghban nem akartam mást, mint a lehetősebb gondolatot kifejezni: „Mi tiszte-

nyí idő tartamig gyengék és fenyegetettek voltunk; ma azonban, mi bár nem fenyegetünk senkit, de nemis érezzük magunkat fenyegetve és a jövő nincsen ezárva előttünk.

A mai miniszterium éppoly át van hatva a nyugalom és béke eszméjével, mint az előtte való. Eméink nagyon békések, de tartósság is van bennünk.”

„Az új külügyminiszter, Barthélemy de St. Hilaire ur, egész Európára nézve bizalmat gerjeszt egyéniség. Ami pedig Freycinet urat illeti, mindig intettem, hogy a vaticántól távolítsa magát. Mondtam neki, hogy ellenkező esetben a kamarával gyűl meg a baja és akkor fordít utra kell jutnia. Bár Freycinet ur előttem mindig tagadta, hogy a vaticánnal összeköttetésben áll; de ő a Curiaival egy modus vivendi-t keresett és egy modus moriendi talált.”

Ez szerény nézetünk szerint, elégséges arra, hogy azon hírt, mintha Gambetta vágyott volna egy francia német háborúra, meghazudtolts. Tiszában vagyunk most már azzal, hogy Gambetta egy német csatára nem is gondol; — de ha ezt lehetne is tartotta, mindig azon hitben él, hogy e háboru kivitele a jövő generáció föladata lenne.

Mindenkor, midőn erre alkalom nyílt, a lapok azt híresztelték, hogy Gambetta Francia és Oroszország közt egy szövetség létrehozásán dolgozik, és akár hányasor irták azt, mindenkör más és más személy volt hivatva Gambetta állítólagos megbízásából eljárni. Néhány évvel eseltt Adam aszony, a „Nouvelles Revue” szép és szellemes szerkesztőjére fogták, hogy ő Gambetta megbízásából hason esztől utazik St. Pétervárról és Moszkvába; aki azonban a viszonyt ismerve, mely Gambetta és Adam aszony közt tennálott, ez azt is tudhatta, hogy a hírnél alaplatanabb más semmi nincs a világon. Így volt az most is, hogy e hír szerint Coquelin Gambetta megbízásából utazik, hogy Ausztriában oda haszon, minisztium az osztrák magyar és német szövetség felől, és hogy Pétervárról egy

Németország ellenében felállítandó francia-orosz szövetség létrehozásán működjék.

Igaz, hogy Gambetta foglalkozott Oroszországgal. De az is igaz, hogy ő egy a francia republica és despotikus cári birodalom közt létrehozandó szövetség feljöttének lehetőségeiről meg volt győződve. Bár Gambetta gyakran hangzottta: „Mi nem exportáljuk a köztársasági eszméket, Franciaország elget tett népszabadító elveit és ezért még most is lakol”, — de Gambetta önmagát az Európa-ban egy előrehaladott liberálismus főképviselető egyikének tartotta, s a reakcióktól gyűlölte, mint es őt, a despotizmust utálta és az utóbbi öt évben nagy búval figyelte meg a közép Európában túlsúlyra vergődő conservatív elveket. Mindig visszautasította a bököt, hogy ő Európában a haladást párt főnöke. „Ez sok dolog volna nekem”, — mondá ilyenkor — „elég dolgom van Franciaországban, hogy a reakció áradatát elnyomhassam.” De azt hiszta tudokban lehetett látni, hogy a francia haladás párt főnöke, a férfin, aki Napoleon Lajos trónról megfosztását kihirdette, a cári birodalommal szövetségre nem fog lépni.

1880. februárban volt, midőn Hartmann az ismert orosz nihilista a kúszal volt valóval, hogy a moszkvai vasfű merénylőiben részes volt. — Párizsban kiküldtetett és az orosz kormány requisitója folytán a párizsi rendőrség által elfogatott. Ez nagy eseményt kéltett és az úgy további fejlődésében joggal lehetett egy próbakövet látni, mely Franciaországnak Oroszországhoz viszonyát eléggé kidomborítja Hartmann Oroszország számára nem adott ki, ő Londonba ment és a rendőrségtől elbocsátatott. Nevetes szerepe volt ezen kérdésben Gambettának; ő maga 1880. február. 25-én így nyilatkozott!

„Politikai helyzetünkkel és tökéletes elküldetésünkkel fogva, melybe vagyunk úgy kell eszedkednünk, mintha Oroszországhoz a legjobb viszonyban lennénk, bár ha ilyen nemis létezik. Nos, most a rendőrségünk csak ügytelensége jön közebe, aki

Hartmann csakugyan fellelte. Orloff (az orosz nagykövet Párizsban) Párizt nem fogja elhagyni, ha Hartmann nem is adjuk ki Oroszországnak. Oroszországnak van is oka legalább a színt is fenntartani, mintha Franciaországgal jó viszonyba lenne. De ha kőlouben Orloff elmegy, vagy ha Oroszországot — mint fenyeget — a diplomatai besoroztatást velünk megszakítja, ha Hartmann nem adjuk ki, akkor ezt tenni engednünk kell. Ezen Hartmann, aki politikai makkévény, semmire sem szabad kiadnunk. Es elvünk ellen van és bármint botrányok hárujanak is reánk ezen vonatkozásból, — megunkra kell vennünk.”

Az idő megmutatta, hogy Oroszország a diplomatai besoroztatást szakította meg, de szövetség nem jött létre.

Skobeleff nyugati utazása, dühös csatái beszédei, kardcsörtelt korcsmai szónoklatai Varsóban és az orosz sajtó egy részének ismert tartalma, melyről már annak idejében is írunk, nem kis zavart okoztak Európát és mindenki egy nagy háborút vélt a közönségben. Tudták, hogy Gambetta az orosz tábornokkal találkozt és hosszabb időig beszélt vele. Természetes, hogy egy Orosz és Franciaország közötti szövetségről. De miről is méserl?

Gambetta ezen étekezletéről 1882. febr. 28-án (akkor már nem volt miniszter) így nyilatkozott:

„Skobeleff tábornok párisi utját valószínűleg Ignatieff ur bejegyzésével vette. Az orosz tábornokkal egy barátommal találkoztam és ő a szövetség eszméjét valóban szelítette. De mit használnak ilyen nyilatkozatok tényekkel szemben? Tulajdonképen mivel szövetszünk? Oroszországban három kormány van: a hivatalos a csi, a félhivatalos a panslavisták és a forradalmi a nihilisták. Panslavisták és nihilisták közt nagy az ér, a köztő nem jön össze. — Egy Oroszországgal szövetség: röfösöz sem lehet, és határozottan ellene vagyok.”

Mánap Gambetta folytató a beszéd tárgyát.

szem. a jelleme ama lehetőséget nekünk megmutatja, hogy az ember szabályosnak, ami a ruházata által tényleg meg is mutatja.

Ezen természeti szükségességnek tessék ugyancsak eleget akkor, midő nyári hónapokban könnyű, vékony és olyan öltözetekkel övezni testünket, amelyek természeti tulajdonaink fogva jó melegvezető és lehetőleg teszik a belülről kiszáradó hőség nagy részének távozását bőrtől és ruházatunk közlől, ami annyi val inkább szükséges, mivel a különben is meleg nyári légkör kevesebb belső meleg elvonására alkalmas, mint a hidegebb levegő.

A téli szakokban nagyobb hő elvonást eszközölni a külső alacsony hőmérséklet: igyekezzünk ilyenkor testünket melegvezető, nehezebb gyapjú öltözetekkel övezni, hogy a testünkben kiszáradó melegből búrunk körül megtarthassuk a kellemes érzéshez szükséges 16-18 R.-nyi meleget.

Jó emésztéssel bíró és bőven táplálkozó embereknek a belső hőképzés nagyobb levén mint a kevésbé jól táplálkozónál azért amazoknak több fölös melegük lévén elveszíteni való, természetesen kevésbé meleg öltözéket is igényelnek, mint a gyöngyben táplálkozókat.

Ugyan ezen körülményben leli magyarázatát az is, hogy télen minden ember bőségebb táplálékot veszen magához és olyanokat, melyek több meleg fejlesztést létesítik és ezek a különböző zsíradékok, szalonna, hús- és a többi, míg nyáron a hő fejlesztésre kevésbé alkalmas zöldség és gyümölcs fajok képezik a főbb táplálékot.

Erős testi munkát végezők, gyalogolók, lovagolók, kiknél a nagyobb hőfejlesztést is eszközöl, télen is kevésbé meleg öltönyt igényelnek, mint azok, kik szellemi munkával vagy ülő foglalkozással bírnak vagy kocsin utaznak, mely műveletknél az izmok különös tevékenysége nem igényeltetik!

Az eddig elmondottak általános érvényre bírnak, de ezeken a szokás-tememesen módosíthat, úgy, hogy igen nagy hidegnek vagy magas fokú hőségnek elviselésére képesekké tehetjük magunkat, mert az akaraterő vagy más kényszerítő körülmény képes az emberi természetet módosítani!

Különfélék.

A piknik. Az idei farsang egyik legszebb és legvigább mulatságának nevezhetjük kétségtelenül a nagykanizsai nőknél f. hó 20-án rendezett piknikjét. Hízelgés nélkül elmondhatjuk, hogy sikere sokszorosan túltett a január 7-iki bálén s oly szép reményekre nyugtató kilátást, hogy ez a mulatság csak még egy kissé szélesebb alapokra fektetve — lesz hivatta a különben is már kiszolgált örökös deficités 7-diki bált a jövőben pótolni. Itt keülvé volt minden luxus és költségeskedés s minden egyszer-

űség dacára mégis a kelte elegancia uralgott mindenütt. A táncszalon kiváló csinnal és díszrel maga a rendezőség által rendeztetett be, az étteremben pedig egész hosszában 2 hosszú asztal volt felterítve a közös vacsora czéljából. A négyeseket 28 pár táncolta. A tánc folyton növekedő jövedélvel reggelig tartott, sőt meg kell jegyeznünk, hogy a csárdások kellelőnél hosszabbak is voltak. A jelenvolt hölgyek névsora következő: Dr. Benicz Ferenczné, Bogay Ödöné, Boncz Endréné, Darás Zsigmondné leányával, Dauscha Ottóné, ifj. Fesselhofer Józsefné, Dr. Horváth Ferenczné, Pihál Ferenczné, Belus kisasszonyokkal, Rosenfeld Adolfné és leánya, Sebestény Lajosné és Hanny Katinka, Svastics Károlyné és leányai, Schmidt Frigyesné, leánya és Hegedűs k. a. Dr. Schreyer Lajosné, leánya és Tuboly Aranka k. a. Dr. Tomcsányi Irméné és leányai, Dr. Tripammer Rezsóné, Varga Irméné és leánya, Varga Lajosné, Weiser Jánosné és Vidor Samuné leányával.

Felolvasás. A kereskedő ifjak önképző egyesületének Hoffmann Mór tanár ur vasárnap f. é. január hó 28-án esti fél 9 órakor felolvasást tart, melynek címe: „Toldy szerelme és estje”. Vendégek szívesen láttatnak. Keltetett belépti jegyek (hölgyek részére számított ülőhelyekre szólók) a dollányfőtársaságban váltandók.

Hymen. A nagykanizsai iparosok egyik kiváló derék tagja Keller Ignác urnak műveltekké, bájos leánya, Keller Marcsa kisasszonyt január 21-én vezette oltárhoz Verhás Gusztáv novai körjegyző s tuzoltó-egyleti főparancsnok. Esketés alkalmával a templom zsufoltság megtelt. Nászpárok: Lendvay József és neje, Molnár Ferenc és neje, nyoszolyó-lányok: Tóth Emma, Clement Julcsa és Halvax Marcsa kisasszonyok, vőfélyek: Oroszváry Gyula. Késmárky László és a menyasszony fivére Keller Ferencz urak voltak. Este fényes és gazdag lakoma tartott, melyen pohárköszöntéseket mondottak: Oroszváry Gyula, Lendvay József, Pihál Ferencz, Bátorfi Lajos, Késmárky László sat. Ott láttuk a vendégek között Babochay György, Eperjess Sándor, Tóth Lajos, Markó Antal sat. urakat is. A kedélyes lakoma tánczszalonnal fűszerezve kiválóan kirradtáig tartott. Kísérje Isten áldása, fellegtelen boldogság a kötött szent frigyét.

A nagykanizsai izr. hitközség előjárásiga Dr. Neuman an Ede rabbi urat, ki az utolsó két szombaton tartá próbaszónokait a helybeli izr. imaházban és általános tetszést aratott vasárnap szerződötté, a helyben Fassel Hirsch B. főrabbi nyugalmaztatása által megújult lelkesül állomásra. A szerződés három próbaévre történt a hitközségi közgyűlés jóváhagyása reményében. A helybeli rabbiaválasztás ügye tehát sokkal gyorsabban és általános megelégedéssel történt meg.

szövetséget. Igaz, hogy valaki azt mondhatná, hogy erre — a némettel szemben — szüksége van; de Gambetta egy Németországi csatáról nem is álmodott, mint azt mult csikkünkben kifejtettük.

Az mindenesetre tagadhatlan és Gambetta maga is beismeri, hogy nem lett volna ő egy orosz szövetségnek ellene, ha az oroszok is oly lábon álltak volna mint Franciaország vagy bármely más rendezett állam, mely az európai politikai concertben részt vesz; de ezt Oroszországnál hiában kereste...

Jellemző reá nézve és ezért jónak látszik ide igatni miként nyilatkoztak Gambetta az egyiptomi kérdérről. Politikai lépéseire vonatkozólag Franciaország majdnem minden pártja szemére vetette, hogy ő Franciaországot az egyiptomi kalandba „csaknem” beletanította és a külügyi hivatalban utódja, Fraycine, hivatalos működésének első nagy óráját arra használta fel, hogy mindazon szájakat, melyeket Gambetta azon szándékából szőtt, miszerint Angol és Franciaország együtt maradjanak, — egy tasszással szétcsakítsa. Október 26-án Gambetta külpolitikai programjáról így nyilatkozott:

„Jól látjuk most, midőn az angolok, minden nagy megerőltetés és kaland nélkül megállhatnak, Cairo urai, — hogy mily nagyon volt az én politikám az isigai. Igaz, — saját országomban, saját táboromban nem értettek meg. Hát csakugyan csupán Egyiptomot tartottam szem előtt, törődtem én valamit Egyiptommal? Én fűtyölök Egyiptomra. (Je m'en moque de l'Egypte). De ezen egyiptomi kérdés lett volna az angol francia szövetség földjének termékeny trágyája, a mag lett volna a földben, a csirásó erő, mely által nőtt, virágzott és nagy lett volna. A nyugati hatalmak szövetsége nagy erő és nagy hatalom lett volna a világban. Ezt nem akarom Bismarck herceg politikai systemája ellen állítani, hanem ezen most tulajlatmas systema mellé állott volna. A többi államok ezáltal önállóságukat elveszték — visszanyerték volna. És a mi a kis államokat illeti, már épen ezen önállóságukat megtartás miatt

Ösztönöz öhajttuk hogy azon remények, melyeket a fiatal tudós pap a közhözökhöz fűztek teljesedésbe is menjenek. Ertesülésünk szerint április elején fogja elfoglalni állomását.

A muraközi iskolák állapotának megvizsgálására kiküldött bizottság újabb értesülés szerint e hó 29-én fogja megkezdeni működését.

Dr. Fárnek László érdekes felolvasást tartott „A magyar nyelv szépségéről az elmúlt száznap este a kereskedő ifjak önképző egyesületének helyiségében. A jelenvolt szép számú közönség nagy figyelemmel hallgatta az érdekes fejtegetéseket és fölolvását megéljenzete.

Farsang. A kik még a rövid farsangban nem táncoltak, azok térjenek magukba s a jó alkalmat el ne szalasszák; s mivel ha táncolni akar az ember, zene is kell hozzá, az utóbbiról is szükséges gondoskodni. De hát ki bírja egy tánc alá huzni mint Darázs Miska és az ő táborára; azért hát őt ezenel figyelmébe ajánljuk mindazoknak, kik jó zene mellett táncolni akarnak.

Olvasóink figyelmébe ajánljuk főt Pap János fogymu. igazg. urnak lapunk irodalmi rovatában foglalt előfizetési felhívását. A „Tamasbátya” című elbeszélés ára csak 50 kr, s mivel a tisztá jövedelem jétékony czélra (a helybeli gyakorló iskolának) van szánva, a mű megrendelői egy nemes czél is előmozdítanak. A munka nem és jó irányu voltáról pedig eléggé kezkesedik a derék és buzgó igazgató ur neve.

Köveskállya 1888. Jan. 19. A köveskállyai „k o z m u v e l o d e s i e g y l e t” folyó hó 14-én igen jól sikerült táncestetét tartott. Az egyesület helyiségén nemzeti zászló lengett az nap s a d. u. 4 óra felé berobogó fogatok mutatták már, hogy eme táncestetélyen is szépen képviselve lesz a város és vidék értelmisége. És esti 8 órára szép és válogatott közönség gyűlt is egybe az egyesület báltermébe. A bálterem igen szépen volt feldiszipve ez estélyre. Az alakokat nagy fehér színű függönyök borították. Hasonló színű szövettel voltak bevonva a bálterem padjai is. A terem falain nagy tükrök lógtak s a szögletek és sarokok tölzölddel díszítettek föl. Mindez a két hatalmas csillár fényében kellemes látványt nyújtott. Ezenkívül még két melékterem is be volt rendezve, melyekben a tánczot rem kedvelő közönség egyébb más ősi virtusokban töltötte kedvét. A bálteremben vidáman folyt a táncz egészen világos reggelig. A tüzvetü fiatalok amugy istenigazában jártá mindvégig. Bizonyára sokan édes érzelmekkel telve távozhattak eme tánczvigalomról.

A jelenvoltak közül kiemelendők

mind a nyugati hatalmak szövetsége körül sorakoztak volna, így Portugália, Belgium, Holland, Dánia, Svédország és Norvégia, mind, mind. És ezen szövetség a köztársaságok nagy morális erő kölcsönösét volna, mert a republika egy nagyon tisztelt, ómonarchia által ismét bevezettetett volna az európai államok közt, melyből most ki van zárva. Mít is törődtem én Egyiptommal?... De ezen népek mitsem értenek politikából.”

Ha szemrehányónak szintén ezen tiszta szavakkal mondták volna ezt, talán akkor sem értették volna meg. Csakis Bismarck herceg tudja, hogy mit tesz, midőn Gambetta ellen oly kíméletlenül küzdött. A nyugati állami szövetség meghiúsítása volt a nagy feladat melylyel nagyon foglalkozott és sok nevezetes jele van annak, hogy ezen szövetség létejtette nagyon is fételtet, — hogy ez a szárazföldi hatalmak conservatív államférfiainak nagy gondot csinált. Nem csupán azért, mintha ezen szövetség osata nélkül, csupán létrejöttének tényé által Europa politikai systemáját lényegesen megváltoztatná volna, hanem azért is nyugtató okot a gondra; mert liberális alapja volt, mert az elyengült és elyomott liberalizmus megállapodását, feloldulását és újbóli megerősítését találta volna benne.

Mindenekből láthatjuk, hogy az általános itélet gyakran, — mint a jelen esetben is — tévúra jut. Gambetta megjegyzéseit olvasva legtapintatos politikusi is új világot érez gondolatában és be kell ismernie, hogy eddig céltévesztett irányban haladt.

Ezzel beszárjuk Gambettának a francia-orosz szövetség terveire vonatkozó észrevételeit és jövő cikkünkben Gambettának Bismarck hercegére vonatkozó megjegyzésével foglalkozunk.

Sommer Sándor.

Vörösmarty Teréz, Sebestény Eszti és Györfly Rózsa k. a. helyből. Tóth Irén k. a. Szt. Gáspár, Szűcs Lenke k. a. Mencshelyről, Rakásnyi Jolán k. a. Bhenyéből. Ott láttuk Vörösmarti Józsefné, Sebestény Gáborné, Györfly Antalné. Tóth Józsefné és Smiedt Józsefné ó nsgaikat helyből Blajza Jánosné ónságát Mencshelyről, Rakásnyi Károlyné ónságát Bhenyéről, Schmidt Mórné ónságát Zánkáról stb. Csákvölgyi.

Ertesítés. A nagykanizsai kisednevelő egyesület január 27-iki tánczcsorujára látogatónak ígérkénik, akik még meghívót bármik okból nem kaptak volna s arra igényt tartanak, az egyesület titkári irodájában Nádor-utca, óvoda épület) teljes készséggel intézkedés történik.

Magyar hangszerek diadala külföldön. Curt Schulz és neje, az angol trónörökös udvari zenészei — mint egy Londonból érkezett levélben írják — a napokban Londonban a „Steinway Hall”-ban, az udvar több tagja jelenlétében megtartott nagy hangversenyen bemutaták a magyar p-dál-czimbalmot és a szintén magyar találmányu „Arion” zitherát és az a hangszereken előadott darabokkal rendkívül tetszést arattak. E hangverseny annyira felkeltette a közönség érdeklődését a hangszerek és a magyar dalok iránt, hogy Curt Schulz egy tegnapi érkezett levelével több ilyen hangszert és magyar népdalokat rendelt meg Bpestől.

Elefant a törvényszék előtt. Nemrég a kárpái császár óriási fehére elefántot kapott ánszékül Birma uralkodójától. Pár napja, mikor az elefántot ép a palotába vezették, az birtenen elszakította köteleit, tovább szaladt és futás közben néhány szolgát agyon is löpött. A palota felügyelője rögtön törvényeseket alakított, mely az elefántot e „büntető” miatt elhalálra ítélte. Hogy az ítéletet mennél inkább sulyosítsák, előbb kiszúrták a szegény állat szemét és aztán betaszították egy mély gödörbe, hol 5 nap mulva vége volt. Az egyöntapost szolgák családjának a császár élethossziglani penziót utalványozott ki.

Négylábu ember. Gradisk orosz városkában nemrég olyan ember állott a sorozó bizottság előtt, kinek nem kevesebb, mint négy lába van. A legény most 21 éves, Kontráji Kornutának hívják és eddig folyton elludta tilkoni falujabéliek előtt baját. Ez azért sikerülhetett neki, mert két rendellenes lába a két rendszerű rövidebb volt és ezek között van elhelyezve. A szerencsétlen ember bőszaru nadrágot visel és így nem igen lehet észrevenni a természetellenes képződményeket.

Regényes történet. Nem régen egy berlini lap regényes történetet beszélt el. Egy p o r o s z t tiszt holtnak hitt neje visszatért, midőn férje évekig gyászolta. A nő franciaul szölet, midőn egyszer vejők előre nyomult, leányokat zárába vittek. A férj időközben másodszor is megnősült — Most a következő részleteket beszélik: A férj annak idején neje halálának hírére Franciaországba sietett, hogy elhalt neje holttestét meglátgassa. A kegyetlen szűlök azt mondták, hogy leányok himlőben halt el s így egy sírt felásattak, a melyben egy fejszerreltelenség eltorzult nő holtteste fektött. A szomorú látvány után a tiszt, gr. Bl. visszautazott s megnősült és gyermekei is vannak, második nejejtől. Mellyik nőt hagyja el most? Első nejejt szerette s másodikhoz gyermekei is kötik.

Budapestről írják nekünk: „A kanizsaiak előtt, márt. i. azok előtt, kiknek alkalmas volt egy valóban nagy reményekre jogosító fiatal művésznő tehetségét, a kanizsai város ház diszterében kiállított képen méltányolni, nem less érdektelen Liechtenstein Georget k. a., kinek „Krisztus Pilatus előtt” című képalkotása méltó feltűnést keltett mindentől, a hol az kiállítást (Fürden, Veszprémben, Kanizsán) további haladásáról egyetmást hallani. A kisasszony, kit valóban benső művészi hajlam vezetett a festési pályára, az utóbbi hónapokban is rendkívül szorgalmas fejt ki hirtovos historiai festőművészt, Lutz Károly műtermébe s haladásá epugy tanúságot tesz a szorgalomról, mint tehetségéről.

A fiatal művésznő a mult év végén azon kitüntetés érte, hogy egész váratlanul tisztelte meg látogatásával Tréfort Ágoston vallás- és közoktatási miniszter, ki a kisasszony minden kisebb nagyobb művét, korábbi tollrajzait és aquarell-tesményeit behatóan meglátván, a kisasszonyt a megkedvelt pályán való kitartásra elismerő szavakban buzdította.

A fiatal művésznő még egy másik kitüntetés is érte. Magyar népe által egész az imadási szeretettel kedelté Károlyasszonyunk is legmagasabb figyelmében részesítette a fiatal művésznőnek „Krisztus Pilatus előtt” cz. festmény másolatát, mely azon rendkívül kitüntetésben részesült, hogy abban a teremben engedtetett meg a kép felállítás, melyben a király, a királyné, Valéria főhercegné és Auersperg hercegné ebédelni szoktak, úgy, hogy ebéd alatt is ő felségük előtt volt a festmény. Ugyanezen líla szint gyönyört teremben van azon festmény is elhelyezve melyet a királyné ő felsége az utolsó sugár-uti kiállításban megvásárolt.

Eddig tudósítónk levele, melyhez részünkről hozzátesszük azt, hogy a fiatal művésznő haladásának igen örülünk, ésintén óhajta, hogy azon remények, melyeket mi is a kép látása után, fűltötte szép tehetségében fűtünk, teljesedésbe menjenek, s mibe különben a kisasszony erénytelen szorgalma mellett kételkedni semmi okunk sincsen. A nyert kitüntetésekért pedig ónkint gratulálunk.

Letenyém f. hó 18-án délután kísérték nagy részét mellett örök nyugalomra

Sz. S. Kovács Dánielné urnének legifjabb leányát Sebestény Kovács Krisztinát. A számos kószorú, mely a boldogult ravatalán volt elhelyezve, bizonyítják a szeretetet, melyet az ifju alig 17 éves leány mindenkéül kiérdemelt. Emléke sokáig fog éni közöttünk. A béke anyyala legyen felette.

Zala megye közgazdasági előadójától. Felhívás Zala megye bortermelőihez. Kegyelme István gróf kezdeményezésére az országos gazdasági egyesület kezéből megindult a „Magyar bortermelő országos szövetségének” létesítésére czélú mozgalom, mely egy része borajuk kivételének egészétes alapokon való szervezése, másrészt azoknak külföldön való tömeges megismertetése által, hazánk bortermelését előmozdítani első sorban lesz hivatva. Szükségesnek tartottam e részben a mélyen tisztelt gazdaközönség figyelmét már előre is felhívni, hogy ezen hasznos vállalat létrehozását csak is azon esetben helyezhetjük kiállításba, hogy ha a hazai bortermelő, saját érdeklődésben is, mint részvényesek a szövetség kötelékébe lépnek, felkértem tehát mindazokat, a kik az ügy iránt érdeklődéssel viseltetnek, méltóztassanak ezen szándékukat velem mielőbb tudatni, amely esetben az ideiglenes alapzabály-tervezetet és a belépésre szolgáló nyilatkozatot, kitöltés végett azonnal megküldöm. Dobréte, 1888. január 11. Skubits Jenő, közgazdasági előadó.

Szenagyűjtés ujesztendő után. Szinte hihetetlen, de mégis megtörtént az idén Laibachban, hogy január hó közepén friss szénát rakhattak az istállóba. E rendkívül ügyesnek az az abnormis tavaszi idő az oka, mely Krajnában mult vasárnapig tartott. Összel arra nagy árviszok jártak melyek miatt a fű nem nöhetett meg; s az utóbbi heteknek aránylag nagy melege azonban újra tenyészetet idézett elő a réteken és így történt, hogy ujesztendő után pendült meg a kasza Laibach vidékén.

Az örült karjaiban. Beckert Ádám serfőző segéd 7 éves kis fiával, ki nem rég lábától fél veszélyes betegségből, a lábcsüd körül sétált. Milyen egy ízben megálltak, hogy a gyermek kipihenje magát, egy csinosan öltözött, külseje után itélve a munkásokozályhoz tartozó nő közeledett feljéj s hosszabb ideig szemlélte a halovány fiút, majd gyöngöden megczirogatta a kérdészködött az apától, miért néz ki a gyermek oly rosszul. Becker elmondotta, hogy fiacskája agyarákódásban szenvedett s csak három napja hagyhatta el a szobát. A nő karjaiba vette a gyermeket s tőbbször megcsókolta. Majd szomorúan mondá: az én fiának is ilyen fekte szemei voltak. Egyszerre birtenen magához sziortotta a gyermeket s tova futott. Becker ijedten sietett a nő után s megrémülve látta, hogy egyenesen a Duna partjának rohan. Még szerencsésen elérte a nőt, ép abban a percben, midőn a hullámokba akarta vetni magát. Borzasztó küzdelem keletkezett az apa és az idegen nő közt, a meredek parton. Végre azonban a zajra többen oda siettek s az örült karjaiból kivették a félig holt gyermeket. A tébolyodott asszonyt Mingovics Annának hívják, vasuti kauluz özvegye. Nemrég meghalt gyermeke, kinek halálát annyira szivere vette, hogy örültég nyomai mutatkoztak rajta s ez Becker gyermekének látára ki is tört rajta. A szerencsétlen a Rókusba szállították.

Egy család halála. Bécsből írják e hó 16-káról: Az osztrák fővárosban „közöl eső Brittenes közönségben egy öt tagból álló család mérgezés következtében meghalt. Welser Antal szepaszamos nejevel és három gyermekével egy földszintes szobában lakott. Évek óta a legszomorítóbb anyagi körülmények közt él, mi az utóbbi hetekben még súlyosodott, minthogy Welser semmiféle foglalatosságot sem kaphatott, s így jövedelme sem volt. E hó 15-én délután egy csomaggal jött haza a naprámas, s mikor felbontották, tésztaeműt találtak benne, Welser azt állította, hogy utközben találta, s a felbontásnál megörvendett, mert mint mondá legalább lass módjában még egyszer lecsalipítani szörnyű éhségüket. Az asszony, ki még hozzá állott állapotban volt, azonnal levelet készített és bedobta a tészta a levelebe s csakhamar hozzáálltak az ebédhez, mely végtetésül vált az egész családra. Alig ettek belőle valamit s már is érezték a mérge hatását, mely erős lehetett, bizonyítja az, hogy rövid idő alatt meghalt a férj és neje s a 3 kis gyermek sem állja ki a kínokat. Azt hiszik a szerencsétlen ember így akarta magát és családját a nyomortól megszabadítani, míg más oldalról a szegény ember ártatlansága mellett szólnak.

A vörheny — mint értesülünk — nemcsak Kossuthon, hanem a vidéken is 10-12 éves gyermekek közt lábra kapott.

A befagyott Balaton. Fenséges látványt nyújt most a „magyar tenger”. A meddig csak a szél elűti, mindentől sima jégpáncél borítja, mely szerencsésen vari vissza a tél nap sugarait. Talán soha még ilyen nagyterű nem volt befagyva a hullámzó Balaton. Már években hullámtározatlan fagyott be egyes kisebb térségek kivételével de most mindentől tükörsimra s jég. Elanyyira hogy kényelmes kéj-körösznyákat lehet tenni Balaton-Füredre. De nemcsak a korovalások tarka-barka serege nyújt érdekes képet most, hanem a halászkok is. Naponkint mintegy 60 halász jár ide, nagy mennyiségű bálókat, kitételeket és rudakat hozva kis faszárokra. Aztán neki állanak valamennyien. Ez először egy 3 méter hosszú 1 és fél méter széles léker csinálnak; igen mindkét oldalról kiindulólág 15 méternyi kisbél közökben kisbél lyukat vágnak, körülbelül 120-at. Ugy azonban, hogy a lyuk-sorozatnak kerülék alakja legyen, azaz: a másik vége is szűkező és olylékban végződjek, milyen az első. Mikor ezzel készen vannak, két 15 méter hosszú rudat bocsátanak a vízbe, és mind a ketőre egy-egy 500

... és a katonák...
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Országos hírek
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Rövid hírek
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Irodalom
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

A vasuti menetrend
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Arverési hírdetmény
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Arverési hírdetmény
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Arverési hírdetmény
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Arverési hírdetmény
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Arverési hírdetmény
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Arverési hírdetmény
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Arverési hírdetmény
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Arverési hírdetmény
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Arverési hírdetmény
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Arverési hírdetmény
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Arverési hírdetmény
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Arverési hírdetmény
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Arverési hírdetmény
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Arverési hírdetmény
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Arverési hírdetmény
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Arverési hírdetmény
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Arverési hírdetmény
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Arverési hírdetmény
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Arverési hírdetmény
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Arverési hírdetmény
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Arverési hírdetmény
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

Arverési hírdetmény
 ... és a katonák...
 ... és a katonák...

HOFF
JANOS
maláta-kivonati
egészségi-sör.
 Ez az ember ennek köszönheti egész
 ségét és örömdétét.
58-szor kitüntetve.
Nyilvános köszönet
 és ritka módja az életré
gyógyeredménynek
 1882. augusztus 21-ről
 egy anyától, ki tudja hogy család-
 jában határtalan öröm uralkodik,
 mert lánya, ki a legértékesebb fi-
 lelemre adott okot, a Hoff János
 féle maláta kivonattal gyógyult.
Hoff János urnak és kir. udvari
 szállító, és kir. tanácsos, a koronás
 arany érdeméremmel jutalmazott, a főbb
 prora és dímet rend lovagjának a Hoff
 János féle maláta kivonattal gyógyult
 a legértékesebb fiának a Hoff János
 féle maláta-kivonattal gyógyult.
 Bécs, Bräuner-Strasse 8. sz.

Egyetlen leányom, ki már öt év
 óta heves köhögés- és mellfájásban
 szenved, a legértékesebb fiának a Hoff
 János féle maláta-kivonattal gyógyult.
 Bécs, Bräuner-Strasse 8. sz.

A valódi Hoff János-féle maláta
kivonati egészségi sör ára:
 Maláta egészségi sör 1 üveg 60 kr., 6
 üveg 3 frt 60 kr., 11 üveg 6 frt. 24
 üveg 15 frt 58 üveg 30 frt. 90, álló
 maláta csokoládé 1. 2 frt 40 kr. II. 1
 frt. 50 kr. III. 1 frt. (Nagyobb mennyi-
 ségű szabad) Maláta csokoládé 1 üveg
 60 kr. (1. és 2. osztály) Praxipar
 gyermek-tap-maláta 1 frt. Koncentr-
 irált maláta-kivonati 1 üveg 1 frt. 60
 kr. Maláta-karó egy csomag 50 kr.
 30 ívet. Egy lécs maláta-fűrés 80 kr.
 Főosztály: Felsőházler János,
 Szt. Miklós; Zala-Egyházas: Hah-
 binsky Adolf; Sopronban: Müller P.
 Keszthelyen: Winkler Ferenc; Kaposvá-
 ron: Lajper Gy.; Kaposvár: Bahr R.
 Vasváradon: Kusy; Hódmezővásárhelyen:
 Zsigmond Káiser & Lutz; Szeged:
 Kékesy N. J.; Kármán: Sam-
 vany György; Pécs: Spitzer Sándor;
 Kassa: Bonyák T. és fia; Munkács:
 Czollner Vince gyógyszer.

Életbiztosítási ügynö-
kök, vagy oly gyének, kik
erre hajlandóak és képes-
séget éreznek magukban,
egy tekintélyes biztosító tár-
sulatnál kellemes feltételek
mellett
állandó alkalmazást
nyernek.
 A járulékok felsorolásával
 ellátott folyamodványok, N.
 K. 50° jel alatt a lap ki-
 adóhivatalához intézendők.
 19 3-3

Hirdetmény.

A nagy-kaniszlai segély-egyleti szövetkezet 1883. évi február hó
 2-án délelőtt 10 órakor a helybeli városi tanács kistermében
RENDES KÖZGYÜLEST
 tartand, — mire az 6- és új ciklus tisztelt tagjai ezennel meg-
 hívhatnak.

- A közgyűlés programmtárgyai következők:**
- I. Számadási jelentés.
 - II. Főügyelők bizottság jelentése és indítványa.
 - III. Határozat a tartalékalap javára fordítandó összeg meghatározása.
 - IV. Jótékony célra fordítandó összeg meghatározása.
 - V. A lefolyt 5 évi ciklus elszámolása iránti határozat.
 - VI. Alapszabályok némi módosítása érdekében.
 - VII. A sor szerint kinevezett 8 igazgatósági tag helyett újjaknak vagy pedig a
 kilépetteknek újra leendő megválasztása.
 - VIII. A 3 rúndas tagból álló főügyelő bizottság megválasztása.
 - IX. Indítvány a segélyegyleti szövetkezet érdekében.

A főügyelő bizottság által fölvizsgált számadások délelőtt 9-óról 12-ig délután 3-óról 6
 óráig a segély-egyleti szövetkezet helyiségében a közgyűlés napjára betekinthetők.

A segély-egyleti szövetkezet
igazgatósága.
Mérleg és vagyon kimutatás
 1881/82 ik üzletévről.

Fk. lap	Tartozik	Fk. lap	Művel
76	Részvételi számlának	610650	74 Adólevél számlától
48	Tartalékalap	733	80 Visszatérítési számlától
	Vegyes számlának	3103	77 Hátralék számlától
			82 Pénztár számlától
			4521 01
		614486	51
			614486 51

ZALAI

MEGYEI ÉS HELYI ÉRDEKŰ POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYESTARTALMU LAP.

A Nagy-Kanizsai városi szabadelvű kör, a Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai és Délzalai takarékpénztárak, Bankegyesület és Kereskedelmi bank hivatalos közlönye.

MEGJELENIK HETENKINT KÉTSZER: SZERDÁN ÉS SZOMBATON.

Szerkesztői iroda. Hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők Bajza-utca 4. szám.

Bérmertelen levelek csak ismert közből fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

NYITTTÉR: PETITSORA 10 KR.

Előfizetési árak: Egész évre 8 forint, Félévre 4 forint, Negyedévre 2 forint.
Hirdetmények: 5 soros petitsora egy napra 1 kr., többszöri hirdetésnél 5 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Arverési és egyéb hivatalos hirdetések 30 kr. bélyegdíj felül 100 szög 1 forint, asontul minden szóért 1/4 kr.

Üdvözöljük a muraközi bizottságot.

(H. M.) A közoktatásügy az állam legvitalisabb ügyeinek egyike. A polgárok iskolázottsága, műveltsége márt azért is érdekben fekszik, mert egyrészt legbiztosabb tényezője az anyagi jólétnek a mai korban, mikor a nemzetek és népek már nem csupán a nyári erőkire támaszkodhatnak, másrészt pedig erkölcsre, az erkölcsi finomodásra, mert a képzettség és műveltség igen szépen megfér úgy az erkölccsel, mint a vallással, s a kettőt nem szükséges egymástól elválasztva gondolni.

Lapunk előbbi számában a zalamegyei közigazgatási bizottság küldöttségének hivatalos jelentése alapján hű képét nyújtottuk a Muraköz közművelődési állapotainak, s bármily szomorú volt a kép, legalább megismertett bennünket a valódi helyzettel, s a valódi helyzetet ismerve, képessé tesz a feltűtetett hibák javítására.

Közoktatási kormányunk nem süket ott, hol a valódi szükséglet követelődik, s a felbizonyos tarthatatlan viszonyok meggyújtása végett s habár a közigazgatási bizottság küldöttségének jelentése meg részletesen mutatja be a hiányokat s utal itt-ott módokra is azok javítására, a közoktatási miniszter ur szükségesnek tartotta, hogy ezen viszonyok megvizsgálására a maga részéről is egy bizottságot küldjön ki, mely neki a tapasztalatról kimerítő jelentést tegyen.

Ismerjük Trefort miniszter ur erélyét és meg vagyunk győződve róla, hogy most már egy tanácsosa közvetlen tapasztalás után ismerve meg a muraközi népoktatási viszonyokat, fogó csakhamar módokat talál, hogy ez a kérdés úgy oldassék meg, a mint azt a szépen haladó magyar közművelődés kívánja.

Azért üdvözöljük a bizottságot működésének kezdetén.

A muraközi kérdés megoldásának, úgy mint az ottani állapotok vizsgálatá-

ban különösen két mérvadó szempontot talál az ember figyelembe veendőnek.

Az egyik a közművelődési. A másik a hazafias nemzeti szempont. Sem az egyiknél sem a másiknál nem szabad figyelmen kívül hagyni a Muraköz geográfiai fekvését és azon rendkívül előnyt, mely e becses darab föld megmagyarosítása és szellemi műveltségének előmozdítása által a nemzetre háramlik. — Azok a tényezők, melyek ezt eddig gátolták, még tovább is a negatív álláspontján vannak. Itt e hazában, de különösen megyénkben nagyon jól tudja mindenki, miképpen és hogyan maradt hátra annyira szellemileg a Muraköz és miért nem magyarosodott kellőleg már eddig is.

A közművelődési szempontnak itt szolgáltatásban kell állani a nemzeti szempontnak is. A Muraköz Magyarország-nak (Zalamegyének) része, s itt a határszélen a magyar állam tendenciájára nézve fontos és nem kicsinylendő hivatása van. De ha az állam irtózik is az erőszakos magyarosítástól, a nemzeti érdek elengedhetetlen követelménye az, hogy a Muraköz Magyarországnak teljesen megnyeressék és hogy ez lehetséges legyen, arra szükséges, hogy az eddigi viszonyok gyökeresen vizsgálata alá vettve, azok gyökeresen javítsanak. A művelődés a Muraközben nem lehet horvát, mert hogy ez minő, arról elég bő felvilágosítást nyújtanak a lapunk egyik előbbi számában közzétett hiteles adatok, melyek mutatják, hogy a Muraköz tanköteleseinek mily csekély százaléka részesül a legszükségesebb elemi oktatásban, s mily nagy százaléka nélkülözi a legszükségesebb elemi ismereteket. Láthatunk t. olvasóink, mily nyomorult állapotban vannak az iskolák a felszerelés tekintetében, mily kevés gond fordították egyáltalán rájuk.

Mind ezekről a miniszter ur ó Nagyméltósága által kiküldött bizottságnak lesz alkalma meggyőződést szerezni s nem képtelünk bennre, hogy azon képviselő urak, kik e bizottságban való részvételre szintén kiküldettek, mellőzve minden po-

litikai pártállást, itt tisztán a nemzeti és a közművelődési szempont tekintetéből fognak közbenjárni a vizsgálatban, mert a hol e két szempontról van szó, ott nincs és nem lehet pártárvány, mert a közművelődés ügye és a magyar nemzeti ügy minden pártnak drága, szent ügye, melynek megóvása, emelése mindenkinek kötelessége e hazában.

Üdvözöljük tehát őszintén és hazafias érzellemmel a kiküldött bizottságot munkája kezdetén, mely értesülésünk szerint 29-én leend, üdvözöljük annyival is inkább, mert tudjuk, hogy vizsgálatainak eredményei nyomán údv fog sarjdzani megyénk azon részében, mely földrajzi fekvésénél fogva is hivatva van a magyarság védbástyája lenni ez oldalról.

Budapest január 24. 1883.

n. — Azon tény, hogy a szabadságszerető, testvéries érzelű, humanus gondolkodású magyar nép egy részében az antisemita izgatás tört nyelhetett, valóban elszomorító, mert beteges szellemiránylat lábrakapásának, káros társadalmi viszonyoknak a jele. De hogy a magyar országgyűlésen a tapolczai antisemita kérvény miatt zsidóvíta támadt, azt a theoniakön nyargaló, minden sóhajtozása s a túlérzékenységre nagyon fogékony zsidóság látható olkeseredése daczára sem igen bánjuk, mert e vita folyamán annak eredményeként két igen becses dolgot konstatalhatunk.

Első becses eredmény azon tények bebizonyolása, hogy a magyar nép soha semmi körülmények közre reactionra, a szabadság, egyenlőség és testvériség eszmáinak megtagadására nem hajlandó. A tapolczai kérvénnyel szemben, mely az országgyűlés-

től a zsidó emancipációt kimondott, 1867-iki XVII. törvény eltörlését követelte, az országgyűlés minden pártja kivétel nélkül a merev megtagadás álláspontját foglalta el. Magyarország a szabadság földje, faj és valláskülönbőség nélkül, az egyenlőség hazája, lett pedig azzá a nemzet általános akarata, a korábban privilegizált osztályok nemes és önzetlen önkényes lemondása alapján. Állami és nemzeti létezésünknek a jövő fennmaradásunknak oly diszes jogozime ez, melyből egy betűnyit is feláldozni mindenki, aki e hazában józansággal s honzeretjével bír, a nemzet és hazá ellen elkövetett bűnnek, mi több, orvosolhatlan politikai hibának tartaná.

Másik becses eredmény az, hogy ma már senki sem elégszik meg azon föltevésével, mely szerint az antisemita hangulatnak egyedül az kizárólag a zsidó vallás iránti gyűlölet és felekezeti türelmetlenség lenne az okozója; ma már keresi mindenki az okokat, melyek miatt a magyar társadalom kényelmetlenül, veszélyben levőnek érzi magát, s melyeket a zaidóellenes izgatás gonosz megtévesztéssel a zaidóság közünk létezésé következményeinek tulajdonít. Keresi mindenki s úgy találja, hogy e bajok léteznek, e bajokat orvosolni kell nemcsak magukért, de azért is, hogy a zaidóság elleni hangulatoktól alól a talaj alaposan olvonassék. Régi bajok ezek, melyek azouban, akuttá és közveszélyessé csak az újabb keletkezésű s keletkezésükben az erencsétlenségre az emancipáció törvénybe iktatásával összeeső pénz- s hitelviszonyok folytán váltak. — Uzsora,

kocsma régebben is veszélyes volt a népre, a váltó pusztítása a hitel- s kamatszabadság mellett veszélyes lenne akkor is, ha nem zaidók volnának a tőkepenzések, s mind e tényezőző sokszorta fenyegetőbbek mai napig, midőn az állami és társadalmi igények követeléseivel nem tart sdyegyet a gazdálkodási szerencse s a takarékosági szellem kellő mértékű feléledése.

Minden párt elismeri e bajok létezését, minden politikus, élőkön a kormányelnökkel, e bajok orvosolását tűzte ki célul, s minden párt s minden politikus azon meggyőződést fejezi ki, hogy ez nem zaidókérdés, hanem anyagi érdekünk kérdése. Mint Tisza miniszterelnök mondta, maga a gyűlöletes antisemita izgatás sem zaidókérdés, hanem a jogegyenlőség s a fajok és felekezetek közti jó egyetértés kérdése, melyre tehát csak az értelemben lehetően itélet, es csak lejutó és elvárható lehet. — „Épen ezért — mondá Tisza, én nem járulhatok oly nézethez, mely uszaratörvényt a zaidóknak, korcsmáltatási rendszabályt akar a zaidóknak, mely honosítási vagy telepítési kérdést akar a zaidókra nézve. Kell uszaratörvény, elismerem, kell a korcsmákkal való visszaélést szabályozni, elismerem, megfontolandónak tartom, hogy igen is szabadlevő telepítési szabályainkat, törvényünket nem lesz-e szükséges módosítani, de mindezt nem mint antisemita, hanem mint általános hazai kérdést.” Minden párt helyeslése követte s azavakat, melyek garanciát köpeznek arra nézve, hogy az államhatalom a nép azon bajainak meg- orvosolására törekszik, melyeket az

A Demidoff család

1696-ban Nagy Péter körutat levén, Toulkba érkezett és kérdezte a fegyverárusok és a város kovácsaitól, tudnának-e neki egy hónap lefolyása alatt 300 dárabárdot készíteni, melyek mintáját előmutatá.

Csupán egyikük vállalkozott rája, Nikita Demidovitch Demidoff, kinek káros termete, fértas arcvonásai magára vonták Nagy Péter figyelmét.

„Ez aztán ember, kiáltá a csár, kire a Proobrazynski gránátosi egyenruha legjobban illeik!”
A kézműves megijedve, a csár lábaihoz veté magát és könyözve szemmel oseedezte, hogy ne ragadjja őt el családjától. A fejedelm mosolygott: „Beleegyessem, mondá, csak egy feltételt mellet: ha dárabárdaimat az előirt idő alatt szállítod.” Demidoff megígért és meg is tartá szavát. Egy hónappal később a megrendelt fegyvereket a csárhoz vivé. — Az nagyon is meg levén előadva, a kikötött ért kétszeresen fizeté, német ruhákba öltözteté Demidoffot, ezüst serleget ajándékozott neki, és megígérté, hogy viszálytervek meg fogja őt lágatani. — Ez valóban, viszályterv Toulkba, Péter felkeresé a kovács műhelyét és nagyon megdöbbené munkáját. Azután belépett házába, hol Demidoff rajnai borral kínálta meg vendégét.

„Az nekem nem tetszik, mondá a csár, drága bort iszol,” mondá a csár.
„Uram! felelt a kézműves, én sohasem iszol bort, est csak azért veszem, hogy Felégednek kedveskedhessem.”

„El vele! Hozz inkább honi rumot!” Demidoff sietett rumot hozni. A fejedelm ivott, megvetett egy perczet, megcsókolt a házi asszony homlokát és távozáni ment.
„Demidoff sivarlak nálam, beszélni velem van teled.”
Midőn a kovács a csárhoz ment, puszták menta az neki és kérdé tőle, hogy képes lenne-e hasonlókat gyártani.
„Mag fogom készíteni,” felelt Demidoff.

„Nagyobbhatod műhelyedet, segítséget nyújtanok.”
Demidoff a csáról Toulk környékén nagy területet nyert és szabadságot a benne található vasbányák kiaknázására, mire Demidoff a Toulkba parján gyárt építetett és hozzá látott a fegyver gyártáshoz. Ritka tevékenysége és becsületessége révén jutalmaztatták Nagy Péter által, kik az ember vállalkozó lángszó érdekelt, mivel általa Oroszország vasiparának új ter nyit. Témogatta is Demidoffot, mennyire csak tudta és Szibirában nagyobb földdarabot ajándékozott neki, melyeken vastöntőket építtetett. Ez időszakban történt az áltai ezüst és kovácsai részének felfedezése, a kőlen ki-szakmányolása és Perm helytartósága meg-mérhetlen sivatagának gyarmatosítása.

Demidoff nemcsak a bémérdök gazdaságot szerzett. 1717-ben, midőn a császárnő fiut szült szászner rubelből álló ajándékot küldött neki, mely azon időben igen tekintélyes összeg volt. 1720-ban a nemcsi címsimel ajándékozta meg a csár, és két évvel később — igen bizelgő levél kíséretében — arczképét küldé neki. — A kienní Nikititoh, az első Demidoff fia (ki 1725-ben halt meg) ügyeskeresete a vagyont, melyet atyjától örökölt. Ő gyermekeinek gépeket, számos házat, harminceszer rabszolgát, nagy halmaz aranyat, ezüstöt és drágakövet hagyott hátra.

„Kövök ragyogtak a falakon, a padlók, a kőleti szőnyegok, medve és tigris bőrök alatt elűntek. Márvány medenczék, ezüst szobrok, szökőkutak, melyekben pataként folyt a bor, díszíték épüremet. A legeszevesztettebb fényűzési tárgyak pártatlan rafinemenntel valtak e nagysejű lakásban öszegyűjtve.”

Semmit sem talált Demidoff drágának, ha azt akarta, hogy beszéljen róla. Gyakran marokkál veté ki az ablakon az ezüstöt a koldusok közé, kik házát, hova mindenki beléphetett, szüntelenül ostromolták. Csálók, iparlovagok, ka'andorok, gaszaberekot mindenkit fogadtak és senkivel — lett legyen bárki — sem állította szóba állani. Sohasem mulasztotta el hatátlatosan segíyezni a valódi szerencsétleneket; az előbbieken pedig mulatott. Megszálltak nála a hivalgók, kiket feltétlen türelmségre, sőt mozdulatlanagra itelt. A szolgák meg voltak bízva, hogy éjjel nappal örökűjenek Agyaik fölött, melyben felkútek anélkül, hogy szabad lett volna felkelniök. Sokan kűntülök egész évet töltötek itt. Azután néhány ezer rubellel elbocsátották. Más ízben megint összehívatta a koldusokat, hogy teljes óráig maradjanak előtte vasteg, szemhunyorítás nélkül, daczára annak, hogy kardjával hadonászott és megütössel fényeket ökot. Jutalomdíj volt igérvé azoknak, kik ezen első próbát piszantán nélkül olvislák.

Volt aztán Moszkvában Tarass Maravitch nevű, iszakossága és a kártya iránti szenvedélye által általánosan ismert örmény, ki egy napon Demidoffhoz jött és pénzt kért tőle. A bojar jó kedvű volt ezen napon s egy kártya játésmát ajánlott neki, mely nyomban el is fogadtatott. A játék föltételeinek egyike az volt, hogy Demidoff az örménynek az ellenfél szorát. Demidoff erőse mámorított bort hozatott. Maravitch, ki minden tessély nélkül áldozott szenvedélyének, megröszegedett és az asztal alá bukott. A szolgák szemmel mázolák be ábránsait, koporába tevék és háza udvarába vivék.
Leirhatatlan kötelességs jelenete követezött.
Az örmény neje jajveszékelt, az öszo-

gyult tőm g száná őt keseregésben. Akutyák siralmasan vonítottak. A szaj oly nagy lett, hogy Maravitch fölébredt meredtségéből. Saját megdöbbenését csakis neje megdöbbenése multa fölül, ki távolról sem várta e gyors felámadást.

Egy másik ügy, egy bukkot gaszaber, Mendere, em tudván miképen szabaduljon ki pénzsavarából, elhatározá, hogy Moszkvba megy és Demidoffhoz fordul segítségért. Prokofy Akienfivitch ingujjban fogadta, nem szólt egy szót sem, hanem kűrtölté őt és figyelmesen szemlélté. Mendere, ki minden tréfára el vala készltve, nem mozdult helyéről és egy szót sem szólt. Ez őt perogt tartott. Végre Demidoff megállt vendége előtt és mondá:

„Ki vagy?”
„Mendere.”
„Mi a te foglalkozásod?”
„Kereskedő és alkusz vagyok.”
„Mit akarsz?”
„Látni a híres Demidoffot, kinek jótéményeit országzsarok dicsérik.”
„Hogyan jöttél Moszkvba?”
„Kibűntem.”
„Tud-e lovagolni?”
„Igen.”
„Lehet-e rajta d lovagolni?” — Rendelkezésére állok.”

„Jól van; megkísértem; és Prokofy Akienfivitch lovagolt a kereskedő hátán, ki minden szobán keresztül hordozá. Azután Demidoff lezállt rögtönzött lováról: „Látom hogy derék feszák vagy, akars-e enni?”
„Inkább iszol! szomszágom mindig kűvetelöb, mint élségem.” — Az nekem mindegy.”
„Jól van ígyunk lát.”
Hostak bort, Mendere ölmeleé poharát, kilürité azt egy hájtára és hangosan kiáltá: Hurrah! Eljön Demidoff!”
Prokofy Akienfivitch el vala ragadtatva: „Ördögöd van te talozol ön nekem! gyakrabban szeretnék látni. Mit kívánsz tőlem? Mond ki kereken.” — Mendere nem kérésit magát, felhasználna a nábob jó kedvét, elbocsátá történetét, hozatéve, hogy 40000

rubel kiránthatná őt pénzsavara hímárból. Ez öszegét meg is kapta.

Ezen időben, midőn még nem volt elégedő laktányja a hadseregnek, a katonák a lakosoknál szállásoltattak el. Prokofy Akienfivitch elfelejtve egyszer a szállási csédula kiosztásával megbízott hivatalnoknak azon kis ajándékot megküldeni, mely által kikerülhetik e kollektívesség bosszúságát, a hivatalnok, feledékenységéért egy csapat katonát küldött a nyakára. — Demidoff megérintve, elitkölá a sebet, melyet ez eljárás önszeretén ejtet, néhány nappal később igen udvarias levél áltai hívá meg az illető hivatalnokot ebédre. A hivatalnok nem mulasztá el a meghívásnak elget tenni.

Különsé tisztelettel fogadtatott és a legvalogottabb étellekkel megrakott asztalt talált. A eseményét Demidoff a legjobb borokkal szolgált neki. De az igen sok italáldozat következtében, a hivatalnok egészen elvostó helyesnének tudatát. Egy szobába vitték, hol a házi gasda — hóboros szeszélyesen tevékötözté, laborotváltatá, mézsel bekeneté, egy nagy tolluban meghempergeteté, mire mámorát kiáludni engedé. — Másnap reggel Demidoff jókor talpon volt. Vendége felbúrdását várta. Midőn ez felnyitá szemét, Demidoff a legkomolyabb eszmélányásokkal sújtá:

„Hogyan, ily állapotban mer én szemem előt állni, ön egyik rendőr tisztje s városnak?”
„Szoigalmam a helytartóhoz vitetem és kérn fogom, hogy minden kegyelem nélkül aszonnal elcsapja!”
A hivatalnok Demidoff lábaitos veté magát és kérvé kerte, kiméne meg, megígérvén, hogy sohasem szaklatandja katonáknak. Ez igérvényét alá is irta. Demidoff bizalmatlanokdván, ötven ezer rubelt adott neki, hogy aszonnal mondjon le hivataláról.
Demidoff fogata is igen eredet volt. Hat lóból állott, melyek párosával voltak befogva: az első két kis lovat két nagy ló követeit, melyeken liliputi terméid postiljon lovagolt; a két utolsó megint kicsi lovon pedig fölötté bosszu postiljon uti, oly bosszu,

ingatók saját esélyeikre természetesen akaszták ki.

A kormány elnöke erélyes szavakban jelentette ki, hogy az antisemitizmus kérdését maga a társadalom fogja megoldani, de az államhatalom rendkívüli eszközeit helyetle kiállítására annak kiírására, ha a társadalom nem lenne elég erős a fekölyt kidobni magából. Mi hiszünk, hogy erre szükség nem lesz, hogy az antisemitizmus megsemmisítésére elég lesz a társadalom, és pedig annak, ép úgy ker-aztény, mint — zsidó része.

Meggyőződésünk, hogy az antisemitizmus rövid idő alatt el fog múlni, mint valamely veszélyes vizáradás, mely maga után termékeny talajt hagy hátra, a nép bajai orvoslását a magyar társadalom keresztény s zsidó elemei teljes összeolvadásának termékégy talaját, hogy a zsidóság is elő fogja segíteni ez összeolvadás a maga részéről, bízton hiszszük.

Információ a muraközi küldöttségnek.

Most midőn a muraközi iskola ügyek megvizsgálása foganatba vétetett, egy kis információt szolgálnak a kiküldött bizottságnak azon 14 tiszteletű urról, a kik az ismeretes hazai és megye ellenes zágrábi nyilatkozatot kiállították. Ennek alapján némileg tájékozhatja magát a küldöttség egyrésztől az aláírás okairól, másrésztől azon szomorú állapotról, hogy minő kezekben van azon plébániákban a népvallás-erkölcsi élete és tanítási letéve; a következőket szótán vonja le maga.

A főkirály Antal Molnár Antal Csepregből Slavoniába áthelyezett magyar gazdaszék elhajzott fia; a horvát kormány és érsek ajánlatára A. Domboruba a magyar miniszter által kinevezett plébános; később az érsek ajánlatára Perakra áthelyezett esperes, most pedig pro meritis kanonoki designatus (?) Sinkó Ezerencz, alsó-lendvai születésű lelkész pap, kit gazdaszékony kénykedve szerint elverni szokott; különösen pálinka ivás következtében képtelenné vált, ezért kapott káplánt, kit csak akkor ígértek nyakáról elvinni, ha aláír, különben elveszti fáját is.

Berkovics Sándor, előbbinek importált káplánja, kit Molnár esperes azzal biztat, hogy ajánlatára ki fog nevezetni Sinkó helyébe plébánosnak. Hergár István, rég ismert illir rajongó, a horvát urak ajánlatára a magyar részről figyelemzetetés dacára nevezetett ki.

Mesterics Gábor a magyar miniszter által kinevezett plébános; gaz-

hogy lábat maga után vont a földön. Inasának jelmeze félig aranyhímzésű brokátból, félig a legdurvább daruzatból állott; egyik lábukon divatos lábbeli és selyem harisnya volt, a másikon pedig bocok és kapors. Midőn a szemüveg divatba jött, Demidoff lovai és kutyái szemére is szemüveget tette.

Egy napon veje által ebédre hívatván, diámtól küldött telefelett. Veje — hozzá szokva tréfához — nagy szíveséggel és tisztelettel fogadta ipja képviselőjét, az étterembe vezeté, asztalához ülőre szólították, és ebéd után fényes hintóban vissza küldé ipjához.

E tréfa annyira megtetszett Demidoffnak, hogy a diámtól azonnal lelepte, börtört ezüst rubelakkal kitömötté és vejenek azonnal visszaküldé. Felette totszott neki, hogy tréfas ötletére veje oly elmésen tudott visszavágni.

Midőn II. József Moszkvába jött, ünnepléses fogadtatás rendeztetett, Demidoff azonban — a gazdag bojar — romdög kastélyában, félretaposott cipőben s nagy kol-dusbottal jött meg.

A szegények iránti nagylelkűsége határos volt a magasztossággal. Egy millió, háromezres ezer rubelt adakozott egy kereskedelmi iskola alapítására. Neki köszönik a 12 pénzügyminiszter, melynek feladata, oly szegény önkéntes támogatni, kiknek egyéb segélyforrások nincsen. Ez alapítványokért általi tanácsosnak nevezetett ki.

Bátyja Nikitich Miklós a hírből Potemkin hadvezére volt, saját költségén hadi hajót építtetett és tengerészeti iskolát állított a lenyegzetési ipar előmozdítására. Katalin császárné kezeskedés is volt. A Sas-donatosi híres gyűjtésény szintén az ő műve. A postaraiszin után Párisban telepedett le, hol évenként kétszer csak hazatért, mert az árva és szegények között.

Két fia volt, Demidoff Antal, szeretője a nagyvárú „Kelet-Európai utiraj-

daományát inventáriumban kapta elődjétől, kinél káplánkodott, 7 mostoha — 5 édes gyermeke van, e körülmény adta a kulcsot az esperes kezébe, hogy fenyegetéssel aláírásra bírja.

Luci Antal szintén a magyar miniszter által kinevezett plébános, származására nézve styriai szlovén. Horvát urak ajánlották, káplán volt Stridon Martincsevics János magyar érzelmi lelkész-nél, ki amannak kémkedése folytán elméjében megzavarodott.

Peczek György nagy-kanizsai születésű volt barát, az intelligencia ajánlatára Szabó szombathelyi püspök által secularizáltván, különös kegyelemből Muraközbe nevezetett ki a Gróf által. Az absolutorium átvételekor azzal bocsájtott el a szombathelyi káptalanbeliek által, hogy ép oly dühös illir lesz mint a többi, mi ellen akkor nagyban protestált és egy év alatt a szombathelyi prophetia már beteljesült. Gazdaszékony közelebb ikreket szült, az esperes tudására jött e körülmény s ez bírta a hazafiatlan aláírásra.

Vugrin János, fiatal káplánja az esperes kortesnek, ki fejébe vette, hogy csak úgy lehet muraközi plébános, ha aláír.

Koljay Jeromos nem annyira a kor mint a bor által öregetted, s már 7 év óta templompénztári számadásokkal adós, ergo.

Fokó János, legközelebb importált administrator, ki aláírás nélkül nem lesz plébános Belsőzán.

Lepen Alajos, tempompénztári számadási defectusok miatt in spiritualibus felfüggesztett beliczei plébános, kinek csak akkor nem lesz baj, s elviszik nyakáról Fokó administrator, ha aláír.

Czimmermann Ferencz közelebb importált administrator, kit Zagrabból ajánlanak a miniszternek a domborui plébániára, eredményt csak aláírás után helyezett neki az esperes kilátására.

Golub János styriai szlovén, banga, ha rendeletet kap, mindenre képes.

Csismesija (ha magyar helyre folyamodik Csizmadia) a horvát urak s állítólag egy képviselő ajánlatnak plébánosnak Kottoriba.

Az alsó muraközi esperességből csak Molnár István szoboticzai és Gádó Mátyás légrádi plébánosok tagadták meg az aláírás, mely a felső muraközi esperességben is volt siker nélkül körölyve, mit azon körülmény is igazol, hogy a nyilatkozat 70 ezer ember nevében készült.

A kormány a győrmegyei árvizkárosultakért.

Tisza Kálmán belügyminiszter a győrmegyei árvizkárosultak érdekében következő felhívást intézte az ország összes törvényhatóságaihoz:

szoknak, mely most akkorában nagy pompával állított ki. — Második ha Pál, Mathilde hercegnőt vette nőül. (Franciaiból.)

Witt Pülop.

A vén erdőkerülő.

Rejs.

Hogy miért szeretek egy üldögélni ezen a mohos domboldalon itt a fehér nyírák alatt, s miért bolyongok erre véu létemre éjjel is, ha a hold ezüst sugarai jászának a lágy szellőtől rezgő levelekkel? Elmondom neked a történetét.

Látod ez az én vén kunyhóm nem volt ám mindig ilyen rozszant, ilyen rongyos, ilyen elhagyatott. Vig, boldog élet volt itt egykor. Az igaz, hogy régen. Mán olykor-olykor úgy is tűnik fel előttem, mintha csak álom lett volna. Akkor még szép sudár fák voltak azok a vén szőlőkös börtü iharfák itt, melyek a kunyhómat veszik körül. Akkor itt ahol ahol most ülünk, a gyepen szép virágok ilatoztak: szegfű, rosmarin, istofa s a sorok szélén jószágok menta. Vigan füstölt akkor az a görbe kényeny s ott benn a tűshely körül sörgött-forgott egy snni való menyecske. S az a menyecske, az volt az én édes kedves leányom! Nyugosza az Isten békével porát; a lelke a mennyből néz le reánk.

Szép fehérosaléd volt, hét vármegyében nem akadt párja. Haja, ha hátul uj piros szalagba volt fonva, két ágban sarkait vörte és barna volt. A szem is barna volt, és fénylő mint a vadgesztenye, mikor héjából kilejték; s még fénylik az életis nedvtől. Szemei felett az a két szép szemöldök fekete s íves, mint a szivárvány. Csókólni való szája olyan mint a cseresznye s a fogai gyöngyök, arca fehér, mint a lilium, és piros, mint a vér, az ifjú, tiszte vér. És a szíve! És a

Nagy szorcsobálenség érte az országot. A Duna és felső mellék-folyóinak évtizedek óta ily magasztásban nem jelentkezett árja ezuttal különösen Győrmegye területének nagy részét borította hullámai alá s okozott iszonyu pusztításokat.

Mindaddig, míg hivatalos uton megállapítva nem láttam a vész egész terjedelmét, nem akartam az ország lakosságának áldozatkészességét igénybe venni, miután a kárvallottak első pillanatnyi szükségleteiről Ócsászári és Apostoli királyi Felsége Urunk Királyunk és Felséges Királynéknak nagylelkű adományai, a nemeskeblű közönség hivatalos felhívás nélkül is önkéntesen tanusított bőkezűsége és a kormány kötelességszerű intézkedései folytán gondoskodva volt.

Most azonban, midőn a hivatalos jelentések szerint immár kétségtelen hogy Győrmegye több községe, Győr szabad királyi város külvárosa és Győrújváros a leguylósab megpróbáltatásoknak vettetett alá, hogy több ezernyi szorgalmas, munkaedzett magyar lakos részben még hajlékát is elvesztette és kétségbeesetten tekint vissza jólétének és reményének sárjára: most elérkezettnek látom az időt, hogy a nemeskeblű magyar közönségnek a szerencsétlenséggel szemben soha meg nem tagadott könyörületességéhez forduljak.

Kiszámíthatlan a kár, mely száz meg száz családot ért, mely csak úgy tekinthet reménynyel a jövőbe, ha emberbaráti segély nyújtja támogatását.

A kormány meg fogja tenni a mit kötelessége parancsol; de működése nem terjedhet az egyesek veszteségeinek pótlására, ezt még részben is csak az emberbaráti segítség teheti.

És azért bizalommal fordulok Magyarországot melegen érző közönségéhez és a szenvedők nevében kérem, hogy mindenki, a ki érzékkel bír a szerencsétlenség iránt, módja szerint filléreivel segítse tönkrement polgártársait.

Minden, a legcsekélyebb adomány is keserű könnyeket fog törölni és ezért hálás köszönettel fogadtatni.

Meg vagyok győződve, hogy a törvényhatóság is saját hatáskörében mindent megteendő jelen felhívásom legszélesebb elterjesztésére és annak hatályossága érdekében.

A begyűlt adományokat a magyarországi jelesen a győrvideki és győri árvizkárosultak címén hozzam kérem küldetni, kötelességemnek ömerendően azokat a hivatalos lapban közzétenni és ezáltal nyilvánosan nyújtáznai s a begyűlt összegek mi módon történő felosztását is annak idejében nyilvánosságra hozni.

Kelt Budapesten 1883. évi január hó 21-ikén.

Tisza, s. k.

A hitelviszonyok rendezése.

A képviselőház jan 24 iki ülésén az uszoráról és a káros hitelügyletekről szóló törvényjavaslat tárgyalása alkalmával Károlyi Sándor gróf a következő figyelemreméltó beszédet tartotta:

Az előtünk fekvő törvényjavaslat nézetem szerint olyan, melyet nem szabad és nem lehet strikte magából a szövegből megítélni, hanem én azt hiszem, általános tért kell neki szabni keretül, hogy azt azon helyre szorítsuk, í hová való. Az egész képet, melynek egyik részét e törvényjavaslat képezi, kell szemlélet alá venniük.

Azon kép, a melyről szólok, a hitel, a hitelviszonyok képe. A törvényjavaslat nézetem szerint ezen nagy kérdésnek csak egy momentumát érinti, de az egészet nem. A törvényjavaslat törökszik javítani a hitelviszonyokat, de sajdalom, ép úgy mint általában minden törvény, a mely az uszora ellen hozott, valószínűleg ez is célját csak többé-kevésbé fogja elérni, de teljesen nem. Ezen felfogásból indulva ki; nem is tartom én a törvényjavaslatot olyannyira fontosnak, hogy azt mint valami eredményre vezető tudnám tekinteni.

A törvényjavaslatra részve különös megjegyzéseim vannak, vonatkozólag az előttem szólott Darányi képviselő ur javaslatára nézve. Ó t. l. határozati javaslatában a váltóképeségnek megszorítását jelzi, mint olyat, mely a hitelviszonyok előnyére fog válni, E tekintetben magam is csatlakozom határozati javaslatához.

A törvényjavaslat a korcsmai hitelt és így a regálet is érinti és ennél olytérre áll, a hol a törvényjavaslatnak jó szándékait igen is constatálhatom, hogy t. i. a korcsmai hitelt oldozni akarja, azonban oly mérvben, a melyel tulajdonképen sujtani nem fogja, mert ha a 4 frtos télt elfogadjuk, akkor bizonyára a korcsmai hitel formája alatt az uszora továbbra is úgy fog grassálni, mint eddig. (Helyeslés.) E részben tehát nem látom helyesnek a választott utat és hiszem, hogy erre, ha így elfogadtatik, nem sokára vissza kellendőtérnünk.

Én azt hiszem, hogy ép azon vidékeken, a hol kevés a magyar lakó, az ő érdekeiket nagy mértékben fogná károsítani az, ha má már a korcsmai hitelnek teljes mérvben való eltörlesztését mondanók ki. Én azt vélem, hogy ha a korcsmai hitelt teljes mérvben el akarjuk törölni, ezt együttesen oly intézkedéssel kell tennünk, mely a regáletnek gyors, rövid idő alatti megváltását teszi lehetővé. (Helyeslés.) Regale-megváltás nélkül eltörölni a korcsmai hitelt bizonyára tudnók üldözni az uszorát, de ugyanezen eszközzel egy osztályt fognánk tetemesen megkárosítani, mely szerintem fentartandó megvédendő, mert államfentartó elem.

Ennélfogva azon óhajjt fejezem ki, hogy mindenképp a regale-váltásról gondoskodjunk komolyan s azután változtassuk meg a most hozandó törvényben a 4 frtos tételt arra, hogy korcsmai hitel egyáltalában ne legyen. Mindazáltal mi

kép már mondtam, akárhogy fogjuk is e törvényt megalkotni, uszora folyvást lesz. A mit én óhajtok, az inkább a hitelviszonyok rendezése. (Halljuk!) És itt ismét az előttem szólottakkal együtt kitekerek a törvény szigorú keretéből és egy általánosabb térére lépek, a mely legalább részéről erősen hiszem, czélhoz fogna vezetni. Ez a hitelügy rendezése. (Halljuk!)

Magyarországon már rég óta, különösen vidéki viszonyainkat tekintve, a legkevésbé kellemes hitelviszonyok közt élünk. Mindnyájunk előtt ismeretes dolog ez, felesleges volna bővebben magyarázni. De igen is jelzem azt, hogy egyáltalában sem a kormány, sem a törvényhozás egy állandó, folytonos hitelpolitikát nem folytatott, hanem midőn a hitelviszonyok úgy mint akárhánymás intézményünket kretálta, magukra hagyta fejlődésükben s ezek többé sem nem irányítva, sem korlátozva nem lettek, elfajzásuk pedig nem gátoltattak. Ezért van az, hogy vidéki hitelünket — mert hiszem nem a fővárosi hitelünket érttem, hanem a vidéki hitelviszonyokat — egyáltalán rosszaknak és gyarlóknak kell jeleznem.

Én tehát azt kívánám és a kormány felé irányítom ez uttal szavaimat és felkérem, hogy iparkodjék a jövőben hitelviszonyainkat, különösen a vidéken állandó és folytonos gondoskodás ápolás útján a lehetőségig fejleszteni, javítani.

Azon momentumok, melyeket e részben figyelembe venni kell, sok oldalnak és első sorban fel kell hoznunk a vidéki pénzügytétel azon helyzetét, hogy legkisebb megakadályozás alkalmával azoknak legtöbbje bukni fog és tetemes kárt fognak okozni vidékeinknek, azért, mert nincs meg azon alapjuk, a mely szükségessé, s ez a tartalékalap. A betét és a tartalékalap közt nincs arány s azért, mert ezen arány nincs meg és ez tulajdonképp egyik sarkalatos bajuk, a reformokat első sorban e részben kívánám megindítani oly törvényes intézkedések útján, melyek a vidéki pénzügytételnek a tartalékalapnak állandó növekedését biztosítják.

(Vége köv.)

Különfélek.

— A kir. törvényszéknél keresedesben volt bírói állomásra Erdődy Lajos körünkben előnyösen ismert kaposvári kir. alügyész nevezetett ki.

— (Táncostély) A n. kanizsai kaszinó kedden este táncostélyt tart, melyen tagok 60 krt., tagok által bevezetett vendégek 1 frt. belépti díjat fizetnek. Ez estélyek minden évben a legkittinöbben szoktak sikerülni, s remélhetőleg úgy lesz az az idén is.

— A Grossmann ösztöndíj gyarapításához újabban Hertelendy B. és Simon Gábor ügyvéd urnak 5-5 frtral járulván, az eddigi gyűjtés eredménye 85 frt. További adományokat szívesen veszünk és nyújtáznuk.

A szerkesztőség.

Már későn érkeztem. A gyilkosok el menekültek és Pista ott feküdt a száraz leveleken hanyatt, melléből ümlött a vér.

Már akkor nem volt eszméleténél. Hallgattam a szívét; még dobogott halván s hosszú szünetek után, de a szemei már lebuynva s az ajka elsápadt.

Felvettem az ölemben s elvittem hazra. Az egész uton majd megrepedt a szívem, ha a leányomra gondoltam.

Már az ajtóban várt. Mikor meglátta Pistát az ölemben, akkor egyet rémesen sikoltott, azután hanyatt esett.

Iker koporsót csináltak az ácsok. Olyan egyformák voltak. Mindeniken rajt volt a benn nyugvó neve, kiverve szép fehér szegkekkel. Eltemették őket amoda a nyírdomb alá egymás mellé. Hadd legyenek egymás oldalán örökké ők, kik annyira szerették egymást. Ezen a temetésen sirtam utóljára, s azóta nem tud könyv vergődni a vén pilláimra. Ott nyugosznak ők a nyírdomb alatt, ott van mellettük a kis unokám is. Ő is elment szülei után a kis Józsa szép tündéresságába.

Esért szeretek én erre járn holdvilágos éjjelen, ha lágy szellő kergeti a fák leveleit. Lásd akkor azt hiszem, hogy ők szütnak körülöm, az 3 lelkeik.

Pálfi Viktor.

a lelke! Nem volt ő bűnös földi lény, angyal volt ő, angyal, Isten legesebb, legjobb angyala.

De mit beszélek itt neked; gyenge az én szám én híven lefontoni.

Isten látja lelkomat ő tudja; mennyire szerettem őt.

De a leányom is szeretett engem. Mindent a kedvemre tett; alig gondoltam is csak magamban valamire, már teljesítette. Azután oly jól esett volt az nekem, ha haza jöven este az erdőkerülőből, ki ülünk ketten a kunyhóm előtt arra a kis padra; ő az ölemben volt a végig simítá a homlokomat, megszókölt megélt. Olyan kimondhatlan megelégedettség éretem inagamat.

Később esténként hármocskán ülünk így a padon.

Pista is eljött rendszeren hozzánk. Pista erős volt; derék gyerek volt, bátor, becsületes, nem veszekedett. Azután szép gyerekek is voltak: fekete fűrtű, pörge bajusz, sudár legény. Alig voltam észre hogy a gyerekek szeretik egymást. Olykor-olykor rajta érttem őket, mikor egymáson felejtették a szemeiket. Gondoltam magamba, se baj, nem lesz rossz pár belőlük. Pista majd ide jön lakni én hoztam, mert a leányomat el nem eresztam, azután majd csak előlünk valahogyan helg.

Nemsokára meg is kérte tőlem Pista a leányom keszt. No én oda adtam neki, hiszen már úgy is régen vártam. Negyedik vasárnap meg is volt az esküvő, utána egy kis lakodalom, aztán beköltözött a feleske pár ide az én öreg fészekembe.

Igen, igen boldogok voltam. Szeretők egymást nagyon, hogy jobban már nem lehet. Egy év múlva kis unokám is lett. Pistának hívták. Eleven kis kölyök volt, egészen nap sirt-rít, csak akkor volt maradás, ha én vettem ölemben, azután bele markoltattam nagy szakállamba, meg hosszú bajuszomba. Gondolhatod milyen boldog voltam.

Este kinn álltunk most is mindig a padkán. Az iharkák szütyoga hajlongtak fölötünk, mellettük a süben János bogár fényelt. Az erdőben siket esend honolt. Csak néha hangzott messze a Duna felől egy egy elkéelt gabnás hajó tükének vontatott hangja, az erdőn talról egy furulya pauzusa, a kákás modorakból a bibon kiáltása és egy egy köze vadlúd csapat bú kiabálása, vagy egy egy elkápotit harangtű a falu tornyából. Néha egy róka szándé meg az ágakat, amint a holdvilág fényénél prédára leve huzódott villogó szemekkel a bokrok alatt.

A hold melán világolt. S mi kinn ülünk ismét a padón! De a leányom már nem tilt az én ölemben, Pistában tilt most annak volt hozzá jussa. Ha onyemben a kis unokám tilt s míg ők szütnak egymással se remesem, addig én meséltem Pistinek szépeket a királykisasszonyról, aki őszike nyomából ivott és őskévé lett. És a vén kuty meg, amelyik most utánam kullog, ez is ott feküdt a lábunknál s kapkodott ügyellend a legyek után. Nem tudta őket elkapni, fiatal volt akkor még nagyon.

Igy ülünk ott sokszor késő éjjelig, s olyan nehezen tudtam elválni tőlük egy éjszakára.

Istenem! Olyan boldogok voltunk s olyan elégedettek, olyan végtelentül elégedettek. Híah! De mindennek el kell múlni ami jó, ami kedves, csak a bú marad meg örökre, a bánat. Így akarja ezt az Uristen s nekünk engedelmeskedni kell.

Ugy emlékszem rá, mintha tegnap történt volna. Októberi hideg, szuszaráss reggel volt. Pista elment be a vágásba, hogy lát hozzon haza. A puskáját is elvitte, mert hirt jart, hogy orvadások kullognak az erdőben. Aligbogy elment, egymásután több puskalövés hallottunk mi, itthon maradtunk. Én gondoltam, hogy baj van. Vállamra vettem hát puskámat s megindultam Pista nyomában. A „Sultán” esimatott előttem.

Sajtóhíba Lapunk utolsó száma...
— **Sajtóhíba** Lapunk utolsó száma...
— **Sajtóhíba** Lapunk utolsó száma...
— **Sajtóhíba** Lapunk utolsó száma...

(A gelsel rablógylkosság.)
Lapunk olvasói emlékezni fognak még...
— **(A gelsel rablógylkosság.)**
Lapunk olvasói emlékezni fognak még...
— **(A gelsel rablógylkosság.)**
Lapunk olvasói emlékezni fognak még...

Tűz. Keszthelyen f. hó 21-én...
— **Tűz.** Keszthelyen f. hó 21-én...
— **Tűz.** Keszthelyen f. hó 21-én...
— **Tűz.** Keszthelyen f. hó 21-én...

A kis-komáromi dalgylet...
— **A kis-komáromi dalgylet.**
— **A kis-komáromi dalgylet.**
— **A kis-komáromi dalgylet.**

(U) fajta olajat fedeztek fel...
— **(U) fajta olajat fedeztek fel.**
— **(U) fajta olajat fedeztek fel.**
— **(U) fajta olajat fedeztek fel.**

Edison-féle találmány hirlap...
— **Edison-féle találmány hirlap.**
— **Edison-féle találmány hirlap.**
— **Edison-féle találmány hirlap.**

Fehér rabszolga-nők...
— **Fehér rabszolga-nők.**
— **Fehér rabszolga-nők.**
— **Fehér rabszolga-nők.**

Edison-féle találmány hirlap...
— **Edison-féle találmány hirlap.**
— **Edison-féle találmány hirlap.**
— **Edison-féle találmány hirlap.**

Pion-plon és a kalaposok...
— **Pion-plon és a kalaposok.**
— **Pion-plon és a kalaposok.**
— **Pion-plon és a kalaposok.**

— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...

Vasárnap New Yorkban...
— **Vasárnap New Yorkban.**
— **Vasárnap New Yorkban.**
— **Vasárnap New Yorkban.**

Regény az életből...
— **Regény az életből.**
— **Regény az életből.**
— **Regény az életből.**

Szegedi polgár Mexikóban...
— **Szegedi polgár Mexikóban.**
— **Szegedi polgár Mexikóban.**
— **Szegedi polgár Mexikóban.**

Uj tantalyamok a nőpar-isko...
— **Uj tantalyamok a nőpar-isko.**
— **Uj tantalyamok a nőpar-isko.**
— **Uj tantalyamok a nőpar-isko.**

Coquelin ügy Párisban...
— **Coquelin ügy Párisban.**
— **Coquelin ügy Párisban.**
— **Coquelin ügy Párisban.**

— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...

— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...

— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...

— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...

— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...

— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...

— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...

— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...

— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...

— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...

— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...

— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...

— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...

— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...

— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...

— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...

— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...
— **Szórakoztatás.** Egy fiatal...

Kelt Csáktornya...
— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**

— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**

— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**

— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**

— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**

— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**

— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**

— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**

— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**

— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**

— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**
— **Kelt Csáktornya.**

Küldetve: Fischer Pál könyvkereskedés, Ujvárosi utca. 313. sz.
Küldetési árak: Egész évre 8 ft. Félévre 4 ft. Negyedévre 2 ft.
Hirdetmények: 5 hasábos petítor egyenként 7 kr., többszöri hirdetésnél 5 kr. Bélyegdíj 30 kr.
A városi és egyéb hivatalos hirdetmények 30 kr. bélyegdíj felül 100 szóig 1 ft., azontúl minden szóért 1/4 kr.

ZALA

MEGYEI ÉS HELYI ÉRDEKŰ POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES-TARTALMU LAP.

Szerkesztői iroda. Hova a lap szelteni részlet illető közlemények küldendők Hajza utca 4. szám.

Bérmontatlan levelek csak ismert kezűből fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

NYITTTÁR: petítorra 10 kr.

A Nagy-Kanizsai városi szabadelvű kör, a Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bankegyesület és Kereskedelmi bank hivatalos közlönye.

MEGJELENIK HETENKINT KÉTSZER: SZERDÁN ÉS SZOMBATON.

Mint becsület kérdés.

(T) Nagyon, furcsán jön az ki persze, hogy mikor az uszora ellen törvényeket hozunk, határozzuk meg a kamat maximumot. Mert ha nem mondjuk ki, hogy hány kamat az, ami uszoranak nevezhető, hogy tudja meg az a derék uszorás, hogy mikor követ el uszorát? S mivel nyugtathassa meg lelkiismeretét, ha nem mondja meg neki a törvény, hogy a tisztesség és lelkiismeret határa hol végződik?

Ugy-e bár hogy szokás mondás szerint, lúttak annak, kit tisztességre és lelkiismeretességre a törvénynek kell tanítani? Es hogy a kinek már ahoz sincs érzéke, hogy mi az uszora és mi nem, azon már nem igen lehet segíteni, de mert nem képes fékezni magát, annál hamarabb az igazság szolgáltatás kezébe kerül. Szóval, az az uszora csakugyan olyan valami, hogy magyarázatra bizony nem igen szorul, és a körülményekhez képest minden ember tudja azt, hogy hol kezdődik. Igaz, hogy a bírónak tág magyarázatokra ad okot, ámde csak hamar lézen precedens, ami aztán zsinor mértékül fog szolgálni.

Egyébiránt nem is az itt a fő, hogy a kamat mennyiség legyen meghatározva, hanem annak a kimondása hogy az uszora büntetendő cselekmény, a büntető bírósághoz tartozik, és a becsület foglalkozások közül ki van zárva. Igen helyesen jegyezte meg tehát a képviselőházban Darányi, miszerint van sok ember, ki ha nem tisztességes is, de annak akar látszani, s őrizkedni fog a büntető igazság-

szolgáltatás jogköréhez tartozó cselekménytől.

Rége is meg volt tiltva az uszora, az igaz, már a rómaiak is foglalkoztak vele. A közép korban még a pápai beavatkozást is felidézte, még sem igen lehetett venni elejét. Ámde ha figyelembe vesszük hogy a középkor uszorásai a megvetett zsidók és a nemesség által lenézett nemtelen polgárok voltak, kiknél a becsületesség fogalma oly fokon állt, a melyre kárhoztatva lett, azt kell hínuunk, hogy akkor a törvény moráljának a vétkesekhez semmi köze nem vala, s hogy azok a morális hatást éppen nem, csak is az anyagi büntetést félték. Ámde mióta a becsületesség és lovagiaság fogalma úgy szólván minden osztálynak tulajdonává leve, — hát nem mondom hogy nincsenek elvetemült emberek az óta is, — ámde egy-egy osztályra nem lehet azt oly általánosságban elmondani, mint az előtt el lehetett, s minden osztály többségénél meg van az az erkölcsi érzet, hogy becsületes és tisztességes embernek akar látszani, a mi bizony az elmult századokban az osztály rabság szomorú korszakában még nem volt meg. Innen is származott a „nemes szív“ „nemes gondolkodásmód“ kifejezés, mert az akkoriban még a többi osztályoknál nem mindennapi dolog vala.

Ami tehát a jelenlegi uszora törvényeknél leginkább figyelembe vendő, az a morál. És meg fogjuk látni, hogy a csak egy kis tisztességgel bíró ember is tartózkodni fog az uszora vétségétől.

Es ez egyelőre elég vívmány,

legyen az uszorás megbélyegzve, legyen a tisztesség társadalomból kitaszítva, erkölcsi halálra ítélve, hát nagyobb büntetés az, a régiék legszigorubb büntetésénél is. És miután alig van olyan ember, aki ne tudná, hogy az uszora vétsége hol kezdődik, a tisztességes emberről ott van a „memento mori“, mely óvni fogja őt, a tisztességtelen pedig előbb utóbb a törvények vasmarkába kerül, akár van a kamat maximum meghatározva akár nincs.

A fődolog tehát az, hogy az uszora: becsületlenesség, ami eddig nem volt. Es ha semmi mással nem büntetették is, hát mint a hogy a tisztességes nő, minden további büntetés nélkül is félti az ő becsületét minden tisztességes ember.

Czikk-Czakk.

(A politikából és társadalomból.)

Es len a hetedik nap. Es a hetedik nap szombat volt. Es szombaton ismét megtelt a tisztelt ház, különféle rendű és rangu publicummal, hogy az ódiósos tapolcai kérvény tárgyalásának folytatását meghallhasson. Nagy gaudium várt a hallgatóságra. Mert a dresdai congressus comediasainak egyike ragyogtatta dísz szellemét; szikrázott az elme, pattogott az él, közbe közbe gyúlt a bus elegikus hang Magyarország elszármadása miatt.

Aosztetikai tárgyalás alá-kellene vonni Simonyi Iván beszédét, ha azt komolyan lehetne venni.

Ha a veszett ügynek ügyesebb harcosai nem kerülnek az antisemiták táborából, akkor ez a veszett ügy még neveltségessé is válhatik, neveltségesebbé, mint a mió.

Akadémice theorizálni, vagy theoretice akadémiázni lehet minden fölött, de egy két óra hosszant tartó nonsense, mely legföllebb fejcsóválást hívja ki az embernek, ez csak vesztére történhetik akár milyen nemes ügynek.

De hajl! e is felejtettük, hogy carnevál van; a farsangon pedig tudomás szerint szabad mindent.

Es Simonyi Iván ur kétségteletül sokat engedett, meg magának az igazság és a józan ész rovására.

De hogy is gyűlölhét az ember ugy és annyira.

Mert egészen világos az, hogy ilyen kevés logikával csak a gyűlölet vaksga és a vak gyűlölet szenvedélye szolgálhat, a mely semmiféle capacitására nem hajlik már.

De Simonyi Iván beszéde nem volt eredetiség nélküli.

Bemutatta a házának Tisza Kálmánt mint antisemitát, nemcsak bemutatta, hanem állítását bebizonyítani is iparkodott.

S az érvelés, az erő dialectika egy lengyel zsidó támadtának is becsületére vált volna, ki tudvalevőleg mikor azt kérdezik tőle, hol a bal füle, a jobb kezével a feje fölött átvajutva mutatja jobb felét.

Nem tudom Magyarország lakosainak hány „0“-át győzte meg Simonyi Iván arról, hogy Tisza Kálmán antisemita; azt hiszem, hogy nagyon kevesen lehetnek; de hát gondolatnak még is eredeti s az országgyűlési antisemiták kis táborára nézve kétségteletlenül hízogó — Tisza Kálmán, habár sisakrostélylyal fűdöttén a magukénak gondolhatni.

Tisza Kálmán nem is hagyta szó nélkül Simonyi Iván apostrof-ját és magyarul megmondotta neki hogy milyen értelemben antisemita, sőt szükség esetén még nagyobb is lehet.

Simonyi Iván ur Hermann Ottóval is iparkodott politikai fotografiát készíteni; és az oly szenszencséletlenül ütött ki, hogy Hermann Otto nyomban tiltakozott az ilyen photografa ellen és kijelentette hogy sem a párt sem a

liberalismus kérdésében solidaritásában nem állhat Simonyi Ivánal.

Különbén tagadhatatlan, hogy Simonyi Iván ur politikai elvei egy kissé homályosak. Sajátságos gyűlölete az mindenféle kritikanak. Biztos irányelveket belőle ki venni nem lehet.

A tapolcai kérvény fölötti vita másnapra határozatlanul halasztatni és vasárnap szerencsésen be is fejezték. Szóltak még a vitához Chorin Ferenc, Széll György, Kristinkovich Edé, Kiss Albert Ugron Gábor, Szalay Imre, (személyes kérdésben) Hermann Ottó (személyes kérdésben) végül Berzevicsy Albert előadó, és Verhovay, hogy zárszavával éljen. A vitának kimagasló momentumai Ugron Gábor nyilatkozata, és Berzevicsy előadó zárszava. Az előbbi a függetlenségi párt nevében minden solidaritást visszautasít az antisemitákkal, hogy sem a hazában, sem a külföldön a függetlenségi párt azon insinuatívái ne kompromittáltsák, hogy az antisemita törekvéseket helyesli.

Berzevicsy Albert hatalmas érvekkel teszi tönkre az antisemita (különbön csekély számban) szónokok hamis érveit. A magyar szabadelműség szeméje — mondja egyik budapesti lap, — ritkán jutott ily lendülettel kifejezésre, és éppugy az antisemitizmusok hóbotartó párosult barbár roszteikétség ellen indignatio.

A ház a kérvényi bizottság javaslatát fogadta el, a mint ezt egy magyar országgyűlésnél másképp várni nem is lehetett a legapponasabb majoritással. Néhány képviselő kivételével az egész ház emelkedett fel mellette.

Ket derék pap.

Az utolsó hetekben gyakran hivatkozunk már a zalamegyei közigazgatási bizottság muraközi küldöttségének a muraközi népiskolák állapotáról kiadott jelentésére. E jelentésből kitűnt, hogy az iskolai állapot különösen jó Légradon

„Zala“ tárczája.

Utolsó ut.

...Körülveszik ágyát Könnyező szemekkel — Tenger fájdalmait Utunk isten vedd el!

Sápadó arcára Fátályt vet a szénhaj, Keble zihál, s ajkán Utat tör nehéz jaj; Fakóvá színezi Kín a bárszony arcot, Mereven ott fekszik, Viva halál-harcot.

Álmodtam az éjjel, — Szólt a szavait letek, — Csöndes kiesi háznak! Fehérre mossalták; Hősin madár szállt le A ház tetőjére: Jött egy bagoly erre, S elszavarta fére... Ott gúnyaszt a tetőn, Nézzétek csak, ott van! Meghalok — szíven már Csak alighogy dobban...

Mosolyog meggyászor, Lehunyt pillát; Majd, mereven feléne B kérdi, hogy „Ki áll itt?“

— Imádkosó asszony, — Imáit rebeg ajka, A szegény halálkő Ugy megenyblől rajta.

„Gyujtasatok szent gyertyái!“ S annak sárga fénye Ragyog, hogy annál Sápadtabb lesz képe; Elesen csengő hang Vegyül a sirásba, Kénn a temetőben Meg van a sir ásva.

Szól a térdelőkhöz: Halljátok, halljátok... Imádkoztatok, hogy Meg ne verje átok!

Astán egyet lobban A szem fogó fénye, S szebb hazába röppen Üdvözülten lénye. Kétszori kezdéssel Szól a harang hangja: Hogy asszony az a ki Kiszennvedett halva — Felvágó! — s az ajról Halottnézni járnak Szólvá: — Tudtam leltem, Azok mind így járnak. Tudtam! hogy is ne, hisz Épen tegnap éjjel Egy fogam esett ki, Ugy morzsoltam széllyel!

Bent a ravatalon Nyugszik fehér arccsal, Rámosság részvétlen A pirosló hajnal; Lehunyt pilláira Egy-egy kis pénz téve: Ne várjon valakiit, Ki talán még élne. A neje kedves volt, Vele temessétek: Nehogy hasza járjon Érettük a lélek! Hajtsátok a túkrót Üvögöl a falra: Legyen a megholtak Csöndes nyugodalma.

Nem sokáig késik Az énekes asszony, Hogy bús dalaival Könynyeket fakaszson. Hát is hol vagy férje, Údve, boldogsága? — Ne vettél, hiszen a Néma ajkak átka...

Tűzszemű menyecske Fényes szemé párja Tartja köve, hol a Halál híret várja.

Betelik a nagy ház, A virrasztók gyűlnek, Bámulya a fehér Arczon elmerülnek; Hátulod szobában A férfiak sorban, Tűnődnek: — Szegénynek Hűtlen ura hol van? Ki halt meg? — Ne kérdezd, — Mondják neki félve, — Nem is rég te nekod, Volt az szemed fénye!

De se lát — se hall az, Elsötétül arca; Rajta elviharzik Saive-lelke harca: Saive azt imádjá, Lelke adós ennek; Gondolá a sirban Szépen megpihennek E megosalt szív pora, E meggyötört osontok, Ha ráhullottak a Temetői hantok.

Hogy a szokásnak is Elég legyen téve: Egy-két könyvet széllyel Morzsol tonyerébe. Szegényen temették, Pénze a gazdának Rég elfogyott gyöngyöbe,

Viganokon másnak; Egy-egy igas rokoni Hatal a fejérs; Hol később a törvény Siefeláni jára.

Hol vagy ura hol vagy Kit a sirba vittél? Ki ezeda kiképpő Menyecskenek lúttól! Rádvallott a nem rég Eltemetett halott: Kit sirból a törvény Újra feltámasztott: Utólr a haló Ajkán mondott átok, Jó emberek, nem ért Semmit az imátok.

Szól a harang, ott megy, Hogy hova, ő tudja; Ne kérjétek, — es a Legutolsó útja...

Halassy Béla.

Szegény ördög.

Itt fekszik a ravatalon! fiatal alig 20 éves, s az élet minden, minden keserűségiben részesítette! Jó barátja voltam és így elmondhatom egész életrajzát.

Együtt jártunk iskolába padpajtásom is volt. — Atya, a kinek kis üzlete volt szerette őt, de mostohája végtelen keserűséget okozott neki. — Még az enivalót is megtagadta tőle! — A fiu szemeiből az éhség künja sugárzott ki. — Megsajnáltuk, és megfelenük oszonszokat vele, mily hálás pillantásokat vetett reánk, oh ez édes jutalom volt nekünk.

As év végén mindig kitűnő bizonyítványa volt! Örömtelien szitelt hasa, de mostohája durva szavakkal és veréssel fogadta.

Inkább hozám jött, ki jó indulattal viseltetett, s én vigasztaltam szegényt! Anyám is pártfogása alá vette, mert a gyermek oly alázatos, szófogszó és jó volt. Ha a többi rakoncátlan fiu lapdázott, és éktelen lármát csapott, ő leült néhány oszeszedett téglára, s onnan nézte őket, hiába hivaták, osalogatták, nem tudták rábírní hogy velük tartson.

— Egykoron egy művész hallatá magát a városban. Beecmpéztük őt is valahogy a terembe, s osodálkozva vettük észre, hogyan változik arcaszíne a hegedű hangjainál. Fehér lett mint a fal, szeméi égtek, a vér lázasan lüktetett. — Jössi mi bajod? kérden aggódva! Fejét rásta s a művésze mutatott En, én is, nyögő fájdalommal!

Mi a manó művész akarza lenni? Az, az isnek kiáltá, megmutatom, hogy belőlem is lesz valami.

Sajnáltam szegényt, mert ferde névvel volt, s a mai világ féltogása szerénynek szópnek kell lennie. De nem szóltam semmit se, nem akartam több bánatot neki szerezni. A városban lakott egy hegedű tanító, ki maga is afféle félbolond volt, és ez adott neki ingyen órákat. Lankadatlan kitartással dolgozott. Otthon nem szabadott neki gyakorolnia magát, tehát elment egyikünk vagy másikunkhoz, olykor még az erdőbe is. Három évig tanult, és arra már annyit tudott mint tanítója, Pénze nem volt kótavevésre, tehát mindig régi darabjait játszotta, melyeket már mind kivülről tudott. Minden vágya oda irányult most, hogy a conservatoriumba melleszen. De bizony kilúkte mostohája az atjón, midőn ily kérésrel jött hozzá. Atyjának pedig nem volt pénze; csak azért vette el az öregyasszonyt, hogy pénze tegyen azért, de his ez a lakodalom után egy fillért sem adott neki. Mit csináljon a fiu most? Idegeneket nem mert megkérni, sokkal félénkebb volt annál, és azok maguktól nem ajánlkoztak.

Jössi mondám neki egy napon, jövő évre Postre megyek akkor elvisslek velem Te majd zeno s egyéb lecsokkolt fogad adni

és Szoboticsán. Amott Gadó Mátyás a plébános, itt Molnár István. És épen e két helyen, melynek oktatásügyében előbbiek a muraközi legelőbb népközségi állapotát, bizonyul be azon régi igazság, hogy egy buzgó plébános mily nagy áldásra válhatik egy városnak és vidékének és mennyire függ ennek fekvirágása. sőt sokszor jóléte is egy buzgó, hazafias pap tevékenységétől, működésétől.

Gadó Mátyás légrádi plébános úr iskola- és tanügybarát, ki nemes hivatását teljes mértékben felfogja és ki felfogja hivatását a vallásnevelés és tanításnak, ki ezen buzgalomával igen szépen bírja összeegyeztetni hazafias értelemét, a mit ő érvényesíteni kötelességének tart.

Ugyaníly értelemben lehet nyilatkozni Molnár István szoboticsai plébánosról is, ki híveinek nevelését és tanítását szintén főbb gondjai közé sorolja, sőt — mint értesültünk — buzgalomán köszönhetni néhány osztály felállítását is.

Ha a sajtónak kötelessége korholni azt, a mi igazán rossz, akkor kötelessége elismeréssel felvilágosítani a jót is, dicsérni a buzgalmat, különösen ott, ahol e buzgalomért nem igen szokott elismerés járni, sőt a hol ezért még gyanúnak is kiteszi magát az illető. Mert fájdalom, van Magyarországon még vidék, a hol a magyar hazafiság tetlegesítése némelyeknél nem szívesen láttatik, sa hol az, a mi normális állapotokban pusztá kötelesség, az elismerés babérrát érdemi meg.

Az ily papok, mint Gadó Mátyás és Molnár István, nyomdokain járnak azon ezirkezőly a niszármazásüderék szent-ferenczi rendi szerzetesnek, kit Gaspárics Kilitnek hívtak, ki a szabadságharc alatt mint tábori pap, később mint órnagy szolgálta hazáját és nemzetét s Pozsonyban hazafiai vértanuságot szenvedett.

S habár az említett két lelkes távol van attól, hogy hazafias és keresztényi működéséért elismerést várjon, mert ők bizonyosan kötelességük érzetében cselekszenek így, további buzdítás végett és másoknak követendő példának mégis helyén valóknak találjuk azt, ha a megye fejézné ki különös elismerését e derék lelkeseknek, kik hivatásuknak oly szépen felelnek meg.

Hazafias lelkesek és jó tanítók a Muraközben rövid idő alatt csodákat volnának képesek művelni. Azokért az állapotokért nem a nép felelős, a nép szívesen szabadul ez állapotoktól, csak segítsék ki. S ha van vezetője, ki előtte jó példát mutat, kinek tiszta sáfárkodása egymaga is hódítólag hat rá. akkor áldozatokat is képes hozni, polgári kötelességeinek ép oly szívesen felel meg mint azoknak, melyekre őt az egyház kötelezi és az áldásos eredmény önmagától jó el.

Erre nézve nemcsak a Muraközben, hanem hazánk más részeiből is idézhet-

nénk példákat, a hol az ellentétek ép oly feltűnnek. De lát mindenütt a világban így van ez, különösen ott, a hol a szerencsétlen nemzeti surlódások oly nehezen egyeztetetők ki a hazaszeretet szép eszméje alatt. A mi szegény hazánkat szenvedett már az ilyen hazafiatlan törekvésektől, régen magyar volna ez már minden ízében, ha ráit agítató nem működnek folytonosan ez ellen s félre nem vezetné a népet.

A magyar nemzeti törekvések oly alakban, mint azt a magyar kormány inaugurálta, jogosultak, s mivel jogosultak, azért kötelessége mindenkinek a kormányt ezen törekvéseiben támogatni; a ki pedig a nemzeti surlódás alapján a törekvéseknek ellene szegül, nagy igazságtalanságot követ el, még nagyobb az, a ki a népnevelés haladását gátolja, csak azért, mert a magyar nyelvnek ismerete is megkívánatik. Ily irányzat híveit tünnek felfelreismerhetlenül azok a muraközi papok, kik azon ismert nyilatkozatot aláírták, hogy Zágrábrhoz kívánunk tartozni. A nyilatkozat kiállítására egy kissé nagyon is drasztikusan volt jellemző lapunk múlt számában, de olvasóink meg lehetnek győződve róla, hogy e jellemző írójának csak a hazafias elkeseredés adott és adhatott oly szavakat tollába, melyek különben elapnak elveivel ellenkeznek. A hazafias elkeseredés a fölött, hogy a legnemesebb törekvések is, az oly törekvések, melyek nemzeti létünk gyarapodását és fenntartását célozzák hosszú évek óta ellenkezésre, akadályra találtak. Az ily sisyphusi munkába belefárad a legerősebb kormány is. Nincs sajnosabb, mint az ilyen állapot, mely a legjobb esetben is a hátramaradásra készít, gátolva a legszebb és legnemesebb intenciók kivételét.

Vajha elérkeznek azon idő, mikor belátnak azok, kik eddig azt belátni nem akarják, hogy a népnek jobb szolgálót nem tehetnek, mintha előljárnak a hazaszeretetében, buzdítva a népet a vallás-erkölcsi életre és a haladásra, előmozdítva ügyét mindenütt, így levén polgárok és hazafiak a szó nemesebb értelmében, mint a hogy erre nevez nem hiába említettük Gadó Mátyás légrádi és Molnár István szoboticsai plébánosokat, kiknek működésén az Isten áldása nagyon s kiker tartson is meg az ég a haza és híveik javára mennél hosszabb ideig, hogy alkalmuk legyen áldásos működésük szép eredményeit látni és benőkö örülni.

A hitelviszonyok rendezése.

(Vége.)

A másik momentum, a mely azonban korántsem oly könnyen megoldható, a kamat kérdése. A kamatmagasságot a vidéki pénzügyintézeteknél ma egyáltalán nem óhajtanám szabályozni, mert azt hi-

szem, azon alakjukba, a melyben ma vannak, és bocássanak meg, ha gyenge kártyavárhoz hasonlítom az intézetek egy részét, melyhez ha egy újjammal hozzányulok, könnyen kockáztatnók mindanyukat, ha a kamat magasságát megállapítanók, t. i. azon módon, hogy ez által akár kisebb nyereséget érnének el részvényeseik.

Ezen eljárást ma semmiképp sem tudnám javasolni, mert félek attól, hogy a vidéki pénzügyintézeteket ezáltal tönkretennők. Egyáltalán addig, míg e pénzügyintézetek egy folytonos helyes kezelés által oda nem jutnak, hogy tartalékalapjuk legyen, hogy nem fogják többé oly váltókba elhelyezni pénzeiket, melyek nem érdemelnek teljes hitelt; míg a váltó és jelzálog portefeuille közt nem javul az arány, addig egyáltalán kamatma imumot kamatkorlátozást a vidéki pénzügyintézeteknél nem óhajtok.

Igen is, belátom azt, hogy lehet oly szervezetet gondolunk, hogy a vidéki pénzügyintézeteket majd akkor, midőn saniorra lesznek, egy oly központi pénzügyintézetet költjük össze, amelytől azon pénzügyintézetek érdemeik szeriut huzva hitelt, azért, mert ezen hitelt olcsón kaphatják, annak fejében igen is alá lennének vehetők a kamatlab korlátozása valamelyik formájában. De addig, míg vidéki pénzügyintézetünk szanacziója elérve nem lesz, ezt semmi szin alatt nem pártolom.

En e szanacziót lassu műtéten tartom, melyet csak hosszú évek folyamata alatt lehet elérni. Midőn tehát egyrészt a mostani vidéki pénzügyintézetek javítását, helyes átalakítását óhajtom, másrészt nem mellőzhetem, vidéki hitelviszonyainkat tekintve, felemlíteni másik nagy bajukat, hogy hitelt mindazoknak, a kik hitelt érdemelnek, nem adnak azért, mert a cenzorok azoknak nagy részét, a kiknek méltán lehetne hitelt adni, nem ismerik. A vidéki intézet központja körül csoportosult falvak kapnak hitelt, de a távolibbakra már nem, vagy csak nagyon ritkán. Ezen messzebb eső vidékek javára, és egyáltalán a vidéki hitel előmozdítása céljából óhajtanám azt, hogy létesítsenek mielőbb vidéki hiteligyleteket, hitel-szövetkezeteket. Ezeknek, felfogásom szerint szervezetet kell krealni. Nem elég azokat magalkotni, hanem szükséges azok működésére folyton figyelni, nehogy ezek elfajuljanak, mint némely most létező vidéki pénzügyintézet. Óhajtanám ezen hiteligyleteket legnagyobb mérvben ezer számmal való terjesztését. Tudom, hogy ez egyszerre nem lehetséges; de hiszem, hogy évek múlva fokozatosan el fogunk oda jutni.

Nem akarom ugyanis azoknak felállítását most mindjárt megkísérlni; a hol ma még sem az értelmiség, sem a felügyelet nem elégséges, hanem egyelőre csak oly vidékben kellene felállítani, a hol a nép értelmiségének foka már ma is oly magas, hogy ott bátran lehet ily intézetet felállítani. Ily intézeteket, ha nem is ezeket, de több százat ma már lehetne létesíteni az országban. És miért nem létesülnek? Nem létesülnek uraim leginkább azért, mert az eszme nem ismeretes és nem terjedt el eléggé épen azon rétegekben, a hol ezen intézeteket létesíteni kellene. Továbbá azért, mert azon alaptőke, melylyel az ily intézeteket dotálni ökvetlenül szükséges, rendelkezésükre nem áll.

En úgy hiszem azonban, hogy ha mi képesek vagyunk egyes vasutakra és egyéb ügyekre áldozni, melyeknek értéke közgazdasáttalag véve korántsem oly nagy, azt hiszem, hogy ezen elsőrangú nagy érdekre szükséges pénzt az állam méltán felajánlhatná. Ily dolgokat pénz nélkül nem lehet létesíteni. Dotáció kell ehhez. En azt hiszem, hogy létezik mód arra, hogy az állam valami kevés áldozattal, de mégis némi hozzájárulással ezen vidéki hitelszövetkezetek létesítését előmozdít-hatja. Vannak t. i. bizonyos tervek, úgy tudom, hogy a kormány szándékozik törvényjavaslatot készíteni, melynél fogva Magyarországon posta-takarékpénztárak létesítenének. Ezek a betéteknek bő forrását fogják képezni, a miből nem is mindjárt sok millióra, de mindenesetre több százazernyi vagy talán néhány milliónyi összegre számíthatunk, amit a kormány belátásához képest szukcessive és minden esetre mérséklettel kellene a vidéki hiteligyletek felállítására felhasználni. Az ily pénzeket, mint alaptőkét, odaadván egy felállítandó hitelintézetnek, az ezen pénzeket lassan visszafizető, a mikor ezeket ismét egy újabb ily intézetnek más vidéken való felállítására fel lehetne használni.

Ne méltóztassanak feltenni, hogy én mindezeket mintegy egyszer s minden-

korra való intézkedést óhajtom, hanem mintegy consequens, állandó foglalkozását a kormánynak. Azt hiszem mindamellett, hogy bármily csekélynek látszik is ez kezdetben, 10 év alatt hatalmas intézménynek fejlődhetik.

Nem kételkedem a felett sem, hogy a vidéki hitelszövetkezetek nagyon könnyű módon fogynának a már létező központi intézetekkel összeolvastatbatni és ez az a kibirtokosok országos földhitelintézete, melyben már is van egy osztály, amely a déli hitelszövetkezetre nézve felállított. Ennek elterjedését különösen, mert akként ily hitelszövetkezetek létesülvén, össze fogynának kötetni a kibirtokosok országos hitelintézetével és ez által ezek mintegy közvetítők lennének az intézetnek akkor, a midőn kisebb jelzálog-kölcsönök kéretnék.

Ezeket kívül még azt is óhajtom, hogy létesüljenek oly intézkedések, a melyeknél fogva oly takarékpénztárak felállítása mozdítsassék elő, a minők Ausztriában vannak. Ily takarékpénztár van Fiumében is, van továbbá egy Hajdúvárosban és van, a mint hallottam, Nagybányán is.

Az oly intézeteknek részvénytőkéjük nincs, hanem egy dotációból származnak, azután tiszta jövedelmeket öröklék az alaptőkéhez csatolva, ez lassankint nagy összegg fejlődik. Ily intézeteket minden megye székhelyén vagy több nagyobb városban létesíteni üdvösnek tartanám; mert csakis ilyen intézetek létesítése, a melyek humanus irányuak, egyuttal eredményezheti azt, hogy lassankint a vidéken a még létező takarékpénztárak ellenében idővel egy bizonyos néma a konkurencziának alakuljon.

En a hitelviszonyokat egyáltalában úgy tekintem, mint tekintették néhány év előtt a vasutak ügyét, a mikor korlátlanul engedélyezték a vasutakat és vasuti politikánkat jóformán csak abban koncentráltuk, hogy a vasutaknak szubvenziót adtunk. Lassankint azonban belátnak azt, hogy a vasutak a közérdek ellenében akárhányszor oly tarifákat alkot, melyek által az ország károsodik, belátnak azt másutt is, és ennek következtében állott be a vasutakra nézve azon aera, hogy államosítottak vagyis a kormány egyenes rendelkezése alá helyeztetek és illetőleg a többi vasutaknál a tarifákat az állam egyenesen szabályozza.

Azt hiszem, hogy miként a vasutaknál a hiteligyben is a free trade-nak, a forgalmi szabadságnak kinövései nagy kárt tettek. E károk leginkább vidéki hitelviszonyainkban mutatkoznak, ezeket orvosolnunk kell. Oltalmunk alá kell venni az ország lakosait ilyen kinövések ellen, akár egyesek, akár hitelintézetektől eredjenek azok, nehogy a közvagyonosodás általuk szenvedjen.

Ily felfogásból kiindulva újból kérem egy részt a kormányt, más részt pedig azt ajánlom a t. háznak komoly figyelmébe, hogy vegyék tekintetbe azt, hogy nekünk igenis czéltudatos hitelpolitikát kell követnünk és vidékeink hiteligyit oltalmunk alá kell vennünk.

Ezekután a törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául elfogadom, bár mint megjegyzem — a nélkül, hogy ahöz reményeket kötnék. Igen nagy eredményt várok az oly lépéstől, mely egy helyes hitelpolitikát fogna inauguralni. (Helyeslés jobb felől.)

A regale komasszációja.

Andrássy Manó gróf a fenti czim alatt mondja el véleményét a regale szabályozása tárgyában, melyet midőn alább mi is közölünk, néhány észrevételt teszünk városunk regale viszonyaira vonatkozólag.

Az 1848-iki törvények által megszüntetett urbéri kapcsolatból fenmaradt jog és birtok-viszonyok rendezéséről hozott 1871. évi LIII. t. cz. 5 §-a kijelölés helyezett, az ezen törvényvel meg meg nem oldott több kir. kisebb haszon vételnek egy új törvény által leendő rendezését.

Tíz év óta nem alkottathatott meg ezen törvény, pedig különösen az italmérségi uri jog rendezésének szükségét felelte éri az ország, s érezzük mi k a n i z s a i a k, mert ebbeli viszonyaink ujabban igazán kedvezőtlenül alakultak az által, hogy a helybelli korcsmáltatási regalé vállalkozó kezére albertletbe jutott, a ki mindenesetre azon van, hogy minél nagyobb jövedelmet merítzen ezen üzletéből, mely körülmény azután kedvezőtlenül hat korcsmai iparunkra, de bebizo-

nyitható rossz hatással van b o f t e l m e l é s ú n k r e nézve is.

Sajnáljuk, hogy a regale jog ily úzérkedés sorsára jutott s nem is tudjuk meghocsáítani a főberntökségnek hogy kiadta ezen jog kezelését kezébe; de még sokkal jobban hibáztatjuk magukat a vendéglőszet és korcsmárosokat, kik mint halljuk meghívtattak a főberntök úrak által és méltányos kiegyezkedéssel kínáltattak meg, mit azonban ők elég megfontolatlanul elutasítottak, sokkal ölelmebb vállalkozó akadt, ki a regale jog évi jövedelméért a korcsmárosoktól követelt 7000 frt. helyett 11000 frt. bért ígért be, most aztán fizethetnek a korcsmárosok a vállalkozóknak helytelenül 4 frtot s azonfelül fel vehetik a sok alkalmatlanságot.

Ily helyzetben nálunk a kimérés alá kerülő borkor hecoliterje — figyelembe véve, a körülbelül 3 frtra rugó állami és városi fogyasztási adót — a beszerzési áron kívül 7 frtra jő, mit kétségtelenül in ultima analísi a termelők éreznek meg, mert ily drága adó mellett a vételkedv csökken és a fogyasztás is kevesebb, de a vételárak is olcsóbbak. Azonkívül kárt látunk a városra nézve is az albertletbe jutásból, mert ha a regale meg váltás mégis csak majd napirendre kerül, a regale tulajdonos az utolsó évek jövedelmére támaszkodva magasabb váltásösszeget igényel.

Gróf Andrássy Manó e tárgybani vélekedése következő:

A regale jog szabályozásának kérdése ma nap már égető kérdéssé vált. Különösen sürgetik megoldását a regalejogositak, a kiknek a regaléval üdött számtalan visszaélések és abuzusok következtében, e jogból napról-napra kevesebb jövedelmük van.

De midőn a regale jog szabályozásának kérdését fölvetjük, meg kell állnunk azaz kell tisztázni, vajon ez a regalé, ha az italmérségi jog, akár most, akár 30 év múlva szabaddá tétetik. Erre nézve példát vehetünk a szomszéd Ausztriától, hol az italmérségi jog nagy összegben és a birtokosok nagy hasznára váltatott meg: szabaddá lőn az italmérés, a a korcsmárpületek, a melyek a megváltás előtt a földesurak tulajdonajvalóknak, megint csak megmaradtak korcsmáknak, a melyekből a kártalanított tulajdonosok egy része majd olyan jövedelmet húzott, mint azelőtt. Annál többet szenvedett azonban az ipar fejlődése és minden a mi munkás kezére szorult, mert a hol két ember szorgalmasan dolgozott együtt, a harmadik már korcsmát nyitott. Ennek sajnos következtében a nép erkölcsének hanyatlásán kívül, a munkás-kezeket igénylő vállalatok eltespedése volt. E baj csak akkor szűnt meg némileg, midőn a községek, a kisebb korcsmák beáródsait eredményező rendszabályokat alkalmaztak.

De nézzünk Ausztrián túl is.

Az orosz birodalom bevételeinek nagy részét a korcsmák és a szesz adójából befolyó összeg képezi, mely évenként átlag felvethető 25—30 millió frtnyi progresszív emelkedést mutat. A legnagyobb állam-jövedelmi forrásaivan e czimem Svájcának is.

E példák eléggé világosan beszélnék a mellett hogy sem most, sem a jövőben a szabadd italmérésből áldás és haszon az országra és a népre nem háramlik. Ezen jövedelem nem mindig az állam fogja felhasználni, mert ha most meg is váltják a regalét, később — új törvények által — az itala fogának adót vetni, mint most már Ausztriában teszik; vagy esetleg más módot találnak az e czimem való bevételekre. Pedig, midőn az államháztartás rendezése az adóképesség fokozása mellett, a kormány nyíltan kifejezett programja, — olyan utakat és eszközöket kell meggradni az állam jövedelmeinek fokozására, a melyek mellett az állam polgárainak jövedelmei szintén emelkedhetnek.

A magyar kormány is, áthatva a regale jog gyors rendezésének szükségét, erre nézve meg is tette a propositiót, mely szerint a regalé a községek, egyes pénzügyintézetek vagy pénzügyintézet csoportoktól felveendő 120—180 millió forintnyi kölcsönpénzzel váltának meg, s harmincz évig, a mi a váltás kölcsön visszafizettetésnek, a regale jog haszonélvezete ötöt illelné. Miután e szerint 30 esztendőig nincs szabad italmérségi jog, e javaslat mellett a regale netáni nehezséget továbbra is megmaradnának és csak urat oserelnének, a mostani regale birtokosok helyett a regale jog egyszerűen a községre ruháztatnók.

A községek pedig a megváltás terheit nem bírnák meg, mert egyenlőtlen és aránytalan terheket vállalnának el 30 évig, miután ezen idő alatt folyton épülnek vasutak, a melyek a közkiekötési viszonyokat megváltoztatván, egyes helyeken a regale jövedelmessége jelentékenyen csökkenne. A köz-

a maradand még elég idő a conservatorium látogatására is.

Könyvtelen borult karjaimba, s dadogva köszöné meg iránta való jó indulatomat.

Hónapokon át semmi másról nem beszélt, mint utazásáról, mily szépre festé ki jövőjét. Hegedűjét egyszer is össze viszza csökölte, és egyre azt sugá neki: „te egyetlen reményem, kincsem.”

Egy idő óta nagy változást vettem rajt észre. Beszédesebb lőn, hébe, hóba még tréfalkozott is. Mi lellette a fiut, gondolám magamban, hogy ez egy idő óta mint egy J a n u s f e j kétféle arcot mutat? Nem jöhettem rá.

Az időpont hogy Pestre utazzam közelgett. Józsi még csak három hét, és a fővárosban leszünk mondám neki. En nem megyek Pestre felé. Megkövültem álltam. Miért változtatád szándékodat kérdésem; egész jövődet fel akarod áldozni? I a k i a városban nem képméltet magadat művészzé. Nem is leszek én művész, hanem elfogadok valami hivatalt s itthon maradok. Ember, kiáltam ne gúnyolódj velem. Évek során át azzal kecségtetted magad, hogy hírneves hegedűművész lész, s most egyszerre lemondasz minderről. Nézd, tehetőség és kedved van, néhány év alatt lész lecsesz tanulmányaidal, beutazol akkor Európát, Amerikát, és talán találkozik egy gyenge szívű hölgy, ki beléd szeret, kezét nyújtja, és belőled, még egy szerencsés szerető férj lesz.

Nem kell nékem semmiféle nő személy csak Piroksa szeressen, felele aggódva rém tekintve. — Tyhó fene, ennyire vagyunk csöcsém hát a Piroksa tart téged a művészet, és nagy világtól vissza! Nem mondanád meg, hogy tulajdonképen ki az a Piroksa? — Szomszédunk, a timárnak leánya. — Jó helyen járás, hisz a leány mennyire anyosza az ispan fiának. A szerencsés nem tekint az felele Józsi, s én nem tudnák nélküle megélni: a

gróf egy számtartói állással kínált meg, s ha a leány nem utasít engem vissza, elfogadom a gróf ajánlatát. — Szegény ördög, gondolám magamban nem concurrenáltas te az ispan délczag fiával.

Másnap — miután álomszóval nem merete szerelmét bevallani, — irában fejeste out ki imádot Piroksájának, s lézas felindulásban várta a választ, mi nem is sokáig várakoztatott magára. Egy kis leány visszahozá levelét, s erre öles betűkkel oda volt rajzolva: „nevetéses.” — Józsi halvány lett mint a fal, lába elkezdett ingogni és alátan rogyott össze. — Azonnal ágyba vitték, hidegvizzel burrogatták, ecettel dörzsölték homlokát, míg végre magához jött. — De az ördöm nem tartott soká. Éjjel elkezdett féltre bosszolni „Piroksa, hegedű, Budapest, művész, hörgő kinosan. — Az orvos hagymást constatált és egész éjjel ágyánál várasott.

Józsi gyenge természetű lévén, nem bírhatta ki a sok felindulást, s betegsége megadta neki az irgalom-döfést. — Talán még megmenekülhetett volna, ha feloldósá apólasal részesítik, de mostohája egész betegsége alatt egyszer sem ment szobájába, és csak atya és én voltunk mellette. Atya azonban kis tiszteletben elfoglalva levén, kevés időt áldozhatott ő rá és így történt, hogy sokszor órákon át egyedül voltam ágyánál. Arcza beosott volt, szeme égett mint a tűz, midőn egyszer kezemhez kapott; magához vont és elhaló hangon sugá fülembe: „Mond Piroksának, gyűlölöm, s ha meggyógyulok művészes leszek belőlem, még megbánja hogy” — ekkor ereje nem bírta tovább, visszahanyaltott, — halott volt.

Egy köny pergett esemeimből, s nem mondhattam mást mint: „Szegény ördög.”

Lengyel Gyűsö.

...és az állam...
...és az állam...
...és az állam...

Külföldön is a regale jog...
Külföldön is a regale jog...
Külföldön is a regale jog...

De állami és nemzetiségi tekintetből...
De állami és nemzetiségi tekintetből...
De állami és nemzetiségi tekintetből...

Néztek ezek után, minő helyzetbe...
Néztek ezek után, minő helyzetbe...
Néztek ezek után, minő helyzetbe...

En ezekkel szemben a regalét mint...
En ezekkel szemben a regalét mint...
En ezekkel szemben a regalét mint...

Es által az állam jövedelmei a regalé...
Es által az állam jövedelmei a regalé...
Es által az állam jövedelmei a regalé...

...és az állam...
...és az állam...
...és az állam...

A birtokos 60% regale tulajdonos után...
A birtokos 60% regale tulajdonos után...
A birtokos 60% regale tulajdonos után...

A milyen egyszerű a regale jog szabályozásának...
A milyen egyszerű a regale jog szabályozásának...
A milyen egyszerű a regale jog szabályozásának...

S alkalmas és tisztességes bérlekedés...
S alkalmas és tisztességes bérlekedés...
S alkalmas és tisztességes bérlekedés...

Hogy ezen rendszernek közeg- és közrendőri...
Hogy ezen rendszernek közeg- és közrendőri...
Hogy ezen rendszernek közeg- és közrendőri...

En egyre csökkenő regale-jövedelmekkel...
En egyre csökkenő regale-jövedelmekkel...
En egyre csökkenő regale-jövedelmekkel...

Ha most csak általánosságban formulázott...
Ha most csak általánosságban formulázott...
Ha most csak általánosságban formulázott...

Különfélek.
— **Karneval.** A nagy-kaniszi kisednevelő...
— **Karneval.** A nagy-kaniszi kisednevelő...
— **Karneval.** A nagy-kaniszi kisednevelő...

frt, Blau Pálné 1 frt, Pihál Ferenc 1 frt, Dr. Schreyer Lajosné 2 frt, Dr. Benczik Ferenc 1 frt, Pollák Armin 1 frt, Szauter Gyula 1 frt, Krucsay Ágoston 1 frt, Blau Lajos 1 frt, Blau Eugenia 2 frt, Schneider Ezerenz 1 frt, Rosenburg Ernő 1 frt, Guttman Lázár 4 frt, Eisinger Henriké 2 frt, Fischer Samu 1 frt, Olló Ernő 1 frt, Vidor Samu 1 frt, Rosenberg Richárd 1 frt, Dr. Szekeres József 1 frt, Weiser József 5 frt, Györfy János 3 frt, Simon Gábor 1 frt, Mántuán Józsefné 1 frt, R. F. 1 frt, Somssich Lórinzné 2 frt 50 kr. Somssich Lórinz 2 frt 50 kr. Összesen 64 frt és 1 drb arany. Zárulást a bizottság szombaton, febr. 3-án d. u. tartja. Bevétel eddig 339 frt. és 1 darab arany, kiadás 154 frt 22 kr. A tiszta jövedelem ez szerint 184 frt 78 kr. és 1 drb. arany.

A több vármegye fiataljainak január 30-án a „Szarvas” vendéglő díszteremben megtartott bálja teljesen sikerült. A díszítés és berendezés kitűnő ízléssel és csinnal készült. A terem falaira kiváltak függesztve az öt vármegye címerpajzsai, a rendezők pedig illető megyéik színeit válszalagon hordozták. Kitűnő hangulat s teljes fesztelenség uralkodott. A négyesekt 40 pár táncolta; különösen a tánc alatt volt alkalmunk gyönyörködni a szebbnél-szebb hölgyek természetü bájain és elegans öltözékben. Csak a zene dolgában tehetünk kifogást a rendezők azon intézkedésével, hogy Darázs Miska mellőzésevel a győri cigányokhoz hozták el. Bizony a csere rosszul ütött ki, — mert Darázs Miska mindig tultesz a győrieken, ha akar...

Feltűnő volt, hogy az előkelő társaságban egyetlen zsidót sem láttunk, mint halljuk a meghívást nem terjesztették ki rájuk. Ezt sajnáljuk, mert könnyű alkalma lett volna meggyőződni a tisztelt rendező fiataljának arról, hogy csak Kanizsán is több oly kitűnő zsidó család van, melyek bármely magasrangú estély keretében beillenének.

A jelen volt hölgyek közül a következőket jegyeztük fel:

A táncolók közt voltak: Dr. Benczik Ferencné, Bogay Odónné, Boncz Endréné, Clement Lipótné, Herterendy Józsefné, Inkey Lászlóné, Pleheiszné, Makay Dezsóné, Perczel Akosné, Sárközyné, Szily Dersóné, Berezdy Ilona, Folly Lina, Garger Eugenia, Gaál Atala, Horváth Paula, Konkoly Margit, Königsmayer Ilona, Rajky Anny, Kucsenics Ilona, Skublics Erzsike, Skublics Mária, Skublics Rufika, Skublics Zsuzsanna, Stokker Vilma, Svastits Arpád, Svastics Irén, Sümegi Mariska, Szabó Emilia, Szily Pirkka, Szűcs Vilma, Tallian Marcsa, Tóth Aranka.

A zartan: Fesselhofer Józsefné, Györfy Jánosné, Nyuli Györgyné, Pihál Ferencné, Piskor Tamásné, Rituper Józsefné, Somssich Lórinzné, Szauter Gyuláné, Trippámer Rezsóné, Varga Lajosné, Belus Anna és Paulé, Darázs Margit, Grobetti Malvin, Hegedűs Margit, Kovács Etel, Nendwicz Malvin, Rácz Aranka, Rózsavölgyi Paula, Somssich Katinka, Vágner Aranka, Verly Rikicza.

A keszthelyi iparos ifjak f. hó 27-én tartották meg az „Amazon” szálló termében az idei báljukat, mely elég jól sikerült. Nem volt fényűzés, de volt kedély, a mi sokat ér. A bál szebbjei voltak: Völlák Erzsike és Mosdófy Anny. Ott voltak még: Rechnitzer Anny, Steiner Anny, Neumark Szili, Grünvald Zs. Grünberger Jeanette, Klein Fanni, Jerzsán Juliska, Bognár Teréz, Strausz Szili, Handné, Fodorné, stb.

Folyó vadászatok. A palini erdőrezeken tartott vadászaton 1 óz, 7 drb. nyul, 4 drb. róka lóvetett, egy kis fenyvesből magából 7 drb. rókát hajtottak ki a hajtók. Január hó 30-án és 31-én tartottak ezen uradalomhoz tartozó bocska és magyar szerdahelyi vadászatok, melyeknek eredményeit jóvó számunkban közöljük. A kanizsai felső erdőn tartott utolsó vadászati eredménye 2 drb. óz és 11 drb. nyul.

Kedélyes rablás. A nagyvárad „Biba” irja: E hó közepén Hk.-Szt.-Imrén furcsa eset történt. Mezei Márton este 8 óra tájban rendesen ballagott haza felé; utca sájtájában azonban váratlan és nem épen kellemes meglepetés érte. Két fiatal emberrel találta magát szembe, kik revolvereiket rá szegezték, 200 frtyi csekély összeg letétele iránt keresték meg, nyomtatéku hozzá tette, hogy különben baj lesz. Mezei Márton megseppen, vendégnit behívja, a elég praetiosan azt mondja nekik: ha pénz kell ke-

reszenek. Eddig a dolgot elég kedélyesen ment a rablók kutattak ki, de az eredmény oly kevés volt, hogy állagya őket a rabló-humor; a revolverrel újra előkérték, „azonnal pénzt, mert emberhalál lesz!” Mezei 100 frtot átadott, de ezt is keveselőtték. Ujabb fenyegetés! A megremült kisaszony erre esztendőit kezdte elő, és adta át, de a rablók visszautasították; csak pénz kellett, s miután több ly portéka nem került elő, megelégedtek a már kapott 100 frttal. A dolgot anyagi rosszán átérvén, a rablók újra kedélyesek lettek. Működésük Mezei leánya olvasott, s a könyv az asztalon maradt. Most az egyik rabló bizonyos gavalériával fordult a hölgy felé: „ah kisaszony regényt olvas?” De bizony a kisaszony tárgytól eltérőleg könyörögni kezdett, hogy ne bánja őket; mire ismét udvarias meghajlással biztosították, hogy senkinek baja nem lesz. Ezután vacsoráltak, s a család minden tagjával kezet fogva eltávoztak. Eddig minden jól ment; de hát a zsidókat egyáltalán nem kedélyes emberek. Díszegzen 18 csendőr van koncentráva egy hadnagy vezetése alatt, s egy erősen gyanított egyén már is börtönben ül.

A Muraköz népiskolái. Csák t o r n y a, jan. 29. A muraközi népiskolák ügyének megvizsgálására kiküldött nagy bizottság ma tartotta első ülését Gönczy Pál miniszteri tanácsos, a közoktatási miniszter képviselőjének előktele alatt. Az ügy iránti általános érdeklődést a legszebben igazolta az, hogy a tagok a téli idő daczára, igen nagy számmal jelentek meg. Az ülésen részt vettek: Zalamegye főispánja és alispánja, k. tanfelügyelő, a muraközi szolgabírák, a zágrábi érsek képviseletében Szele és Vuchetich István kanonokok, végül Besenyei Ernő, Urvary Lajos és Veszter Imre, az illető vidékek országgyűlési képviselői. A bizottság mai ülése igen érdekes folyamatot vett; a következő indítványok fogadtattak el: Stridon állami népiskola állíttassék. Azon felekezeti népiskolákban, hol a tanító magyarul nem tud, magyar segédtanító alkalmaztassék, az összes néptanítók a magyar nyelvi póttanfolyamra Csákotnyára rendelepdők. Az állam- és magyarellenes népiskolai horvát tankönyvek, melyek egyik másik muraközi népiskolában eddig használtak, elköszandók; a bizottság tagjai lelkes buzgalommal magok ajánlottak fel magyar szellemű horvát tankönyveket az illető népiskolák számára. A bizottság, minthogy a téli időben az utazás nagy nehézséggel van összekötve, a tavasszal fogja a muraközi összes községeket bejárni, hogy a helyszínen szerezzen kimerítő tapasztalást minden egyes iskola állapotáról, valamint a tanítók jártaságáról a magyar nyelvben. Több helységről ma küldöttsek érkeztek ide azon kérelemmel járulva a bizottsághoz, hogy felekezeti iskolát vegye át az állam, mert csak így remélhetik azon bajok teljes orvoslását, melyekkel a népnevelés terén eddig el voltak halmozva. P. N.

Fagydagant ellen. Ugy látzik kevesen tudják, hogy a fagyás által okozott daganatokat, ugy nyitott sebeket is igen könnyen s egyszerű szerrel meg lehet gyógyítani, s ezzer megütött vöröshajma melylyel a fagyos vagy sebes helyeket be kell kötni, s néhány nap alatt bekövetkezik a gyógyulás.

A diphteria a szél által terjed. A nevezett betegség Angliában egy grófságban (Bilbepott) s nem sokára egy több mérföldnyire fekvő kerületben egye elszórt paraszt tanyákon tört ki, melyeknek lakói hetek óta nem távoztak volt udvaraikból. Hosszas kutatások után ezen betegség keletkezését illetőleg végre meggyőződtek, hogy annak, csupán egy erős, több napig tartó vihar által kellett oda vitetnie a járványos vidékről. Hasonló jelenséget tapasztaltak másutt is.

Komlós tréfiát üzött a minap valaki Berlinben Barkány Mária kisaszonnyal, „Romeo és Julia” előadás alkalmával. — Az első felvonás után a művésznőnek kis csomagot adtak át öltözékében. Kellemetlen szag terjedt el a csomag felbontásánál. A csomag hervadt halott szőszet és egy papírszeletet tartalmazott, a melyen e szavak állottak: „A szűtlen Juliának.” — Esilyesmi a civilizált Németország fővárosában történik a legünnepeltebb művésznők egyikével szemben.

Az adófizetés különös módja. A marokkói pénzügyminiszter nagyon engedékeny, szelid ember. Marokkó déli határán a bani-sauf törzs évenként 65000 frank adót és 300 lovat könytelen volna fizetni addó fejében, csak

hogy az idén az aratás nagyon rosszul ment ki, a lovak között is kiűtött a dög-vész, a törzs tehát küldöttséget mezenzett a pénzügyminiszterhez, hogy az adót, engedje el, 300 ló helyett pedig érje be 100 al. Kaid Jusuf pénzügyér belegegyezett, ha lovakon felül még 30 fiatal lányt adnak a császár háremébe. A küldöttség örömmel ráállt, s a szultán is meg van elégedve e finasz-politikával.

Papok mint okleveles tanítók. A reform papok tanítói képesítő szigorlatot tartoznak tenni a nevelés tan, neveléstört. és methodikából. E czélból, mint első éves növendékpapok heti 6 óráu át oktattnak a nevezett tárgyakból, a gyakorló iskolát látogatni s gyakorlati dolgozatokat is készíteni köteleztetvén. — Ezt a határozatot hozta régebben a Dunántuli ref. egyháztanács, a melyhez utjabban a debreczeni is járulván, hiszszük, hogy rövid időn ország-szerie általánosan elfogadva és életbe léptetve lesz a rég óhajtott és sokszorosan átvív reform. Mint hitoktatónak, iskola-felügyelőnek kétségkívül szükség van arra, hogy az iskolában szakértelemmel és eredményel működhessenek. Vajha a kath. papokat is rászorítaná valaki arra, hogy követve a prot. atyafiak példáját, sajátitanának el egy kis paed. s illetőleg methodikai képességet, a melynek hiánya egyik legfőbb oka a kath. hitoktatás mai mizériájának.

Lemészárolt család. A várpalotaihoz hasonló borzasztó gyilkosság történt Szeged közelében levő nemes-ladányi pusztán. A mondott nap estéjén öt álcázott rabló tört be Füzesághy Benedek bérlelőhöz, s 15000 frtot követeltek. Kivánságuknak a bérlelő nem tehetvén eleget, a bérlelő annak nejét, szép ifju leányát s ennek völegényét kgyetlenül lemészárolták. A hatóság nyomozza a tetteseket.

A világ legrégibb horrát Agio Georghban Nemea fővárosában fedezték fel. Ott ugyanis nemrégiben egy szőlőhegyen eszközölt ásás alkalmával ezüst réz tárgyakat tartalmazó horrát találtak, melyben ezeken kívül egy folyadék is volt. A folyadék tüzetesebb vizsgálat után bornak bizonyult. — Mint-hogy a hordó legalább 2000 évig állott a földben, bizonyára az ebben levő bor mai nap a legidősebb.

A jég sport és a női divat. Lady Harberon, egy birodalmában hangadó angol hölgy az első londoni ez idei jégünnepen egy új korcsolyázó öltözetet viselt, melyet feltalálója „Dual Skirt”-nek nevezett el. — Az öltözet kissé zseniálisan szabott férfinarágról áll, melyhez az annyira kedvelt angol jacquetet viselik; a fejen pedig egy kis kapuczniforma kalapot, melyről tarka tollak lengenek alá az arcba. E tollak végét egy valódi forgó tartja össze. Lady Harberon utánzóit mind azt mondják, hogy ez az öltözet rendkívül kényelmes és csinos.

Szörnyű fölfödés. Londonból irják a Carter, Peterson és társai szállítói üzletében szörnyű felfedezést tettek. Pár nap előtt Cambridge Heath Roadban egy üzletben két láb hosszú és 18 hüvelyk magas és széles ládat adtak fel Green asszonyhoz: Abbey Road Saint-John s Wood. A lakásban azonban nem találták meg a címzettet és a ládat vissza hozták oda, ahonnan elszállították volt. — Gowel Roadban a központi rakodóban pihent darabig a szállítmány. Egyszerre roppant bűz kezdett terjedni s a mint a ládat felbontották, egy fiatal gyermek-leány rothadó holttestét találták benne. A holttestet háromszor meghajlítva szoritották a lábába. Az orvos 11 évesnek állította a leány korát. Azt hiszik, a leány ki volt éheztetve. Darab idő óta több kis leány tűnt el a fővárosban. A leány kiletét a tortolt vonásokból nem lehet konstatalni. A vizsgálatot megindították.

A zsidó vallás reformálása. Dr. Szigeti Márton pestmegyei járásosorvos, kinek a zsidó vallás reformálása tárgyában tett kezdeményezésére Hermann Ottó orsz. képviselő is hivatkozott tegnapi beszédében, most, hogy a zsidó zavargások végkép megszüntek, ismét hozzáfogott a munkához. Eddig mintegy 30 hitközség küldötte meg dr. Szigetnek iflési jegyzőkönyvét, melyben határozatilag ki van mondva, hogy az illető községek hozzájárulnak a kezdeményező felhívásához. Mint értesülünk, az illető községek képviselői legközelebb tanácskozára fognak összegyűlni Budapesten s megteszik az első határozott lépést a zsidó vallás reformálása ügyében.

